roman

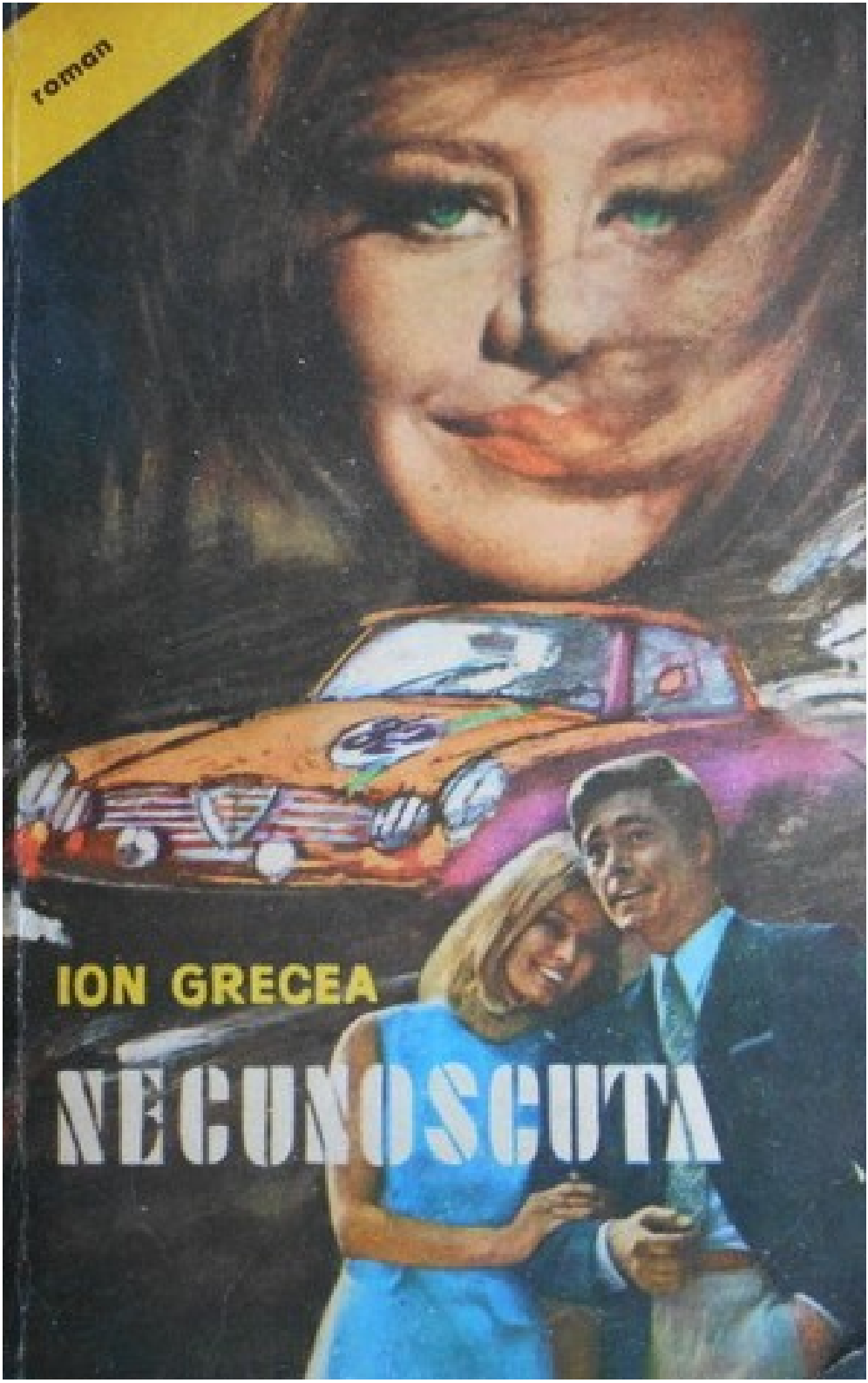

ION GRECEA

NECUNOSCUTA

ION GRECEA

NECUNOSCUTA

– roman –

Versiunea digitală 1.0 – aprilie 2022

Realizată după volumul apărut la Editura Militară, București, 1971

Coperta: Pompiliu Dumitrescu

1

— Mein lieber, ein Moment!

— Lasă-mă dracului în pace!

— Einen kleinen pupic… stărui femeia, strângând brațul bărbatului, în timp ce se alinta, cu obrazul întins să fie sărutată. Nocheinmal… Einen kleinen pupic für Gertrude…

— Altădată… Hai, du-te înapoi în local și vezi-ți de meserie…

— Nein! se enervă ea și bătu cu vârful pantofului de lac în pardoseala de marmură din holul cabaretului. Einen kleinen pupic…

— Niciun kleinen pupic, mă înțelegi? dădu el să se desprindă din brațele ei. Mie nu-mi trebuie pupic… nici coniac… nimic. Eu… cum dracu să-ți explic, că nu mă-nțelegi, eu… șofer… imită el ținerea unui volan, raliu… raliul Viena – Mamaia… automobil… eu nicht pupic, nicht coniac… Am intrat numai să văd cum vă petreceți voi nopțile… și atât. Încolo, nicht, Verschtehest du?

— Nein!

— Tu parles la langue française?

— Nein… Einen kleinen pupic für Gertrude…

— Du-te dracului că te-ai îmbătat!

Zicând acestea, Radu Vasiliu se smulse cu totul nepoliticos din brațele femeii, își îndreptă cravata, își potrivi părul și trecu grăbit pe lângă portarul ce-l salută reverențios deschizându-i larg ușa. În sfârșit, se afla în stradă. Plouase. Aerul rece și curat al nopții îl înviora pe dată, alungându-i starea aceea de moleșeală ce-l cuprinsese în căldura localului, în fumul țigărilor, aburul cafelelor și mirosul exagerat al parfumurilor. O liniște binefăcătoare îl înconjura acum, dar încă îi stăruiau în urechi zgomotele infernale ale orchestrei tip Beatles ce-l asurziseră mai mult de-un ceas cu chitarele acelea electrice.

În timp ce-și punea balonzaidul, se întoarse și mai privi o dată marea reclamă luminoasă de pe fața impunătoarei clădiri ce adăpostea cabaretul „La fetițele vieneze”. Sute de beculețe în diferite culori se aprindeau într-o alternanță uluitoare desenând pe panopticul întunecat al nopții trei balerine într-un vibrant dans modern, ale căror mișcări se succedau atât de reușit încât aveai impresia că pe ringul închipuit de dâra unor linii luminoase apare cu adevărat mereu o altă fată în chip real și execută piruete, releve-uri, figuri excentrice de french-cancan…

— Ale dracului maimuțe! își zise Radu ridicând gulerul balonzaidului. Te fascinează cu dansul, te îmbată cu ochiadele și după ce-ți sar pe genunchi, într-o clipă ți-au dat gata punga!

Zâmbi, satisfăcut că nu se lăsase tentat și scăpase cu ușurință de „dragostea” fermecătoarei Gertrude și porni încet către hotel. Bulevardul era aproape pustiu. Pe sub bătrânii castani ce se înșiruiau pe-o parte și alta a trotuarelor se vedeau perechi de bărbați și femei plimbându-se agale. Limuzine luxoase, ale căror caroserii sclipeau în lumina becurilor de deasupra străzii, treceau în goană, cu pneurile fâșâind pe asfaltul umed. Radu mergea fără grabă, admirând atât cât se putea distinge în noapte vechile și masivele clădiri în stil gotic ale Vienei, cu portaluri înalte și ferestre oblonite, case cu tencuiala înnegrită de patina vremii, unele acoperite până sub streașină cu iederă, mai toate degajând un aer sobru, auster, tăcut și în același timp misterios. Rareori, prin câte o fereastră ușor întredeschisă ca să intre răcoarea nopții, răzbăteau acordurile liniștite ale unui pian ce puteau aminti oricărui nou vizitator al Vienei de tradiționala glorie muzicală a bătrânei metropole austriece.

Cu toate că era la mijlocul verii, parcă se făcuse puțin frig. Fusese pesemne o ploaie rece ca de toamnă ale cărei unde de gheață mai persistau acum spre miezul nopții. Ca să-și alunge cât mai repede înfrigurarea ce-l cuprinsese, Radu își strânse și mai mult balonzaidul în jurul trupului. De pe frunzele castanilor cădeau picuri de apă, iar unele burlane cântau încă monoton și estompat acordurile simfoniei avalanșei de apă ce abia se sfârșise. „Barem să avem vreme bună în timpul cursei, își zise el privind cerul. Ploaia e unul din principalii dușmani ai șoferilor în raliu…”

Venise de două zile la Viena să participe la marea întrecere automobilistică, *Raliul Dunării.* De cum sosise, făcuse un ultim control tehnic al mașinii – un Renault 8 Gordini – asistase la ședința de îndrumare a juriului cu cele cincizeci și opt de echipaje înscrise în concurs din cincisprezece țări, apoi parcase la locul indicat unde i se sigilase capota motorului și portierele. Pornise după aceea prin Viena – se afla pentru prima dată în acest oraș – cu gândul să viziteze locurile celebre unde trăiseră nu mai puțin celebri muzicieni, oameni de cultură, pictori, personalități istorice. Seara văzuse un spectacol de operă, iar

ziua de azi și-o rezervase odihnei și studierii pe hartă a traseului. Cumpărase apoi niște nimicuri de prin magazine și spre înserat, din pură curiozitate, intrase la cabaretul „La fetițele vieneze”, unde din sutele de consumatori ce leneveau sub cupolele de sticlă colorată alături de femei pe jumătate goale, foarte puțini erau vienezi.

Mergea acum pe sub bolta întunecată a castanilor și gândindu-se la toate cele întâmplate, zări în depărtare o intersecție puternic luminată, cu circulație intensă de mașini și troleibuze, sub strălufgerările instantanee ale zecilor de reclame cu neon viu colorate. Se gândi ca la prima stație de taximetre să ia o mașină până la hotel, întrucât era târziu și a doua zi trebuia să fie foarte odihnit. Chiar își consulta ceasul, căutând să deslușească în noapte minutarele fosforescente, când auzi pe cineva ce călca apăsat în urmă-i. Întoarse instinctiv capul și văzu în întuneric un ins, nu prea înalt, slăbuț, în balonzaid, cu o pălărie trasă adânc peste ochi. Ocolea cu pas elastic ochiurile de apă de pe trotuar, arătându-se foarte sprinten la mers, chiar vioi.

— Domnul Vasiliu? întrebă acela mai de departe după care, apropiindu-se, scoase din buzunar o țigară căreia îi bătu de câteva ori capetele de podul palmei. Îmi dați un foc?

Radu rămase total surprins de apariția acestui necunoscut și mai ales de faptul că fusese identificat, pronunțându-i-se numele. Nu cunoștea pe nimeni în acest mare oraș. Din primele clipe ale sosirii în această metropolă se simțise stingher în mulțimea de pe străzile arhiaglomerate, cu un du-te-vino continuu de oameni și mașini, în acea turbulentă și vibrantă halucinație ce ți-o dă forfota marilor capitale. Și acum deodată, iată, nu numai că este recunoscut pe-un întuneric să-l tai cu cuțitul, dar este acostat pe-un ton familiar dezinvolt, s-ar putea spune chiar cu o ușoară nuanță de impertinență. Cine putea fi insul? Și ce dorea? Un foc?

— Nu am foc... Nu fumez... minți Radu. Ba nu, stați, am la mine o brichetă a unui prieten, se corectă pe dată gândindu-se că scăpărând flacăra va avea posibilitate la lumina ei să zărească mai bine chipul misteriosului interlocutor. Poftiți...

Aprinse bricheta și-i studie fugar chipul celui din fața sa. Dar oricât se strădui, figura acestuia nu-i spunea nimic deosebit. Un ins cu fața suptă, cadaverică, cu gura strânsă într-un rictus

amar, de om suferind, îmbrăcat destul de modest, ai cărui ochi clipeau des ca și când i-ar fi orbit la intervale scurte fasciculele luminoase ale unor reflectoare.

— Vă servesc cu o țigară? propuse el.

— Nu, mulțumesc. V-am spus că nu fumez.

— Deci, sunteți domnul Vasiliu, reluă străinul trăgând adânc fumul de țigară în piept.

— Să zicem, răspunse evaziv Radu.

— Nu e o certitudine?

— Mă rog, cu ce vă pot fi de folos?

— O, domnule Vasiliu, dar cu ce nu-mi puteți fi dumneavoastră de folos? vorbi el teatral, făcând un gest larg cu mâna. De când vă aștept... Și de când vă caut...

— Pentru ce? se arătă mirat Radu.

Era precipitat, chiar enervat de insistența insului, mai bine zis de impertinența lui, gata să-l ia la palme, dar nu voia să-și trădeze prin nimic starea aceea de surescitare ce-l stăpânea. În definitiv, ce vroia de la el? Cu ce scop îl acostase?

— Spune, domnule pentru ce mă cauți? ridică Vasiliu puțin tonul. Cine ești și ce vrei de la mine?

— Sunteți grăbit? zâmbi calm, fără să se piardă cu firea insul. Vă rog să nu fiți grăbit... În interesul dumneavoastră nu e bine să fiți grăbit...

— Nu înțeleg nimic și te rog să mă lași în pace! vorbi aspru Radu și, întorcând spatele, porni zorit către centrul orașului. Dar insul nu se lăsă și porni odată cu el, mergând alături, de parcă i-ar fi fost legat de mână.

— Domnule, te-am întrebat cine ești și ce dorești? se întoarse Radu brusc către el. Insistența dumitale mă scoate din sărite!

— A, uite ce nepoliticos sunt! se mustră necunoscutul și întinse ușor mâna. Am onoarea să mă prezint: inginerul Felician Grama. Român. Român ca și dumneavoastră. Dar lucrez dincolo de granițele țării pentru o mare firmă industrială. Dumneavoastră sunteți militar, nu? întrebă el repede. Căpitan în armata română...

— Nu, nu sunt militar, minți Radu. Poate că e o confuzie...

— Nu cred să fie nicio confuzie, stărui pretinsul inginer Grama, căutând să se țină cât mai aproape de Radu. Dumneavoastră participați în *Raliul Dunării* care pleacă mâine de aici din Viena către Mamaia. Și aveți numărul de concurs

56… Un Renault 8 Gordini, albastru…

Vorbea repede, agitat, vroind să arate că este complet informat asupra lui Radu Vasiliu, că nu există niciun dubiu în ceea ce privește cunoștințele sale despre el, deținea niște date concludente, sigure, de necontestat.

— Deci este exact…

— Da, este exact…

— Îmi pare foarte bine, se bucură străinul și trase din nou precipitat din țigară. Știți, domnule Vasiliu, îmi permit să vă fac o propunere…

— Ce anume?

— Să ne întoarcem la „Fetițele vieneze”. Vorbesc foarte serios. Vă rog să mă credeți, pentru mine, când întâlnesc un compatriot este o mare sărbătoare. Am o nespusă bucurie. Vreau, așadar, să cinstesc această întâlnire… această întâlnire cu țara… cu locurile unde m-am născut. Ce spuneți?

— Vă mulțumesc pentru invitație, dar nu o pot accepta, se scuză Radu căutând, spre deosebire de început, să fie cât mai politicos. Tocmai pentru că știți că mâine plec în acest concurs, vă dați seama că trebuie să fiu odihnit. Iar cât privește „fetițele” astea vieneze, le-am văzut…

— Știu… eram la o masă, în dreapta orchestrei, zise Grama calm, sigur pe sine. De acolo v-am zărit și v-am recunoscut. Erați cu Gertrude. Trebuie să recunosc, aveți gust. Distinsă, frumoasă și încântătoare acest drac de fată… Păcat că n-a reușit să vă rețină…

— Ați spus că m-ați recunoscut? întrebă Radu și se opri mirat locului privindu-l lung pe Grama. Asta înseamnă că cel puțin m-ați mai întâlnit sau m-ați mai văzut o dată…

— Bineînțeles…

— În ce împrejurare și unde?

— În țară… Mai demult… De aceea mi-am permis să vă acostez, să vă invit la acest cabaret, sau, mă rog, în altă parte, unde doriți, și să discut cu dumneavoastră o problemă…

— Ce problemă?

— O problemă mai delicată ce vizează direct persoana dumneavoastră, căută să fie cât mai convingător Grama. Și înțelegeți că nu putem vorbi pe stradă…

Radu Vasiliu rămase pe gânduri neștiind ce să înțeleagă din toate acestea. Insistențele individului îl derutau. Îl deruta până

și timbrul vocii sale... De unde să-l cunoască? Nu-și amintea să-l mai fi întâlnit vreodată pe acest ins, prea demoralizat (îi tremura mâna în care ținea țigara), dar care căuta să pareze totul printr-o evidentă îndrăzneală; acest individ misterios și temător pentru fiecare gest al său, dar care căuta să mascheze totul și să dea interlocutorului impresia că este sigur pe acțiunile sale; acest om care își pierduse identitatea și în același timp personalitatea, a cărui structură sufletească nu mai avea niciun contur și care trăia – era vizibil – în umbra unor rechini ce-i zvârleau de azi pe mâine firimituri de speranță... Ce vroia în fond? Despre ce problemă delicată era vorba? Și cum de îl depistase în acest mare oraș, cunoscându-i câteva date biografice?

— Domnule Grama, vorbi moale Radu, parcă Grama ați spus că vă numiți, nu?

— Exact, Grama...

— Domnule Grama, mă surprinde total faptul că m-ați acostat în numele unei recunoașteri pe care, să fiu sincer, v-o contest...

— A, nu, vă pot demonstra...

— Îmi dați voie, reluă cu glas apăsat Radu. Îmi vorbiți despre o problemă ce vizează direct persoana mea... Mă rog, nu pot să-mi dau seama ce anume problemă ar putea să mă intereseze la sute de kilometri depărtare de țara mea, dar înainte de toate trebuie să precizez că numele dumneavoastră nu-mi spune nimic. Inginerul Grama... Iertați-mă, dar în cercul relațiilor mele, al cunoștințelor mele n-am întâlnit niciodată acest nume... Așa că nu pot discuta cu un necunoscut...

Grama nu se descumpăni. Zvârli restul de țigară, scoase cu gesturi febrile alta, îi ceru lui Radu foc, o aprinse, trase câteva fumuri privind contemplativ frunzele castanului de deasupra, rămase apoi puțin pe gânduri, clătinând capul a dojană, după care cu un gest brusc își împinse, pălăria pe ceafă, tuși sec și spuse:

— Domnule Vasiliu, repet, vin cu o propunere care sunt sigur că o să vă intereseze. Recunosc și e logic ca dumneavoastră să manifestați rezervă, chiar suspiciune față de un necunoscut ca mine, față de un transfug, cum suntem numiți cei ce-am plecat din diferite motive din România – mă rog, termenul pe mine nu mă lezează câtuși de puțin, pentru că în fond îmi iubesc țara și continui să fiu un bun român –, dar de ce nu încercați să ne înțelegem într-un anume fel? De ce nu-mi ascultați propunerea

și după aceea să vă manifestați aprobarea sau dezaprobarea față de intențiile mele nobile, mai bine zis ale întreprinderii ce-o reprezint?

— Ce fel de întreprindere?

— O întreprindere de armament din Occident…

— Ce legătură pot avea eu cu întreprinderea dumneavoastră? se miră Radu și înălță din umeri desfăcând larg brațele. Eu nu fabric armament, nu comand armament, nu mănânc armament…

— Dar folosiți armament…

— Și ce-i cu asta? Fiecare cetățean aflat sub arme în țara lui îl folosește. Trebuie pentru asta să intre în relații cu fabrica constructoare? Pentru că despre o astfel de fabrică înțeleg că e vorba… Astea, iertați-mă, sunt treburi care privesc statul, care privesc ministerul de resort ce se ocupă de apărarea acelui stat și nu un simplu individ, un particular, un om obișnuit care trecând prin armată pune într-adevăr mâna pe pușcă, e normal s-o pună, nu?

— În general aveți dreptate, dar dumneavoastră nu sunteți un om obișnuit, cum ați spus, un simplu individ…

— Zău? se miră Radu și zâmbi mai mult de circumstanță.

— Precum vă spun, insistă Grama.

— Ei, uite, râse Radu, nu știam că aici în Viena îmi descopăr niște calități deosebite, că am devenit o personalitate și că pot reprezenta țara în relații de afaceri internaționale! Mă felicit singur pentru această descoperire! Parol!

— Domnule Vasiliu, vorbi Grama fără să-și trădeze enervarea, nu cred că e cazul să persiflați, să vă negați niște calități și niște aprecieri pe care se contează în România…

— Că sunt un foarte bun șofer de raliu?

— Că sunteți un foarte bun specialist, atacă Grama și căută să-l privească pe Radu drept în ochi. Un foarte bun specialist în domeniul tehnicii militare… Înțelegeți acum scopul insistențelor mele? Scopul acestei acostări pentru care în numele bunei cuviințe vă cer scuze? Nu uitați, sunt un intelectual și încă unul cu reputație…

— Nu vă contest calificarea profesională…

— Vă mulțumesc…

Rămaseră amândoi tăcuți, fiecare cu gândurile lui, suspectându-se cu privirea, încercând cu un minut mai devreme

să pătrundă unul altuia tainele sufletului, să descifreze intenții, să aprecieze sinceritatea discuției, scopul ei, studiindu-și gesturile, reflecția ochilor, umbrele și luminile feței. Păreau doi spadasini, adversari pe-o planșă de scrimă, gata în orice moment să obțină superioritatea în atacul frontal, decisiv, fără echivoc…

— La ce vă referiți, domnule Grama? întrebă Radu într-un târziu îndreptându-și gulerul la balonzaid. Din câte știu n-am veleități de specialist, de inventator și de aceea mă surprinde afirmația dumneavoastră. Nu cumva la mijloc e o confuzie?

— Nu e nicio confuzie, asigură Grama. Este vorba despre dumneavoastră. Să știți că mă așteptam să retractați sau să nu vă recunoașteți identitatea…

— Parol?

— Pe cuvânt de onoare. După câte știu, în țară, în ultima vreme s-a lucrat foarte mult pentru formarea unei educații patriotice, pentru o așa zisă vigilență în relațiile cu străinii, iar în ceea ce-i privește pe militarii români această educație, am impresia, este atotcuprinzătoare…

— V-am spus, nu sunt militar…

— Să lăsăm, domnule Vasiliu, reluă Grama sigur pe sine. Vă cunosc prea bine pentru a vă aduce, acum, aici, niște argumente ca să vă dovedesc identitatea și preocupările. Știți, eu am o calitate pe care nu mi-o contestă nimeni, ci dimpotrivă mi-o apreciază: îmi place sa joc cu cărțile pe față, direct, fără ocolișuri, fără compromisuri, uneori la risc, de cele mai multe ori la succes. Și vă dați seama că în relațiile de afaceri problema asta este de ordin major… Așa că, ce să mai lungim vorba, intru direct în subiect, vă fac o propunere, care vă va aduce mari satisfacții și pentru care, sunt sigur, îmi veți fi recunoscător toată viața…

— Chiar așa? zâmbi Radu privindu-l pieziș pe Grama.

— Aveți cuvântul meu de onoare! întări Grama cu palma pe piept. Condițiile vă vor surprinde prin simplitatea lor, prin ușurința și totala discreție a îndeplinirii acestora, iar avantajele, o, avantajele vă vor copleși prin valoarea lor deosebită și asigurarea viitorului dumneavoastră…

Radu Vasiliu rămase câteva minute pe gânduri. L-ar fi putut refuza categoric pe acest Grama întorcându-i spatele, așa cum vroise s-o facă la început, dar după primele discuții era tentat

acum să afle despre ce putea fi vorba, ce anume propuneri i se făceau, până unde mergeau ele, care era scopul lor, în ce afacere urma să fie atras, care ar fi consecințele ei atât cât le putea intui, deduce, analiza. Desigur, insul era perfect edificat asupra persoanei sale, nu încăpea nicio îndoială că era bine documentat, cunoscând preocupările lui și că înainte de această întâlnire își pregătise niște capcane-argument care să-l prindă cât mai bine în mrejele proiectatei afaceri. Bănuia că în respectivul domeniu spionajul „lucra" tare, că fuseseră pregătite toate elementele care să convingă, că „se știa totul" și „se miza pe totul", că se lansau tentații fabuloase, convingătoare, că se sconta pe lipsa de scrupule a celui solicitat, pe perspectiva aventurii. „În definitiv, își zise Radu, ce mă deranjează să aflu intențiile acestui individ, ale celor care-l plătesc? Poate că îmi pierd câteva ore de somn și atât. Dar poate că reușesc, într-un fel, să fiu de folos alor mei din țară. Cine știe ce surprize le pot rezerva celor ce se ocupă de problemele astea?"

— Bine, domnule Grama, acceptă el, să mergem undeva și să stăm de vorbă. Dar nu mult, că v-am spus, mâine trebuie să fiu odihnit...

— Indiscutabil! Indiscutabil! asigură Grama cuprins subit de-o bucurie fără margini. Vă mulțumesc că ați acceptat. Eram sigur că nu aruncați cât colo o afacere, trebuie să recunosc tentantă și care vă va aduce mari satisfacții nu numai materiale ci și morale.

— Mă rog, să vedem despre ce este vorba...

Intrară într-o mică bodegă, coborând câteva trepte de cărămidă, într-un fel de salon cu pereți de bârne afumate și lampadare de fier forjat, un local intim, în care se aflau câțiva probabil frecvenți consumatori din acea parte a Vienei. Cu un aer degajat, se așezară într-un colț retras la o masă de lemn negru, sculptat. O lumină difuză stăruia sub tavanul de scândură afumată, pe care se vedeau scrijelate diferite semnături ale unor pretinși clienți celebri. Într-un colț, un orb, cu ochelari fumurii, îmbrăcat în niște haine ponosite, își plimba degetele cocârjate pe clapele unei armonici, cântând totodată din gură o melodie tărăgănată, un fel de doină de dor și dragoste sau poate o romanță.

Patronul, un om înalt și slab, cu pomeții obrajilor roșii, ochii de-un albastru siniliu și o mustață răsucită à la Franz Iosef,

purtând un șorț alb, se înfățișă la masă și plecându-se din șale ceru în limba germană comanda. Grama îi comandă tot în germană două coniacuri mari și câte un mic aperitiv.

— A, coniac nu, interveni Radu care înțelesese despre ce este vorba. Mai bine o halbă de bere.

— Cum ziceți dumneavoastră, fu de acord Grama și comandă bere. Probabil…

— Nu folosesc decât foarte rar…

— Mă rog, voia dumneavoastră.

Până ce patronul avea să aducă gustările, Grama găsi nimerit să facă un scurt istoric al acestui local, care funcționa neîntrerupt de peste 150 de ani și care se spune că ar fi fost frecventat chiar de Johann Strauss și Mozart. Bodega, moștenită din tată-n fiu, făcea parte din punctele de atracție ale orașului, dar în ultimele decenii apăruseră cam multe asemenea localuri celebre încât nu știai căruia să-i dai crezare asupra autenticității lui și căruia nu. Grama, într-o vervă neobișnuită, trecu apoi la viața vieneză, viața cotidiană, la lumea afacerilor, se lansă în câteva aprecieri asupra actualei situații internaționale și ajunse, în sfârșit, la subiectul ce-l interesa. A plecat din țară de peste cincisprezece ani, n-a trecut frontiera în mod fraudulos, a făcut parte dintr-o delegație de specialiști în domeniul motoarelor cu combustie internă și a găsit nimerit să se desprindă de colegii lui și să rămână în Occident unde a considerat că-și poate încerca norocul în privința aptitudinilor sale. Lucrează acum în Apus, a rămas același bun român, cu respect pentru țara lui, pentru compatrioții lui, citește zilnic presa din România, ascultă emisiunile de radio, îl interesează tot ce este în legătură cu progresul economic al țării, cu succesele ei. Trebuie să recunoască faptul că îl apucă uneori dorul de locurile natale, de părinți, dar specialitatea lui îl reține să se întoarcă și, de ce n-ar spune-o, consideră că are satisfacții pe care nu și le-ar fi putut îndeplini în vechea întreprindere în care a lucrat în București.

— Exagerați, găsi nimerit să-l întrerupă Radu.

— Deloc…

— Mă rog, părerea dumneavoastră, o părere pur personală, replică Radu. Trebuie să știți, însă, că atâtea condiții s-au deschis tehnicii, specialiștilor în țara noastră încât cred că afirmația dumneavoastră nu are temei. Pun totul pe seama dezinformării dumneavoastră…

— Nu, nu vă contrazic, concesionă Grama ca să fie pe placul interlocutorului și să nu intre cu el în controverse pe seama unor lucruri care nu aveau tangență cu problema ce-l interesa. Și apoi scopul discuției era tocmai să ajungă la puncte de vedere comune în direcția pentru care-i solicitase întrevederea. Schimbă deci subiectul și aminti, vorbind deschis cu certitudinea celui care e stăpân pe date ce nu pot fi contestate, că în micul orășel de provincie, Radu Vasiliu, căpitan în armata română, își ducea viața lipsit de satisfacții, dar care pe lângă pasiunea lui, automobilul, în general motoarele, performanțele lor, mai încearcă una și se pare cu mari sorți de izbândă...

— Văd că oarecum sunteți informat în privința mea, îl opri Radu Vasiliu pe Grama, dar vreau să vă spun că faceți niște aprecieri eronate, departe de realitate, aș putea spune chiar răuvoitoare...

— La ce anume vă referiți? căută Grama să afle făcând ochii mari. Vă rog să mă iertați...

— Spuneți că viața mea este lipsită de satisfacții...

— Mă rog, e o concluzie...

— Bazată pe ce?

— Pe faptul că locuiți într-un orășel oarecare... într-un orășel în care bănuiesc că plictisul se îmbină cu lipsa posibilităților de afirmare...

— Greșiți, domnule Grama, vorbi apăsat Radu Vasiliu. Greșiți profund și vina dumneavoastră constă în aceea că faceți afirmații necontrolate, lipsite de temei. Trebuie să știți că azi în România orice colțișor îți dă satisfacții depline.

— Sunt de acord, dar dumneavoastră ca specialist într-un mic orășel...

— Ce fel de specialist?

— V-am spus în domeniul tehnicii militare.

— Apropo, ce informații aveți despre mine și în ce fel vreți să le folosiți? acceptă Radu Vasiliu jocul.

— Cantitatea de informații și calitatea lor sunt suficiente pentru ceea ce interesează întreprinderea ce-o reprezint...

— Anume ce?

— Dumneavoastră sunteți pe cale de a revoluționa într-un fel tehnica militară, atacă direct Grama. Arma dumneavoastră sunt tancurile. Lucrați la un proiect fantastic, uluitor aș putea spune. Nu, nu încercați să protestați pentru că ăsta este adevărul.

Intenționați să creați prototipul tancului fără echipaj, al tancului teleghidat, al tancului, dacă vreți și vă convine termenul, lansator de torpile terestre…

— Domnule Grama, exagerați… încercă să-l oprească Radu uluit de cele ce-i auzeau urechile. „De unde dracu știe toate chestiunile astea? se întreba el ascultându-l. Mă uimește nu alta!”

— Nu, nu exagerez! continuă cu mai multă vervă presupusul inginer. Se cunosc avioanele fără pilot, submarinele lansatoare de torpile teleghidate. Suntem informați că dumneavoastră încercați să aduceți pe prim plan utilitatea colosilor de oțel ce se pare că nu li se mai acordă atenție în războiul modern…

— Vă contrazic! îl întrerupse Radu Vasiliu. Tancul a fost și rămâne o armă de bază în luptele terestre.

— Da, dar în condiții cu totul noi, insistă Grama mai aprins. Cu posibilități majore de întrebuințare, de eficacitate, cu evitarea distrugerii vieților omenești, a oamenilor dispuși să moară în carapacea de oțel numai să manevreze niște leviere și să îndrepte țeava tunului într-o direcție sau alta. Ori meritul dumneavoastră, domnule Vasiliu, este formidabil! Cruțarea efectivelor, pătrunderea tancurilor în cele mai dificile zone, posibilități de manevră fantastice, eficacitate maximă. Suntem informați că totul la dumneavoastră se află în fază de proiect, că nu sunteți sigur dacă statul român vă va acorda posibilitatea unor experiențe în acest domeniu, că nu sunteți sprijinit, problema fiind privită de unii dintre șefii dumneavoastră cu neîncredere sau chiar cu ironie…

— Total inexact! replică tăios Vasiliu. Sunteți complet dezinformat…

— Se prea poate, acceptă Grama. În munca de informare sunt uneori și minusuri. A, uite că ne vine gustarea…

Patronul-ospătar le aduse halbele de bere și câțiva cârnăciori rumeniți în untură, cu muștar și hrean.

— Altceva mai doriți? întrebă el în limba germană.

— Nu, zise Grama mulțumindu-i pentru promptitudinea cu care fuseseră serviți. Apoi după plecarea patronului, se adresă lui Vasiliu arătându-i cârnăciorii: asta este specialitatea localului. O specialitate de tradiție și pe care timpul nu o dezminte… Vă rog să serviți…

Și ridicând halba adăugă:

— În sănătatea și pentru succesele dumneavoastră. Sincer să fiu, mă simt onorat că v-am cunoscut…

— Vă mulțumesc…

Sorbiră în tăcere primele înghițituri de bere. Armonistul orb continua să cânte cu glas scăzut în colțul localului, plimbându-și degetele noduroase pe clapele sparte și îngălbenite ale acordeonului. La bar, patronul se întreținea cu un bărbat înalt, plește, într-o redingotă uzată, cu melon și monoclu, probabil vreun industriaș sau comerciant, acum ratat, ajuns în pragul bătrâneților.

Radu Vasiliu își privi ceasul de mână, după care înainte de a începe să mănânce întrebă direct:

— Ce-mi propuneți, domnule Grama? Era vorba de-o propunere…

— Vă grăbiți?

— Desigur, v-am spus…

— Mda, e destul de târziu, fu de acord Grama. Atunci să trec direct la subiect, urmă el privind cu precauție în toate părțile să nu fie auzit de vreo ureche străină.

— Vă rog…

— Dar domnule Vasiliu, ținu să precizeze el vorbind în șoaptă, contez pe discreția dumneavoastră și pe seriozitatea cu care priviți această tranzacție. Vă rog să înțelegeți că e o chestiune delicată care angajează firma ce-o reprezint și apoi… e în joc persoana dumneavoastră. Oricât, nu e cazul să vă spun, dar în România nu trebuie să discutați cele ce convenim, dacă se poate, cum se spune, nici chiar cu umbra dumneavoastră…

— Vă asigur, vorbi tot șoptit Vasiliu, nerăbdător să afle cât mai degrabă propunerea insului. Vă dați seama că sunt conștient de riscul situației…

— Cu atât mai mult…

Fără prea multe ocolișuri, Grama intră, așa cum promisese, direct în subiect. Firma ce-o reprezenta, printr-o împrejurare ce nu are importanță a aflat de preocupările lui Radu Vasiliu, de proiectul la care lucrează de mai mult timp și este imperios interesată să intre în posesia lui; chiar nedefinitivat, dar să fie totuși într-un stadiu care să-i asigure punerea în aplicare… Dacă este gata, dar nu e încă experimentat cu atât mai bine. Va fi experimentat de această firmă, care este gata să preia chiar numai ideea realizării lui. Pentru transmiterea respectivelor date

ale proiectului, procedând de-o manieră care să nu lezeze persoana inventatorului în România, i se va oferi un capital considerabil în dolari la o bancă din Elveția. Iar pentru nevoi imediate, știindu-se pasiunea domniei sale pentru sportul automobilistic, va primi o mașină ultimul tip, de mare performanță, cotată excelent pe piața mondială…

— Ce fel de mașină? ceru să afle Radu aprinzându-și o țigară și privindu-l pe Grama, cu ochii micșorați prin fumul ce i se ridica în față.

— Un Porsche 911 S. Cunoașteți tipul, da?

— Da, îl cunosc.

— 180 cai putere, 225 kilometri la oră. În opt secunde, la o simplă apăsare pe accelerație, prinde o sută la oră! Nu uitați: două carburatoare, cilindree aproape 2000 de centimetri cubi, 6600 ture pe minut, ce să vă mai spun, sunteți om de specialitate și vă dați seama…

— Da, este o mașină de performanță, conveni Radu trăgând alene din țigară și privind gânditor undeva spre tavanul de scândură afumată. Dar cum am să intru în posesia acestei mașini? Problema dolarilor o văd rezolvată foarte simplu, dar mașina?

— Ne-am gândit la totul, domnule Vasiliu, îl asigură Grama continuând să vorbească tot în șoaptă, când și când rotindu-și privirea în jur. Absolut la totul…

— Anume?

— Dacă sunteți de acord și perfectăm afacerea, urmă el în șoaptă, atunci peste o lună sau o lună și jumătate va veni în România, într-o excursie, o femeie, conducând această mașină. Trebuie să vă spun că este o specialistă în probleme de tehnică militară și cunoaște la perfecție limba română, așa cum mai cunoaște șase limbi. Vă va căuta. Vă veți întâlni cu totul întâmplător în orașul dumneavoastră. Îi veți oferi posibilitatea să studieze planurile și dacă le acceptă, în numele firmei noastre, vă va lăsa confirmarea depunerii banilor la banca din Elveția și mașina…

— Domnule Grama, interveni Radu punându-i mâna pe braț, iertați-mă că vă întrerup, dar procedeul mi se pare a nu-mi conveni deloc…

— De ce?

— Pentru că dacă eu îi ofer acestei specialiste planurile

proiectului spre studiu, cum spuneți dumneavoastră, înseamnă că mi-am trădat invenția, înseamnă ca i-am oferit posibilitatea să-și însușească chiar numai ideea acestui proiect, nu? Ori dumneaei, studiind aceste planuri, poate foarte bine să-mi spună la un moment dat, „știți domnule Vasiliu, le-am văzut, le-am studiat, dar firma noastră nu le acceptă!” și în fond, bineînțeles că planurile au interesat-o și și-a însușit ceea ce era de însușit. Dumneavoastră trebuie să înțelegeți că eu, cum e și firesc, trebuie să păstrez secretul invenției…

Grama asculta cu foarte mare atenție pledoaria lui Vasiliu clipind deseori din ochii spelbi, spălăciți, mușcându-și buzele lipicioase pe care se vedeau firișoare de tutun, strângându-și mereu gura în acel rictus amar, ca și când l-ar fi mistuit niște dureri groaznice de stomac și nu-și găsea alinarea. Înălța mereu sprâncenele de parcă făcea eforturi să-și concentreze atenția în această discuție, în timp ce cu furculița încerca să deseneze niște figuri imaginare pe fața de masă.

— Nu știu, urmă Radu Vasiliu, dar cred că la mijloc nu-i o simplă apărare a unui secret profesional, ci o chestiune elementară de etică în aceste relații.

— De acord, perfect de acord cu dumneavoastră, conveni Grama bătând ușor cu furculița în marginea farfuriei, dar, vă rog să vă situați și de partea firmei ce-o reprezint. Adică ce garanție poate avea întreprinderea preluând fără studiu niște proiecte care, iertați-mă, exclud afacerea noastră, vorbesc în principiu, deci care preia niște proiecte fără nicio acoperire asupra valorii lor, fără nicio garanție, fără nici măcar un studiu cât de elementar? Nu știu dacă ați auzit, vă rog să mă scuzați, nu fac nicio referire la persoana dumneavoastră, dar poate cunoașteți cazul pretinsului inventator Iohannes Engelke, omul care a dus de nas multe firme și mulți industriași cu așa-zisele lui invenții de la raza morții care distruge avioanele în zbor, la captarea energiei din spațiu și mai departe la înlocuirea combustibilului la automobile cu… apă. Chiar aici în Austria a escrocat firma „Gesellschaft für Flugsicherung und Lichtbau AG”, oferindu-i să fabrice o „rază” cu care să fie iluminate orașele de la distanță! Repet, să-mi fie iertată intervenția, nu fac nicio aluzie la persoana dumneavoastră, dimpotrivă, am toată considerația, dar faptele îi fac pe cei interesați în afaceri de anvergură să fie prudenți, să manifeste vigilență, previziune, mă rog, cred că

înțelegeți situația, nu se pot investi capitaluri fără niciun fel de acoperire…

— Există și un risc, interveni Radu Vasiliu, un risc normal, firesc fiecărei noi încercări într-un domeniu sau altul…

— Evident, dar riscul e acceptat numai atunci când există niște certitudini în privința măcar a câtorva elemente care să dea posibilitate celui ce angajează afacerea să spere că reluarea oricăror experiențe, bazate pe niște date cât de cât reale, poate să ducă undeva, poate să ducă spre un rezultat. V-am spus, firma este gata să vă preia chiar numai ideea… sau mă rog tot ce-ați realizat dumneavoastră până într-o fază x sau y, bineînțeles continuarea realizării proiectului rămânând în riscul firmei. Dar pentru asta trebuiesc văzute planurile, nu se pot arunca bani pe niște calcule care poate nu duc la nimic…

— Nu putem încheia un contract? întrebă Radu stingând țigara în scrumiera masivă de porțelan de pe masă.

— O, dar e naivă propunerea dumneavoastră, domnule Vasiliu! zâmbi Grama cu superioritatea omului care învârte demult asemenea afaceri și are în față un novice. Dacă ați fi cetățean al statului respectiv, poate că da, dar în situația dumneavoastră… Sau poate că renunțați să mai plecați în această cursă și schimbați ruta către Apus?

— Nici nu mă gândesc! protestă Radu privindu-și din nou ceasul de mână. O simplă transmitere de proiecte personale asta da, accept, dar în rest nici nu discutăm…

— Mă rog… fu de acord Grama desfăcând larg brațele. Dar dacă vreodată situația dumneavoastră devine precară în România – asigură el prinzându-l de încheietura mâinii – un simplu telefon cu înțelegere, o ieșire din țara și… vă stau la dispoziție! Dar până atunci să convenim asupra celor discutate…

Radu Vasiliu rămase din nou pe gânduri, după care spuse:

— Am o propunere…

— Da, vă ascult…

— Ca femeia care mă va vizita și cred că este o ingineră…

— Da, este o ingineră, v-am spus o specialistă…

— Așa, deci inginera care mă va vizita propun să vadă numai anumite elemente ale proiectului, disparate bineînțeles, dar care să-i ofere posibilitatea aprecierii valorii studiului, meu, adică anumite elemente care să-i dea certitudinea că la mijloc

este o treabă serioasă și nu un simplu fals…

— Perfect, conveni Grama. Total de acord! Și dacă dumneaei hotărăște asupra valorii proiectului, vă lasă mașina, ia documentele, ni se telefonează și imediat noi vă remitem formele pentru banca din Elveția… E bine?

— De acord…

— Și încă ceva, urmă Grama tot confidențial, pe șoptite. Persoana nu va veni în România până ce dumneavoastră nu veți hotărî acest lucru, la timpul ce-l socotiți potrivit. Poate că între timp vă răzgândiți, se întâmplă ceva sau…

— Am înțeles, răspunse Radu preocupat să înregistreze totul mintal în cele mai mici amănunte. Dar întreb, cum putem realiza această corespondență, cum putem comunica?

— Foarte simplu, îl asigură Grama. Veți primi o carte poștală ilustrată reprezentând un cadru din Paris și semnată să zicem, Alexandru. Ilustrata trebuie să conțină în textul ei o negație. Asta înseamnă că sunteți întrebat dacă afacerea rămâne în picioare și deci dacă puteți primi vizita. E clar?

— Da, e clar…

— Atunci, urmă Grama tot mai aprins, dumneavoastră urmează să trimiteți o carte poștală tot ilustrată – să zicem va reprezenta Ateneul român – pe adresa care am să v-o dau eu, ilustrată ce va conține tot o negație și semnată cu același nume, Alexandru. La data recepționării ilustratei, persoana poate porni către dumneavoastră. Ne-am înțeles?

— Da, mai am totuși o întrebare…

— Vă ascult…

— Cum pot recunoaște această femeie?

Grama stătu puțin pe gânduri, căutând parcă să-și amintească ceva, apoi zise:

— Va purta pe deget un inel de aur, ce reprezintă o operă de artă și la gât un colier tot din aur. Cum intră în legătură cu dumneavoastră, recunoscându-vă, va trece direct la discutarea celor aranjate de noi. Este limpede, nu?

— Da!

Grama întinse mâna peste masă și-l bătu prietenește pe umăr pe Radu, zâmbind. Privirea lui arăta satisfacție. Parcă îi dispăruse și rictusul acela din jurul gurii și fața i se destinsese învăluită de-o lumină aparte. Era mulțumit. Reușise să-l convingă pe acest Radu Vasiliu, se pare destul de ușor, poate

mai ușor decât se așteptase și rezultatele acestor negocieri, evident, vor fi apreciate cum se cuvine de firma pentru care lucra.

Radu Vasiliu sorbi ultima înghițitură de bere din halba și își puse balonzaidul.

— Nu mai luăm un rând? întrebă Grama privind după patronul localului.

— Nu, refuză Radu. Am intrat aici doar să avem unde discuta. Eu de fapt am mâncat și am băut mult mai devreme…

— Voia dumneavoastră! desfăcu larg brațele Grama și își puse și el balonzaidul. Apoi chemă patronul, îi plăti și ieșiră în stradă.

— La ce oră plecați mâine? întrebă Grama ridicând gulerul balonzaidului și trăgându-și pălăria mai pe ochi.

— La ora șase după amiază. Avem un drum lung…

— Sunteți un șofer cu mare experiență, căută să-l flateze Grama. Vă doresc succes…

Își strânseră mâinile și se despărțiră. Radu porni către centrul orașului, iar Grama în direcție opusă. Noaptea era liniștită, calmă, răcoroasă după ploaia ce căzuse până cu două ceasuri mai înainte. Undeva, departe, peste coroanele întunecate ale copacilor, peste clădirile masive, negre, tăcute, se zărea, ca un cerc viu colorat, marea roată a caruselului de la Prater, învârtindu-se ușor, dând posibilitatea celor din lojile container să admire în noapte vechea Vienă a valsului și concertelor, acum viu luminată ca o mare de flăcări.

Fără să vrea, Radu zâmbi. „Am intrat într-un asemenea carusel, își zise el strângându-și mai mult balonzaidul în jurul trupului. Să vedem cu ce se va solda această distracție, care poate mă va costa viața…”

A doua zi după amiază, în marea piață din fața Operei, mii de vienezi asistau la plecarea celor 58 de mașini în marea întrecere automobilistică, *Raliul Dunării* cu destinația Mamaia.

În vuietul infernal al motoarelor ambalate la maximum, mașină după mașină se desprindea din locul parcării, trecea pe la punctul de start primind fișa de control și apoi se avânta pe lungul drum al cursei.

Când îi veni rândul, Radu Vasiliu își potrivi casca, încercă maneta de viteze, frâna și băgând direct într-a doua trase la punctul de control. Luă fișa, salută, o dădu navigatorului, un

tânăr inginer din București cu care făcea echipaj de câțiva ani și încercând de câteva ori accelerația, demară cu asemenea viteză încât aerul parcă mugi prelung în urma lui.

Din mulțime, un singur spectator îi făcu amical cu mâna. Era Grama care ținuse cu tot dinadinsul să fie prezent. Zâmbea, și rictusul acela se destinsese în jurul gurii, într-o satisfacție pe deplin justificată. Prada îi căzuse în plasă…

2

Micul orășel din câmpia Dunării își trăia viața cotidiană într-o activitate febrilă, trepidantă. Desigur, fabrica de mobile „Unirea”, singura întreprindere ridicată cu puțină vreme înainte, concentra atenția tuturor în jurul ei, ca solitarul și plăpândul vlăstar al începutului de industrializare locală.

Întreaga efervescență citadină se desfășura însă în centrul urbei – Strada Mare – locul în care se găseau o mulțime de magazine și ateliere, de la cele textile, la cele de coafură, librărie și metalo-chimice, fără să uităm a aminti cinematograful „Flacăra”, poșta și telefoanele, restaurantul și grădina „La nunta Zamfirei”, cofetăria „Dolce vita”, croitoriile, blănăriile, cizmăriile... Diminețile, cele două trotuare care duc de la parcul orașului cu tradiționalul monument al soldatului erou și până la piața centrală sunt aproape pustii. Numai la răsăritul soarelui și la amiază când elevii și elevele celor două licee trec zgomotoși la școală sau către casă, această principală arteră a orașului se însuflețește, capătă culoare, veselie, exuberanță, după care, încet, încet, totul se liniștește, parcă orice șoaptă dispare, atmosfera intră sub imperiul tăcerii, trotuarele rămân pustii sub umbra bătrânilor castani ce le priveghează singurătatea.

Seara însă, Strada Mare devine un adevărat loc de promenadă. De pe la apusul soarelui, localnicii, îmbrăcați în tot ce au mai bun și consideră că e „la modă” ies „să ia aer”, plimbându-se agale între parc și piață, admirând vitrinele mereu în același decor cu manechine dizgrațioase și stămburi întinse pe sfori ca rufele la uscat, sub panglici de hârtie creponată, decolorată, răsucită în chip de ornament, se opresc la „Foto Margareta” să vadă ultimele fotografii ale ultimelor nunți cu mirese durdulii, țepene, alături de miri ferchezuiți și încruntați de parcă li se citește o sentință de condamnare la moarte, trec pe la „Magazinul universal” aglomerat cu felurite mărfuri de la cărucioare de copii și crătiți la televizoare „Miraj”, după care, cucoanele lăsându-și bărbații să meargă mai departe se opresc o clipă și trag cu ochiul printre perdelele atelierului de coafură „Igiena”, să vadă cine-și mai aranjează părul și unghiile, sau pur și simplu, la îndemnul copiilor, rămân câteva minute în fața cinematografului contemplând pozele decolorate de soare ale ultimului film western cu femei despletite și juni călări ce trag

șapte focuri din două pistoale. Dar câte nu se pot vedea într-o scurtă plimbare la lăsarea serii pe Strada Mare? Însă cel mai important lucru la asemenea promenade este atenția insistentă a femeilor care la lumina vitrinelor și a câtorva becuri de deasupra străzii se suspectează admirativ sau cu invidie una pe alta în privința coafurii, a fardului dar mai ales a rochiilor și pantofilor.

— Tu, Stela, fii atentă, trece Viorica, nevasta doctorului Petrescu de la Sanepid. Uite ce pantofi are…

— I-a luat bărbat-su de la București, de la Romarta, că asta numai de acolo se-mbracă!

— Oricât or fi de la Romarta, degeaba, are niște picioare, de parcă-s calapoade de cizmă!

Dar strada este un adevărat furnicar duminică seara. Mai tot orașul parcă își dă întâlnire pe cele două trotuare între parc și piață într-o aglomerare ametitoare. Atunci apar cărucioarele de copii conduse de soacre grijulii, îmbrăcate de sărbătoare, purtând sub braț scutece, păpuși de celuloid sau biberoane cu lapte, se văd grupuri de băieți și fete de la „profesională” acompaniind cu voce tare tranzistoarele ce fac parte din ținuta lor duminicală, se zăresc soldați călcând sfioși și temători pe lângă ziduri, cu ochii rătăcind în toate părțile să nu care cumva să treacă vreun superior, fără să-l salute, își fac apariția țigănci desculțe, cu fuste largi, trențăroase și plozi în brațe, cerșind sau vânzând semințe de floarea soarelui, trec „fetele din casă”, îmbujorate cu părul lins de uleiuri, purtând șorțuri albe încrețite pe dinainte, ținându-se câte trei-patru de braț și suduind câte-un neobrăzat de băiat care le trage pe neobservate de coade, toată această vânzoleală în mirosul de ulei încins de la gogoșăria „Rapid”, în zbârnâitul de tinichea al difuzoarelor care invită trecătorii la „norocoase bilete pentru tragerea excepțională la loto-central”, în țipetele trompetei de la circul instalat în piață și care cheamă cetățenii la „ultimul spectacol de adio nemaivăzut în acest oraș!”

Din capul locului trebuie să spunem că Radu Vasiliu n-a fost văzut niciodată în această aglomerație a Străzii Mari, el petrecându-și serile în frumosul apartament de la etajul întâi, într-unul din blocurile de pe aleea Teilor, sau în garaj unde își face de lucru îngrijind și punând la punct mașina. Fire mai retrasă, crescut încă de mic de către bunici – părinții i-au murit

într-un accident de avion pe când el avea numai patru ani – s-a complăcut în această singurătate și în anii adolescenței, în timpul liceului și mai apoi ai școlii militare. Singur este văzut dimineața trecând către regiment și tot singur iese în oraș, mereu grăbit, cu ochii pe ceas, să-și facă cumpărăturile.

Și cu toate acestea, din primele zile când a venit în acest oraș, el s-a făcut repede remarcat printre localnici. De cum și-a parcat mașina în fața blocului, toată lumea știa că noul sosit este unul dintre așii volanului, concurând în raliuri interne și internaționale, astfel că fără rezerve celebritatea sa a fost urcată pe cel mai înalt podium.

Dar numai după două luni tot orașul a aflat de un tragic eveniment destul de dureros pentru Vasiliu, eveniment care l-a afundat și mai mult în apa singurătății, făcându-l tot mai rezervat și în afara oricăror cercuri de prieteni. Participa la un raliu intern și intrând în București pe la Casa Scânteii se îndrepta în mare viteză către Arcul de triumf. Ajungând spre punctul de sosire, la un viraj, n-a mai putut stăpâni volanul și a intrat cu mașina în mulțimea ce-l asaltase cu urale. Din întâmplare – unii spun că fiind gelos a vrut să se răzbune – și-a lovit logodnica ce-i ieșise înainte agitând deasupra capului un mare buchet de flori să fie văzută de departe. Fata, o fostă colegă a lui de facultate a fost internată imediat în spital și după opt luni a fost pusă pe picioare, dar cu o infirmitate evidentă la coapsa piciorului drept. Și spre durerea lui, neputându-și susține nevinovăția, s-au despărțit încă din prima lună de spitalizare, el fiind obligat să-i plătească pensie de întreținere întrucât infirmitatea nu-i permitea să intre într-un serviciu.

Și de atunci, în micul oraș, unde nu scapă nimeni fără a fi discutat, femeile, văzându-l pe Vasiliu cum trece grav pe stradă, îl privesc cu admirație, dar și șușotesc în urmă-i:

— Frumos bărbat, dar n-o să-și găsească nevastă curând. Mai știi că n-o aruncă și pe aceea pe Arcul de triumf?

— Chiar de m-ar arunca și peste Turnul Eiffel, dacă ar fi să mă mai mărit o dată, tot l-aș lua de bărbat. Îmi place…

Vasiliu era potrivit de statură, robust, cu o alură de sportiv, purta părul tuns în moda tinerilor, iar ochii săi căprui, de-o blândețe angelică, aruncau mai ales în prezența femeilor priviri strengărești, tentante, alteori ironice, de-un degajament dezarmant. Totdeauna însă chipul său șaten era învăluit de-o

lumină caldă, prietenoasă, iar zâmbetul ce-l afișa statornic în colțul buzelor îi dădea un aer optimist, reconfortant pentru oricine angaja cu el o discuție.

În seara când, anunțați din vreme prin afișe și stații de radioamplificare, localnicii au ieșit într-un număr impresionant pe Strada Mare să vadă trecând concurenții *Raliului Dunării,* Radu Vasiliu a fost pentru a doua oară în atenția întregului oraș. Cele două trotuare gemeau de lume. Se vedeau oameni cățărați în pomi, pe scări duble de zugravi, pe capotele autobuzelor, pe acoperișurile caselor, ținându-se de burlanele magazinelor, iar colegii de regiment ai lui Vasiliu, ofițeri, subofițeri și foarte mulți ostași, împreună cu fanfara se instalaseră la intrarea dinspre parc hotărâți să-i facă o primire triumfală. Și când au început să sosească mai întâi mașinile miliției pentru ordine, ale gazetarilor și tehnicienilor, vacarmul era de nedescris.

— La ce clasă concurează? se auzea în mulțime.

— La 1300…

— Ce număr de concurs are?

— 56.

— Oare ce poziție are în clasament?

— Nu se știe. Astăzi n-a venit „Sportul” în orașul nostru…

— În orice caz căpitanul „trage” tare. E om al dracului!

— Are și mașină bună…

Într-adevăr, Radu Vasiliu a mers foarte bine în acest raliu. Când a început să se deslușească zvonul motoarelor și fluierele milițienilor au prins să se întreacă în avertizări, în depărtare s-a și zărit venind ca un bolid o mașină ce parcă sălta pe asfaltul bulevardului. A trecut pe Strada Mare cu motorul urlând din plin într-atât de asurzitor, încât au pornit să zbârnâie geamurile vitrinelor gata să se facă țăndări.

— Un Alfa-Romeo! Numărul 32…

— Unde-i Vasiliu?

— Uite-l! Vine din urmă… Ăsta este… La o parte! Dați-vă la o parte!

În strigătele mulțimii și în sunetele fanfarei, printre miile de mâini înălțate deasupra capetelor, a fulgerat pe bulevard, ocolind parcul într-un derapaj demențial, mașina lui Radu Vasiliu care a zburat pe Strada Mare într-o viteză atât de uluitoare încât nimeni n-a putut să spună că a deslușit măcar culoarea caroseriei, nicidecum numărul de concurs sau chipul căpitanului.

— Gata, uite l-a luat pe cel cu Alfa-Romeo. În dreptul pieții l-a luat!

— Când ți-am spus eu că „trage” tare căpitanul, știu ce-ți vorbesc. L-am văzut și-n curse de coastă la Brașov…

A treia zi, ziarele și radio-ul au anunțat rezultatul concursului automobilistic și vestea a trecut repede din gură în gură:

— Ce ghinion dom’le! Căpitanul a ieșit al doilea. I s-a blocat schimbătorul de viteze la proba în „ac de păr” pe aeroportul Otopeni… Ce ghinion!

— Cu toate acestea tot e bine pentru orașul nostru. Cine mai amintea și de noi în lumea sportului? Că echipa noastră de fotbal „Unirea” își dă sufletul undeva prin coada clasamentului…

Chiar în seara aceea, Radu a sosit în oraș cu mașina, venind de la București. A parcat-o în fața blocului și a urcat repede în apartament. Se simțea extenuat, trebuise să conducă cu atenție atât de la Mamaia la București, cât și din capitală până aci în oraș, întrucât drumurile erau arhiaglomerate cu mașini ale turiștilor ce se duceau sau veneau dinspre Constanța.

Ajuns sus, pe palier, când tocmai se scotocea prin buzunare după cheie, ușa apartamentului de vizavi se deschise și în prag se ivi o femeie cam la treizeci de ani, subțirică, într-o rochie ușoară de mătase, cu părul platinat, tuns scurt și ochi albaștri.

— Ați venit, domnule Radu? întrebă ea alintându-se puțin cu evidente intenții de a se face plăcută. Vă felicit, pentru succesul dumneavoastră, pentru curaj…

— Vă mulțumesc, doamna Pătruțescu, răspunse Radu cu bunăcuviință potrivind cheia în ușă. Ce face domnul inginer?

— Ce să facă? Vechea lui pasiune de duminica: ori meciul echipei lui de la fabrică, ori vânătoarea… Acum e la vânătoare…

— Și dumneavoastră?

— Eu? înălță ea din umeri cu buzele răsfrânte, ca o școlăriță mofturoasă. Mă plictisesc. Stăteam în balcon, tocmai udam florile, am auzit mașina și n-am mai intrat în casă. Am rămas să vă admir… Și am ieșit să vă felicit…

— Încă o dată vă mulțumesc, răspunse Radu. Sunteți foarte drăguță…

— Zău? râse ea, cochetând, în timp ce-și aranja coafura. La propriu sau la figurat?

— Și la una și la alta…

— Extraordinar! Îmi place… Nu glumiți?

— Deloc!

— Atunci e rândul meu să vă mulțumesc și să vă spun că și dumneavoastră… tot la propriu și…

— …tot la figurat, completă Radu râzând. Doamnă, ce să vă spun, ne putem considera doi oameni fericiți!

— Nu știu de dumneavoastră, dar în ceea ce mă privește să știți că sunt. Chiar numai pentru faptul că vă cunosc și că pot schimba câteva cuvinte cu dumneavoastră…

— O, dar mă măguliți și mă faceți să roșesc de plăcere, doamna Pătruțescu, zise Radu și ochii îi scăpărară într-un mod deosebit. Mai ales că aceste considerații vin din partea dumneavoastră…

Ea chicoti veselă, aranjându-și mereu părul, vru să mai spună ceva, dar în acea clipă se auzi telefonul sunând în apartamentul ei, se scuză și intră repede în casă, fără însă a uita să adauge în grabă din ușă:

— Să știți că vreau să continuăm această discuție!

— Bine, doamna Pătruțescu. Cu plăcere…

Zicând acestea, Radu descuie și intră în vestibul. În dreapta, dincolo de ușa bucătăriei se auzea cineva trebăluind prin vase, în dormitor parcă se deslușea muzică. Era radio-ul deschis. „Trebuie să fie Florina, își zise și se bucură sincer de prezența fetei. Chiar în lipsa mea, ține cu tot dinadinsul să fie ordine peste tot”.

Florina, o fetiță de treisprezece ani, una din cele șase fete ale muncitorului Vasile Dedițel ce locuia într-o căsuță modestă peste drum de blocuri, venea de vreo trei ani în casa lui Radu Vasiliu să-l ajute într-ale gospodăriei. Recomandarea i-a fost făcută chiar de mama fetei care deservea cu sticle de lapte mai toți locatarii blocurilor.

— Domnu’ ofițer, dacă vă poate fi de vreun ajutor să vă cumpere ceva de pe la magazine sau să dea cu cârpa prin casă, vă trimit una din fetele mele. Sunt harnice și pricepute… Și cuminți…

A venit într-o dimineață de început de iarnă. Purta pe cap o căciuliță roșie. Stătea numai cu ochii-n pământ.

— A zis mama să vin, că vreți să mă trimiteți să vă cumpăr ceva. Mă cheamă Florina…

— Bine, Scufiță roșie! a zâmbit Vasiliu prinzând-o de obrăjorii înghețați. În ce clasă ești?

— Într-a patra. Mă trimiteți?

— Da. Uite zece lei, ia o ciocolată mare și du-te acasă. Să vii la primăvară că acum te pierzi prin nămeții ăștia!

Fetiței i-au dat ochii în lacrimi. Adică ce, ea n-a crescut destul de mare să aibă cineva încredere că poate să fie de vreun ajutor? Numai surorile ei se pot descurca în orice treburi?

A plecat, a cumpărat ciocolata, i-a întins-o lui Radu și a zbughit-o la fugă pe scări în jos.

— Hai, Scufiță roșie, dar pentru tine am zis să ți-o iei! a dat să strige după ea căpitanul.

Dar fata a trântit ușa blocului, a țopăit cu ghetele ei mici prin zăpadă și drept acasă s-a oprit.

A venit în primăvară, după cum i s-a spus și aci a rămas. S-a legat de apartamentul lui Radu Vasiliu ca de propria ei casă. Era chiar mândră că avea pe mână un rând de chei, venea când credea de cuviință, mai spăla un pahar sau o ceașcă de cafea, ștergea praful pe ici, pe colo, potrivea hârtiile pe biroul lui „domnu' Radu" sau pur și simplu deschidea televizorul și stătea ca fermecată în fața micului ecran urmărind acțiunea vreunui film sau admirând cântărețele de muzică ușoară. Apoi se apuca de lecții pentru a doua zi, după care își lua servieta și fugea acasă.

Acum era în bucătărie. Când Radu deschise ușa, ea tocmai deretica prin frigider.

— A, ați venit? tresări ea și se întoarse către Vasiliu cu fața îmbujorată. Tocmai puneam niște sticle cu Pepsi-cola la rece, ținu să informeze. A zis mama să veniți de pe drum și să aveți răcoritoare...

— Foarte bine, Scufiță roșie! îi mulțumi Radu. Foarte bine. Bani mai ai?

— Ahă, mai sunt destul de mulți acolo în sertarul biroului!

— Când se termină să-mi spui, da?

— Da...

— Tu ai deschis aparatul de radio? Sau așa l-am lăsat eu când am plecat?

— Nu, cum să-l lăsați așa? zâmbi fata de o așa presupusă întâmplare, știindu-l pe Radu un om foarte meticulos și ordonat. E Leny acolo, l-a deschis că zicea că poate auzim ceva de dumneavoastră. Știți, că v-am văzut aseară la televizor? Erați la București, v-am văzut în film...

— Serios?

— Da, serios…

Radu trecu dincolo, în dormitor și pe un fotoliu o văzu pe una din surorile mai mari ale Florinei, răsfoind o revistă ilustrată de turism. Auzind pași, fata lăsă revista, se ridică și își potrivi rochia să aibă o ținută cât mai decentă în fața căpitanului. Era subțirică, potrivit de înaltă, brunetă, cu ochii negri ca murele și purta părul lung, despletit lăsat în voie pe umeri.

— A, ce faci domnișoară studentă? o întrebă Radu și-i întinse mâna. Cum merge filologia?

— Bună seara, ce să fac? înălță ea din umeri cu privirea plecată, parcă puțin jenată că fusese găsită tolănită familiar pe fotoliu. Am venit cu Florina să văd la televizor meciul dintre Dinamo și Steaua, că aparatul nostru nu are imagine.

— Zău? Te interesează fotbalul?

— Da!

— Și cine a bătut?

— Ai noștri, de la Dinamo…

— A, vasăzică ești dinamovistă, constată Radu cu surprindere și zâmbind, încruntă totodată sprâncenele. Deci adversara mea…

— De ce? se miră fată, apoi deodată chipul i se lumină. A, exact, uitasem, dumneavoastră țineți cu Steaua. Pe deplin justificat…

— Bine, la mine „pe deplin justificat”, dar la dumneata?

— Eu îl simpatizez pe un băiat de la Dinamo. E coleg cu mine la facultate, la filologie, a trecut și el tot în anul doi…

— Ce vorbești, domnișoară! Bravo. Deci amor mare acolo la București?

— Ca și-n provincie, domnule Radu, zise fata și începu să râdă. Epidemie generală! A, am uitat, își aminti ea, vreau să vă felicit pentru victoria dumneavoastră. Știți că v-am văzut aseară la televizor?

— Da, mi-a spus Florina…

— S-au dat câteva aspecte din cursă, am văzut și mașina dumneavoastră. Pe aici ați trecut ca vântul încât în înghesuiala aceea de pe Strada Mare și în goana mașinilor nici n-a fost chip să vă zăresc. S-a dat apoi premierea de la Mamaia și v-am văzut într-un costum salopetă alb și cu casca în mână, așa era?

— Da, așa…

— Vedeți că v-am remarcat? Chiar le-am spus și surorilor, și părinților, „uitați-l pe domnu' Radu, acela al doilea din dreapta", zău erați cel mai drăguț bărbat, apoi vi s-a luat un interviu și v-am văzut și lângă mașină…

— Bravo, domnișoară Leny, mă bucur nespus de mult…

— Ați lovit cumva mașina? se interesă ea grijulie.

— Nu. De fapt nu mi s-a întâmplat niciodată până acum acest lucru. Ei, când te paște ghinionul mai lovești și mașina… Dar, scuză-mă că te întreb, cum de nu ești pe Strada Mare la ora asta? Fetele ca dumneata se plimbă și-mi închipui că forfota de pe trotuare e în toi…

— Tocmai pentru că-i forfotă nu-mi place! decretă Leny aruncându-și cu un gest al capului părul negru pe spate. Eu sunt o fire mai romantică, îmi place să am spațiu în jurul meu când mă plimb, admir natura, vreau să pot aprecia dimensiunile spațiului…

— Mă rog, Bucureștiul îi face pe foarte mulți să fie romantici. Parcuri, flori, locuri retrase, discrete, o bancă, un băiat, liniște…

— Da, și de ce nu? Sunt la vârsta întrebărilor, vorba cântecului…

— Într-adevăr! aprecie Radu și zâmbi. Vârsta întrebărilor, dar și a răspunsurilor. Dar de ce nu iei loc? o invită el să se reașeze pe fotoliu.

— Vă mulțumesc, dar trebuie să mă duc, se scuză ea și își potrivi părul pe frunte trăgând fugar cu ochiul către oglinda toaletei semn că e gata de plecare. De altfel, dumneavoastră sunteți obosit de pe drum…

— Ba, deloc! protestă Radu. Sunt obișnuit cu drumurile lungi…

— Și totuși, mulțumindu-vă pentru invitație, vă spun că trebuie să plec, urmă ea și întinse mâna căpitanului. De altfel, cred că a terminat și Florina treaba… Suntem aici de aproape trei ore…

După plecarea celor două fete, Radu intră în baie, făcu un duș, după care ieși pe balcon. Se înserase. Orașul ce se întindea jos în vale parcă reînvia din întuneric cu fiecare lumină aprinsă pe străzi, în case, la vitrinele magazinelor. O liniște de pădure sălășluia în văzduhul încă încins de arșița amiezii, dar aerul era curat, plăcut și, încet, încet cu fiecare clipă se lăsa răcoarea cu balsamul ei tonifiant, reconfortant. Se auzeau foarte deslușit

motoarele la uzina electrică instalată nu departe de parc și trompeta crainicului de la circ ce țipa parcă deznădăjduit în noapte invitând localnicii să intre sub cupola de pânză ca să vadă ce n-au mai văzut. Rareori, în curțile caselor de la periferie lătrau câinii sau pe câmpul din fața blocurilor se deslușeau strigătele câtorva copii ce alergau după o minge de fotbal dezumflată, dibuind-o și lovind-o pe întuneric.

Radu mai stătu câteva clipe pe balcon, apoi se gândi că e bine să coboare ca să-și ducă mașina la garaj. A doua zi, ajutat de mecanicul Dedițel, tatăl fetelor, îi va face o revizie generală, punând la punct atât motorul cât și caroseria. Intră, așadar, în cameră și, înainte de a lua cheile mașinii, ridică receptorul și formă numărul de telefon al unității. Voia să știe ce noutăți mai sunt prin cazarmă de la plecarea lui. Îi răspunse ofițerul de serviciu, un tânăr locotenent-major.

— Ce faci, măi, Bujoreanu? îl întrebă Radu. Ești un vultur în cazarmă, nu alta!

— La datorie, tovarășe căpitan! Când ați venit?

— În seara asta. Ce mai e nou pe la noi?

— Toate-s vechi și noi îs toate, tovarășe căpitan, răspunse prompt Bujoreanu. Nimic deosebit...

— Băieții noștri?

— Unii în învoire, e duminica doar, alții sunt aici. Bine cu toții. Să știți că v-am văzut când ați trecut spre București. Ne-am bucurat...

— Da, măi, ați scos și fanfara, râse Radu cu poftă. Când am auzit marșul și am zărit alămurile, parcă am prins aripi. Vă mulțumesc din inimă că ați fost acolo cu toții...

— Păi se putea altfel? zise Bujoreanu cu satisfacție. Dar să știți că ideea cu fanfara a fost a tovarășului comandant...

— Zău?

— Pe cuvânt de onoare. Zice „ia să iesă, măi, deseară „lăutarii" noștri și să-l primească cu un marș de departe pe Vasiliu, că în definitiv pe lângă că-i omul nostru, dar facem și-o cinste orașului. Îi primim pe concurenți așa cum se cuvine!"

— Ce vorbești, dom'le?

— Da, așa a spus. Mâine veniți?

— La fix, Bujorene, la fix! Trec întâi pe la tovarășul comandant și apoi vin la batalion. Deci, cum spun aviatorii „în spațiul aerian, liniște deplină!"

— Deplină, tovarășe căpitan.

— Bine, Bujorene. Serviciu ușor, și la revedere!

— Să trăiți!

Închise telefonul, își privi ceasul de mână și constatând ca e încă devreme, luă cheile mașinii și ieși să ducă turismul la garaj. Când să închidă, însă, ușa, se auzi deschizându-se cea de vizavi. Încet, cât mai discret, atât cât să apară capul unei femei.

— Nu vă supărați, domnule Radu, cam cât să fie ceasul? Ceasul meu a stat…

— Este opt și douăzeci, doamna Pătruțescu…

— Vă mulțumesc foarte mult. Plecați în oraș?

— Mă duc să duc mașina la garaj.

— Credeam că plecați la plimbare…

— Nu, doamna Pătruțescu. Și dacă mă duceam, mă duceam pe jos. Unde să te duci cu mașina în micul nostru oraș?

— Într-adevăr, aveți dreptate. E o plictiseală de mă înnebunește nu alta! O plimbare pe jos, însă, către parc, într-o scară liniștită ca asta cred că e ceva sublim, romantic, plin de poezie. Mai ales pentru un bărbat ca dumneavoastră în compania unei studente…

— De ce în compania unei studente? întrebă mirat Radu jucând cheile mașinii pe palmă. Nu înțeleg…

— Ei, dac-aș avea și eu optsprezece ani… oftă ea teatral și ochii i se umbriră de-o ascunsă tristețe. Vă admir însă pentru că sunteți curtat. E și firesc, bărbat drăguț…

— Faceți vreo aluzie la fata mecanicului?

— O, nu… Deci cât ați spus că e ceasul?

— Acuma e opt și douăzeci și trei de minute, răspunse Radu privindu-și ceasul de mână.

— Vă mulțumesc! zise doamna Pătruțescu și puțin afectată, cu obrajii îmbujorați și ochii plecați intră în apartamentul ei. Radu rămase câteva clipe pe gânduri privind lung ușa vecinei, după care zâmbind coborî repede treptele și ieși în fața blocului. „Insinuantă cucoana, nu se lasă! își zise el îndreptându-se către mașină. Din prea mult plictis îi umblă mintea cu sorcova!” Deschise portiera, aprinse luminile la bord, apoi înălță capota motorului și controlă apa în radiator. Era încă fierbinte, motorul nu se răcise, iar pe chiulasă erau numai dâre de ulei încins. „Trebuie să văd mâine simeringul de la distribuție, își zise și lăsă capota. Am uitat să le spun fetelor să-l anunțe pe nea Vasile să

mă caute mâine după masă. Dar dau eu de el...”

Vru să se urce la volan, dar în clipa aceea ceva lovi ușor capota și el tresări. Întinse mâna și luă un fir de garoafă roșie, cu petalele plăpânde, umede, după care privi în sus. Toate balcoanele blocului erau însă pustii. Zâmbi, se urcă la volan punând floarea pe scaunul de alături, porni motorul și demară cu viteză, țeava de eșapament făcând un zgomot asurzitor în urmă-i.

3

— Și zi, așa Vasiliule, ai fost acroșat la Viena…

— Întocmai cum v-am relatat, tovarășe colonel.

— Te așteptai la așa ceva?

— Să fiu sincer, nu.

— Deci, cum s-ar spune, ești o persoană marcantă. Ți s-a dus vestea și peste hotare…

Zicând acestea, colonelul Drăgănescu mai trase o dată din țigară, apoi strivi restul ei în scrumiera de metal de pe birou. Era un om scund, slăbuț, cu fața prelungă, cu părul blond și ochi albaștri a căror privire te învăluia totdeauna cu aerul unei înțelegeri și prietenii ușor de remarcat. Se purta zilnic proaspăt bărbierit, cu ținuta impecabil aranjată și se spunea – de altfel lucru dovedit în atâtea multe alte împrejurări – că are un cult pentru militarul care-și respectă uniforma.

Cabinetul său era simplu mobilat. Un birou mare, negru, acoperit cu cristal, pe care se aflau obiectele necesare scrisului – suport de tocuri, două călimări în chip de grenade retezate, un tampon, o mapă de piele cu diferite compartimente pentru hârtie de scris. Alături de birou, pe un piedestal de lemn lustruit, un tanc în miniatură, excelent executat, pe suportul căruia se puteau citi, înscrise pe o tăbliță nichelată, următoarele cuvinte: „Colonelului Drăgănescu Tiberiu și unității sale, premiul I pentru cea mai bună tragere demonstrativă pe armată”. Pe pereți câteva tablouri reprezentând militari în timpul exercițiilor de luptă, o hartă a țării, una a județului și două fanioane sportive de pe vremea când militarii regimentului aveau o echipă de fotbal ce reprezenta orașul în divizia C.

În fața biroului două fotolii plușate, în unul din ele aflându-se căpitanul Radu Vasiliu.

— Știi ce te rog? zise Drăgănescu și se ridică de la birou trecând la fereastra deschisă spre parcul din fața pavilionului. Scrie pe hârtie tot ce mi-ai povestit și apoi vom vedea ce trebuie făcut. Deocamdată voi anunța pe cei în drept…

— Am înțeles, tovarășe colonel…

— Dar dumneata, într-adevăr lucrezi la o asemenea invenție? întrebă Drăgănescu, revenind la birou. Eu acum aud prima dată de treaba asta…

— Ca să fiu sincer, vorbi moale Vasiliu, mă preocupă o

asemenea problemă. În timpul cât am urmat politehnica, studiind și analizând lucrări de specialitate în domeniul teleghidajului prin unde electromagnetice, m-am gândit să caut o aplicabilitate în domeniul nostru militar, mai precis al tancurilor... Așa că m-am apucat de treaba asta, dar, cum să vă spun, numai câteva încercări, adică vreau să precizez, nu am făcut din asta pasiunea vieții mele...

— De ce să n-o faci? Te ții de automobilism?

— Nu ăsta e impedimentul, dar... vedeți... idei se găsesc, mai trebuie însă și puțină încredere în forțele proprii...

— Și...

— Nu sunt un om perseverent, adică n-am nicio încredere în mine și nici nu sunt un optimist să cred că voi putea realiza ceva. Așa că am încercat și apoi am abandonat totul...

— Părerea mea este că preocuparea dumitale merită toată atenția, zise Drăgănescu, așa că trebuie să continui munca la acest proiect...

— Am să încerc, tovarășe colonel...

— Spune-mi, continuă colonelul, de unde au aflat cei din Occident de toată povestea asta? Că după câte înțeleg dumneata nu te mai preocupi de această chestiune de vreo doi-trei ani...

— Chiar mai mult.

— Ei, și-atunci?

— Cred că la mijloc e vorba de intervenția fostei mele logodnice...

— Dar după câte știu nu mai este în țară.

— Da, nu mai este... A plecat să se opereze la Paris, acum un an și a rămas acolo. Probabil că a cunoscut pe cineva căruia i-a vorbit despre preocupările mele. Cei interesați, gata, m-au și interceptat, crezând că proiectul meu este acum într-o fază foarte avansată...

— Individul acela, Grama, sau cum îl chema, ți-a vorbit ceva despre fosta logodnică?

— Nimic. E o simplă bănuială a mea...

— Poate că ai dreptate, conchise Drăgănescu și se așeza pe scaunul cu spătar înalt dinapoia biroului său. Altfel, nu văd sursa, mai ales că aici în oraș nici n-ai continuat să mai lucrezi la așa ceva...

— Da, desigur...

— Dar să știi, urmă colonelul zâmbind, că ai jucat bine. Ai angajat o situație care poate duce la rezultate destul de interesante pentru organele noastre de stat…

— Puteam să evit…

— Nu, de ce? protestă colonelul. Cred că ai procedat foarte bine. În fond, nu știi ce surprize poate aduce o capcană bine întinsă, nu?

— Este adevărat…

— Deci, așa rămâne, conchise colonelul. Scrii raportul și mi-l aduci personal. Cred că nu mai este cazul să-ți reamintesc, întări el, că toată chestiunea comportă mare, mare discreție. Niciun cuvânt, nimănui!

— Am înțeles, tovarășe colonel!

— Ei, la revedere și treci la treabă! îi întinse el mâna. Și, încă o dată, felicitări pentru succesul automobilistic! O să-l sărbătorim odată și-odată…

— Vă mulțumesc!

Radu Vasiliu ieși în curtea regimentului și porni către remizele ce adăposteau tancurile. Era o zi caldă, de vară, cerul era limpede ca sticla și zăpușeala acestei dimineți prevestea o apropiată și binefăcătoare ploaie. Porni pe aleile umbrite de coroanele mari, rotate ale teilor și în apropierea remizei se întâlni cu locotenentul major Bujoreanu, un tânăr înalt, slăbuț, cu cascheta trasă strengărește pe o parte și banderolă roșie pe braț.

— Să trăiți, bine-ați venit! zise acesta și luând poziția de drepți, duse palma la caschetă.

— N-ai ieșit din serviciu, Bujorene? îi întinse Vasiliu mâna.

— Acum ies, tovarășe căpitan.

— Ce program au băieții?

— Suntem la întreținerea tehnică. Lucru în remiză și în ateliere…

Radu Vasiliu intră în prima remiză, *o* hală înaltă, luminoasă, cu acoperișul boltit și multe ferestre în pereții de zid. Zeci de tancuri aliniate „la milimetru” cum cerea el, se înșiruiau de la un capăt la altul al remizei. În jurul fiecărei mașini de luptă grele, masive, cu țevile tunurilor ridicate, adevărate cetăți de oțel, trebăluiau de zor militari în salopete negre, pline de ulei și apă, purtând în mâini chei și ciocane, răngi de fier sau cutii de unsoare. Era o atmosferă de lucru ca într-o adevărată uzină.

Zbârnâiau bormașine de mână, se probau motoare ce huruiau puternic făcând geamurile să vibreze asurzitor, se auzeau comenzi, se curățau patinele șenilelor, după care se montau pe roțile motrice și de întindere, se învârteau turelele, se trânteau capacele grele peste motoarele ce trepidau făcând pământul să duduie surd, înfundat.

Deodată se auzi o comandă scurtă și într-o clipită toți militarii se adunară în fața tancurilor. Un tinerel, și el în salopetă neagră, cu cascheta pe cap, – era sergentul major Dionisie – alergă în fața căpitanului și zvâcnind, duse palmele la cozorocul lăcuit:

— Tovarășe căpitan, militarii companiei…

— Lasă Dionisie, îl întrerupse Vasiliu și-i întinse mâna. Să-și continue treaba…

Sergentul major dădu mâna cu ofițerul, după care salută iară, se întoarse și strigă de hăuiră bolțile remizei:

— Pe loc repaus! Continuați!

Vacarmul reîncepu. Vasiliu aruncă o privire peste tancuri, se uită la ceasul de mână, apoi întrebă:

— Unde sunt ofițerii, Dionisie?

— La pregătirea tehnică, tovarășe căpitan! zvâcni iar ca un resort sergentul major. Era unul dintre cei mai buni executanți din unitate la mișcările instrucției de front. Unii colegi de-ai lui spuneau în glumă că și în somn se întoarce de pe-o parte pe alta tot în mișcări regulamentare.

— Dumneata ești de serviciu pe batalion?

— Da, sunt de serviciu pe batalion.

Vasiliu se duse la primul tanc, bătu cu piciorul șenila din stânga, privi țeava tunului, apoi turela, după care se întoarse și-l întrebă pe Dionisie ce se ținea după el ca o umbră:

— Aplicația a rămas fixată tot pentru data aceea?

— Tot, tovarășe căpitan…

— Ceva noutăți în privința pregătirii ei?

— Nu știu, nu cunosc, răspunse scurt subofițerul, încordând trupul în poziția de drepți. Tovarășul căpitan Vlad, locțiitorul dumneavoastră la comandă e la curent cu totul…

— Bine, de fapt am să stau eu de vorbă cu ofițerii și subofițerii pe urmă, zise Vasiliu pornind către tancul următor. Te-am întrebat numai așa… Apropo, ce-ai mai făcut cu cazul dumitale?

— Tot așa, tovarășe căpitan, răspunse Dionisie, cu glasul însă muiat de parcă nu era al lui. Oameni ai dracului, parcă te poți

înțelege cu ei?

Cu două luni în urmă, Dionisie se însurase cu o fată de prin părțile Vrancei, tinerică și frumoasă fără pereche, dar făcuse căsătoria împotriva voinței părinților ei. O adusese aci în oraș, primise o garsonieră, o mobilase și se simțea cel mai fericit om de pe pământ. Asta până într-o dimineață când s-a pomenit cu tatăl fetei la ușă. Nici una, nici două, voia să-și ia odrasla înapoi pentru că, spunea el, o și logodise în lipsa ei cu un felcer de la spitalul din Focșani, om cu ceva avere, mai în vârstă ce-i drept, dar gospodar de nădejde. În afară de asta își mărita fata și în apropierea satului, unde mai putea să-i fie când și când de ajutor, atât ea cât și ginere-său, felcerul...

În timp ce Dionisie parlamenta cu socru-său, fata a ieșit pe ușa din dos și s-a ascuns la vecini în bloc. Nici nu vroia să audă de prostiile ce-i treceau prin cap tatălui ei. Îl iubea pe Dionisie și gata. Apoi făcuse actele la primărie, făcuse nunta...

— A zis că mă dă în judecată, urmă Dionisie puțin amărât. Uite ce om fără cap să mă poarte prin tribunale...

— De ce te dă în judecată? se miră Vasiliu. Pentru că i-ai luat fata sau poate l-ai insultat cumva?

— Ce să-l insult? se apără Dionisie. Dumneavoastră mă știți cât îs de disciplinat și cu scaun la cap. Mă dă în judecată, cică i-am luat fata...

Vasiliu începu să râdă și Dionisie îl privea cu ochii mari, neliniștit și în același timp nedumerit de veselia ce-l cuprinsese așa deodată pe superiorul său.

— E majoră, Dionisie?

— Majoră, tovarășe căpitan.

— A spus în fața ofițerului de stare civilă că te ia de bărbat de bună voie și nesilită de nimeni?

— A spus, că altfel cum...

— Să fiți sănătoși și să trăiți în pace și fericire! zise Vasiliu punând mâna pe umărul lui Dionisie. Căsătoria e legală, cu martori...

— Cu martori, se înțelege...

— ...așa că lasă-l pe socru-tău să-și toace pingelele și pe la tribunal că nici pe-acolo nu-l bagă nimeni în seamă. Cine să deschidă un asemenea proces?

Dionisie răsuflă ușurat și fața prinse a i se lumina. Parcă i se luase o piatră de pe inimă. Îi mai spuseseră lui și alții ce aflase

acuma de la căpitan, chiar un avocat de aci din oraș, unul Cristofor, zice-se vestit în ale legilor, dar dacă de părerea asta era și comandantul lui parcă era cu totul altceva.

— Am vrut să vă pun naș, urmă Dionisie cu chipul îmbujorat, puțin fâstâcit, dar ați zis…

— Păi, da, măi Dionisie, ce fel de naș puteam fi eu, dacă nu aveam nașă? Ai mai văzut așa ceva?

— Găseați dumneavoastră…

— Una de ocazie? De la Consignația? Poate… uzată, cu defecte…

Dionisie începu să râdă. Râdea și Vasiliu, tare, cu poftă, într-atât de tare încât ostașii se opriseră din lucru și priveau către cei doi neștiind ce să creadă.

— Lasă, urmă căpitanul, mai stau și găsesc eu una pe cinste…

— Stați cam demult, îndrăzni Dionisie cu glasul pe jumătate. Și timpul trece…

— Lasă-l să treacă. Nu știi că înainte de atac se cere să studiezi temeinic terenul și situația de la inamic? râse iară Vasiliu. Că dacă nu găsești una cum trebuie, ea devine un adevărat inamic pentru casa ta!

— Asta așa este, tovarășe căpitan.

— Păi vezi?

În clipa aceea intră pe ușa remizei un ostaș mai mult în fugă și-i raportă lui Vasiliu că este chemat de comandantul regimentului.

— La cabinetul dumnealui?

— Da, acolo…

— Bine, vin numaidecât.

Vasiliu trecu repede pe la celelalte tancuri, schimbă o vorbă, două cu militarii, după care se îndreptă, spre pavilionul central al unității. Pe culoar, în fața cabinetului, se întâlni chiar cu colonelul.

— Vasiliule, îl întâmpină Drăgănescu prinzându-l de braț. O mașină te așteaptă afară. Du-te că ești chemat de maiorul Simion, comandantul Inspectoratului județean de securitate…

— În problema care v-am raportat-o?

— Da. Am vorbit cu Bucureștiul și mi s-a ordonat să le aduc lor la cunoștință acest lucru. E o chestiune ce intră numai în competența lor…

— Am înțeles, tovarășe colonel.

Peste un sfert de oră, Vasiliu se afla în biroul lui Simion, un om înalt, robust, cu fața smeadă și mustăcioară neagră. Maiorul stătea cu capul aplecat asupra unor hârtii, atent, aproape fără să răsufle, de parcă le învăța textul pe dinafară, în mâna dreaptă ținea un creion roșu bine ascuțit, iar cu stânga legăna un tampon în virtutea unei obișnuințe ce-i intrase în reflex. Purta părul pieptănat cu cărare într-o parte, bine frizat și proaspăt pomădat, iar haina, de-o croială elegantă ca și cămașa scrobită îi dădeau o notă aparte de distincție și sobrietate.

— A, tovarășul Vasiliu, zise el, tresărind, cu glasul gros, puțin răgușit din cauza tutunului de pipă pe care-l folosea în exclusivitate. Poftim, intră, te așteptam…

Se ridică de la birou, întinse mâna noului venit, după care îl pofti să ocupe unul din cele două fotolii aflate în fața mesei de lucru. Apoi apăsă butonul soneriei și îndată intră o femeie tânără, frumoasă, cu părul lung, negru, ce-l salută pe Vasiliu, înclinând ușor capul.

— Tovarășa Teodora, vorbi moale Simion, două cafele te rog. Serviți cafea, tovarășe Vasiliu?

— Da, servesc.

— Și, te rog, urmă el, trimite-l pe Anghel să-mi ia din sala de ședințe cutia cu tutun. Am uitat dom'le tutunul acolo și uite, luat cu dosarele astea n-am avut timp să trag măcar un fum!

Și ca să nu neglijeze pe mai departe acest lucru, deschise sertarul și puse între dinți o pipă enormă, din lemn negru de abanos, una din acele pipe ce împrumută fumătorului un aer sever, dar în același timp de rafinament și bun gust. Supse de câteva ori din ea, parcă nerăbdător să-i vină mai degrabă tutunul, – apoi, amintindu-și de ceva, trase din nou sertarul și dădu la iveală o cutie mare de tablă cu țigări, pe care o întinse cu multă amabilitate musafirului.

— Te rog, servește, îl invită el pe Vasiliu. Mi le-a dat șeful când a fost pe aici. Tutun a-ntâia, turcesc…

Radu Vasiliu luă o țigară, o aprinse de la bricheta ce i-o întinsese Simion, trase câteva fumuri, după care clătinând capul ca un cunoscător în ale tutunului, zise admirativ:

— Bune, foarte bune! Vă mulțumesc…

— Așa este? îi sclipiră ochii lui Simion de satisfacție. Știe șeful ce fumează…

— Dar de când vă folosiți de lulea? se miră Vasiliu. Parcă nu v-

am văzut niciodată...

— Oho, demult, zise Simion, din anii studenției. Întâi am folosit-o așa, din bravadă, apoi a devenit o obișnuință. Dar când și când fumez și țigări...

Măi discutară despre una, despre alta, în care evenimentul sportiv – cursa automobilistică – fu în centrul comentariilor elogioase la adresa iscusitului șofer de raliu, și mai apoi Simion intră direct în ceea ce-l interesa: problema de la Viena.

— Vreau, precizâ Simion, punându-și palmele una peste alta pe birou, semn că e gata să asculte, să-mi povestiți totul cu mare lux de amănunte. Mi-a spus colonelul Drăgănescu câte ceva, însă vreau lucrurile mai clare, mai detaliate. Pornesc imediat și magnetofonul ca să avem relatarea cât mai exactă a ceea ce s-a întâmplat. Vă dați seama că orice amănunt ne este de mare folos...

Trase sertarul, scoase un microfon minuscul pe care-l puse pe birou în fața lui Vasiliu, după care apăsă pe un buton sub latura mesei și-l invită să vorbească.

— Poftiți, vă ascult...

Dar în clipa aceea ușa se deschise și intră secretara cu o tăviță pe care se aflau două cești de cafea, două pahare și câteva sticle de Pepsi-cola. Alături, cutia de tablă colorată cu tutunul de pipă.

Simion îi făcu semn lui Radu Vasiliu să aștepte o clipă, apoi se adresă foarte politicos femeii:

— Mulțumesc, tovarășa Teodora. Vreau să vă rog acum să nu fiu deranjat. Nici măcar cu telefonul...

— Prea bine, tovarășe maior.

După ce ieși femeia, la semnul lui Simion, Radu începu să povestească rar, ordonat în gândire, cu cât mai mult lux de amănunte întreaga întâmplare de la Viena. Simion trăgea mereu din pipă, ascultând foarte atent, interesat de tot ce i se relata, iar când și când lua stiloul și-și nota câte ceva pe-un bloc-notes aflat peste vraful de dosare din față-i. Timp de aproape cincisprezece minute, datorită talentului de povestitor al lui Vasiliu, el intui totul de parcă ar fi fost a treia persoană care asistase la discuția din mica bodegă vieneză atunci aproape de miezul nopții. Înainte, însă, de a sfârși, Radu trase ultimul fum al țigării în piept, stinse restul în scrumieră și, privindu-l pe Simion drept în ochi, zise:

— Asta e tot…

— Nu vă mai reamintiți nimic în plus?

— Absolut nimic…

Simion stătu puțin pe gânduri bătând cu degetele-i delicate în cristalul biroului, după care zise:

— Tovarășe Vasiliu, vreau să-mi precizați un lucru…

— Da, vă ascult…

— După câte am înțeles, dumneavoastră urmează să primiți o ilustrată semnată „Alexandru”. Dacă aranjamentul rămâne valabil, trebuie să confirmați acest lucru tot printr-o ilustrată semnată de asemenea „Alexandru”…

— Exact.

— Dar la ce dată vine inginera?

— Nu mi s-a precizat, răspunse calm Vasiliu, înălțând din umeri. După câte am stabilit, într-o lună, sau o lună și jumătate voi primi vederea aceea din Paris.

— Vă rog să răspundeți imediat ce primiți ilustrata, ceru hotărât Simion, și să mă țineți la curent cu tot ce se întâmplă în continuare…

— Am înțeles, tovarășe maior…

— Sunt sigur că vom pune cât se poate de repede mâna pe această pasăre rară, care probabil nu-i la primul ei zbor în țara noastră…

— Tot ce este posibil…

— Bine, tovarășe Vasiliu, conchise Simion înșurubând capacul stiloului. Pentru mine, deocamdată, chestiunea este clară. Vrea numai să te mai întreb ceva: după câte mi-a spus colonelul Drăgănescu povestea invenției dumitale e numai o… poveste.

— Într-adevăr e numai o… poveste, aprobă Vasiliu.

— Care poate deveni, cu perseverență din partea dumitale, o realitate…

— Asta e mai greu, zâmbi Vasiliu sorbind ultima înghițitură de cafea. Spun că-i mai greu pentru că am întrerupt orice preocupare în acest sens…

— Totuși ar fi interesantă problema.

— Știu, e adevărat, dar… înălță el din umeri, vă dați seama, cum să vă spun, nu mi-e gândul la treaba asta, acum…

— E bine, îl întrerupse Simion, în interesul viitoarei noastre acțiuni să se știe în oraș că n-ați întrerupt niciodată lucrul la proiect și că vă preocupă în foarte mare măsură realizarea lui.

— Mă rog, consimți Vasiliu, cum se hotărăște, evident că așa voi face. Am tot interesul să vă fiu de ajutor…

— Vă mulțumesc, zise Simion ridicându-se de la birou. Noi vom întocmi imediat un plan de acțiune și vom trece la treabă. Iar dumneavoastră, când e cazul vă rog să fiți la dispoziția noastră, urmând indicațiile noastre…

— Am înțeles…

În după-amiază aceleiași zile, venind de la serviciu, Radu Vasiliu se apucă să caute prin hârtiile sale vechiul proiect al tancurilor teleghidate, la care lucrase cu ani în urmă. Făcuse un duș, deschisese larg ferestrele să intre aer curat în camere, lăsase transperantele pe jumătate să nu bată soarele atât de puternic și numai în maieu și pantaloni scurți, cum stătea de obicei prin casă, începu să scotocească prin zecile de dosare în care adunase în anii studenției o mulțime de planșe, proiecte, însemnări, studii, extrase din diferite cursuri, notițe fără importanță. Fiecare hârtie îi amintea de ceva și se revedea cu ani în urmă în timpul cursurilor pregătitoare, fie în amfiteatru, fie în laboratoare sau bibliotecă la Institutul politehnic din București. Apoi sesiunea examenelor, cu nopți nedormite, cu emoții și griji, cu necazuri și bucurii, cu nostalgia unor zile ce nu se vor mai întoarce. Rând pe rând îi trecură prin mâini caiete cu însemnări, plicuri cu corespondență, fotografii… Iată carnetul de studentă al fostei sale logodnice, Silvia. Poza o înfățișa în anul doi de facultate, brunetă, cu ochi visători și părul întors strengărește pe frunte, cu buzele ușor întredeschise într-un zâmbet abia perceptibil. Din răscroiala bluzei albe, cu gâtul subțire, suav, împodobit cu un lănțișor de aur și medalion, înălța bărbia, dându-i un aer de inocență. O cunoscuse la bibliotecă, într-o dimineață, când își apărau fiecare dreptul de a intra unul înaintea celuilalt în posesia unui curs aflat într-un singur exemplar.

— Mă rog, trebuie să cedez, sunteți domnișoară, se arătase binevoitor Radu și-i întinsese cursul. Poftim…

— Dar dumneata l-ai cerut primul… îngăimase ea roșind până-n vârful urechilor, cu buzele tremurânde de emoție. Îi plăcea interlocutorul, îl văzuse în mai multe rânduri, vroia să-l cunoască și prilejul i se oferise. Așa că – urmă ea – sunt nevoită să nu accept.

— Nici nu mă gândesc, protestase Radu și-i puse galant cursul sub braț. Vă rog... Cu riscul de a nu da examenul, cursul vă aparține. Și vă doresc succes!

Ea rămase tăcută, cu ochii plecați, desenând figuri la întâmplare pe fișa de carte, sub privirile tăioase ale bătrânei bibliotecare ce aștepta plină de nervi ca cei doi să se hotărască, în sfârșit, pe ce nume înregistrează cursul.

— Știți ce? a zis fata înălțând privirea, cu chipul, parcă luminat de soare. Îl treci pe numele dumitale și învățăm împreună. Ești la zi?

— Nu, la fără frecvență. Îmi dați voie să mă prezint: Radu Vasiliu.

— Silvia Arnăutu... la zi...

De atunci s-au întâlnit mereu, au devenit foarte buni prieteni, și chiar au hotărât să se căsătorească. După un an s-a întâmplat însă acel stupid accident în preajma Arcului de triumf din Capitală. Radu susținea și astăzi că totul s-a petrecut fără voia lui, a stăpânit foarte bine volanul, dar mașina a derapat și n-a mai avut ce face. Fatalitate! Și cât îl bucurase faptul că o zărise pe Silvia în mulțime cu florile în brațe primindu-l veselă de departe... Colegele ei aveau altă părere. Radu era un tip gelos din fire, o surprinsese pe Silvia de câteva ori întâlnindu-se cu un bărbat cam de patruzeci de ani, tehnician sau inginer francez venit pentru un timp la reprezentanța firmei „Renault” din București. Era pasionată de prietenia acestuia, conversa cu el în limba franceză, se plimbau uneori seara împreună la șosea și lui Radu îi spusese – asigurându-l că la mijloc nu-i nimic serios, o simplă cunoștință și atât – că insul era o adevărată enciclopedie științifică, oferindu-și cu amabilitate și dezinteres serviciile de preparator pentru viitorul ei examen de licență. Accidentul, după părerea acelor colege, nu putea fi deci decât o răzbunare din gelozie...

Care să fi fost adevărul, nimeni nu poate ști; cert este faptul că încă de pe patul spitalului, Silvia n-a vrut să-și mai vadă logodnicul. Apoi i s-a înlesnit de către cineva, prin Ministerul Sănătății, să plece și să încerce un nou tratament la un mare specialist ortopedist din Paris și a rămas acolo, fără să dea nicio explicație, nimănui. Radu punea totul în legătură cu acel tehnician sau inginer francez care, probabil, o ademenise cu promisiuni și-i ceruse sa vină în Franța...

Tot scotocind prin hârtii, dădu până la urmă peste schițele proiectului căutat. Le luă, aprinse lampadarul așezat între cele două fotolii tapisate în roșu și după ce se instală într-unul din aceste fotolii începu să le studieze și să le pună în ordine. Nu lipsea nimic. Însemnările și calculele erau aceleași de acum trei-patru ani. Radu trecea cu privirea peste ele, rămânea un timp asupra câte unei schițe de proiect ce i se părea mai interesantă, căuta să stabilească legătura cu reperele următoare și cele anterioare și cu cât stăruia mai mult în acest sumar studiu, cu atât își zicea că totuși începuse o treabă serioasă, care putea avea sorți de izbândă dacă persevera în definitivarea ei. Renunțase însă la tot, copleșit de accidentul Silviei și de cele ce-au urmat după aceea…

Într-un târziu se ridică din fotoliu, căută un dosar și puse toate aceste schițe în ordinea lor firească între coperțile de carton, să le aibă la îndemână în orice clipă, așa după cum ceruse maiorul Simion. Apoi deschise aparatul de radio, îl dădu la maximum să se audă până-n baie și intră să se bărbierească întrucât peste o jumătate de oră trebuia să plece în oraș.

Când să stingă însă lampadarul ca să treacă în baie, se auzi cu stridență sunând telefonul așezat la capătul studioului. Ridică imediat receptorul. La celălalt capăt al firului era doctorul Titus Lecuția, șeful spitalului orășenesc, un dendy de vreo cincizeci și cinci de ani, cunoscut curtezan al unora dintre cele mai frumoase femei din oraș.

— Servus, Vasiliule! izbucni el vesel auzind glasul lui Radu. Ce faci, măi șogore?

— Să trăiești, doctore, zise Radu așezându-se pe studio și luând telefonul lângă el să fie mai aproape. Ce să fac? Tocmai vroiam să mă bărbieresc, intenționez să ies puțin în oraș. Am treabă…

— No, tocmai fain, băiete! exclamă doctorul. Vino numa pân’ la mine o leacă, am ceva surpriză să-ți fac. Bine?

— Nu, nu pot doctore, se scuză Radu căutând să fie cât mai convingător. Ți-am spus, am treabă în oraș…

— Ce fel de treabă, mă rog? vru să afle Lecuția insinuant. O treabă cu fustă? Apăi, șogore, treabă de asta poți găsi și la mine, măi omule. No, numa vino că-i ceva surpriză, fainăă surpriză, să mă bată Dumnezău dacă te mint…

— Nu, nu, crede-mă, nu pot veni… refuză Radu. Cu proxima

ocazie îți promit…

— Măi, înțelege, surpriza mea nu așteaptă proxima ta ocazie, mă! No, că minten mă pun în mișcare și vin să te iau…

— Nu, nu te rog…

— Ascultă, șogore, urmă doctorul pus pe vorbă, bine, cu chestiunea asta finis de mortuis, cu toate că, mă, să fiu al dracului numa n-am văzut în viața mea un mai mare catâr ca tine. Da ascultă aicea, auzit-ai că se pregătește un mare bal al orașului?

— Nu, n-am auzit, mărturisi sincer Radu. De altfel eu am prea puțină legătură cu oficialitățile. Ce fel de bal?

— Bal, mă, cu danț, cu tombolă, cu vin…

— Cu femei… completă Radu.

— Păi dară cum crezi tu, șogore? râse doctorul. Cu femei mă, că făr' de ele îi așa, cum să zic, ca nunta făr' de lăutari! Mă, ascultă dară, eu îs om întors de viață ca clătita-n tigaie, mă, poate să fie cincizeci de bărbați la o petrecere, bărbați prima inteligența, tot unu și unu, mă da' dacă nu e și o femeie între ei, totu-i cum să zic așa ca o vreme ploioasă, ca ceva de înmormântare, sinistru mă, înțelesu-m-ai? Dar cum apare o femeie și mai ales dacă-i fainâ, o doamnă mă, atuncea parcă o răsărit deodată soarele și totu-i veselie și voie bună…

— Așa e doctore…

— Mă și cum îți spuneam o să avem bal, urmă Lecuția în mare vervă de conversație, cică balul profesorilor, gata, corpul didactic s-o pus pe roate, chimista aia de la liceul nr. 2, aia fainâ cu mini-jupă, ea e sufletul organizării…

— Dar ce-avem noi cu profesorii, doctore? se miră Radu și luând telefonul îl puse la loc pe capul studioului.

— Cu ei n-avem nimic, mă, dar avem cu profesoarele! râse Lecuția tare, gâlgâit făcând receptorul să zumzăie. Înțelegi? Gata, vii și tu, am văzut tabelul, ești invitat, tu, șeful tău Drăgănescu, fain băiat și ăsta țucu-l-aș și încă vreo doi de la voi. De la mine vine anestezista, doctorița aia brunetă, Clementina mă, apoi Sanda, dentista cu bărbat-su, doctorul Bărbulescu, chirurgul cu soața, e profesoară doar, mai vine Steluța de la farmacie, o știi pe Steluța?

— O știu…

— O știi, cum să n-o știi afurisit ce ești! apostrofă în glumă Lecuția râzând. O vară-ntreagă i-ai dat lecții de șoferie și s-o

prins șoferia de ea ca apa de gâscă. Mare pezevenghi ești tu, mă, Radule, mă tu ești ca un motan din ăla de zici că doarme și toarce în somn, dar el îi numai la pândă și unde vede prada, hați, n-are scăpare, dreptu-i?

— Exagerezi, doctore...

— Da, mă, ăsta-i defectul meu, să știi, exagerez, consimți Lecuția. Și exagerez cu bună știință ca să văd viața altfel de cum îi ea. Gata cu filozofeala! decretă el. Deci în sara asta te-am pierdut! Nu-i nimic, să fie păcatul tău, că eu te iubesc, mă, ca pe-un frate, că ești băiat de viață și dacă veneai mai schimbai nițel atmosfera, da nu-i nimica, să te ia dracu că pun eu mâna pe tine altădată. Bine?

— În regulă doctore...

— Atunci servus, mă și te îmbrățișez. S-auzim de bine!.

— La revedere, doctore!

Radu puse receptorul pe furcă și răsuflă ușurat. Totdeauna discuțiile cu Titus Lecuția îl oboseau, doctorul avea un debit verbal demn de-un crainic sportiv la radio. Încolo era om cumsecade, sociabil, poate prea petrecăreț, prea se credea irezistibil în fața femeilor, dar în meseria lui de chirurg nu-l întrecea nimeni, era foarte apreciat în oraș și în tot județul, mai ales că se bucura de mare popularitate în rândul pacienților. Nu s-a căsătorit niciodată, spune că le cunoaște el pe femei, oricare l-ar lua, ar face-o din interes, nu din pasiune sau dragoste și decât să cânte cocoșul vecinului pe gardul lui, mai bine să cânte al lui în toate ogrăzile...

— E foarte târziu, constată Radu privindu-și ceasul de la mână. Trebuie să mă bărbieresc, altfel îl fac pe comandant să mă aștepte...

Intră în baie și începu să se radă. Afară începuse să se lase seara. Venea dinspre oraș zvon de glasuri, huruit de motoare, iar pe pajiștea din fața blocului, pesemne meciul de fotbal al copiilor era în toi: glasurile lor ascuțite, strigătele și chiuiturile se amestecau într-un vacarm de nedescris.

4

Avusese dreptate doctorul Lecuția. Peste o lună de zile tot orașul era în mare fierbere. Afișe mari colorate puse în vitrinele magazinelor, la librărie, farmacie, la coafor ca și la Oficiul P.T.T.R., anunțau evenimentul ce începuse a fi comentat la orișice colț de stradă: balul profesorilor. Un asemenea bal nu-și amintea nimeni să se fi organizat de mulți ani. Și doar prilejuri au fost. Dar oamenii au trăit fiecare în mijlocul familiei sau al cercului de prieteni, fără să se gândească la cel cu care lucra alături într-o instituție sau fabrică, fără să-i pese ce face vecinul și cum merg treburile în oraș. Mica urbe se dezvoltase, nu mai era cea din urmă cu zece ani, apăruseră întreprinderi noi, oameni noi, altele erau acum relațiile, localnicii trebuiau să fie o singură familie, cu aceleași aspirații spre o viață mai fericită, mai bine organizată, mai prosperă. Se ridicaseră câteva blocuri de locuințe, blocuri pentru instituțiile orașului, pentru magazine. Strada Mare căpătase altă înfățișare și odată cu ea parcă se schimbase și fizionomia oamenilor. Erau mai veseli, mai expansivi, mai optimiști. Cu fiecare zi apăreau în oraș persoane noi, se mutau familii, auzeai spunându-se că a venit la tribunal un avocat nou, liceul nr. 1 a primit trei profesori tineri, a apărut o profesoară de istorie, casiera de la farmacie e mutată din București odată cu bărbatu-său, tehnician la fabrica de mobile „Unirea” și așa mai departe.

— În sfârșit, un bal…

— Balul profesorilor…

— De ce al profesorilor?

— Și de ce nu al lor? Foarte bine, oameni cu inițiativă. Ehei, pe vremuri, când era Cercul militar și duminica în parc cânta fanfara ce mai dansuri se făceau la sărbători în marea sală a militarilor, toată numai parchet și oglinzi…

— Pe când balul ofițerilor?

— Sau al tinerilor căsătoriți?

— De ce nu al pensionarilor?

Comentariile se țineau lanț și evenimentul captase atenția tuturor. Și ceea ce era mai deosebit era faptul că organizatorii nu se rezumaseră la o simplă reuniune a câtorva persoane din lumea învățământului, ci se gândiseră la un cerc cât mai larg de invitați, de la primarul orașului la responsabilul magazinului

universal sau al librăriei de pe Strada Mare. Iar ceea ce stârnise adevărată vâlvă în rândul tuturor era faptul că aceiași organizatori ca să dea strălucire și atractivitate balului invitaseră câțiva artiști bucureșteni, cântăreți de muzică ușoară, tineri laureați ai „Stelei fără nume” de la Televiziune, și o orchestră studențească.

Croitoresele aveau de lucru până peste cap. Se puneau la punct toaletele după ultimele jurnale de modă. La coafor se făcuseră înscrieri din vreme, ca să fie o anumită ordine, și toată lumea să fie mulțumită. Ospătarii de la restaurantul „La nunta Zamfirei” își pregătiseră de pe acum costumele de mare gală. Dar ce să mai vorbim? De unde până unde, lucru nemaivăzut în acest oraș, lângă sala Casei de cultură apăruse și un țigănuș, văcsuitor, cu lădița țintuită în alămuri și trei perii mari de ghete, gata să-și ia în primire clienții încă din primele clipe ale serii. Vorba aceea, dacă-i bal, bal să fie!

Peste întregul oraș plutea o atmosferă sărbătorească. Cei ce se întâlneau pe Strada Mare și nu se cunoscuseră până acuma, începuseră să se salute, zâmbind amabil, curtenitor, socotind că inaugurarea unor relații prietenești cu un ceas mai devreme, nu strică nimănui. Iar prin vitrinele magazinelor – aci spiritul comercial își spunea cuvântul – apăruseră reclame ocazionate de eveniment care mai de care mai năstrușnice: „Pentru Balul profesorilor, un parfum discret, suav și plăcut, vă oferă magazinul nostru!” Sau: „Vreți să fiți aleasă regina balului? Dansați minunat și vă dă un aer distinct, numai încălțând pantofi eleganți de la O.C.L. încălțăminte, unitatea numărul 1!”…

Parcă absent de tot ceea ce se întâmpla în juru-i, Radu Vasiliu își ducea obișnuita viață în micul și elegantul său apartament din Aleea Teilor, împărțindu-și timpul între treburile de la regiment și mașină. Participase cu subordonații săi la un exercițiu de luptă și își condusese cu atâta pricepere batalionul în operațiunea de învăluire a adversarului încât toți se întrebau cum de fusese posibil ca tancurile să se avânte pe niște terenuri greu accesibile chiar unor mașini ușoare, și încă într-un timp record, în cea mai mare taină de nu s-a simțit apropierea lor. Ba tancul condus de sergentul major Dionisie intrase chiar în perimetrul unui comandament al adversarului, cu motorul la relanti, încet, de parcă plutea o barcă pe apă…

Acasă, în timpul liber, printre altele, Radu scria versuri,

vechea lui pasiune din liceu, versuri pe care nu le citise nimănui, dar pe care le descoperise într-o zi Leny, studenta, când neavând ce face venise împreună cu sora ei, Florina să-i dea ajutor la treabă. Le găsise trecute cu un scris mărunt și ordonat într-un caiet dictando, pe birou și curiozitatea o făcuse să dea filă după filă și să parcurgă cu savoare imagini poetice ce demonstrau o mare sensibilitate a autorului amator. „Există o corespondență între firea lui retrasă, cu nuanță romantică și această pasiune a versului, constatase ea nu fără satisfacție. Dar atunci cum se împacă această sensibilitate cu caracterul dur ce ți-l cere stăpânirea unei mașini de raliu în mare viteză sau a unui tanc cu sute de cai putere? Să existe oare o dedublare, o desincronizare a sentimentelor până la refuz?”

— Mergeți la bal, domnule Radu? îl întrebase fata într-o după-amiază când venise să-l vestească să se ducă la garaj, întrucât tatăl ei îl așteaptă acolo.

— Desigur, domnișoară, răspunsese Radu. Chiar vroiam, dacă-mi este permis să te invit, să-mi fii parteneră. Sau nu intenționezi să mergi?

— Ba da, roșise fata, stând cu ochii plecați. Merg. Este primul meu bal… Vă mulțumesc că v-ați gândit la mine…

— Totdeauna mă gândesc la dumneata!

Rămăsese pentru o clipă uluită de cele auzite, apoi veselă zburase pe ușă ca o zvârlugă și de pe balcon Radu privise mult timp în urma ei cum aleargă peste câmp, trecând prin hărmălaia copiilor ce se zbenguiau în jurul mingii, ținând-o tot într-o fugă până dispăruse pe străduța casei sale…

Așadar, orașul era preocupat de acest bal. Radu însă îi dădea mai puțină atenție și își vedea de treburile lui zilnice, ieșind foarte rar în oraș sau la vreun prieten. De câteva ori invitat fiind, trecuse pe la maiorul Simion și acesta se interesase ce noutăți îi mai poate furniza în legătură cu sosirea necunoscutei.

— Nimic deosebit, tovarășe maior!

— Ilustrata a venit?

— Nu. Dacă vine v-o aduc, așa cum am stabilit…

— Să știți, suntem informați că persoana care vine nu sosește în țară numai pentru problema discutată de dumneavoastră cu acel Grama, pe numele lui adevărat Ganea. Ea este așteptată de un anume „Andrei 4”, cu care intră în legătură pentru niște chestiuni ce vizează câteva obiective din economia noastră

națională. Acțiunea de depistare a acestui „Andrei 4”, agent al celor de dincolo este condusă de București și nu se poate ajunge la el, decât pe urma acestei necunoscute. Așa că atenție... cât mai multă atenție... Orice pas trebuie făcut cu chibzuială.

— Am înțeles, tovarășe maior...

Într-una din zile, la amiază, venind acasă pe-o căldură înăbușitoare, Radu își descheiase încă de pe drum vestonul de doc sub care parcă simțea că ia foc, iar cu cascheta își făcea mereu vânt în dreptul frunții să se mai răcorească. Urcase alene scările blocului către apartamentul său și după primele trepte constatase că ușa era deschisă, dată la perete. Florina, micuță și surâzătoare, în vacanță acuma, își vedea de micile ei treburi gospodărești, călcând niște perdele. Stătea aplecată peste fierul de călcat, pe care îl mânuia cu oarecare dificultate și se străduia să întindă mătasea cât mai bine, să nu se facă cute. Auzind pași, tresări și înălță capul.

— Ce faci Scufiță roșie? întrebă el și intrând aruncă cascheta pe cuierul din hol... Muncești mereu...

— Da, calc perdelele astea...

— Ceva nou pe acasă?

— V-a venit o vedere de la Paris... Foarte frumoasă...

Radu simți că-l cuprinde amețeala. Era pregătit pentru această veste, aproape zilnic așteptase ilustrata, totuși, acum când faptul era împlinit o ușoară fierbințeală îi cuprinsese fruntea, iar inima începu să-i bată cu putere. „Deci Grama, își zise el, a luat toată treaba în serios. Prima antenă a întins-o către zări...”

Chiar înainte de a-și scoate vestonul care parcă îl frigea, el intră repede în cameră și luă de pe birou ilustrata. Era o vedere colorată, înfățișând Arcul de triumf din Paris, cu un cerc imens de limuzine dându-i ocol într-un șir neîntrerupt, imagine pe care o cunoștea din unele albume turistice sau din jurnalele cinematografice. Pe verso, un scris foarte ordonat, care parcă îi amintea caligrafia cuiva: „Excursia rămâne așa cum s-a proiectat. Nu se mai vizitează însă valea Loarei. Salutări tuturor cunoscuților. Sper să ne vedem în curând. Alexandru”.

Radu rămase câteva minute cu ilustrata în mână cutremurat de emoție. Părea că ajunsese în pragul unui labirint ce avea să-l ducă pe drumuri întortocheate spre locuri necunoscute, pline de

mister și de risc. A sosit deci ilustrata… Ce va urma? Cum se va termina totul? Unde va duce toată această poveste, care acum i se părea un vis? Și care sunt riscurile ce poate i se așternă în cale? Parcă regreta, acum, în aceste clipe că atunci seara, la Viena acceptase cu ușurință întocmai ca un adolescent în pragul aventurii să intre într-o afacere de asemenea factură…

Întoarse vederea pe toate părțile, citi și răsciti miraculosul text inofensiv în aparență, dar cu semnificația lui importantă, după care, prins iară de caligrafia acelor rânduri, gându-i zbură către Silvia. Lăsă repede ilustrata pe birou și trase sertarele bibliotecii să caute unele scrisori de-ale ei. „Nu cumva, pe acolo ea este amestecată în aceste afaceri ale vânătorilor de secrete militare și de stat? O știam totuși o fire potolită, așezată, cum s-ar spune cu scaun la cap, dar se vede treaba, caracterul omului se schimbă în raport, de împrejurări. Desigur, a stăpânit-o mitul aventurii altfel nu-și părăsea țara și tot ce-a avut aici”.

Găsi un plic cu scrisul ei, trase repede hârtia dinăuntru, luă apoi de pe birou ilustrata și se duse în dreptul ferestrei să vadă mai bine. Caligrafierea literelor parcă avea ceva comun, în special la scrierea lui „f” și la rotunjirea lui „a”. Atât și încolo nimic mai mult. „Să fie aceasta un indiciu că este unul și același scris? se întrebă el. Dar poți oare trage o asemenea concluzie numai prin asemănarea a două litere dintr-un întreg alfabet? Nu cumva la mijloc este o simplă coincidență? Totuși, am să-mi spun părerea maiorului Simion. Ei au posibilitate de analiză grafologică”.

Mai căută câteva scrisori, luă și ilustrata și le puse pe birou cu gândul să le ducă lui Simion. Mai înainte însă dădu un telefon să-i anunțe acestuia vestea sosirii mult așteptatei ilustrate.

— Prea bine, zise maiorul cu un calm nefiresc, de parcă nu se întâmplase ceva deosebit. Sunteți acasă?

— Da…

— Îl trimit pe locotenentul-major Pandrea, căruia i-am repartizat cazul să vină să ia ilustrata. Pe dumneavoastră vă rog să rămâneți în așteptare. Și calm… Cât mai mult calm… În treburile astea, dacă ne grăbim și nu deschidem bine ochii, am pierdut totul… Și pierderea este nerecuperabilă… Gândiți-vă la lanțul de care v-am vorbit…

Peste un sfert de oră, Radu auzi zbârnâind soneria din holul apartamentului. Făcu semn Florinei și fata se grăbi să deschidă.

Intră un tânăr subțirel, cu fața smeadă și părul tuns scurt, foarte ondulat, lipit aproape de creștet, cu ochi căprui și sprâncene stufoase. Era îmbrăcat într-o cămașă cadrilată de culoare verde și o pereche de pantaloni gri, strâmți și bine călcați.

Radu îi ieși în întâmpinare și prima impresie, văzându-l pe acest „om neterminat" cum îl caracteriză în gând, fu o totală și cruntă deziluzie. Adică acest copilandru, puțin speriat, dar plin de sine, poate cu o doză de îngâmfare în atitudine, e capabil să întreprindă o acțiune de amploarea celei pe care el o întrevedea? „Mă rog, n-am dreptul să anticipez, băiatul o fi plin de calități, cugetă el, știe maiorul Simion ce știe, dar… Ei, nu e cazul să judec oamenii numai după înfățișare și prima impresie!" își zise el și întinse mâna noului venit.

— Să trăiți, zise acesta respectuos, sunt locotenentul major Pandrea. Am venit în problema…

— Da, eu i-am telefonat șefului dumitale. Te rog să intri.

Tinerelul, cu o servietă sub braț, trecu către camera birou-sufragerie a apartamentului, prin hol, călcând în vârful picioarelor cu respect pentru covoare, parcă să nu fie auzit și să nu deranjeze pe nimeni. Aruncă o privire fugară fetei, dar Florina nici nu-l băgă în seamă și-și văzu mai departe de treabă în bucătărie.

— Este de-a casei, spuse Radu ca să preîntâmpine o eventuală întrebare a musafirului. Poftim, luați loc…

Pandrea se așeză într-unul din fotolii, cercetă cu privirea, profesional, încăperea, scoase batista și-și tamponă fruntea îmbrobonită de sudoare, făcu câteva reflecții asupra căldurii ce se abătuse ca un coșmar de foc asupra orașului, după care, fără să manifeste vreo grabă, ceru ilustrata și cu calm îi parcurse rândurile. Cercetă apoi ștampilele aplicate pe timbre, încruntând ochii de parcă nu deslușea cifrele și literele tocmai bine și într-un târziu puse ilustrata în servietă.

— O iau cu mine, zise cu un fel de jenă, de parcă nu vroia să-l supere pe Vasiliu. Știți, e necesară pentru…

— Știu, știu, se grăbi să răspundă Radu. De aceea te-a și trimis șeful dumitale. Dar uite ce te rog, ia și scrisorile astea…

Îi întinse câteva scrisori de-ale Silviei, plicuri mici, albastre, cu o caligrafie frumoasă, ordonată, atât de feminină, ce în mod sigur trăda un anume caracter.

— Sunt ale fostei mele logodnice, plecată în Franța, explică

Radu. Poate faceți vreo legătură…

Pandrea luă plicurile cu același calm cu care luase ilustrata, le cercetă pe-o parte și alta, trase afară hârtiile, aruncă repede ochii peste ele, scoase și vederea din servietă, le alătură și cu buza răsfrântă, puțin sceptic, deziluzionat, zise cu glas moale de parcă îi era lene să vorbească:

— Nu, nu cred… Mă rog, e o treabă asupra căreia se pronunță specialiștii… Dar eu… nu, nu cred… Să vedem…

Cu gesturi lenețe, calculate, meticulos, împături scrisorile și le puse alături de ilustrată în servietă. Apoi zise, în timp ce-și ștergea poate pentru a suta oară fruntea de transpirație:

— Știți, tovarășe căpitan, eu voi fi „umbra” dumneavoastră…

Și văzând mirarea întipărită pe chipul lui Radu, urmă:

— Adică, vreau să spun, eu voi fi mereu în apropierea dumneavoastră, dar și a dumneaei… Un fel de umbră… Știți, meseria…

— Înțeleg, zâmbi Radu Vasiliu.

— Vă rog însă, de fapt este o rugăminte a tovarășului comandant, ca încă de la primul schimb de cuvinte cu această persoană care vă va vizita, dumneavoastră să dați dovadă de-o anumită neglijență dar care bineînțeles să nu bată la ochi. Un om care-și lasă sertarele descuiate, actele prin buzunarele hainelor, schițele de proiect aruncate care-ncotro… Apropo, v-ați confecționat alte schițe false, așa cum vi s-a dat indicația?

— Da, zise Radu. De altfel cele originale le-am predat pentru siguranță maiorului Simion… Dar, urmă el, nu înțeleg de ce să mă manifest ca un papă-lapte?

— Ei, nu chiar așa…

— Mă rog, însă ceva asemănător…

— Pentru bunul motiv că persoana care vine, poate foarte ușor, printr-un procedeu sau altul să vă sustragă acele proiecte, fără să mai fie nevoie să cădeți la tranzacție. Le ia și dispare… Atunci, misiunea acestei persoane este evidentă. Culpabilitatea la fel de evidentă… Și noi acționăm în această fază… De nu, îi vom călca pe urme…

Pandrea tăcu, își mai trecu o dată batista pe frunte, după care se ridică semn că vrea să plece.

— Mă duc, zise el și luă o aproximativă poziție de drepți. Să trăiți și… vă doresc succes. Cred că-ntr-o săptămână, cel mult zece zile să vă așteptați la musafiri…

Radu îi întinse mâna și-l conduse până la ușă. Chiar că după acest sumar schimb de cuvinte cu „umbra” lui, cum îl numi zâmbind în sine, rămase cu o cu totul altă impresie despre subalternul lui Simion. Un băiat calm, calculat, meticulos, rezervat în aprecieri. „Uite cum îl pot înșela aparențele pe-un om, își zise. Chiar că figura lui nu-mi spunea mare lucru!”

Spre seară, Radu se îmbrăcă în haine civile și ieși în oraș. Strada Mare era ca de obicei foarte aglomerată. Multă lume umbla parcă fără rost, numai să privească vitrinele magazinelor sau să-și întâlnească cunoscuții. Unii intrau după cumpărături și ieșeau cu brațele pline de pachete. Trotuarele erau stropite proaspăt și răcoarea serii sporea cu fiecare clipă. Treceau rar mașini într-o parte și alta a străzii, mergând încet, ocolind autobuzele ce duceau sau veneau dinspre gara orașului. Grădina de vară a restaurantului „La nunta Zamfirei” era liniștită. Sub umbrarele viței de vie și a bătrânilor tei, la mese se vedeau numai câteva persoane. Estrada orchestrei era și ea pustie. Numai după ora opt soseau instrumentiștii și începea programul muzical de seară.

Radu stătu nițel în cumpănă, în fața grădinii-restaurant neștiind ce să facă. Ar fi băut ceva rece, avea poftă de-o bere, dar nu știa dacă restaurantul se aprovizionase în ziua aceea cu așa ceva. Erau zile când nu se servea decât vin și coniac…

— Să trăiți, domnu’ căpitan!

Radu tresări și întoarse capul. Era Petrică, unul din ospătarii localului, un ins slab și înalt, între două vârste, cu bluza albă largă pe el, de parcă era o rufă pusă într-un par la uscat. Nu-i lipsea cămașa albă și papionul negru, cam soios, ce-i drept, care-i dădeau totuși o notă de eleganță.

— Poftiți, poftiți domnu’ căpitan…

— Nu nene Petrică, mai târziu…

— Cum vă e plăcerea, desfăcu larg brațele ospătarul. Dar seara asta avem specialități la grătar…

— Bere aveți?

— Avem. Vă rezerv o masă?

— Păi ce să te mai ostenești, nene Petrică, văd că mai toate-s rezervate, râse Radu și arătă cu capul grădina aproape goală.

— Mai e vreme domnu’ căpitan, zise Petrică potrivindu-și șervetul pe braț. Clienții babani vine după opt seara…

Tocmai când discuta cu ospătarul în fața restaurantului, Radu

o zări pe Leny ieșind din librărie cu câteva cărți în mână. În niște pantaloni albi, evazați, cu centură bătută în ținte și pafta mare de alamă, cu bluză cadrilată în roșu și negru și părul lung, despletit, tăiat scurt pe frunte, fata părea o adevărată amazoană ieșită din cadrul unui film și rătăcită pe străzile micului oraș de provincie.

— O, ce plăcere! exclamă Radu și lăsându-l pe ospătar se duse în întâmpinarea fetei și-i sărută mâna. Și ce costum! Gata, trebuie să decretez fără rezerve că datorită acestei extravaganțe dar mai ales frumuseții dumitale m-ai dat gata! Și probabil tot orașul...

Fata începu să râdă, roșind și își acoperi fața cu cărțile ce le ținea în mână.

— Exagerați, domnule Radu...

— Deloc. Ce cărți ai cumpărat?

— Baudelaire, o nouă ediție, și Minulescu. Poeții mei preferați.

— Nu mai puțin ai mei, zise Radu și, prinzând-o cu delicatețe de braț, o trase din calea unui copilaș ce alerga nebunește cu o tricicletă pe trotuar. De altfel, există o corespondentă afectivă intimă între cei doi...

— Da, există...

— Ce faci? Cum de ai ieșit la ora asta?

— Mi-a trimis vorbă responsabilul librăriei să trec și să-mi ridic cărțile reținute. De altfel, mă plictisesc foarte mult acasă. Dumneavoastră?

— Eu stăteam în fața acestui restaurant, în mare dilemă: să intru sau să nu intru și să beau o bere rece. Când deodată te-am zărit pe dumneata și am zis să luăm hotărârea în doi.

— O, vă mulțumesc, dar e târziu, se scuză fata privindu-și ceasul de mână. Sunt așteptată acasă. Dacă întârzii, părinții sunt neliniștiți...

— Îi voi liniști eu când am să te conduc, o asigură Radu. Nea Vasile mi-e bun prieten și are încredere în cuvântul meu. Nu stăm mult... O jumătate de oră...

— Bine, se învoi fata.

Intrară în grădina de vară și ocupară o masă cât mai retrasă, sub coroana foarte joasă a unui tei. Văzând-o pe Leny în acel costum interesant, cei câțiva bărbați și cele câteva femei aflate la alte mese întoarseră capetele și o studiară îndelung, cu evidentă curiozitate.

— E frumos aici, constată Radu oferindu-i fetei un scaun. E liniște și e un local curat...

Îndată veni și Petrică, ospătarul, și Radu comandă două fripturi și două halbe de bere.

— Vai, dar nu mănânc! protestă fata. A fost vorba doar de-o bere...

— Lasă domnișoară Leny, o asigură Radu, chiar dacă mănânci seara, tot frumoasă rămâi. Se poate să mă refuzi?

Mâncară în tăcere, fără să-și vorbească. Fata era evident emoționată, nu se aștepta la o asemenea întâmplare, la această invitație, era copleșită de atenția bărbatului pe care-l plăcea demult în ascuns – era elevă când îl zărise prima dată pe Strada Mare – dar niciodată nu îndrăznise să-și dezvăluie sentimentele, era ceva, socotea, de domeniul fantasticului, al incredibilității, că el, tânărul brunet cu ochi căprui și aliură de sportiv ce era plăcut de toate colegele ei – vai, ce-o mai invidiau că vine la ea acasă și ea îi face uneori vizite! –, că acest bărbat era acum aici, cu ea, lângă ea, îi vorbește și el o privește în ochi, poate că-i face curte sau e numai o părere, în orice caz e cu el în văzul întregului oraș – unde sunt fetele s-o vadă, unde sunt, unde sunt? Desigur, observase că mai demult el îi acordă o atenție deosebită, dar punea totul pe seama faptului că venea uneori la el în casă însoțindu-și sora s-o ajute la treabă sau credea că totul se datorează discuțiilor sporadice pe care le purtau uneori când venea în curte să-l consulte pe tatăl său într-o problemă sau alta legată de mașină. Cu alte cuvinte o simplă relație de prietenie convențională, atât și nimic mai mult. Dar în ultima vreme lucrurile parcă evoluaseră altfel... Privirile lui erau mai insistente, o căutau îndelung și o tulburau, parcă îi urmăreau fiece mișcare, fiece gest, vroia să fie umbra ei sau poate să se contopească cu a lui. „De ce toate astea? îl interesez în mod deosebit? Doamne, sau poate eu mă duc cu gândurile prea departe? își zicea ea mâncând în liniște, încet, fără grabă, cu atenție, privindu-l în ascuns pe Radu. Poate că fantezia mă ajută să-mi creez povești care să-mi legene visurile...” Radu o privea, o plăcea fără rezerve, avea o afecțiune deosebită pentru ea încă de când o știa elevă în ultimul an de liceu, dar parcă Bucureștiul, în primul ei an de studenție îi dăduse o strălucire aparte, fetița brunetă cu codițe și ochi de cărbune devenise o adolescentă încântătoare, afișa o anume eleganță în gesturi fără

să-și anuleze aerul acela tineresc, ce-o prindea atât de bine, dar expresia naivității, a candorii, a unor stângăcii în discuție îi lumina într-un fel deosebit chipul, părea o căprioară ieșită pentru prima dată din hățișurile pădurii la marginea unei întinse câmpii, ce adulmecă temătoare, puțin speriată, imensul necunoscut, fără să mai facă un pas, dornică însă de a cunoaște viața de dincolo de umbra copacilor...

— Gata, pregătită pentru bal? întrebă Radu într-un târziu, așa ca să spună ceva. Mai avem puțin și...

— Sunt gata, spuse Leny sorbind din halba de bere. De altfel, nu văd ce mari pregătiri trebuie să fac? Știu, o să fiu emoționată când am să-mi întâlnesc fostele profesoare...

— Cunoști programul?

— Da, îmi place...

Mai vorbiră despre una, despre alta, la îndemnul ei Radu povesti câte ceva despre orașele vizitate în străinătate („Vai domnule Radu, atât de mult îmi place să călătoresc!"), ea îi relată câteva întâmplări vesele de prin facultate, întâmplări ai căror eroi erau băieți și fete, colegi de an, după care hotărâră să plece, deoarece se făcuse aproape ora zece.

— Mergem, domnule Radu? întrebă ea aranjându-și cărțile pe masă. E cam târziu și...

— Mergem, domnișoară Leny...

Veni ospătarul să ia banii, dar tocmai atunci Radu îl văzu intrând pe poarta grădinii pe doctorul Lecuția însoțit de-o doamnă blondă, de-o eleganță orbitoare.

— E doamna Pătrușescu, vecina mea, observă Radu și se ridică de la masă.

— Și el e șeful spitalului...

— Îl cunoști?

— Da, l-a operat pe tata de apendicită acum patru ani... Radu o prinse pe Leny de braț, o conduse printre mese către ieșire, dar Titus Lecuția îl observă și-i strigă tocmai de lângă estrada orchestrei:

— Servus automobilistule! Și felicitări, mă!

— De ce? întrebă mai mult din priviri Radu.

— Cum de ce, puișorule? Văd că ai un coechipier pe cinste, fain a-ntâia! Mă motane, ți-am spus eu că stai la pândă și sari numai când e cazul văzând păsărele frumoase!

Leny zâmbi, dar se făcu că nu aude, își urma mersul printre

mese către poarta grădinii, fără să întoarcă privirea, iar Radu de departe înclină ușor capul salutând-o pe doamna Pătrușescu. Desigur, soțul, inginerul nu era în seara aceea la vânătoare. Dar în mod sigur avea o ședință la clubul sportiv al cărui președinte era. Și cum de obicei ședințele se prelungesc... Iar cum doctorul Lecuția face totul ca să anuleze plictiseala unora dintre femeile micului oraș...

— E vecinul meu, spuse doamna Pătrușescu scoțând oglinjoara din poșetă și aranjându-și părul pe tâmple. Un bărbat drăguț, simpatic, plin de temperament...

— Și un foarte bun prieten, adăugă doctorul făcând semn ospătarului să se apropie. Îl cunosc de cinci ani...

— Păcat că e cam neserios...

— De ce?

— Nu-l vezi cu cine umblă? se arătă afectată doamna Pătrușescu. Cu o fetișcană...

— Drăguță, ce să zic, fainâ! exclamă doctorul. Bravo lui!

— Iartă-mă doctore, dar un om la vârsta și la reputația lui nu se încurcă cu o puștancă! se arătă la fel de severă doamna Pătrușescu. Ce fel de dragoste poate să-ți ofere o fetiță din astea care abia a lăsat păpușile din mână? Nu știu, nu-i înțeleg de fel pe unii bărbați. Dar dacă-i vine și-n casă...

Vru să mai spună ceva, arătându-se tare mult dezolată nu atât de prietenia lui Radu cu tânăra studentă, cât mai ales de faptul că acesta nu-i acorda atenția la care s-ar fi așteptat, dar în clipa aceea orchestra începu să cânte și doctorul întors pe jumătate răspundea la salutul unui cunoscut, în timp ce dădea și dispoziții ospătarului ținându-l strâns de încheietura mâinii:

— Drăguțule, ceva fain, înțelesu-m-ai? Fript bine și puțin mujdei. Și vinul ăla al meu, îl știi... Hai, să-ți văd talentul și priceperea...

Când Radu ajunse acasă, simțea încă în juru-i parfumul fetei de care abia se despărțise. Se putea socoti un om fericit, fusese o întâlnire care-l încântase, dar schițele false ale proiectului său, aruncate pe birou, îi anulară pentru o clipă buna dispoziție. Ele îi amintiră de jocul enigmatic în care intrase și asta îl făcu să aibă o noapte aproape albă...

5

— Invitația dumneavoastră? Da, mulțumesc! Poftiți, pe aici este intrarea…

— Corpul didactic al orașului nostru vă urează „Bine ați venit!” la balul profesorilor!

Sub arcadele imense, placate cu marmură ale Casei de cultură, în fața ușilor mari de cristal deschise larg, doi tineri profesori de liceu, îmbrăcați în ținută de seară, primeau cu zâmbetul pe buze pe fiecare nou sosit, controlându-i invitația și conducându-l în foaier.

Poate nicicând, de la construcția ei în urmă cu cinci ani și până în seara aceasta, marea sală de recepție a Casei de cultură nu mai cunoscuse atâta fast și animație. Toate încăperile, de la foaier la ultimul salon de primire erau luminate „a giorno”. Mulțimea celor invitați dădea o notă aparte serii. Femei îmbrăcate în rochii ce se pot vedea numai la ocazii deosebite, cu decolteuri largi, pantofi de lac cu toc foarte înalt, cu pieptănături dintre cele mai extravagante, fluturându-și prin dreptul frunților mici evantaiuri, zâmbindu-și una alteia mai mult de complezență, alături de bărbați în haine de culoare închisă, afișând o anume gravitate și rețineri în mișcări, solemni și impunători ca niște statui însuflețite, întreținându-se în șoaptă, fumând sau pur și simplu stând și contemplând această protipendadă a urbei. Iar peste murmurul scăzut al acestei mulțimi, discret și aproape misterios, se auzeau acordurile viorilor și al chitarelor, picurii de cristal ai pianului, vocile scăzute ale chelnerilor, mereu grăbiți și impacientați, alergând dintr-o parte în alta a sălii, aruncând o ultimă privire unui pahar a cărui limpezime nu era chiar cum trebuie, îndreptând o față de masă sau un șervețel, rânduind tacâmurile și farfuriile…

La orele opt seara întreaga mulțime din foaier a început să se reverse în marea sală de recepție. Primul a intrat primarul orașului, un bărbat înalt, subțirel, tânăr și jovial ținându-și de braț cu o anumită eleganță soția, profesoară la unul din licee, apoi câțiva activiști de la județeana de partid, de asemenea cu soțiile, toate în rochii de seară, emoționate și grave, călcând ușurel pe parchetul luciu ca oglinda, după ei maiorul Simion în civil, cu o frizură impecabilă, elegant, ținându-și curtenitor soția de braț, o femeie micuță, firavă, surâzătoare, directoare la o

grădiniță de copii, imediat în urma lui locotenentul major Pandrea, tot în civil, în haine negre și cu papion, de mână cu o fetișcană, cu părul lung, negru, îmbujorată și fâstâcită, cu privirea numai în pământ de parcă îi era teamă să nu se împiedice de ceva. Prin mulțime s-a zărit mai apoi avocatul Eusebiu Cristofor, mic, îndesat, cu pântec proeminent, în haină neagră și pantaloni gri reiat, cu lănțișor de aur la vestă, cu chipul lui ca de viezure și cu un neg mare la rădăcina nasului, cu părul alb lins și sclipitor, dat cu toate uleiurile din lume. Nu după mult timp a intrat în sală și colonelul Drăgănescu în civil, cu soția, o femeie nu prea înaltă, între două vârste, dar cu o față de fetiță naivă, cu privirea mereu mirată și stânjenită parcă de ceva, iar la un pas în urma lor, și-a făcut apariția doctorului Titus Lecuția înalt, solid, în haine negre, cravată gri, cu fața smeadă, ochi albaștri, părul alb, pieptănat cu cărare la mijloc, ținând de braț cu o anume rezervă pe domnișoara Steluța Tomescu, farmacista, micuță, durdulie, în rochie de tafta neagră, cu decolteu și pantofi de lac, legănându-și șoldurile într-un chip provocator, privindu-l mereu în sus pe șeful spitalului și deci și al sufletului ei, zâmbindu-i și arătându-se fericită de compania lui, doctorul salutând în dreapta și în stânga prin înclinarea ușoară a capului, surâzător și amabil, făcând discret cu ochiul către vreo cuconiță ce-l privea mai insistent. Câteva minute mai târziu a intrat în sală și Radu Vasiliu, tot în civil, în haine negre, cu cravată argintie, ținând-o de braț pe Leny, subțirică, într-o rochie de-un albastru închis, scurtă până deasupra de genunchi, cu părul ei lung, negru, revărsat bogat pe umeri, în pantofi cu toc foarte înalt, timidă și îmbujorată, călcând ușor, parcă stingherită de mulțimea ce-o privea pentru prima oară însoțită de-un bărbat la un asemenea bal.

— Servus, Radule! aruncă Lecuția vorba trecând pe lângă ei cu Steluța de braț. Mi-o prezanț mă, șopti el arătând cu ochii către Leny. Fain bobocel craiule!

Radu se făcu că nu aude și cu Leny de braț se pierdu în mulțime, îndreptându-se spre o masă retrasă din colțul sălii.

Nu trecu mult și cineva bătu în microfonul instalat în fața orchestrei, pe estrada acoperită cu un covor, încât într-o clipă se făcu liniște. Apoi directorul liceului „Mihail Eminescu”, un bărbat în vârstă, cu părul alb, înfoiat ca o coamă de leu și sprâncene stufoase, asudat și răvășit de parcă alergase în cursa

maratonului, ținând în mână o mică foaie de hârtie, tuși mai întâi grav, apoi trase microfonul lângă el și începu o scurtă cuvântare elogiind evenimentul primului bal al profesorilor, scopul lui și arătându-se măgulit de faptul că această reuniune ce trebuie să se impună ca o tradiție se deschide cu sprijinul consiliului orășenesc și în prezența „onor tovarășului primar”.

Primarul, zâmbind de măgulitoarele cuvinte a urat solemn „petrecere frumoasă invitaților!” și odată cu primele acorduri ale orchestrei balul a început.

Toată lumea s-a așezat la mese. Peste sunetele chitarelor și al saxofoanelor se auzeau clinchetul paharelor, al furculițelor, strigătele după chelneri, râsete și glume, cu fiecare clipă tumultul sălii crescând vertiginos ca o apă în cascadă.

Radu cu Leny, singuri la o masă în apropierea orchestrei mâncau în liniște, tăcuți, observând sala, privindu-se reciproc, zâmbindu-și, ea tot emoționată și stângace, parcă nemaigăsindu-și locul pe scaun, îndreptându-și mereu părul pe frunte, cu grijă să aibă o ținută cât mai decentă care să nu deranjeze pe nimeni.

— Cum te simți domnișoară studentă? întrebă în șoaptă Radu privind-o drăgăstos pe sub sprâncene. Cred că tracul a trecut…

— Da, a trecut, confirmă ea râzând. Când am intrat în sală și am văzut atâta lume, dar mai ales când mi-am zărit câteva dintre fostele profesoare, m-a cuprins deodată emoția. O emoție puternică, la fel ca la un examen…

— La un examen la care nu ești pregătită…

— Chiar așa.

— Bine, dar aici, dacă e să fie examen, îl poți trece cu ușurință. Mai ales fetele promovează astfel de examene fără niciun fel de dificultate…

— Poate că aveți dreptate, răspunse Leny vorbind în șoaptă ca să nu-i deranjeze pe cei de la mesele, vecine. Dar, v-am spus, eu n-am frecventat până acuma asemenea… cursuri.

— La facultate, vreau să spun la Casa studenților, nu se organizează reuniuni, seri de dans?

— Ba da, însă acolo e cu totul altceva. Suntem între noi, fete și băieți, tinerețea cum se spune este la ea acasă, pe când aici, vedeți, sunt oameni de diferite vârste, de diferite profesiuni, e cu totul altceva…

— Și aici tinerețea e la ea acasă, râse Radu și arătă cu capul

spre masa lui Titus Lecuția ce încerca să sărute umărul dezgolit al farmacistei. Ia uite-l pe doctorul meu…

— Văd, zise Leny și strâmbă puțin din nas. Nu știu cum să vă spun, vă rog să mă iertați că îndrăznesc, vă este prieten, dar mie nu mi-ar face nicio plăcere compania acestui domn.

— De ce? se miră Radu și-și apropie mai mult capul să audă șoapta fetei.

— Nu știu, cum să spun, poate că greșesc, dar figura lui, privirea lui parcă adulmecătoare, mereu iscoditoare, chiar impertinentă, gesturile lui, totul, absolut totul îl arată un om neserios, dornic de a fi mereu în atenția femeilor, cum să explic, un fel de crai ratat…

Radu începu să râdă, se șterse cu șervetul pe buze, sorbi puțin vin din pahar și zise:

— Ești cam aspră în aprecieri, domnișoară Leny.

— Buna cuviință m-a făcut să vă previn și să vă cer scuze de la început. Știam că vă este prieten…

Tocmai atunci intră în sală o nouă pereche: inginerul Virgil Pătrușescu, un bărbat potrivit de statură, negricios, cu mustăcioară și părul răvășit și soția lui, ținându-l de braț, privind cercetătoare peste întreaga sală să vadă dacă întâlnește pe cineva sau mai bine zis să-și dea seama dacă este remarcată sau nu. Purta o rochie de mătase neagră, cu bretele, prea scurtă pentru trecuta ei tinerețe, iar părul blond și-l tapase înalt, bogat, presărat cu paiete sclipitoare.

Nu mai erau mese libere. Stăteau amândoi în mijlocul sălii și priveau în toate părțile să vadă unde se pot așeza. Dar imediat doctorul Lecuția se ridică, de la masă, le ieși în întâmpinare, sărută mâna doamnei și luând-o de braț, prinzându-l totodată familiar de după umeri pe inginer îi pofti la masa lui.

— E un om totuși plin de curtoazie, amabil, observă Radu adresându-se partenerei sale, cu gândul să mai salveze cât de cât caracterul doctorului în fața ei. L-ai văzut ce prompt s-a ridicat de la masă și…

— Era și normal, zâmbi Leny cu subînțeles, aruncându-și cu un gest al capului părul de pe frunte. Are datorii morale față de soțul vecinei dumneavoastră, iar față de ea…

Radu râse și prinzând-o pe Leny de încheietura mâinii o strânse ușor, privind-o drept în ochi.

— Observi totul și nu ierți nimic domnișoară! zise el clătinând

capul a dojană.

— Ce să fac? Așa mi-e felul…

Vru să mai spună ceva, dar în clipa aceea, în sală se produse rumoare generală. De pe la mese, bărbații începură să se ridice pe rând, în picioare, toți cu ochii către ușa mare de la intrarea în sala de recepție. Femeile la fel. Chelnerii se opriră din mersul lor, cu farfuriile pe braț și sticlele de vin în mână, privind tot într-acolo. Cei din orchestră tocmai încercau tonalitatea instrumentelor pentru o nouă melodie, dar începură să-și facă semne cu cotul și renunțară pentru o clipă, pironindu-și privirile tot către ușă.

— Ce este, dragă, ce s-a întâmplat?

— Nu știu, nu văd bine…

— A intrat în sală o femeie foarte frumoasă, zise o cuconiță scoțându-și repede oglinjoara din poșetă și retușându-și degrabă fardul.

— Parcă n-am mai văzut-o în orașul nostru…

— Ba pe bărbatul care o însoțește l-am mai văzut…

Într-adevăr, intrase în sala balului o femeie urmată îndeaproape de un tinerel, cu ochelari cu ramă de aur, în costum gri, distins și foarte afectat.

— El nu e redactor la ziarul județean?

— Ba da. Ștefan Păunescu care face rubrica de sport, de artă și cultură…

— „Fănică vede-tot”?

— El. Nu-l vedeți ce grav este?

Îi spuneau astfel, mai toți din oraș, pentru că tânărul gazetar se ocupa cu scrierea tuturor știrilor și reportajelor, ca și a articolelor de anchetă socială privind cazurile cele mai diverse ce interesau opinia publică.

Noua sosită suscita într-adevăr atenția și admirația tuturor. Era o femeie nu prea înaltă, cu un corp frumos ca de balerină, într-o rochie de dantelă în culoarea albastru indigo. Avea ochi verzi, cu reflexe de smarald, ușor rimelați, cu pleoape umbrite în tentă azurie, ochi ce fascinau de la prima vedere, păr șaten, pieptănat înalt în zulufi ce cădeau în bucle pe spate, încadrându-i totodată fruntea și obrazul catifelat, buze frumos conturate în roșu aprins ce se destindeau ușor într-un surâs abia schițat, fermecător și seducător. Pășea ușor în pantofii de lac cu toc foarte înalt, condusă discret de braț de tânărul gazetar care din

atitudinea lui se putea vedea că e mândru având prilejul să însoțească la un asemenea bal o femeie atât de frumoasă, ce electrizase parcă întreaga sală.

— Se zice că e străină, începură să circule șoaptele.

— Străină de oraș?

— Nu, dragă, străină… străină… din altă țară…

— Zău?

— Cică a venit în după-amiaza asta și găzduiește la hotelul „Dacia”. Are și mașină… Cu număr de Franța…

— Ce vorbești? Dar de unde până unde o cunoaște Păunescu?

— Dacă-i „Fănică vede-tot”! Ăsta e dracul gol, se bagă, vrea să afle, să cunoască, mă rog, meseria lui…

— Fugi dragă, că nu e străină!

— Uite, îmi place că mă contrazici! Acu un minut trecu pe aici Petrică, chelnerul de la „Nunta Zamfirei” și ne spuse. Hotelul nu-i deasupra restaurantului?

Parcă nepăsătoare la tot ce se zvonea în juru-i, călcând solemn, cu piciorul ușor cabrat, de-o ținută demnă, copleșitoare, scrutând printre genele-i rimelate mulțimea ce-o privea admirativ, noua sosită, urmată de Ștefan Păunescu trecea printre șirul de mese, întorcând mereu capul către gazetar și întrebându-l probabil din ochi unde trebuie să se oprească.

— No, că fainâ-i! exclamă doctorul Lecuția venind până aproape de ea s-o vadă mai bine. Și lasă o urmă de parfum de m-o dat gata! Apăi, Păunescule tată, nu-mi scapi băiete! Trebuie să mi-o prezanți!

De la masa lui, Radu o văzu și el pe frumoasa femeie și sincer vorbind, îi produse o puternică impresie.

— Este o femeie distinsă! se pomeni el vorbind fără voie și gestul acesta îl regretă imediat, dându-și seama că fata avea parcă în priviri o ușoară umbră de invidie.

— Da, e foarte distinsă! aprobă Leny, apăsând cu un fel de ciudă pe cuvântul „foarte”. Și e și foarte frumoasă… Știe să se îmbrace, să se pieptene, să se fardeze… Poate că dispune material…

— Poate…

Cei doi, necunoscuta și gazetarul se opriră la masa primarului care se și sculase cu o clipă mai devreme în picioare, văzând că fascinanta femeie vine către el. Și toate privirile erau de-acum ațintite spre acest colț de sală. Parcă nu se mai auzea nicio

șoaptă. Nu se mai mișca o furculiță de pe masă, un pahar…

— Tovarășe primar, vorbi cu gravitate, dar și cu eleganță în glas Păunescu potrivindu-și ochelarii pe nas, am plăcerea să vă prezint o colegă, o colegă de breaslă: Auris Bunescu, ziaristă, dar în același timp pictor și arheolog. Corespondentă a mai multor reviste din străinătate. Publică totodată frecvent în „Magazinul” și revistele de turism și sport…

Primarul, puțin fâstâcit, ocoli masa și cu gesturi stângace îi sărută mâna femeii. Obrajii i se aprinseseră, ochii îi sclipeau într-un anumit fel, cuprinși parcă de febră. Emoționat, răsturnă chiar un pahar și vinul se împrăștie pe masă printre farfurii și tacâmuri…

— Nu-i nimic, asta înseamnă noroc, zâmbi Păunescu, aruncând gluma ca să abată atenția tuturor de la încurcătura în care intrase în acele clipe primarul.

— Scuzați, zise acesta tot pierdut cu firea, n-am fost atent. Vă prezint pe soția mea… pe tovarășul Trandafir… pe soția dumnealui…

Femeia întindea mâna ușor, elegant, peste masă, zâmbea mai mult cu ochii, înclinând capul dezinvolt și stăpână pe ea, ca o regină ce-și vizitează supușii și le acordă mărinimie și înțelegere. Înapoia ei, Păunescu zâmbea înfumurat și grav, plin de sine, aruncând când și când priviri peste sală, să vadă ce impresie face noua lui cunoștință, ca și când stăpânea o mare și importantă comoară și niciun muritor de rând nu-l putea fi egal.

— Cu ce ocazie în orașul nostru? întrebă primarul și precipitat, fără să-i piară acea stare de totală încurcătură în care se aflase la început îi oferi necunoscutei cu gesturi stângace un scaun. Vă rog, luați loc… vă rog…

— Vă mulțumesc, nu vă deranjez, se scuză ea și toți din jur, numai ochi și urechi, constatară că vorbea perfect românește și glasu-i avea inflexiuni deosebite. Vreau să spun că prezența mea la acest bal este ideea colegului Păunescu, care venind să mă ia de la hotel, mi-a spus că aici pot întâlni chiar din seara aceasta tot ceea ce are orașul mai de preț, vorbesc ca valoare umană, mai reprezentativ, mai caracteristic… Nu, colega?

Râse, dezvăluindu-și șirul dinților albi și-i aruncă tânărului gazetar o privire galeșă, tandră, răscolitoare. Păunescu nu se pierdu însă cu firea și interveni prompt, ca un elev care vrea să se facă remarcat în fața profesorului cu un răspuns deosebit:

— Tovarășe primar, vă rog să mă iertați nu numai că intervin, dar cer să-mi dați și dreptate, vorbi el patetic punând palma pe piept, semn că vrea să-și apere punctul de vedere. Dumneaei intenționează pe lângă câteva picturi cu peisajul din jur, să scrie și unele reportaje despre orașul nostru. Or, după mine, un material care să înceapă chiar de la acest bal cred că ar fi foarte interesant, nu?

— Categoric, categoric, confirmă primarul zâmbind, căutând să fie de părerea tânărului gazetar pe care-l știa dezghețat și întreprinzător în acțiunile lui de anchete și reportaje. Păunescu are dreptate. Trebuie să vă spun distinsă doamnă – se adresă el femeii – că aici, în seara aceasta, la acest bal al profesorilor s-au adunat, ca să spun așa toți factorii de răspundere interesați în dezvoltarea și prosperitatea orașului nostru. Veți putea deci cunoaște mulți oameni, pe care mâine îi veți întâlni, la locul de muncă, poimâine, să zicem, la casele lor, sau la plimbare, mă rog, în diferite ipostaze, știți dumneavoastră gazetarii cum să întoarceți din condei un articol ca să descrieți cât mai fidel, mai realist viața nouă a celor ce muncesc…

— Da, așa este, îl aprobă Auris Bunescu și zâmbi șăgalnic, privindu-l pe primar stăruitor pe sub genele rimelate. Viața trebuie cunoscută în multitudinea faptelor…

— De ce nu luați loc? interveni din nou primarul oferindu-i încă o dată cu amabilitate scaunul. Ne faceți mare plăcere…

— Nu, vă mulțumesc, se scuză ea. Nu vă deranjați. De altfel, urmă privind prin sală, văd o masă numai cu două persoane și am să-l rog pe colegul Păunescu să mă însoțească într-acolo. Să cerem permisiunea și să ne așezăm lângă cei doi, cred îndrăgostiți. Documentarea trebuie începută de jos, nu? râse și ochi-i ca de smarald luciră viu, aprins. Pe urmă o să ne întoarcem la „pater urbe”! De acord, domnule primar? Sunteți drăguț și foarte amabil…

— Cum vă este voia, se arătă înțelegător primarul și desfăcu larg brațele, însemnând că la asemenea propunere nu are ce mai face. Dar, vă spun, ne face plăcere…

— Cine sunt cei doi? întrebă Auris Bunescu privind printre gene către cea mai apropiată masă de lângă estrada orchestrei. Intenționez să ne așezăm acolo, bineînțeles dacă nu deranjăm, mai ales, mi se pare că pe domnul îl cunosc… Da, da, îl cunosc… Nu mă înșel…

— Serios? Care e acela? ceru să afle primarul și privi insistent peste sală.

— Domnul brunet, cu aliură de sportiv, la masă cu tânăra cu părul lung, negru... Lângă coloana cu oglinzi în apropierea estradei...

— A, zise primarul zâmbind. Este un căpitan de aici din oraș. Radu Vasiliu...

— E ofițer? se miră Auris înălțând sprâncenele.

— Da e ofițer. De aici din orașul nostru...

— Nu concurează în raliuri, o vedetă nedeclarată a volanului?

— Ba da, confirmă cu deplină certitudine primarul. Acum o lună și jumătate s-a întors din *Raliul Dunării.* Îl cunoașteți?

— Cum să nu! zise sigură pe sine Auris Bunescu. Din vedere. Vai, ce coincidență! Am scris un articol despre el în *Paris Match...* Ce bine-mi pare! exclamă ea și bătu ușor din palme, copilărește dar cu grație și farmec, încât atrase atenția celor din jur. Voi începe deci reportajul cu o personalitate cunoscută și peste hotare...

Expansivă, ușor entuziasmată, îl prinse familiar de mână pe Păunescu și după ce salută printr-o ușoară înclinare a capului pe primar și pe cei de la masa lui, asigurându-l că se va reîntoarce curând, plecă spre Radu Vasiliu cu mersul ei drept, semeț, degajat, puțin surâzătoare, conștientă de propria-i frumusețe, sub privirile admirative ale întregii săli.

Și abia se îndepărtară cei doi, că la masa primarului își făcu apariția maiorul Simion, cu nelipsita-i pipă în mână, solemn și grav, privind cercetător în jur. Făcu un semn discret mai marelui orașului și acesta se ridică pe neobservate de la masă și veni mai la o parte, înapoia unei coloane îmbrăcată în oglinzi.

— Ce-i, tovarășe Simion, ce s-a întâmplat? întrebă el cu glas scăzut și scoțând o țigară, întinse și maiorului pachetul să servească.

— Nu, mulțumesc, nu fumez, se scuză Simion, eu... știți... cu pipa...

— A, da, uitasem că ești robul lulelei, râse și se dădu aproape să audă mai bine. Ei, ce este?

— Tovarășe primar, începu el moale, mai mult șoptit, știți... misiunea noastră... în toate împrejurările... în tot locul... într-un cuvânt, ca să nu lungesc vorba – și privi semnificativ către masa lui Vasiliu unde abia se așezase reportera și Păunescu – aș vrea

să știu cine este femeia? Mi se pare că vi s-a prezentat…

— Da, s-a prezentat, confirmă primarul, dar, uite, iartă-mă, numele nu i-l rețin. Ce să fac? se scuză el desfăcând larg brațele. Nu-l rețin. Dar, categoric îl știe Păunescu de la ziar. Este din București după câte am aflat, pictoriță, arheolog și corespondentă a unor reviste și ziare străine…

— Este aceea care a venit după-amiază la hotelul „Dacia”?

— Iar trebuie să fiu în dificultate, se scuză zâmbind primarul. Uite nu știu nici treaba asta, că n-am întrebat-o.

— Ea trebuie să fie, își zise Simion privind-o cu insistență pe femeie. Are un *Citröen,* cu număr de Paris…

— Tot ce este posibil, dar mie mi s-a spus că e din București…

— Tovarășe primar, iertați-mă că v-am deranjat, spuse Simion, retrăgându-se, vădit jenat că-l sculase de la masă pe mai marele orașului. Dacă înțelegeți că…

— Mă rog… desigur… nu-i nevoie de atâta pledoarie pentru un lucru de nimic, dragă Simion…

— Bine, dar…

— Îți urez petrecere frumoasă, încheie primarul prinzându-l de braț. Și succes…

— Vă mulțumesc…

Zicând acestea, Simion se apleca respectuos din șale, salută printr-o înclinare a capului pe cei de la masa primarului și în timp ce se îndepărta, îi făcu un semn discret lui Pandrea care era numai ochi să vadă ce face șeful. Acesta veni degrabă și-l urmă în foaier.

— Băiete, îi spuse Simion în șoaptă, cât mai ferit, cred că începe dansul. Ți-a venit partenera… Mă-nțelegi?

— E vorba de… femeia aceea… cu cel de la ziar…

— Exact…

— Cunosc problema… Acum două ceasuri a tras la hotelul „Dacia”… Camera 204… Două valize, aparat de fotografiat, șevalet, buletin de București. N-am văzut încă actele mașinii…

— Bine, lasă nu e momentul acuma… Am vrut numai să-ți atrag atenția…

— E-n obiectiv, tovarășe maior. Echipa știți… în alertă…

— Bine, bine, căută să încheie grav Simion. Fă-ți datoria, în fiecare zi la amiază îmi raportezi constatările.

— Am înțeles, să trăiți!

Când Simion reintră în sala de bal, începuse dansul. Perechile

de bărbați și femei umpluseră ringul parchetat, avântându-se într-un vals lent sub privirile pline de admirație ale întregii asistențe.

6

A treia zi după-amiază, pe la orele șase, Radu Vasiliu o aștepta în apartamentul său din Aleea Teilor pe Auris Bunescu. Stătuseră în seara aceea până după miezul nopții la balul profesorilor și tânăra femeie se arătase încântată de compania căpitanului. Puțin mai târziu, după venirea ei la masă, Leny se scuzase că trebuie să plece, fiind târziu și cam obosită. Realitatea era însă alta: fata nu se prea simțea bine în prezența distinsei doamne asupra căreia fusese îndreptată întreaga atenție a lui Radu ca și a tuturor celor din sală.

Scuzându-se că va absenta foarte puțin și că se va reîntoarce destul de repede, Radu o condusese pe fată până acasă cu mașina. Pe drum, cu toate insistentele lui, ea nu-i dezvăluise adevărata cauză a plecării atât de devreme.

— Nu, vă rog să mă credeți, mă simt obosită, spuse Leny dar era evidentă lipsa de convingere din glasul ei voalat. Și apoi e și târziu…

— Să cred că acesta este adevăratul motiv?

— Da…

Coborâse din mașină în fața porții, Radu se dăduse jos și plin de curtoazie îi sărutase galant, ușor, mai mult ca o mângâiere mâna. Apoi reținându-i puțin palma într-a sa o întrebase:

— Când sper că te mai văd?

Fata își legăna poșeta în dreptul genunchilor în timp ce privea undeva pe deasupra de el cerul înstelat de vară, nehotărâtă și parcă absentă la tot ce era în jur.

— Poate facem o plimbare cu mașina, insistase Radu sau, știu eu, te aștept acasă, sau la cofetărie…

— Nu, nu vă deranjați, protestase ea cu buzele tremurânde. Lăsați…

— Dar nu-i vorba de niciun deranj, ci de-o plăcere…

— Bine, vom vedea…

Se întorsese mașinal, aruncând un „la revedere” peste umăr și intrase repede în curte fără să se uite înapoi.

Când revenise în sala de bal, Radu își aruncase repede privirea către masa lui. Frumoasa femeie era tot acolo, însă singură. Rezemată de spătarul scaunului, cu capul lăsat ușor pe spate, fuma leneș dintr-un țigaret lung, verde privind contemplativ peste sală. Părea total absentă, chiar indiferentă la

tot ce-o înconjura și nu lua în seamă insistentele priviri ale femeilor și ale bărbaților din preajmă-i, mai ales ale acestora din urmă ce n-o slăbiseră o clipă cu ochiadele lor de când se așezase pe scaun. Nu mâncase nimic. Nu-i era foame. Mai degrabă sete. Comandase un coniac și o sticlă cu Pepsi-cola și cu un calm desăvârșit sorbea când și când din păhărel licoarea dulce amăruie.

Văzându-l pe Radu că se apropie în mare grabă printre mese, zâmbise clipindu-și des genele rimelate și ridicase mâna, făcându-i un semn discret, familiar de parcă s-ar fi cunoscut de când lumea.

— Ați condus studenta? întrebase, trăgând alene din țigaret.

— Da, era târziu și…

— Îmi place fata, decretase ea autoritar. E foarte drăguță, tinerică, aproape un copil… Și are niște ochi…

Mai stătuseră puțin discutând diferite banalități după care Radu o condusese și pe ea la hotel. Se întâlniseră a doua zi după-amiază în grădina restaurantului „La nunta Zamfirei”, dar ea se scuzase că nu poate rămâne; avea o migrenă, se simțea prost așa că se întorcea la hotel.

— Mâine ne putem vedea? întrebase ea înainte de despărțire, fricționându-și ușor tâmplele cu degetele lungi și subțiri.

— Desigur…

— Zău, iartă-mă că din pricina mea te-am făcut să te deranjezi în după-amiaza asta, dar mă doare cumplit capul…

— O, nu-i nimic, asigurase Radu, îmi pare rău pentru dumneavoastră. Poate din pricina curentului…

— Am mers mult cu geamul portierei lăsat la mașină, am fost transpirată și… gata, cum sunt puțin sensibilă… Spune urmase ea, deci ne putem vedea mâine. Iartă-mă că insist pentru un *rendez-vous,* nu e potrivit pentru o femeie de condiția mea, dar sunt sinceră și-ți destăinui că persoana dumitale mă interesează în mod deosebit…

— Chiar? se arătase mirat Radu roșind de plăcere.

— Așa cum spun, vorbise ea convingător. Vreau însă să precizez: mă interesează persoana dumitale din punct de vedere, cum să zic, profesional…

— A, da, înțeleg…

— În primul rând, portretistic, urmase ea zâmbind. Ești un bărbat drăguț, prezentabil.

— Zău?

— Categoric. Închipuiește-ți un reportaj pentru un mare cotidian francez sau pentru o revistă în care să relev figura unui timid provincial, un om în aparență neînsemnat, din cale afară de modest, dar ale cărui calități profesionale se ridică la rangul de virtute, dând prin persoana sa strălucire orașului. Nu? Interesant, ce zici?

— E vorba despre mine…

— Despre dumneata, desigur.

— Mda, pare interesant, acceptase puțin fâstâcit Radu.

— Ei, la revedere și pe mâine, aici în fața hotelului. Sau poate că vin direct la dumneata?

— Dacă doriți? se învoise Radu. Propunerea căzută așa, deodată ca din senin, îl zăpăcise de tot. Chiar mi-ar face mare plăcere, îngăimase el, mai mult bâlbâindu-se. Știți unde? Nu e departe. Uitați, blocurile se văd de aici. Prima scară, primul etaj, apartamentul șapte… O carte de vizită pe ușă…

— Te găsesc eu, n-ai grijă, spusese ea și întinsese mâna semn că vrea să plece. *Au revoir,* domnule și pe mâine…

Radu stătea acum în apartamentul său și o aștepta. Trecuse un sfert de ceas de la ora stabilită și pe drumul ce venea dinspre centrul orașului, peste câmp, nu se zărea nicio mașină. La ora prânzului fusese chemat de maiorul Simion și acesta direct interesat îl întrebase ce noutăți poate să-i mai aducă. Sincer, Radu îl informase că în seara balului și chiar a doua zi în scurta întrevedere din grădina restaurantului el nu sesizase nimic deosebit. O femeie distinsă, plăcută, agreabilă în conversație, neinteresată însă de nimic…

— Cum, chiar de nimic? se mirase maiorul stând în picioare înapoia biroului și pufăind zgomotos din pipă. Nicio propunere, nicio aluzie?

— Nimic, dacă vă spun… N-o fi ea…

— Cum să nu fie, tovarășe?! se arătase contrariat Simion, pufăind mai departe din lulea cu o poftă rar întâlnită. Ea este, sunt sigur. Adunăm acuma date despre pretinsa ei profesiune de la București… Vă rugăm deci în continuare să înregistrați orice amănunt al discuției. Și atenție… atenție mărită la acele schițe de proiect…

— Nicio grijă…

— Când vă vedeți acuma?

— După-amiază, la mine...

— Da? se mirase maiorul, înălțând sprintenele. E propunerea ei sau a dumitale?

— A ei...

— Asta e, domnule! lovise Simion puternic cu pumnul în masă, într-atât de tare încât secretara băgase repede capul pe ușă să vadă ce porunci i se mai pot da. Asta este... Nu, nu-i nimic, tovarășa Teodora, nu-i nimic, deci asta este: Vine cum s-ar spune către problemă... Ei, se schimbă calimera. Se schimbă domnule, cum să nu se schimbe?! Așadar, fii cu ochii-n patru, tovarășe Vasiliu! Cu ochii-n patru...

Poate pentru a suta oară, Radu ieși în balcon și privi peste câmpul scăldat în soare. Dar drumul ce venea dinspre oraș era tot pustiu. În afară de un camion încărcat cu cherestea și o căruță trasă de doi cai albi, nu se vedea nimic. Totul era încremenit și liniștit ca-n orice după-amiază de vară când zăpușeala de peste zi, densă, apăsătoare, face aerul să fiarbă toropind orice mișcare. Se simțea puțin obosit, executase de dimineață un marș cu tancurile, dar în aceeași măsură parcă nici nu prea era în apele lui. De când în seara aceea apăruse în sala de bal ziarista, îl fascinase pur și simplu cu frumusețea ei, cu farmecu-i tulburător ce răscolea orice simțire. Acum ca și-atunci, ca-n orice clipă de altfel, își amintea că zărind-o în apropiere, la masa primarului, râzând și amuzându-se într-o discuție poate convențională, rămăsese cu ochii numai într-acolo studiindu-i într-ascuns orice gest, orice mișcare. Leny nu-i observase frământarea, îi vorbea cu sfânta ei inocență despre unele lucruri pe care el nu le intuia, nu auzea de fapt mai nimic, totul era absent în juru-i, golit de orice semnificație, de orice adevăr. Dar când ea, cerând permisiunea, venise și se așezase direct la masa lui, cu un aer degajat, familiar, prietenesc chiar, fiindu-i acum aproape, îmbătându-se cu parfumul părului ei, al trupului ei, totul îl copleșise într-atât de mult, încât o ușoară amețeală îi învăluise fruntea și vorbele-i ce le-ar fi vrut rostite îi înghețaseră pe buze. Era ispititoare, plină de grație și farmec, avea niște ochi ce tulburau cu apele lor de-un verde limpede, diafan, un corp ce unduia la fiecare mișcare ca-ntr-un dans de daiană, buzele șopteau vorba și vorba era ușor cântată, plină de alint și chemare, într-un cuvânt, o dumnezeiască făptură ce nu-i mai fusese dat să întâlnească! „De ce oare, se întrebase el după

aceea cu sinceră revoltă și nu o singură dată, trimisese Grama o astfel de femeie într-o misiune atât de periculoasă, atât de plină de risc? Dar oare, cum își angajase ea viața pe acest drum plin de neprevăzut, când în orice clipă totul se poate curma printr-o singură greșeală ce-i aduce cătușele la mâini sau glonțul la tâmplă? Vai, se cutremura el, admirându-i frumusețea, bine ar fi să nu fie așa, să fie o simplă întâmplare, o coincidență – s-au mai văzut atâtea, de ce n-ar fi și aceasta? – totul să fie un vis, un vis care să se sfârșească frumos, nu, să nu fie nimic altceva… nimic… nimic…” Avea dispreț pentru femeile care se amestecau în astfel de afaceri periculoase, riscante, ce cer sânge rece, uneori lipsă de scrupule, minciună, perfidie, cruzime, sadism. Considera femeia o făptură gingașe, sublimă, cu o anumită sensibilitate, creată pentru a înfrumuseța viața cu prezența ei, pentru a-i da strălucire și măreție, vedea în femeie o floare ce răscolește la fiecare pas inimile cu parfumul ei, cu frumusețea ei, cu lumina ei…

Tocmai vroia să-și toarne un pahar cu sifon rece, când afară se auzi claxonul pe două tonuri al unei mașini. Radu lăsă paharul și ieși repede în balcon. La locul de parcare oprise *Citröen*-ul alb-albastru, cu motorul abia auzit, elegant și strălucitor ca o bijuterie. Din mașină coborî Auris Bunescu într-o rochie ușoară de mătase albă, cu pantofi tot albi, cu tocul înalt și poșetă de aceeași culoare. Încuia portiera mașinii în timp ce cu privirea cerceta nerăbdătoare fața înaltă a blocului cu opt etaje. Îl zări pe Radu în balcon și bucuroasă că-l vede înălță mâna și o flutură deasupra capului în semn de „bun găsit”. Apoi calmă, își puse ochelarii de soare și aruncând cu un gest strengăresc poșeta pe umăr, porni către ușa blocului.

Radu o întâmpină în pragul apartamentului. Era îmbrăcat în pantalon gri și cămașă albă, proaspăt bărbierit și pomădat.

— Iartă-mă, domnule Vasiliu, se scuză ea încă în timp ce urca scările blocului, încet, cu palma pe piept să-și astâmpere bătăile inimii, dar n-am întârziat din necuviință, să știi. Mi s-a blocat cheia în ușă la hotel și până a venit mecanicul a trecut ceva timp…

— Dar nu-i nimic, doamna Bunescu, o asigură Radu și ieșindu-i în întâmpinare îi sărută mâna. Puteați întârzia oricât, vă așteptam cu aceeași mare plăcere și nerăbdare…

O pofti în apartament și ea trecu încet pe culoar observând

tablourile de pe pereți, privind când și când covorul să vadă unde calcă. Intră apoi în prima cameră, sufragerie și în același timp birou și rămase o clipă locului contemplând biblioteca ce ocupa doi pereți ai încăperii, încărcată de volume, cele mai multe legate în dermatin roșu și albastru. Privi apoi lustra din fier forjat, luă în mână un bibelou de pe birou ce înfățișa o micuță balerină executând o piruetă, apoi așa ca într-o joacă, zâmbind și alintându-se într-un mod familiar aprinse și stinse de câteva ori lampadarul așezat între cele două fotolii tapisate în roșu.

— Poate stric întrerupătorul! zise ea scuzându-se și zâmbi ca o fetiță pusă pe șotii. Dar îmi place enorm. Un adevărat revolver… Foarte original…

— Da, e o creație proprie…

— Vreau să văd și cealaltă cameră, da?

— Cum să nu! Poftiți… o invită cu amabilitate Radu și dându-se puțin la o parte îi făcu loc să iasă pe culoar. Vă rog!

— Iartă-mă, ce să fac? Curiozitate profesională, domnul meu, se scuză ea zâmbind. Sau feminină, cum vrei s-o iei…

— Vă rog… vă rog… cu plăcere! o invită din nou Radu. Poftiți pe aici…

— Vreau să constat cum locuiește un celibatar în provincie… Cine face menajul, gospodăria?

— O fetiță din cartier…

— ???

— Unul din copiii mecanicului ce-mi întreține mașina. Și, bineînțeles și eu…

— Și dumneata?

— Desigur, de ce vă mirați?

Auris Bunescu rămase o clipă locului, privind undeva în colțul încăperii, de parcă vroia să-și amintească ceva, apoi prinzându-l pe Radu de braț, spuse cu ochii micșorați ca și când scruta depărtările:

— Știi, domnul meu cum aș vedea un reportaj despre dumneata? În pagina întâi o fotografie mare, color înfățișându-te la bucătărie, la aragaz, cu o tigaie în mână și în față cu un șorț. Iar deasupra un titlu enorm, cu litere mari, negre: „Celebrul șofer de raliu Radu Vasiliu pregătindu-și omleta”! Superb, nu? Extravagant!

Începu să râdă, amuzându-se singură de propria-i glumă,

dând capul pe spate, fără să-i slăbească brațul lui Radu, afișând o expansivitate prea familiară pentru această primă vizită în casa unui ins abia cunoscut.

— Te-ai supărat? întrebă ea devenind serioasă. O, nu, nu fi copil, e numai o glumă. Știi că-mi place să glumesc mult?

— Se spune că oamenii care glumesc, trăiesc peste o sută de ani!

— Chiar?

— Am citit undeva…

— Tot ce se poate, zise ea, dar eu nu vreau să trăiesc atât de mult…

— De ce? se miră Radu.

— Bătrânețea, domnul meu e o povară, o cruntă și neplăcută povară. Mai ales în secolul nostru când toate se schimbă de la o zi la alta, când totul se desfășoară vertiginos, ametitor, când totul se înnoiește în fiece clipă… Bătrânețea e ceva anacronic. Nu găsești? Hai să văd și camera cealaltă, zise ea înveselindu-se iară, că uite am început să discutăm lucruri triste…

— Mai ales despre un capitol care nu ne interesează nici măcar în anii următori.

— Exact!

Intrară în camera dormitor și femeia rămase locului privind cu vădită plăcere încăperea. Mobila în culoarea bleu-maron, șifonierul, toaleta, micul bufet-bar, studioul pat, totul dădea o notă aparte de eleganță și bun gust. Pe-o măsuța, în colț, între șifonier și studio, un aparat de radio, iar în colțul opus, lângă fereastră, tot pe-o măsuță un televizor ultimul tip. Două fotolii și un lampadar la fel ca cel din birou, completau acest interior plăcut și familiar în care-și petrecea timpul Radu Vasiliu. Pe jos un covor în culoare albastră și două carpete, iar pe pereți tablouri de peisaj ale unor pictori necunoscuți, pe care musafira spuse că nu i-a întâlnit nici măcar în anuarul unei reviste de artă plastică.

— A, ai și telefon? observă ea, văzând aparatul pe una din noptierele studioului-pat. Dacă știam telefonam de la hotel că am să întârzii și nu te făceam să mă aștepți…

— V-am spus, întârzierea nu m-a deranjat cu nimic, o asigură din nou Radu. Unde doriți să stăm? În ce cameră?

— Unde hotărăști dumneata, zise Auris, ridicându-se pe vârfurile pantofilor și legănând poșeta ca într-o joacă. Orișiunde

e la fel de frumos și de plăcut...

Intrară în sufrageria-birou și ocupară câte un fotoliu lângă lampadar. Radu deschise apoi larg fereastra să intre aer, după care se scuză, se duse la frigiderul din bucătărie și aduse o sticlă de coniac, câteva de Pepsi-cola și două păhărușe.

— Vă servesc, spuse el, cu băutura dumneavoastră preferată. V-am văzut la bal savurând Pepsi amestecat cu coniac...

— Nu, nu e preferată. Este o obișnuință care mă satisface...

Radu turnă în pahare, băură, apoi ea scoase pachetul de țigări „Snagov" și o frumoasă brichetă de dublè.

— Fumezi? întrebă întinzându-i pachetul.

— Foarte rar, răspunse Radu. În ocazii deosebite. Și cum azi este un asemenea eveniment deosebit, am să iau o țigară. Dar vă pot oferi și eu...

— Nu, mulțumesc.

Aprinseră, traseră câteva fumuri și discuția se legă repede, în primul rând în jurul pasiunii ofițerului pentru automobilism. Era un subiect în care ea era la fel de interesată ca și el. Cunoștea șoferia, o considera o adevărată artă mai ales pentru cei ce făceau din ea un sport.

— Cum v-ați procurat *Citröen-ul?* întrebă Radu. E o mașină foarte bună...

— L-am primit. Am o rudă în străinătate, la Paris...

— Ați vizitat vreodată Parisul? fu curios să afle Radu.

— De foarte multe ori. În fiecare an sunt invitata ziarelor și revistelor pentru care corespondez. Merg și la Roma, la Bruxelles. Anul acesta am fost la Londra, de pildă...

— Am aicea un plan al Parisului, spuse Radu și ridicându-se se duse la birou, trase un sertar, scoase un dosar, și din el dădu la iveală o mare hartă, cu mii de străzi desenate în diferite culori. Aș vrea să-mi spuneți dacă acest plan mai este actual sau nu.

Din același dosar, din greșeală, chipurile, el făcu să cadă pe cristalul biroului câteva din schițele false reprezentând proiectul său, abandonat cu ani în urmă.

Auris se ridică din fotoliu, veni la birou și începu să studieze cu multă atenție harta Parisului.

— E o hartă perfectă, domnule! zise ea. O hartă foarte actuală. De altfel, să știi, parizienii nu și-au schimbat de zeci și poate de sute de ani nomenclatura celor mai multe din străzile orașului lor. Pot spune, fără să greșesc, că Parisul e printre

puținele metropole din lume cu asemenea tradiție... Da, e foarte bună...

Lăsă harta și observând schițele proiectului luă una în mână și o privi cu interes. Radu o urmărea cu atenție să vadă ce reacție îi produce studiul reperelor, al secțiunilor și reprezentărilor frumos lucrate în tuș pe hârtia de calc. „În mod sigur, gândi el, acuma discuția se va referi la scopul vizitei ei. Va ataca direct sau pe ocolite problema despre care mi-a vorbit Grama? Sau va amâna pentru altă dată, așteptând să-mi vadă întreg proiectul?”

— Ce-s astea? întrebă ea cu un fel de naivitate parcă fără să-i pese de gândurile și frământările lui. După câte văd e o secțiune de motor de mare capacitate...

— Da, așa este, răspunse Radu și inima parcă începu să-i bată cu mai multă putere. „Se pricepe, e în temă, ea este deci trimisa lui Grama. Atunci de ce toată povestea cu meseria de reporter, pictoriță și toate celelalte? Ca să justifice prezența ei în acest oraș?”

— Un motor de câteva sute cai putere, constată ea cu un fel de satisfacție copilărească plimbându-și degetul arătător peste reperele principale ale schiței. Așa este?

— Da, așa este, întări Radu, arătându-se nepăsător și total dezinteresat de faptul în sine. Aveți studii de specialitate?

— O, nu, zise Auris și lăsă schițele pe birou fără să le mai acorde vreo atenție. M-am pregătit doi ani la rând să intru la Politehnică și apoi am renunțat. Am considerat că pentru o femeie meseria de inginer mecanic nu este potrivită. Mi-au plăcut artele frumoase, pictura de pildă, muzica, teatrul să zicem, ceva care să te reconforteze chiar muncind, ceva creator.

— Și în meseria de inginer se pot realiza creații...

— Da, dar ingineria rămâne totuși o meserie a științelor exacte, vorbi ea așezându-se la loc pe fotoliu. Nu cere fantezie, nu cere imaginație, actul creației după mine e nul...

Căuta țigara în scrumieră, văzu că se consumase aproape în întregime, o stinse și scoase din pachet alta pe care o aprinse cu gesturi lenețe. Închise apoi bricheta și o puse de-a curmezișul peste pachetul de țigări.

— Spune-mi, zise ea după ce stătu o clipă pe gânduri, cum este într-un raliu? Mă interesează foarte mult...

— În ce fel vă interesează? fu curios să afle Radu. La ce vă

referiți…

— Eu știu cum să spun? zâmbi ea, înălțând neștiutoare din umeri. Mă refer la tot. La cursa propriu-zisă, la mașină, la traseu, la orașele ce le vizitezi…

— Am înțeles…

— De pildă în ultimul concurs ați plecat din Viena, nu?

— Da, din Viena…

„Precis, imediat aduce vorba despre Grama, își zise Radu și simți din nou că inima dă să-i spargă coșul pieptului. Desigur și ea se ferește, nu vrea să intre direct în subiect, nu-și poate da seama dacă eu continui sau nu să fiu interesat de afacerea cedării proiectului. Poate m-am răzgândit și în loc să-i fiu partener la încheierea tranzacției mă transform într-unul care demască, care dă în vileag tot aranjamentul ticluit peste graniță…”

— E frumos orașul? Nu l-am vizitat niciodată, n-am avut ocazia… vorbi cu părere de rău Auris.

— Foarte frumos, spuse Radu. Însă n-am prea avut timp să-l vizitez… Totuși, chiar cât am stat, mi-am putut da seama că este un oraș foarte interesant, care merită să fie văzut…

Auris asculta, cu capul rezemat de spătarul înalt al fotoliului, trăgea alene din țigară și privea undeva spre tavanul camerei de parcă acolo i se derulau imagini dintr-un film color ce înfățișa vechea capitală a Austriei. Trecuse de atâtea ori prin această mare metropolă cu trenul sau o privise de departe, de pe terasa aeroportului, în scurtele escale către Paris, dar nu avusese prilejul s-o viziteze și acum căuta să și-o închipuie în toată măreția ei.

Luă de pe măsuță păhărelul de coniac, îl dădu peste cap, trase iar din țigară și spuse:

— Știi, domnule Vasiliu că eu te cunosc pe dumneata mai demult?

— Serios?

— Foarte serios.

— Când și în ce împrejurare? se arătă mirat Radu. Eu, vă rog să mă iertați, nu-mi amintesc. Și ca să fiu sincer, tare mult aș fi dorit să vă fi întâlnit cu ani în urmă…

— O clipă și ai să-ți amintești, îl opri ea printr-un gest al mâinii.

— Da, vă ascult…

— Ai fost în Iugoslavia, acum doi sau trei ani, în cursa Adriaticei, pe coasta Dalmației de la Rjeka la Split...

— Da, am fost...

— Dumneata făceai echipaj cu un inginer Marius Petrescu, pe-o mașină Renault 8 Gordini... În proba de încercare era să vă răsturnați în curbă pe panta care urcă de la Opatia...

— Da, da... da... își aminti Radu clătinând ușor capul, retrăind parcă aievea clipele acelea.

— Ei, unul din reportajele despre acest concurs automobilistic, publicat de *Paris-Match,* l-am scris eu, spuse ea zâmbind și privindu-l lung pe sub gene pe Radu. Citești *Paris-Match?*

— Nu-l prea găsesc, dar numărul acela îl am, răspunse el. Era doar vorba și despre mine. Și am reușit să-l procur... Dar mi se pare că reportajul era semnat, dacă nu mă înșel... stați că nu-mi amintesc exact... era semnat...

— A. B. C.! spuse Auris.

— Da, aveți dreptate, A. B. C... De ce ați folosit aceste inițiale?

— Foarte simplu: Auris Bunescu Coteanu, răspunse ea, sorbind din nou din păhărelul de coniac pe care i-l umpluse Radu. Am fost căsătorită cu un anume Titus Coteanu, arhitect, care a murit în urmă cu un an în Suedia, de infarct, în timp ce-și vizita fratele stabilit acolo...

— Și ați rămas să semnați mai departe cu aceleași inițiale...

— Da, semnez, dar nu chiar toate materialele. Majoritatea însă le semnez în același mod: A. B. C. Numai că de astă dată se pot traduce „Auris Bunescu Consolata”! Pentru că m-am consolat, domnul meu...

Râse, dând iar capul pe spate și urmă:

— Așa cum ne consolăm după orice durere... Apropo, știi că am cunoscut-o pe Silvia, mi se pare fosta dumitale logodnică?...

— Cum așa? se miră Radu, făcând ochii mari.

— Foarte bine, zâmbi ea. Încă de pe vremea când era studentă. Cu prilejul unei onomastici, într-o familie...

— Dumneavoastră sunteți ieșeancă? întrebă curios Radu.

— Da, sunt din Iași, însă stabilită în București...

— Da, acuma parcă îmi amintesc, mi-a spus ea ceva.

— Am întâlnit-o la Paris, anul trecut, urmă Auris stingând restul de țigară în scrumiera de pe masă.

— Zău?

— Da. Eram într-un magazin de cosmetică lângă Place de la Concorde, într-o dimineață, și am întâlnit-o acolo însoțită de un tip înalt, în sacou de buret galben, îmbrăcat sport. M-a bucurat foarte mult revederea, dar ea s-a arătat foarte rece și nu mi-a vorbit mai nimic despre ea. Iar domnul acela stătea deoparte și-o aștepta să termine conversația. Îți spun drept m-am simțit foarte prost…

Radu asculta și nu știa ce să mai creadă. Să fie adevărate toate astea, sau erau simple plăsmuiri, povești inventate să-l deruteze sau să-l verifice într-un anume fel? Nu cumva ea, Auris, este în legătură cu Silvia? Dar dacă ar fi, de ce i-ar fi destăinuit că a întâlnit-o? Poate numai ca să fie mai convingătoare toată argumentația, să-l facă să intre direct în subiect, să fie încrezător că întreprinde o afacere sigură, cu sorți de izbândă, că tot despre ce i-a vorbit Grama acolo la Viena nu sunt simple iluzii, ci realități care se așteaptă a fi înfăptuite? Dar Radu căută să-și ascundă mirarea și nu ceru mai multe explicații în legătură cu fosta lui logodnică și nici cu faptul că Auris spusese puțin mai înainte că o cunoaște din vremea studenției. „Dar – se întreba el tot mai intrigat și nelămurit – cum oare se realizase această coincidență: Silvia o cunoaște pe Auris aici, se întâlnesc apoi la Paris, el, Radu, așteaptă o necunoscută din partea unui anume Grama, iar ilustrata din partea acestui domn are un scris ce aduce întrucâtva cu cel al Silviei… Afurisită treabă! conchise el aproape zăpăcit de toate astea. Cine dracu i-o da de capăt?”

— Așadar, iată domnul meu că pentru mine nu ești „una persona sconosciuta”, încheie Auris privindu-l zâmbind pe Radu. De aceea, când te-am zărit în seara balului, la masa dumitale cu tânăra studentă, te-am recunoscut cu plăcere și am ținut cu tot dinadinsul să viu și să stăm de vorbă. Să stau de vorbă cu dumneata, eroul reportajului meu de pe coasta Adriaticei, cu care n-am avut prilejul până în seara balului să schimb un cuvânt – acolo în Iugoslavia te-am văzut exact cinci minute! –, să stau de vorbă cu fostul logodnic al unei foste prietene, dacă se poate spune așa, și, în sfârșit, bucuroasă de asemenea coincidență, să încep seria materialelor din acest oraș tot cu dumneata…

Sorbi din nou din păhărelul cu coniac, apoi trase din țigară și rămase cu privirea contemplativă, undeva în gol. După câteva clipe întrebă:

— Spune-mi te rog, localnicii cunosc câte ceva despre ruinele cetății romane din preajma orașului?

— Nu știu, nu vă pot spune cu exactitate ceva…

— S-a ocupat cineva de punerea lor în valoare?

— În ce fel?

— Mă gândesc să le facă cunoscute, să scrie despre ele…

— Mi se pare, după câte am auzit vorbindu-se în oraș, că ruinele astea n-ar prezenta o valoare deosebită, o valoare istorică. Există chiar niște controverse între un profesor în vârstă de aici, care vrea cu tot dinadinsul să le demonstreze originalitatea, și vreo doi cercetători de la București care le-o contestă…

— Cunosc disputa, spuse Auris. Am cercetat câteva documente înainte de a veni încoace. Eu am să vorbesc totuși despre ele în reportajele mele… Ruinele astea dau o anumită culoare orașului… Pot face o interesantă antiteză între trecut-prezent… De altfel am să-l caut și eu pe profesorul acela…

— Stați mai mult timp în orașul nostru? întrebă Radu.

— Da, voi sta. Am o mulțime de treabă. Vreau să fac câteva reportaje pentru trei reviste străine, o însemnare pentru Radio, emisiunea pentru străinătate, apoi intenționez să realizez vreo zece schițe de peisaj urban, în care bineînțeles am să-mi îndrept atenția și spre locurile istorice, apoi unele fotografii, câteva portrete literare despre unii oameni mai deosebiți ai orașului… cum de pildă ești dumneata.

— Eu? se miră Radu și puse palma pe piept ca-ntr-o apărare. Vai de mine, dar n-am făcut nimic deosebit. Zău, nu încercați să scrieți ceva despre mine pentru că practic nu aveți ce anume.

— Asta este o problemă care mă privește pe mine…

— Dar și pe mine…

— Categoric! Însă nu uita că, chiar primarul în seara balului mi-a vorbit elogios despre dumneata.

— Primarul?

— Da. Primarul. Pentru că dumneata reprezinți, ca să zic așa, orașul pe plan sportiv. Atunci ce mai vrei? Lasă domnule modestia la o parte că, zău, nu te prinde…

— Mă copleșiți…

— Deloc. Uite, urmă ca sorbind din nou din păhărelul cu coniac, să știi că în cele ce vei auzi n-am să exagerez cu nimic. Trebuie așadar să precizez că toate materialele mele atât în țară

cât și în străinătate au fost remarcate tocmai pentru realismul lor. Un realism uneori crud... Dar prin asta se atestă valoarea autenticului. Noi, domnule, reporterii, nu avem voie să înfrumusețăm acolo unde viața îți dovedește contrariul, după cum nu avem voie să degradăm, să urâțim prin lipsa noastră de talent sau prin rea voință ceea ce este frumos, ceea ce place, ceea ce face viața oamenilor fericită... Am fost întotdeauna o adeptă a adevărului și am urât compromisurile chiar când ele au fost uneori de circumstanță...

Radu o asculta fascinat și nu mai știa ce să creadă. Realitatea este că îi plăcea dezinvoltura cu care această femeie purta o discuție, faptul că era stăpână pe orice argument, că nu încerca să se facă remarcată nici prin toalete, îmbrăcăminte sau altceva, nici prin vreo extravaganță lexicală, prin comportare, prin vreun gest, atitudine. Era ceea ce se numește o femeie de cea mai bună formație intelectuală.

— Așa că, urmă ea, vezi, am multe de făcut în acest oraș pe care l-am ales tocmai pentru că dintr-o localitate, să-i spunem rurală, a ajuns în timp scurt, datorită condițiilor noi create de stat, să se dezvolte vertiginos din toate punctele de vedere. Iar oamenii, vorbesc de cei autohtoni, să-și schimbe fizionomia morală, evoluția intelectuală, să progreseze pe plan etic în raport cu această prosperitate economică. Totdeauna, să știi, mi-a plăcut să scriu despre contraste, să relev dimensiunile acestor contraste, caracteristicele lor, să remarc ce-a fost ieri și ce este azi chiar în resorturile sufletești ale unui om...

— Foarte interesant, constată Radu așezându-se mai bine în fotoliu. După câte îmi dau seama veți sta câteva săptămâni la noi?

— Nu știu exact, spuse ea cu sinceritate. Poate două, sau trei. Aștept de fapt un coleg, un prieten, vine dinspre Galați, foarte bun reporter, care dacă n-am să am posibilitatea să-l întâlnesc aici, trebuie neapărat să fac un drum cu mașina într-un punct în care-l vom stabili telefonic... Nu știu, nu pot spune ce va fi... Deocamdată eu adun material, cât mai mult material, iar el încearcă să realizeze un scenariu tot în maniera acelor contraste de care ți-am vorbit și la care vrea să-i fiu colaboratoare. Dacă trece pe aici e foarte bine, trebuie să-mi aducă niște plăci fotografice ultrasensibile. Altfel ori mă duc să le iau de la el, ori mă reped până la București...

Mai stătură de vorbă despre noul salon automobilistic deschis la Paris, în care se remarca evidenta tendință a firmelor americane de a arunca pe piață, făcând concurență europenilor, mașini de mic litraj, despre viața orașului, care totuși pare monotonă în raport cu alte centre în curs de dezvoltare, despre unii oameni pe care Auris îi viza să stea de vorbă cu ei – muncitori, profesori, vânzători de magazine, salariați din întreprinderi – și spre care fusese îndreptată de cei de la ziarul județean cu sublinierea că ar fi viitoare personaje ce ar putea da o notă de originalitate și autentic materialelor ce le va scrie și în privința cărora Radu nu-i putu da nicio lămurire mai deosebită. Spuse că e un om mai retras, nu prea cunoaște pe nimeni, iese rar în oraș, nu are prieteni decât foarte puțini și aceia din cadrul regimentului în care-și face serviciul…

— Pot să vizitez și eu acest regiment? întrebă Auris și se ridică privindu-și ceasul de mână, semn că vrea să plece. M-ar interesa tancurile… Știi că n-am văzut niciodată un tanc de aproape?

— Regimentul nu se poate vizita, replică Radu cu părere de rău. Trebuie o aprobare specială, vă dați seama, e normală o regulă de precauțiune. Un tanc, dacă vreți, e un secret militar…

— Serios?

— Foarte serios…

— Uite că n-am știut. Vasăzică un tanc e un secret militar, repetă ea cu degetul pe buze de parcă ar fi auzit cine știe ce enormitate. Păi dacă-i așa, să fie, n-am nimic împotrivă. Dar mă gândeam, urmă ea, că dacă orașul ăsta are militari, să scriem și despre ei, nu?

— Foarte adevărat! consimți Radu. Uite, veți scrie despre mine și poate e suficient…

— Și despre fanfara militară, adăugă ea și începu să râdă. Ei, nu-i nimic. Domnule, îi întinse ea mâna, permite-mi să plec. S-a făcut târziu și prima vizită, după toate regulile bunei cuviințe, nu-i bine să dureze prea mult. De altfel, sper să ne mai vedem. Nu numai sper, ci și doresc acest lucru…

— Încântat, stimată doamnă! zise Radu și-i sărută mâna. Vizita dumneavoastră mi-a făcut mare plăcere. Sper și eu ca această plăcere să se repete… și cât de curând…

— De acord…

Își luă poșeta, își mai privi o dată ceasul de mână și,

potrivindu-și rochia, ieși în hol.

— Puteți conduce cu toc înalt la pantofi? întrebă Radu însoțind-o până la ușă.

— Nu-i practic, trebuie să mărturisesc, dar m-am obișnuit, zise ea privindu-și pantofii. De altfel, trebuie să spun că nu-mi plac cei cu tocul jos, nu-mi sunt comozi, cu toate că unele femei socotesc contrariul…

— Da, e adevărat, intervine obișnuința…

— Eu și când mă duc să pictez, în aer liber, tot cu toc înalt merg, zise ea. Zău, par caraghioasă, dar ce să fac? Fiecare om are ciudățeniile lui… Ei, la revedere și pe curând, zise ea coborând scările. Am să telefonez…

— Aștept…

Când să închidă ușa, Radu auzi deschizându-se cea de vizavi. În prag, gata de plecare în oraș, doamna Pătrușescu.

— Bună seara, domnule căpitan! zise ea afectată, plină de-sine. Nu știți cam cât o fi ceasul?

— Este ora șapte, doamnă! răspunse Radu, de astă dată puțin politicos și închise ușa.

Începuseră să nu-i mai placă insistențele acestei cuconițe care pur și simplu îi spiona toate vizitele.

7

La câțiva kilometri de oraș, pe o colină nu prea înaltă se mai vedeau și astăzi urmele unei vechi cetăți romane din perioada colonizării Daciei. Fostele temelii din piatră dură, cenușie se înălțau la circa o jumătate de metru de pământ, năpădite de iarbă și buruieni, încât cu greu îți mai puteai da seama, urmând șirul lor, de configurația anticei așezări romane. Câteva morminte izolate, pe ale căror pietre se mai deslușeau vag inscripții din vechea latină, un turn tot din piatră, din a cărei măreție de odinioară nu a mai rămas decât soclul mâncat de vreme, cinci coloane ce vor fi reprezentând urmele unui vechi capitoliu și încă vreo câteva blocuri de piatră, probabil fără importanță, reprezentau relicvele unei glorii trecute, uitate de istorici și nebăgate în seamă de locuitorii micului oraș ale cărui clădiri se întindeau jos în vale, ascunse de luxurianta verdeață a pomilor.

Nu departe de această fostă așezare istorică se afla tancodromul regimentului, un loc cam de câteva mii de metri pătrați, înconjurat cu sârmă ghimpată și în perimetrul căruia se aflau construite diferite obstacole pe care erau obligați să le treacă în cadrul unui examen conductorii coloșilor de oțel. Un foișor destul de înalt, din scândură, ca un turn de urmărire al curselor hipice de hipodrom, se ridica la marginea acestui teren de instruire a tanchiștilor.

Colonelul Drăgănescu, avându-l lângă el pe căpitanul Radu Vasiliu, se instalase încă de dimineață la ultimul etaj al acestui turn și cu binoclul la ochi urmărea primele probe de examen ale conductorilor de tanc ce vroiau să obțină o clasă superioară în calificarea lor. Întregul tancodrom se vedea ca-n palmă. La bază, tancurile stăteau rânduite unul lângă altul, cu motoarele mergând la relanti. La semnalul unui ofițer ce lăsa să cadă un fanion roșu, cronometrele instructorilor se puneau în mișcare și mașina de luptă căreia îi venea rândul pornea, în scrâșnetul asurzitor al șenilelor și uruitul motorului, să se lupte cu secundele și să străbată întregul traseu foarte accidentat, presărat cu diferite obstacole.

Tancurile, unul după altul, învăluite în nori de praf treceau șanțuri cu apă, urcau movile de pământ atât de înalte încât coloșii de oțel păreau gata să se dea peste cap, escaladau pereți

de beton sau își menținеau cu măiestrie echilibrul mergând pe pante înclinate, ca niște jucării ce se avântă în eschibiții dintre cele mai năstrușnice.

— Foarte bine merge acela, 26! remarcă Drăgănescu stăruind cu binoclul asupra unuia din tancuri. Cât e la ceas?

— Sub barem, tovarășe colonel!

— Bravo lui! Cine este?

— Caporalul Dincuță, din plutonul sergentului major Dionisie…

— Aha! A avut de la cine să învețe…

Rând pe rând, comandantul observa fiecare mașină de luptă, făcea unele observații sau aprecieri pe care Radu Vasiliu le nota într-un carnet, mai arunca o glumă să înveselească pe cei din jur, dar din întreaga lui atitudine se vedea că este foarte mulțumit de felul cum s-au pregătit tanchiștii pentru acest examen de calificare.

Pe cer soarele se ridicase sus de tot, încălzea puternic și praful ce se înălța în urma tancurilor părea roșu, ca niște jerbe de scântei ce pluteau peste câmpul încins de arșiță.-

— Iar avem o zi de caniculă, observă Drăgănescu dându-și cu un bobârnac șapca mai spre ceafă. Parcă arde pământul. Ați amenajat, măi, dușurile acelea pentru băieți? Voi de la *doi* parcă trebuia să vă ocupați de treaba asta?

— Azi sunt gata, tovarășe colonel, răspunse Radu Vasiliu stând într-o poziție cât mai respectuoasă. Ieri le-am făcut probele respective…

— Și merg?

— Merg…

— Foarte bine. Să intre băieții sub dușuri după un program care să-l faceți voi pentru toată lumea. Și să nu mai aud că sar gardul și se duc la gârlă…

Vru să mai spună ceva dar se opri. Se răsuci, duse repede binoclul la ochi și privi către direcția vechii cetăți romane. O mașină alb-albastră staționa la poalele colinei, la umbra unor salcâmi. Sclipind într-o rază de soare, parbrizul arunca reflexe ca niște săgeți de foc.

— Vasiliule!

— Ordonați…

— Ce este cu mașina aceea la cetate?

Radu Vasiliu duse și el binoclul la ochi și privi într-acolo. Apoi zâmbind se întoarse către comandant și raportă scurt:

— E *Citröen*-ul frumoasei de la bal, tovarășe colonel!

— Zău, frațioare? se miră Drăgănescu și privi iară cu binoclul către colină. Are vasăzică mașină…

— V-am raportat chestiunea asta…

— Uite că n-am reținut, se scuză Drăgănescu fără să-și ia binoclul de la ochi. Dar ce caută acolo la cetate? Ascultă, Vasiliule, mie mi se pare cam dubioasă plimbarea asta a femeii pe aici, prin preajma regimentului… Mai ales că asta, după câte se bănuiește e aceea cu povestea ta, cu invenția…

— Eu, tovarășe colonel, zise Radu Vasiliu luând poziția de drepți, dacă-rai permiteți să-mi dau o părere, cred că respectiva nu are nicio legătură cu ce v-am raportat eu că mi s-a propus, la Viena. Pe cuvânt de onoare, dacă am vreo suspiciune!…

— De ce?

— V-am relatat atunci, a doua zi dimineața, după ce a fost la mine, că personal nu mi s-a părut cu nimic nelalocul ei în toată comportarea din timpul vizitei ce mi-a făcut-o. Absolut nimic… De altfel, i-am spus asta și maiorului Simion în informarea ce i-am făcut-o…

— Dragă Vasiliule, zise Drăgănescu prinzându-l prietenește de braț, zău, tot fire de poet ai rămas! Așa este? Că mi se pare că faci poezii…

— Fac, tovarășe colonel…

— În chestiuni din astea, gata cu romantismul, Vasiliule! decretă Drăgănescu și lăsă binoclul să-i spânzure pe piept. Trebuie să fii mai realist…

— De fapt, tovarășe colonel, chestiunea e de resortul maiorului Simion…

— Bine, este, dar ești angrenat dumneata în ea. Dumneata ai declanșat-o, trebuie să-i ajuți pe oameni să elucideze cazul. Păi dacă de la început pornești cu ideea că frumoasa ce ți-a onorat masa la bal și apoi ți-a făcut o vizită acasă nu are niciun amestec în toată povestea asta, cade toată colaborarea dumitale cu maiorul Simion…

— Mă iertați, e o părere personală. V-am raportat-o numai dumneavoastră. Despre îndoielile mele nu i-am spus nimic maiorului Simion…

— Nici să nu-i spui…

Drăgănescu mai privi o dată cu binoclul în direcția cetății după care se întoarse și spuse unui căpitan ce scria la o masă,

sub acoperișul de șindrilă al foișorului:

— Să vină un subofițer la mine! Unul care a terminat treaba…

— Sergentul major Dionisie și-a trecut toți oamenii prin tancodrom, tovarășe colonel!

— Să vină la mine!

Căpitanul învârti repede manivela telefonului de campanie ce se afla alături pe masa de lucru, vorbi ceva cu un alt ofițer aflat la un punct de observare înapoia foișorului și peste cinci minute sergentul major Dionisie, lac de sudoare, cu bluza de doc udă în spate și fața roșie, aprinsă, se afla în poziție de drepți în fața colonelului.

— Bravo Dionisie, te felicit pentru reușita oamenilor ce i-ai instruit! zise Drăgănescu și-i întinse mâna. Cine a condus 26?

— Caporalul Dincuță…

— Să-l trimiți mâine dimineață la mine. Mi-a plăcut. Stăpân pe leviere, pe manevrele tancului, aproape că a dansat cu el peste obstacole. A scos și un timp excelent… Bravo lui!

— Am înțeles, tovarășe colonel…

— Uite acuma ce este, Dionisie, zise Drăgănescu și-l prinse familiar de braț. La cetate, după câte am observat cu binoclul, s-a oprit o mașină. Tovarășul căpitan Vasiliu spune că e mașina femeii aceleia, străină de oraș și poate și de țară care se vântură de câteva zile pe aici, prin localitate. Dă tu o fugă până acolo și vezi care-i situația? Ce face? Ce urmărește? Nu cumva s-a instalat în preajma unității cu un scop?

— Am înțeles, tovarășe colonel! zvâcni Dionisie într-o poziție de drepți de duduiră dușumelele foișorului.

— Vă raportez că pictează, tovarășe colonel, interveni Radu Vasiliu lămuritor. Sau cercetează ruinele cetății. Mi-a spus că e și arheolog sau are studii în domeniul acesta. Scrie un material și mi se pare un scenariu despre oraș…

— Vasiliule, lasă băiete să greșesc eu, zise Drăgănescu și-i făcu semn lui Dionisie să plece. Prudența e mama înțelepciunii, zice un proverb. Eu sunt ăla, cum îi spune, Toma necredinciosul… Trebuie să ne luăm măsuri de precauție, dracu știe ce-i trece prin cap ăsteia, cu ce scop a venit în oraș… Eu o țin pe-a mea una și bună și nu cedez până la proba contrarie… Este?

— Tovarășe colonel…

— Dionisie, dă-i trap, băiete! ordonă Drăgănescu și subofițerul

se prăvăli pe scări la vale. Observă totul, iar dacă intri în vorbă comportă-te manierat, măi!

Nu se știe dacă Dionisie mai auzise ultimele vorbe ale lui Drăgănescu, pentru că sărind câte patru trepte deodată se și afla afară în câmp. Începu să alerge prin arșiță către colțul tancodromului în direcția cetății ale cărei rămășițe de piatră abia se observau sub buruienile ce le năpădiseră.

În acest timp, Auris Bunescu, într-o bluză albă cu decolteu larg și fustă plisată de culoare albastră călca ușor, cu atenție printre temeliile de piatră ale vechii cetăți, în mână cu un carnet și încerca să schițeze pe cât îi era posibil planul de construcție al acestei așezări romane. Când și când se oprea, lua aparatul de fotografiat ce-l avea agățat de umăr și imortaliza pe peliculă tot ce vremea încercase să distrugă în sutele de ani cât vestigiile de piatră vor fi stat sub intemperiile timpului. Îi era cald, își făcea deseori aer cu palma în dreptul frunții și parcă începuseră să o doară și ochii. Mai făcu câteva schițe, apoi pe o potecă șerpuind printre ierburi coborî la mașină. Deschise portiera, luă un termos și-și turnă într-un pahar de material plastic puțină apă și bău. Din poșetă scoase apoi ochelarii de soare, îi puse la ochi și urcă din nou spre cetate. Abia acum observă un tinerel, îmbrăcat în salopetă cu o geantă de piele la șold ce se îndrepta spre un stâlp telefonic înfipt nu departe de rămășițele vechiului turn al cetății. Fără să-i dea vreo atenție femeii, tânărul își puse la picioare niște cârlige metalice, și încet, fără grabă se cățără pe stâlp, își trecu centura de siguranță pe după trup și se apucă să mestereasscă ceva la sârmele ce spânzurau de suporții de porțelan alb. Când și când însă privea către cetate cu curiozitatea omului care vede o femeie singură printre ruinele acelea acoperite de buruieni și cărora localnicii nu le dădeau nicio importanță. Apoi, fluierând se apuca mai departe de treabă scoțând și lăsând să-i cadă în geanta de la șold fel și fel de chei și șurubelnițe.

Auris Bunescu se opri la piatra de pe primul mormânt și după ce rupse câteva buruieni ce-o acopereau se apucă să descifreze scrisul săpat adânc în structura ei. Începu apoi să deseneze pe o foaie a blocnotesului literele și cifrele descoperite, iar la urmă făcu și câteva poze. Trecu apoi la cel de-al doilea mormânt…

Când să se aplece asupra pietrei, își făcu apariția sergentul major Dionisie, tot numai o apă, cu fața aprinsă de alergătură,

descheiat la veston, cu cascheta în mână și părul năclăit de sudoare. Văzând femeia se opri, scoase o batistă, își șterse fruntea, ceafa, se încheie la veston și-și puse cascheta pe cap, după care, verificându-și pentru ultima oară ținuta de parcă se prezenta în fața unui superior, făcu câțiva pași și tuși scurt să se facă auzit.

Auris înălță capul, îl privi o clipă, apoi își văzu mai departe de treabă fără să-l bage în seamă. Dionisie păși pe cărarea dintre buruieni și zise mai de departe:

— Bună ziua, tovarășă!

— Bună ziua! răspunse Auris îndreptându-și o șuviță de păr ce-i căzuse pe frunte.

— Nu vă supărați, vorbi nițel afectat Dionisie, căutând parcă cuvintele cele mai potrivite, aș vrea să vă întreb, cu ce ocazie prin părțile astea?

— Ce spui? întrebă Auris și duse palma streașină la ochi să-l vadă mai bine pe cel care încerca să lege vorbă cu ea.

— Cu ce ocazie prin părțile astea…

— Cu ce ocazie? repetă femeia întrebarea. Dar de ce vrei să știi dumneata?

— Așa, să știu și eu…

— Ești curios din fire?

— Ordonați?

— Zic, ești curios din fire?

— Nu, dar știți, mai acolea este unitatea noastră și noi…

— Dar eu, domnule, n-am intrat în unitatea dumneavoastră, răspunse puțin înțepată Auris. Nici nu mă interesează treburile dumneavoastră… Sau aici este terenul unității?

— Nu, nu este.

— Păi atunci? făcu ea contrariată. Nu văd rostul intervenției dumitale. De altfel, dacă aveam nevoie de vreo aprobare și dacă mi se cere acest lucru, ceea ce nu cred, dar mă rog, mă puteam adresa căpitanului Vasiliu pe care-l cunosc personal…

— Vă rog să nu vă supărați…

— Nu mă supăr…

— Știți, noi…

— Știu domnule, am înțeles, poate e vorba de vreun obiectiv militar, dar te rog să mă crezi că pietrele astea de sute de ani nu reprezintă ceva deosebit pentru dumneavoastră. Așa cred eu…

— E o cetate de pe vremea lui Vlad Țepeș, încercă Dionisie să dea o lămurire. Sau a lui Negru Vodă. Poate de la romani... Nu știu bine... Vă rog să mă iertați...

— Nu face nimic, îl liniști Auris. Eu sunt reporteră și istoric... Am toate patalamalele la mână, pot umbla peste tot locul. Iar cât despre militari nu-i deranjez cu nimic, să știi. Crezi că vreau să vă fur vreun tanc? Nu-mi trebuie, domnule dragă. Ce să fac cu el?

— Am înțeles, zise respectuos Dionisie. Încă o dată, vă rog să mă iertați. Să trăiți!...

Plecă fâstâcit de felul cum îi vorbise femeia, de frumusețea ei, de faptul că era poate o mare profesoară sau savantă care descoperă comorile pământului și el îi deranjase liniștea, dar ce era el de vină, primise ordin să vadă ce face și a văzut. Atât și nimic mai mult.

Când Dionisie trecu pe lângă electricianul cățărat pe stâlp, acesta îl întrebă cât e ceasul și apoi vru să afle ce-a vorbit cu femeia.

— Mai nimic, tovarășe. Am întrebat-o și eu ce face...

— Și ce face?

— Păi dumneata nu vezi? Umblă după potcoave de cai morți! răspunse Dionisie puțin supărat că alergase atâta peste câmp prin zăpușeala asta numai să vadă o femeie că-și plimbă palma pe pietrele mormintelor, le privește scrisurile ca pe alte alea și apoi înseamnă pe hârtie numai ea știe ce.

— Ehei, dacă potcoavele sunt de aur, face să umbli, dragă tovarășe, spuse electricianul râzând. Cine știe ce caută ea, ce comoară și noi habar n-avem...

— Păi da, crezi dumneata că comorile astea stau așa în calea oricui...

Zicând acestea, Dionisie duse palma la cozorocul caschetei în semn de salut și se îndepărtă pornind către tancodrom.

Când Drăgănescu află despre ce este vorba, îi spuse lui Vasiliu:

— Neapărat trebuie să-l înștiințăm și pe maiorul Simion de treaba asta...

De fapt maiorul Simion știa mai multe decât informația pe care i-o furnizase telefonic la vremea prânzului comandantul regimentului. Locotenentul major Pandrea fusese până în

prezent o adevărată „umbră” a necunoscutei.

Cu două zile în urmă, el trecuse pe la hotelul „Dacia” unde locuia Auris Bunescu și-i cercetase buletinul de identitate lăsat la serviciul de recepție. S-a telefonat la București și, într-adevăr, reportera locuia în strada și la numărul indicat. Iar redacția revistei „Magazin” și cea a emisiunilor pentru străinătate de la Radio confirmaseră și ele că au o colaboratoare cu acest nume, care când și când semnează cu inițialele A.B.C. Mai mult, serviciul de pașapoarte al M.A.I. transmisese la cerere datele intrării și ieșirii din țară a aceleiași Auris Bunescu, care călătorise într-adevăr în Franța, Italia, Belgia și în ultimul timp la Londra… Rămânea numai de stabilit dacă frumoasa femeie ce locuia acum la hotelul „Dacia” era una și aceeași persoană cu cea care locuia în București sau era cumva la mijloc o substituire de persoană? Cazul prezenta interes deoarece nu erau puține situațiile când organele de stat puneau în stare de urmărire persoane ale căror buletine de identitate erau de câteva zile în posesia unor infractori ce le foloseau și le lăsau de regulă la locul faptei pentru a induce în eroare pe anchetatori.

După-amiaza, trecând iară pe la hotel să vadă ce noutăți mai poate înregistra, Pandrea intrase la demisol, în camera femeilor de serviciu să ceară o perie de ghete deoarece își noroise pantofii în curtea abia stropită a restaurantului. Dar în încăpere nu era nimeni. O masă, un cuier în care se vedeau câteva halate, după ușă două căldări, apoi un dulap, vreo cinci mături, pe-o ladă un teanc de cearșafuri murdare… Vru să plece dar spre surprinderea lui descoperi înapoia dulapului o valiză de piele, nu prea mare pe care se vedeau lipite o mulțime de etichete ale unor mari hoteluri din străinătate. „A cui să fie valiza? se întrebă el și încredințându-se că nu vine nimeni, o luă repede de după dulap și o puse pe masă. Să fi furat-o vreuna din îngrijitoare din camera cuiva?” O deschise și de la prima vedere își dădu seama că aparținea unei fentei. Feluritele obiecte de lenjerie, o poșetă, două cutii de ciorapi, un portjartier, patru bluze de vară din mătase japoneză, o pereche de mănuși de ață, o fustă frumos împachetată, trei cordoane din piele, totul arăta că cea căreia îi aparțineau aceste lucruri se îmbrăca elegant, cu mult bun gust. Între un teanc de batiste găsi o mică agendă din piele, cu trei inițiale de metal nichelat pe copertă: A.B.C. „Aha, valiza este a necunoscutei! își zise el cu

satisfacția descoperirii unei însemnate comori. Dar ce caută aici?” Răsfoi repede filele carnețelului și un scris mărunt, ordonat, trăda următoarele gânduri ale femeii: „L-am cunoscut, în sfârșit, pe R. V. Un bărbat drăguț, simpatic, cult, manierat și sociabil”. Mai departe, pe altă filă a agendei se putea citi: „Sunt lipsită de curaj, dar în câteva zile trebuie să-mi pun planul în aplicare. G. are să se bucure că i-am urmat sfatul”. Pandrea mai răsfoi două file și citi din nou același scris mărunt, ordonat: „Oamenii din acest oraș sunt cumsecade, dar suspicioși. Nu-mi poate frânge nimeni încrederea în realizarea planului meu. Azi am să-l văd din nou pe R.V. și poate am să trec la acțiune”.

Înfrigurat, Pandrea copie repede aceste însemnări și continuă să cerceteze valiza. Nu mai descoperi nimic, în afară de un mic album de fotografii, în care se vedea Auris Bunescu și doi bărbați în fața turnului Eiffel, în Paris, apoi imagini din Londra și câteva din București, la ștrand, la un restaurant și pe stradă. Cele mai multe fotografii însă nu prezentau importanță, întrucât în majoritate era pozată singură... Deschise și poșeta din piele foarte bună, albă, sport și dădu peste nimicuri de toaletă feminină – două rujuri, un pieptene de tapat părul, o cutiuță cu rimel și alta cu pastă albastră pentru pleoape, o pudrieră... Dar când să renunțe a mai cotrobăi prin ea, zări după o batistă de mătase mototolită ceva învelit în foiță. Un obiect minuscul. Îl luă în palmă, îl dezveli.

— Un inel! exclamă, de unul singur Pandrea și privindu-l i se tăie răsuflarea. Dumnezeule, ea este! Categoric, ea este!

Inelul de aur, cu fațetă hexagonală, era lucrat foarte fin, o adevărată bijuterie. Pe fațetă se vedea, gravat în linii extrem de subțiri, abia perceptibile, chipul celebrei Mona Lisa. Opera nu mai puțin celebrului pictor Leonardo da Vinci. Femeia surâdea dulce, cu privirea contemplativă, seducătoare.

Pandrea luă inelul în mână, se duse lângă fereastră să aibă mai multă lumină, îl cercetă pe toate părțile cu multă atenție, după care îl înveli în aceeași foiță și-l puse la loc în poșetă.

— O enigmă a fost dezlegată, își zise el fericit că acest prețios indiciu îl punea pe drumul cel bun. Unde o fi oare colierul? Fără el nu putem avea confirmarea deplină. Aici nu este. Probabil o fi la ea...

Puse totul la loc în valiză, iar valiza o lăsă înapoia dulapului, acolo de unde o luase.

După câteva clipe, Pandrea, cu pantofii tot noroiți era la ghișeul de recepție al hotelului.

— Unde este doamna Auris Bunescu? întrebă cât mai discret, să nu atragă atenția unor noi sosiți ce așteptau tăcuți în fotoliile din hol.

— În oraș, răspunse funcționarul de serviciu, un bătrânel cu chelie, obrajii roșii ca focul și favoriți albi încât în livreaua aceea numai fireturi semăna cu un personaj de operetă. A plecat pe la ora patru…

— Se întoarce curând?

— Nu știu, nu vă pot spune nimic precis. A plecat de altfel foarte repede încât zărind în portbagajul mașinii o valiză uitată de când a venit nici n-a mai avut timp să și-o ducă sus. Îi spun că ați căutat-o? Lăsați-vă numele, adresa…

— Nu, nu-i nevoie. Am să revin…

Chiar în ziua aceea avu loc la maiorul Simion o scurtă ședință în care se analiză în mod succint tot ce se aflase până atunci în legătură cu suspecta vizitatoare a orașului.

Pe scaunele din fața biroului se aflau Pandrea și cele două ajutoare ale sale: locotenentul Dimitriu și plutonierul Manea.

Simion, grav, plin de importanță, cu luleaua spânzurând în colțul gurii din care pufăia când și când, la intervale scurte, cercetă câteva hârtii ce le avea în față, după care punând palma peste ele spuse:

— În concluzie deci, din acțiunile noastre întreprinse până în prezent putem trage următoarele concluzii: Auris Bunescu reporteră, pictor și arheolog din București, corespunde ca nume și adresă cu cea înscrisă pe buletin, însă nu știm dacă este adevărata posesoare a acestui act sau nu, la mijloc putând fi foarte bine o substituire de persoană. Un lucrător dintr-o unitate centrală arătându-i fotografia acestei doamne unei vecine din curte, fotografie făcută în seara balului aici, a afirmat că nu ar prea corespunde cu locatara din blocul lor, care, într-adevăr este o femeie frumoasă, cu ochi verzi, părul ondulat, lung, dar cea din poză e mai înaltă și parcă are o aluniță pe proeminența obrazului drept. Bineînțeles că nu putem pune bază pe afirmațiile acestei femei cam în vârstă. De la adresa din București nu am mai putut afla alte amănunte întrucât unii dintre locatarii blocului sunt plecați în concediu la mare sau la munte. De la revista „Magazinul” și redacția emisiunilor de

radio, relatările se cam bat cap în cap. Unii afirmă că femeia din fotografie ce stă la masă cu Radu Vasiliu în seara balului este într-adevăr Auris Bunescu, alții însă, printre care casierul de la Casa Scânteii și unul din redactorii de la Radio spun că are ceva din trăsăturile ei, dar nu pot spune cu certitudine că este ea. Pieptănătura îi schimbă oarecum fizionomia feței…

Simion mai pufăi de câteva ori din lulea, își trecu palma peste păr și urmă:

— În afară de toate acestea câteva elemente depistate de dumneavoastră vin să ne confirme că respectiva este una și aceeași persoană cu cea trimisă de acel pretins inginer Grama din Viena să intre în legătură cu căpitanul Vasiliu. Care sunt acestea?

În primul rând există o coincidență flagrantă în ceea ce privește biografia acestei persoane, coincidență comunicată de Vasiliu după prima vizită pe care i-a făcut-o ea acasă. Auris Bunescu o cunoaște pe Silvia, fosta logodnică a lui Vasiliu, fugită în străinătate. Dar nu numai că o cunoaște, ci a întâlnit-o și la Paris… Ilustrata pe care a primit-o căpitanul, semnată „Alexandru” conține un scris care ne face să credem că este al Silviei, lucru precizat în primul rând chiar de Vasiliu. Ce deducem de aici? Că Silvia este amestecată în această afacere. După părerea lui Vasiliu pe care o cred justă, ea este aceea care l-a informat pe Grama și pe mai marii lui despre preocupările fostului ei logodnic în domeniul tehnicii militare.

— Tot ce este posibil…

— Așa… Cum am spus, Auris Bunescu o cunoaște deci pe Silvia, care la rândul ei îl cunoaște pe Grama. Ea ca specialistă în motoare de mare capacitate a primit această misiune să vină în România și să ia legătura cu căpitanul Vasiliu…

— Tovarășe maior, îmi permiteți? ceru voie Pandrea să intervină.

— Te ascult…

— Nu s-ar putea presupune că Auris Bunescu, adevărata reporteră, fiind în străinătate cu treburile ei gazetărești, să fi primit misiunea de la Grama? Cu alte cuvinte nu e vorba de nicio substituire de persoană, cum credem, ci de faptul că însăși această reporteră din București, când se duce în Apus se mai ocupă și cu treburi din astea…

— Nu, nu cred acest lucru…

— De ce?

— Pentru simplul motiv că adevărata Auris Bunescu, reportera, a fost plecată în străinătate tocmai în luna februarie anul acesta. Iar Radu Vasiliu a fost la Viena și a perfectat „afacerea” cu Grama acum o lună și jumătate. În concluzie, deci, nu avea cum acest Grama să intre în legătură cu Auris Bunescu, înțelegi? Dacă reportera se ducea în străinătate după sosirea lui Vasiliu din raliu atunci, da, era un punct de plecare în presupunerea dumitale, înțelegi?

— Da, tovarășe maior…

— Așa, deci să continuăm, zise Simion, în timp ce cu un creion metalic încerca să îndese jarul tutunului în cupa pipei. Am stabilit până acuma două elemente. Buuun! Mai departe. Locotenentul major Pandrea a fost ca o „umbră” a femeii la restaurant, la cetate, afară din oraș, la coafor, peste tot. Printr-o fericită întâmplare a descoperit în poșeta respectivei un inel. Inelul are gravat pe el o operă de artă despre care a amintit Grama la Viena în discuția lui cu Vasiliu. Este vorba de Mona Lisa, în cazul nostru, un indiciu, nu? Fără doar și poate! Dar nu singurul și nu totuși cel mai concludent. Lipsește al doilea element, colierul, pe care nu ne putem da seama dacă femeia îl poartă sau nu, sau mai bine-zis, dacă-l are. În acest caz cel care ne poate ajuta este tot căpitanul Vasiliu. El poate afla atât povestea inelului cât și a colierului… Apropo de căpitanul Vasiliu, aș vrea să te întreb ceva, dragă Pandrea…

— Vă ascult, spuse Pandrea fiind numai ochi și urechi.

— De ce crezi că atunci când el a pus ca din greșeală pe birou schițele proiectului său, femeia nu a manifestat niciun fel de interes față de ele? În afară de o fugară aruncătură de ochi asupra lor – după cum a afirmat căpitanul Vasiliu – ea nu le-a mai dat niciun pic de atenție…

Pandrea nu răspunse. Înălță numai din umeri și rămase tăcut, cu privirea rătăcită, plin de mirare.

— Ar fi două explicații, urmă Simion care ținea cu tot dinadinsul, așa cum îi era obiceiul, ca din fiecare „caz” să rezulte adevărate lecții de specialitate pentru subordonați, întâi – și asta ne-ar dezavantaja enorm – femeia și-a dat seama de falsitatea acelor proiecte, adică a înțeles că nu sunt cele reale și deci n-avea niciun rost să-și trădeze identitatea și scopul urmărit, acordând atenție unor hârtii fără valoare, cu atât mai

mult să și le însușească; în al doilea rând, adică cea de-a doua explicație ar fi aceea că ea considerându-le totuși reale, și-a dat seama că sunt niște elemente disparate și nu avea ce face cu un proiect fragmentat fără posibilități de folosire la ceva… Așa că vedeți, explicații există…

— Cu alte cuvinte, interveni din nou Pandrea, căpitanul Vasiliu trebuie să continue a fi neglijent cu proiectul său cel fals, bineînțeles…

— Evident, confirmă maiorul Simion, însă nu o neglijență exagerată pentru că își poate demasca falsa naivitate fără voie. Jocul deci trebuie dus până la capăt. Așa după cum v-am spus, noi pe urma acestei necunoscute intenționăm să ajungem la acel personaj cu care ea trebuie să ia legătura și despre care i-a vorbit câte ceva și lui Vasiliu…

— Scenaristul…

— Da, scenaristul, omul care din câte știm noi colectează informații și documente din sectorul industriei și le totalizează în poșeta acestei doamne care trebuie să le treacă dincolo…

Când ședința luă sfârșit și maiorul Simion dădu subalternilor săi ultimele indicații pentru continuarea acțiunii în privința necunoscutei, trecuse demult vremea prânzului. Cei trei plecară tăcuți din biroul său, fiecare cu gândurile lui, dar toate convergând în mod sigur către aceeași problemă: elucidarea acestui caz.

8

Nușa Stoian, șefa Oficiului telefonic din oraș, era o femeie cam de treizeci de ani, potrivit de înaltă, cu părul lung, negru, căzându-i în voie pe umeri și ochi tot negri ca de cărbune. Fire veselă, comunicativă, chiar expansivă, considera că după ce fostu-i soț părăsise domiciliul conjugal pentru o „fetiță” de 18 ani, era mult mai bine „să-și trăiască și ea viața”, întrucât corectitudinea ei în anii căsniciei, devotamentul și respectul ce-l arătase bărbatului pe care-l iubise cu sinceritate se dovediseră a nu-i fi slujit la nimic. Foarte corectă în serviciu, stimată de colegele și subalternele sale, ea trecea drept un model al funcționarului de stat dar care după orele de serviciu socotea că-și poate organiza viața cum dorește numai să aibă satisfacții din cele mai depline. Îndată după durerea despărțirii de soț, cunoscuse un inginer pe nume Puiu Petrescu, ce venea mereu în oraș ca delegat al unei întreprinderi bucureștene pentru fabrica de mobile și care la două-trei zile se folosea de cabinele telefonice ale Oficiului pentru a lua legătura în probleme de serviciu cu întreprinderea ce-o reprezenta. Începuse să-l iubească considerându-l bărbatul ideal, dar renunțase curând la el, deoarece inginerul nu intenționa să dea un contur serios acestor relații sentimentale, ci vroia ca totul să fie un simplu divertisment, „să-și omoare timpul” în provincie cu o distracție amoroasă. Ba mai mult, venind în București în câteva rânduri, Nușa aflase că respectivul este căsătorit și chiar dacă-l acceptase în această situație, socotind că după spusele lui într-un viitor apropiat „totul se va rezolva în favoarea sentimentelor ei”, constatase cu regret că aci, în Capitală, el nu mai era curtezanul din zilele ce le petrecea în orășelul de provincie, ci afișa o anume rezervă și prudență, neacordându-i nici măcar o întâlnire de cinci minute.

— Draga mea, iartă-mă, se scuza el, trebuie să fiu acasă. Știu, ai făcut un efort să vii la București, dar n-am timp... Vom sta împreună când vin eu acolo...

Ea acceptase o dată, de două ori explicațiile lui, dar într-o zi, văzându-l cât e de fals în tot ceea ce spunea, îi aruncase în față cu fermitate și curaj:

— Uite ce este, domnule! Dacă știai că ai lanțul prea scurt, nu trebuia să-mi încurci viața!

După care, îi întorsese spatele și plecase, puțin dezolată, cu ochii plânși, dar destul de tare ca să uite curând totul.

Îl cunoscuse mai apoi pe Radu Vasiliu, îl plăcea, dar nu spera nimic de la el, pentru că acesta era o fire retrasă, deloc comunicativă, părea un om plin de mistere, închis, un fel de enigmă ce cu greu se putea lăsa dezlegată. Făcuse chiar un revelion la el acasă, unde printre alți invitați era și doctorul Lecuția. Atunci, în noaptea aceea, Nușa Stoian se aștepta ca sentimentele lor să găsească o punte comună, dar Radu, impasibil, continuase să afișeze o atitudine rezervată, circumspectă, totuși în nota bunelor maniere ce-l caracterizau. Văzând însă că totul este pierdut și că dragostea ce i-o oferă nu află nici măcar o sclipire de înțelegere, ea băuse, se distrase, cântase și chiar dansase în stil oriental, cu palma între sâni, mișcând capul într-o parte și alta în ritmul melodiei, cu ochii numai către Radu, care zâmbea și se amuza de expansivitatea invitatei sale, dar numai atât și nimic mai mult.

— No, că fainã ești țucu-te-aș! exclamase entuziasmat de acest dans doctorul Lecuția, care sesizând falsa mască de veselie a femeii atacase în plin. Un asemenea bobocel de trandafir trebuie musai sărutat!

Îi sărutase fruntea și ea roșise de plăcere, după care, încălzit, se aplecase cu greutatea anilor săi și repede culesese de prin cameră câteva mici carpete pe care le înșiruise ca un covor la picioarele tinerei femei.

— Apăi, no, frumoasă și distinsă domniță, vorbea el gâfâind, stând în genunchi pe parchet, așa o dulce privighetoare cu glas de patimă și așa o zglobie dănțuitoare, merită toată stima și considerațiunea noastră! Mergeți, dară, către masă pe aceste covorașe care înseamnă în aceste clipe însăși inima mé!

Începuse apoi să bată singur din palme, adresându-se Nușei Stoian, îi sărutase mâna și ridicând paharul ceruse tuturor celor de față să bea în cinstea ei.

Într-una din după-amieze, Radu Vasiliu trecea pe Strada Mare a orașului, căutând umbra pomilor și a coviltirelor de pânză colorată ce se întindeau peste trotuare în fața vitrinelor. Era îmbrăcat complet în alb – cămașă și pantalon –, proaspăt bărbierit, cu pantofi sport, tot albi. Cu pasul său elastic, de sportiv, în mână cu un ziar, mergea parcă fără o țintă anume,

poate la o simplă plimbare, oprindu-se la unele vitrine, cercetând fugar exponatele, trecând apoi mai departe, absent la tot ce-l înconjura. Când ajunse în dreptul farmaciei, se întâlni față-n față cu Leny care tocmai ieșea cu o sticluță în mâna.

— A, ce plăcută surpriză! zise el. Ce-ai cumpărat?

— Niște glicerină pentru mama, răspunse fata. Purta o ușoară rochie de mătase, în croială tinerească și sandale roșii. Dumneavoastră? La plimbare?

— O, nu, zise Radu ca o scuză. Mă duc până la poștă să reclam deranjamentul telefonului meu. De două zile nu am ton. Ce mai faci? Cu ce te mai distrezi?

— Cu ce să mă distrez? se miră fata înălțând sprâncenele și aruncând cu un gest al capului părul lung pe spate. Dar poate fi vorba de distracție în orașul nostru?

— Da, e adevărat, consimți Radu. Să știi că n-am uitat plimbarea programata cu mașina…

— Vă mulțumesc și aștept! zâmbi Leny. Cred că n-am să termin vacanța până atunci, aruncă ea ironic. Cu toate că mai am destul timp…

— O, nu, roși Radu. Promisiunea rămâne promisiune, mai ales că această plimbare îmi face o deosebită plăcere. Numai că vreau să facem un drum mai lung și de la motor cam picură ulei. Cred că e vorba de-un simering. În orice caz, pun mașina la punct într-o zi cu nea Vasile și… te voi răpi!

— Zău? râse Leny dezvelindu-și șirul dinților albi. Ca-n filme!

— Chiar așa…

— Bine, aștept…

Zicând acestea, întinse mâna, Radu i-o sărută galant și ea plecă, aruncând o privire înapoi și zâmbind.

După puțin, el ajunse la clădirea poștei în care se găsea Oficiul telefonic și intră. De cum deschise ușa, privirile tuturor funcționarelor se îndreptară asupra lui. Era cunoscut în oraș ca unul din bărbații drăguți, dar mai ales se știa aci la Oficiu că este prietenul șefei.

— Bună ziua! zise el adresându-se deopotrivă tuturor funcționarelor.

— A, bine-ați venit, domnule Radu, zise una dintre ele, Coca Popescu, o fată durdulie, cu obraz frumos și ochi neastâmpărați, ce se și înfățișase la ghișeu rezemându-și coatele pe placa de marmură. Ce mai faceți?

— Vă mulțumesc bine, am venit cu o reclamație…

— Zău? se miră Coca și făcu ochii mari privind totodată și către celelalte funcționare. Ce reclamați și în ce problemă?

— Telefonul…

— A, telefonul! se arătă ea liniștită și răsuflând ușurată cu palma pe piept, urmă: credeam că pe mine…

— A, nu, râse Radu. Dumneavoastră funcționați fără deranjament, aveți… apel.

Coca începu să râdă și odată cu ea toate funcționarele.

Auzind râsete în sală, Nușa Stoian ieși din biroul său și văzându-l pe Radu făcu ochii mari a mirare:

— Ei, ce onoare pe noi Telefoanele! zise ea și venindu-i în întâmpinare îi întinse mâna. Cărui fapt să-i datorăm domnule, această vizită?

Radu îi sărută mâna și ea îl invită în birou.

— Poftește te rog, puțin la mine. Discutăm mai în liniște…

Radu trecu înainte, dar îndată își luă seama și buna cuviință îl făcu să-i dea întâietate.

— Tovarășa șefă! strigă Coca în urma lor. Vă rog „aranjați-l” pe tovarășul căpitan. N-are apel! E deranjat…

Funcționarele începură să râdă. Cunoșteau firea veselă a colegei lor și le amuza orice glumă pe care Nușa o savura odată cu ele.

— …că e băiat simpatic. Poate pune și dumnealui carpetele… Aveți acolo-n birou…

— Sunt fete bune, zise Nușa poftindu-l pe Radu să ia loc. Adevărate colege. Nu vă supărați, le-am povestit întâmplarea cu doctorul Lecuția de atunci de la revelion și apropo-ul e evident…

Radu se așeză într-unul din cele două fotolii din fața biroului și imediat Nușa Stoian îi întinse un pachet de țigări.

— O, nu, scuzați, zise Radu puțin fâstâcit. E datoria mea să vă ofer…

Scoase pachetul de „Snagov” și îl puse pe birou. Aprinse și bricheta.

— Vă rog…

Nușa luă o țigară, o răsuci puțin între degete, după care o întinse către flacăra brichetei. În clipa aceea, Radu tresări de parcă l-ar fi ars ceva. Șefa Oficiului telefonic avea pe deget un inel de aur, în formă hexagonală de pe care zâmbea blajin chipul atât de cunoscut al Mona Lisei! Căpitanul uluit, închise

încet bricheta, fără să-și ia privirea de pe inel și parcă în clipele acelea începuse să se învârtească pământul cu el. Știa deja de la Grama, din Viena că femeia ce-l va vizita va purta pe deget un inel „operă de artă”, dar în ce fel era reprezentată această „operă de artă” încă nu-și putuse preciza. Lucrurile se limpeziseră însă într-un fel cu două zile în urmă prin maiorul Simion. Acesta îi atrăsese atenția că dacă la prima lor întâlnire, necunoscuta nu a avut pe deget acest inel, derutându-l puțin, bijuteria se găsise totuși în valiza ei, prin descoperirea făcută de locotenentul major Pandrea. Rămânea numai ca Radu Vasiliu să constate dacă e posibil proveniența și autenticitatea acestei bijuterii și lucrul cel mai important dacă Auris Bunescu mai poseda pe lângă inel și un colier sub forma unui lănțișor cu zalele tot hexagonale. Și acum iată cine poartă inelul! Nușa Stoian… Are ea vreun amestec în această enigmatică afacere ce se derula ca un film plin de surprize?

Radu se gândea la toate acestea în timp ce trăgând din țigară privea cu stăruință mâna femeii, căutând să-și mascheze cât de cât neliniștea ce-l stăpânea. Ea nu-i observă însă tulburarea. Fuma liniștită, cu capul dat puțin pe spate, cu părul lung lăsat pe umerii privindu-l drăgăstos, cu acea dezinvoltură ce-o au uneori fertile, ce se știu plăcute.

— Nu, serios vi s-a deranjat telefonul? întrebă ea într-un târziu, alintându-se, vorbind puțin afectat, teatral, în timp ce scutura țigara în scrumiera de pe birou. Sau a fost numai o glumă a fetelor…

— Nu, nu este nicio glumă, răspunse Radu cu privirea concentrată tot asupra inelului. S-a deranjat… Nu am ton…

— Demult?

— De două zile…

— Vai, dar e scandalos! zise Nușa supărată și ridică receptorul cerând serviciul mecanicilor. Ați anunțat deja deranjamentul?

— Da, chiar în ziua aceea am telefonat de la regiment și am fost asigurat că totul se va remedia…

— Nu, categoric e scandalos! reluă ea vădit contrariată de acest lucru. Alo, mecanicii? Cine este la telefon? Dumneata, Pandelescu? Aici șefa Oficiului. Bună ziua. Tovarășe Pandelescu, verifică dumneata telefonul abonatului Radu Vasiliu din Aleea Teilor… Da, bine mulțumesc. Îmi comunici care este situația. Vai, domnule Radu, reluă ea convorbirea punând receptorul în

furcă, sinceră să fiu sunt dezolată că se produc asemenea întârzieri în remedierea deranjamentelor. De ce nu mi-ați dat un telefon acasă?

— N-am vrut să fac din problema asta un caz. De ce să vă deranjez?

— Vai, dar mi-ar fi făcut o mare, o foarte mare plăcere, se alintă Nușa din nou. La orice oră...

— Vă mulțumesc...

Discutară apoi câte ceva despre viața orașului, despre ultimul film ce rulează la cinematograf și despre faptul că restaurantul „La nunta Zamfirei” vrea să aducă o dată pe săptămână artiști care să execute sâmbătă seara numere de varieteu. Apoi Radu, făcându-se a observa abia acum inelul, o întrebă vădit mirat de unde îl are, fiind de-o execuție foarte interesantă și dacă este aur curat.

— Este aur curat, răspunse Nușa privindu-și bijuteria cu oarecare mândrie și satisfacție. Marcat. Cât despre proveniență, dă-mi voie domnule căpitan să pot primi și eu unele cadouri de la bărbați. Mai bine zis de la un bărbat...

Râse, dându-și iar capul pe spate, trăgând alene din țigară, privindu-l lung pe Radu pe sub gene, ca și cum vroia să-l hipnotizeze, să-l tulbure, să i se strecoare în suflet.

— În orice caz, respectivul bărbat trebuie felicitat, zise Radu zâmbind. A avut gust și apoi trebuie să recunosc și șansa de a găsi o asemenea piesă care este destul de rară...

— Da, într-adevăr este destul de rară...

Nușa vorbea, continuând să-și studieze cu aceeași satisfacție inelul, apropiindu-l și îndepărtându-l de ochi, întorcându-l pe-o parte și alta ca să poată fi admirat de ofițer în toată splendoarea lui.

— Și dacă nu mă-nșel, reluă el, domnul donator, admiratorul dumneavoastră este din acest oraș?

— O, dar ești foarte curios, domnule căpitan! replică ea zâmbind. Curios ca un copil. În orice caz, trebuie să știi că este un om care călătorește foarte mult și are simțul esteticului...

— Se vede. Apropo de telefon, trebuie să fac o reclamație în scris?

— O, nu, nu este nevoie...

— Știu că așa se obișnuiește.

— Într-adevăr, dar pentru dumneavoastră avem un regim

special.

Râse iar, privindu-și inelul, trase un fum din țigară și întrebă:

— Ce vă mai face prietena, domnule Vasiliu?

— Care prietenă? întrebă Radu mirat.

— Frumoasa străină de la bal...

— A, da, înțeleg despre cine este vorba, însă trebuie să vă spun că nu-mi este prietenă. O simplă cunoștință și atât. O cunoștință ocazională...

— Care vă place și vă simpatizează enorm, aruncă Nușa cu evidentă umbră de gelozie în privire. Care nu v-a slăbit o clipă cu atenția ei în timpul balului, care vă vizitează acasă... care... Iertați-mă, dar orașul este mic și orice eveniment se comentează...

— Poate fi vorba de un eveniment?

— Desigur, întări Nușa și trase din nou din țigară. Și încă un eveniment major...

— Nu înțeleg. Vă rog să fiți mai explicită...

— De acord, consimți ea. De ce spun că e un eveniment? Din două puncte de vedere.

— Care?

— În primul rând apariția în acest oraș a unei femei foarte frumoase care a făcut furori în rândul doamnelor și bineînțeles al bărbaților. Iar în al doilea rând, faptul ca în sfârșit, celebrul, simpaticul, adoratul, apreciatul... frumosul ofițer și curajosul automobilist de raliu, Radu Vasiliu a fost prins... în plasa unei femei! A acestei femei... Credeți-mă, este un eveniment! Categoric!

Începu să râdă aruncându-și mereu părul pe spate, privindu-l pe Radu cu stăruință, lung, provocator, în timp ce trăgea nervos din țigară, fum după fum, cu o precipitație excesivă. Se putea remarca ușor sarcasmul cu care vorbea, aruncând cuvintele ca pe niște săgeți pline de venin, cu grijă să nu greșească în niciun fel ținta. Radu o asculta tăcut, fumând liniștit, nu știa ce să răspundă, era puțin derutat, replica fusese prea directă, categorică, socoti deci că cel mai nimerit lucru e să se facă a nu lua în seamă răutatea acelor aluzii ce aveau un substrat destul de explicabil. Înțelesese mai demult insistențele Nușei de a și-l face soț, sau poate numai amant („... Suntem două firi sentimentale, domnule Radu, de ce nu ne-am iubi?”), dar el fără să-și explice refuzul, căutase să scape cât mai diplomatic din

mrejele chemărilor ei, evitând-o, ocolindu-i cu multă amabilitate apropourile directe. Acum, desigur ea se considera în drept să lovească, simțindu-se oarecum jignită în propriile-i sentimente ce le considera curate, sincere, socotea refuzul lui drept un afront lipsit de logică, fără explicații, pentru că nu se vedea cu nimic inferioară aceleia care prin prezența ei fascinase întreaga sală în seara balului. Poate că unde degaja un aer de distincție, de rafinament feminin, de suavitate și extravaganță, studiindu-și fiecare gest, fiecare mișcare ca să se facă remarcată cu orice preț și să atragă atenția asupra ei. Poate că unde avea mașină și călătorise foarte mult... Sau că se îmbrăca elegant, la mari case de mode, purtând lucruri din cele mai scumpe...

— Ce-i mai face piciorul? întrebă Nușa într-un târziu stingând restul de țigară în scrumieră. S-a făcut bine?

— Al cui picior?

— Al frumoasei doamne de la bal...

— Dar ce s-a întâmplat? întrebă Radu precipitat.

— Păi nu știți?

— Nu. N-am mai văzut-o de trei zile, nici nu i-am telefonat...

— Și-a luxat glezna piciorului drept într-o dimineață.

— Unde?

— Nu știu, nu cunosc amănuntele. Ieri pe la amiază a trecut pe aici doctorul Lecuția și printre altele mi-a spus că se duce la hotelul „Dacia” să-și vadă pacienta, pentru că i-a pus piciorul în ghips...

— Chiar așa de puternică e luxația? se arătă neliniștit Radu.

— După câte se vede, cred că da...

Pe chipul lui Radu trecu o umbră de tristețe și acest lucru nu scăpă Nușei care-l urmărea insistent cu privirea.

— Vedeți ce necazuri vă fac Telefoanele? aruncă ea din nou și zâmbi mefistofelic, mușcându-și nervos buzele. Dacă vă funcționa aparatul, erați la curent cu toate evenimentele orașului...

În acest timp sună telefonul și Nușa ridică receptorul. Mecanicul Pandelescu o informa pe șefa Oficiului că deranjamentul a fost înlăturat și telefonul reclamat funcționează. A fost chiar verificat...

Nușa acoperi cu palma receptorul și-l întrebă pe Radu:

— Cine este acasă? Spune mecanicul că a răspuns cineva la telefon...

— Probabil fetița care face curățenie…

Nușa închise.

— Deci, domnule căpitan, ați văzut, v-am servit în mod operativ, zâmbi ea. Altădată, cu aceeași plăcere și promptitudine vă stăm la dispoziție…

— Vă mulțumesc foarte mult. Observ că sunteți foarte oficială! zise Radu și se ridică de pe scaun semn că vrea să plece.

— Ca întotdeauna, aici la serviciu, replică ea cu același zâmbet pe buze. Sper să vă mai vedem. Când aveți plăcere și ieșiți în oraș, mai treceți pe aici…

— Vă promit, spuse Radu. Încă o dată, vă mulțumesc foarte mult…

— Dacă ne ocoliți, râse ea, acum am un mijloc să vă aduc: vă deranjez telefonul!

— O, e o idee grozavă! acceptă Radu gluma și râse și el din toată inima. Numai să nu fie deranjamentul prea des…

— Zilnic!…

Radu ieși în sala birourilor. Auzindu-i pașii, toate funcționarele încetară pentru o clipă lucrul și de după ghișee înălțară capetele să-l vadă.

Politicos, el înclină capul în semn de salut, cu o galanterie evidenta și trecu, către ușa mare, rotativă, numai în sticlă.

Ieși fără să mai audă comentariile din urma lui și se amestecă în tumultul străzii care la ora aceea a începutului de seară era în fierbere. „Deci Auris Bunescu e imobilizată în cameră, își zise el gândindu-se la accidentul frumoasei femei. Nu, n-aveam de unde să știu. De fapt nici nu m-am interesat. Dar, oare nici maiorul Simion să nu fi știut? se întrebă el pe bună dreptate. Mi-a spus s-o întâlnesc și să caut în mod foarte delicat, dacă-mi este cu putință să aflu povestea inelului și a colierului. Sau poate omul credea că eu știu deja de accidentul ei? Tot ce este posibil”. Radu trecea printre oameni pe stradă, parcă fără să-i vadă, fără să-i audă și se gândea la toate acestea cu vădit interes. Saluta zâmbind de circumstanță cunoscuții întâlniți, răspundea mecanic altora, parcă mergea printr-o apă fără început și fără sfârșit. Absent, nu-i era aminte de nimeni și nimic. Îl stăpânea numai gândul despre tot ce se întâmplase în ultimele zile – povestea aceasta al cărei erou devenise fără voie – dar mai ales acum îl obseda misterul inelului ce-l văzuse la

Nușa Stoian. Cum oare era posibil ca o bijuterie despre care maiorul Simion îi atrăsese atenția că se află la Auris Bunescu și este unul din elementele de recunoaștere a trimisei lui Grama, să se găsească, extraordinar paradox, pe degetul altei femei? Să aibă și ea vreo legătură cu toată această poveste a proiectelor sale vizate de străinătate? Poate că bărbatul care i-a dat inelul să fie unul din pionii acestui joc de șah, interesant și abil condus, își zise el trecând prin fața vitrinelor puternic luminate. Nușa Stoian a afirmat doar că este un ins care călătorește mult... Și atunci, insistențele ei amoroase... Căutările ei... Sau poate că Nușa are vreo legătură cu Auris Bunescu? Dar de unde și până unde? Și de ce să poarte ea inelul? Trebuia, oare, s-o recunoască cineva? Acel cineva nu putea fi decât el, Radu Vasiliu și nimeni altul. Ori Nușa Stoian nu și-a manifestat în niciun fel interesul pentru vreo vizită acasă la el și nici n-a adus vreodată în discuție problema acelor proiecte, de care categoric e străină ca cioara de cântul privighetorii!

Când ajunse în dreptul hotelului „Dacia” se opri. *Citröen-ul* necunoscutei era tras lângă trotuar, plin de praf și noroi, cu parbrizul murdar și geamurile portierelor închise. Înapoia lui, alte două mașini: o *Volgă* neagră cu număr de București și o *Skodă* 1000 MB tot din Capitală. Sub hotel, sala restaurantului era pustie. Numai alături, în grădina de vară, sub coroanele mari ale copacilor, la mesele simetric aranjate se vedeau câțiva clienți consumând bere și vorbind în șoaptă, sub privirile chelnerilor strânși la o șuetă pe podiumul orchestrei.

— Doamna Auris Bunescu e sus?

— Da, este sus, răspunse reverențios funcționarul de la recepția hotelului.

— În ce cameră locuiește?

— Camera 204, etajul doi…

Mulțumindu-i pentru informație, Radu urcă scările de marmură ale hotelului, acoperite de un covor de pluș roșu, peste care era întinsă o pânză albă de doc pentru protecție și îndată ajunse la etajul doi. Veiozele montate discret în pereții lucrați în calcio-vecchio, aruncau o lumină difuză, odihnitoare pe treptele mărginite de-o balustradă de lemn lustruit ca și pe culoarele liniștite și pustii.

Ajuns pe palierul etajului, el se opri și privi în dreapta și-n stânga neștiind încotro s-o apuce. Dar tocmai în clipa aceea, una din uși se deschise și un bărbat înalt, robust, cu balonzaidul pe mână, urmat de un băiat de serviciu al hotelului ieși pe culoar.

— Nu vă supărați, camera 204…

— La dreapta, a doua pe stânga! informă politicos băiatul de serviciu care se opintea cu două valize de piele foarte voluminoase.

Radu apucă la dreapta, privi numărul minuscul de pe ușă și auzind vorbă în cameră rămase câteva clipe în așteptare, ascultând. Un glas de bărbat se făcea auzit, acoperit când și când de râsetele femeii. În camera de vizavi cânta un aparat de radio, iar în cea de alături se deslușea apa care cădea cu zgomot în cadă. Cineva, probabil, se pregătea de baie. Ca să nu fie surprins în acea postură ridicolă, ascultând la ușă, de careva care ar fi putut trece pe acolo, bătu discret și așteptă. Glasul bărbatului de dincolo încetă și încetă și femeia să mai râdă. Radu bătu din nou în ușă, de astă dată mai tare și îndată i se răspunse. Era vocea lui Auris Bunescu:

— Poftim, intră!

Deschise și deodată îl întâmpină o explozie de bucurie. Doctorul Lecuția, văzându-l, se și ridicase de pe fotoliu, ieșindu-i vesel înainte cu brațele întinse:

— No, că ce fainâ surpriză, dumnezeule! tună el și strânse tare mâinile lui Radu. Ce-i cu tine, mă, cârtiță, că numa ca o

cârtiță hibernezi acolo în vizuina ta și nu te arăți!

Radu, zâmbind, îl ocoli și așa cum cerea buna cuviință se duse mai întâi și sărută mâna lui Auris.

— Stimată doamnă, zise el, acum o jumătate de oră auzind de necazul ce v-a lovit, m-am gândit să trec imediat să vă văd. Ce s-a întâmplat? E ceva grav, doctore?

Auris, într-un frumos pantalon bleu-ciel, bine călcat și o bluză albă de croială sport, stătea într-un fotoliu, lângă o măsuță, cu o ceașcă de cafea în față și un pachet de țigări alături. Laba piciorului drept era îmbrăcată într-o gheată de ghips până la jumătatea gleznei, celălalt picior fiind încălțat cu un pantof de piele alb, cu tocul jos.

— Stai te rog, ia loc! îl invită ea pe Radu arătându-i celălalt fotoliu. Ia loc și dumneata doctore...

Radu se așeză în fotoliu, iar Lecuția pe divanul studio tapisat în pluș roșu, pe care se vedeau aruncate câteva ziare, reviste, o poșetă și un bloc-notes.

— Vreun accident, ceva?

— Nu domnule, urmă Auris arătând piciorul, o întâmplare banală, pur și simplu ridicolă, înțelegi, uite în ce stare m-a adus.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Miercuri dimineața, zise ea, m-am dus din nou la cetatea aceea romană să mai culeg câteva date. Cum stăteam pe acolo, printre pietre, numai ce văd că iese din buruieni un mic șarpe, lung și subțire ca o nuia...

— Și?

— Și sperioasă cum sunt, am dat un țipăt de cred că m-au auzit și militarii dumitale ce se aflau pe acolo, pe câmp la instrucție sau nu știu ce făceau. În grabă am dat să mă urc pe-o piatră din acelea, din soclul vechii cetăți. Ei, nu știu cum am făcut, fără să mă uit unde pun piciorul, cred că am călcat greșit și am căzut în partea cealaltă, luxând glezna. La început n-am dat importanță, dar după puțin am simțit dureri ascuțite și am dat fuga la spital. Acolo, simpaticul doctor Lecuția a găsit de cuviință că trebuie să stau câteva zile cu piciorul în ghips...

— Onorat și încântat de compliment, distinsă doamnă! zise Lecuția zâmbind, cu palma pe piept.

— Ce spui doctore? se întoarse Radu către el. E grav?

— Nu, nu e grav...

— Personal m-a tratat, zise Auris arătându-l pe Lecuția care

continua să zâmbească, părând un motan ce-l mângâie cineva pe spinare. M-a dus la radiografie, apoi la chirurgie, m-a anesteziat, după aceea fixația și... ghipsul. Uite ce pantof frumos mi-a făcut!

Râse moale, arătându-și piciorul imobilizat în carapacea albă a ghipsului.

— Norocul meu, interveni Lecuția mustăcind de satisfacție, că am avut prilejul să fac cunoștința acestei distinse și onorate doamne, pe care încă din sara balului am remarcat-o și am admirat-o cu sinceritate ca pe cea mai frumoasă femeie ce am văzut în viața mé.

— Exagerezi, domnule doctor... zise Auris sorbind din ceașca de cafea. Zău, exagerezi...

— Dar Radule dragă, urmă Lecuția parcă fără să fi auzit cuvintele femeii, cel mai fain lucru îi, mă, șogore că dintre voi toți care ați intrat în grațiile acestei zeițe coborâte printre noi din paradis, eu singurul mă, auzitu-m-ai, singurul am avut norocul să pot mângâia un asemenea frumos și seducător picior! Ei, ce zici?

— Norocul dumitale bazat pe ghinionul meu! zise Auris sorbind mai departe din cafea. Vai, își luă ea seama, uite pe dumneata, domnule Radu am uitat să te tratez cu o cafea...

Întinse mâna să apuce receptorul, să telefoneze jos la restaurant ca să i se trimită printr-un băiat de serviciu încă o cafea.

— Nu, doamnă, vă mulțumesc! o opri Radu punând mâna pe receptor. Seara nu beau cafea...

— Și doctorul m-a refuzat...

— Vreau să dorm, distinsă doamnă, zise Lecuția, să am vise frumoase. Apoi eu și cu inima...

— Eu dimpotrivă, după o ceașcă de cafea dorm zdravăn, lămuri Auris și puse încet receptorul în furca telefonului. Cred că sistemul nervos lucrează într-un mod special...

— Numai că lucră bine, distinsă doamnă! o asigură doctorul Lecuția și se ridică de pe divanul-studio semn că e gata de plecare. Ei, eu vă rog să mă scuzați că trebuie să mă duc, dar e musai să trec pe la spital să văd un pacient pe care l-am operat azi dimineață. Apăi, sărut mâna prea frumoasă doamnă, cu sănătate, mai trec eu pe la dumneavoastră. Acum vă las în compania acestui june carele știu că vă face curte și are mult

mai mult succes decât mine!

Se aplecă, sărută mâna femeii după care urmat de Radu, ce făcea oficiul de gazdă se îndreptă către ușă. În prag îi șopti:

— Fainã, mă berbecule, fainã să mă batã dumnezeu! Și are niște ochi, și un corp, mă și niște picioare, mamă măiculiță, asta dacă vrea iese miss Europa la concurs! No, servus și succes, mă!

Radu se întoarse și se reașeză în fotoliu alături de Auris, care în acest timp începuse a se îndeletnici cu ghicitul în cafea. Răsturnase ceașca pe farfurioară, o lua din când în când în mână, o privea și iar o răsucea, cercetând-o cu multa atenție de parcă ar fi contemplat niște imagini printr-un vizor cinescop.

— Vă căutați norocul? întrebă Radu râzând.

— Da, zise ea, vreau să văd dacă am succes în dragoste...

— Ca să puteți ghici, trebuie să existe mai întâi dragostea...

— Poate că există...

— Și ce perspective se întrevăd? fu el curios să afle.

— Dintre cele mai sumbre! zâmbi ea.

— Serios? Vai, dar e de neînchipuit așa ceva!

— De ce?

— O femeie atât de frumoasă și să nu-și găsească înțelegere, liniște, relaxare, fericire în dragoste? Iertați-mă, dar respectivul, am impresia ori că nu vă cunoaște îndeajuns, ori este extraordinar de pretențios. Ce divinitate a frumuseții mai poate afla în jur în afară de dumneavoastră?

— O, dar domnule Vasiliu în seara asta ești foarte darnic cu complimentele, râse ea și lăsă ceașca pe farfurioară, renunțând s-o mai privească. Sau te-ai molipsit de la doctorul Lecuția? Ce s-a întâmplat?

— Totdeauna sunt realist, stimată doamnă, vorbi el galant. Iar în ceea ce vă privește pe dumneavoastră consider că nu am spus decât adevărul...

— Sunt copleșită, parol!

— Și eu încântat că vă pot face asemenea confidențe...

Auris vru să spună ceva, dar în clipa aceea sună telefonul și ea ridică repede receptorul.

— Iartă-mă o clipă, te rog se scuză și trase aparatul mai aproape, să-l aibă mai la îndemână. Alo! Alo! Da, Auris Bunescu la telefon. Cine mă caută? Galații? Da, aștept...

Stătu câteva clipe cu receptorul la ureche și Radu observă că

era complet transfigurată. Parcă o încerca o profundă emoție. Mâna în care ținea receptorul îi tremura ușor. Ca să-și astâmpere puțin nervii, își trecea deseori degetele prin păr, încercând să-l aranjeze, privindu-se în oglinda toaletei din față.

— Alo, Galații, reluă ea. Da, da, eu Auris. Tu ești, Emil? Bună seara, Emil! Ce faci? Când ai primit telefon? Duminică? Unde spui că era? La Paris? Aha... Da, înțeleg... Ce faci cu chestiunea aceea? Bine, ai grijă... La mine merge mai încet... Când ne vedem? Nu, nu pot acum, câteva zile stau în casă, mi-am luxat piciorul... Un mic accident... Nu, nu pot. Locul rămâne stabilit, ne vom comunica numai data și ora. Nu uita să aduci cu tine tot ce trebuie. Da, desigur... Aștept deci telefon. Bine, la revedere, Emil! Mulțumesc mult, la revedere!

Lăsă receptorul aproape să-i cadă pe furcă și rămase cu privirea țintuită, parcă pierdută către oglindă. Apoi tresări, jenată brusc de starea contemplativă în care căzuse în prezența musafirului, zâmbi, își aranjă puțin părul și spuse:

— Iartă-mă. O mică discuție telefonică cu un coleg... Sau în familie... Nu știu...

Înălță din umeri, încurcată, cu aceeași jenă în zâmbetul forțat pe care vroia să-l afișeze, luă ceașca, mai privi o dată în ea, după care cu mâna tremurândă o lăsă la loc pe farfurioară, oftând din adâncul pieptului. O umbră fugară parcă i se așternuse pe chip. Și ochii îi erau acum triști.

— Pot să vă întreb ceva? zise Radu cam încurcat.

— Te rog, domnule Vasiliu...

— O chestiune de intimitate...

— Poftim...

— Sunteți căsătorită? Sau logodită?

Ea zâmbi privindu-se mai departe în oglindă, apoi se uita tot zâmbind la Radu și întrebă la rându-i:

— De ce vrei să știi toate astea?

— Așa, din pură curiozitate. Ideea mi-a venit de la ceașca de cafea... de la ghicit... Am discutat, sau mai bine zis am început să discutăm despre dragoste și...

— Și?

— Și... și... aștept răspuns la întrebare, deveni el mai îndrăzneț. Dacă se poate, am anticipat...

— Nu, domnule Vasiliu, nu sunt căsătorită. Numai logodită.

— Felicitările mele!

— Mulțumesc.

— Dar, iertați-mă că iar mă apasă curiozitatea, de ce nu purtați verighetă? Știu că logodnicii poartă…

— Da, poartă, însă mie, în general, nu-mi plac podoabele, bijuteriile…

— Foarte curios! zise Radu. Știu că fetelor le plac. De mici poartă inele, brățări, cercei…

— Mie nu mi-au plăcut niciodată. O singură dată am purtat un inel pe deget, vreo câteva zile și apoi l-am scos. Parcă mă jena…

— Un inel frumos?

— Da, foarte frumos, dar repet nu-l port…

— Un cadou?

— Da, un cadou. Adică mai mult o amintire… Îl am printr-o poșetă, pe aici, arătă ea cu capul spre valizele de lângă șifonier, dar nu-i dau nicio importanță. Eu, domnule Vasiliu am o concepție proprie despre podoabele astea. O concepție ce poate îți va părea stranie și pentru care sunt sigură semenele mele m-ar detesta.

— Serios? Care anume?

— Vezi dumneata, eu socotesc că moda asta a brățărilor, a cerceilor își are originea în vremurile străvechi ale sălbăticiei și s-a perpetuat până-n zilele noastre. Se mai văd și azi oameni ai triburilor cu brățări de aramă, cu belciuge în urechi sau prinse de nas… Ce-s toate astea? Nimic altceva decât brățările, cerceii, inelele cucoanelor de azi, perpetuate în timp, numai că ale acestora sunt de aur…

Radu începu să râdă. Era pentru prima dată în viața lui când întâlnea o femeie, o femeie de-o factură intelectuală deosebită, care văzuse lumea dintr-un cap la altul și căreia, lucru destul de curios, nu-i plăceau podoabele după care altele se dau în vânt în orice împrejurare. În același timp, însă, gândul îl duse repede către Nușa Stoian și inelul ei de pe deget, inel ce-o reprezenta pe Mona Lisa. Un lucru nu putea înțelege acum Vasiliu și anume, cum de două femei posedau în același timp, în același oraș, un inel cu aceeași gravură originală, deosebită, inel care avea o semnificație anume în elucidarea identității unei anumite persoane? La început crezuse că poate Nușa printr-o împrejurare oarecare a cumpărat acel inel de la Auris Bunescu, dar iată, ea spune că are bijuteria într-una din poșetele sale. Dar oare ea, dacă este trimisa lui Grama, de ce nu poartă acel inel

cel puțin la întâlnirile cu el, așa după cum a înțeles în discuția din seara aceea de la Viena? De ce-l ține în poșetă? Se mai pune problema celui de-al doilea element al recunoașterii ei, colierul, când ea afirmă că nu poartă bijuterii? Or fi realiste aceste afirmații ale ei sau sunt numai de circumstanță ca să-l încerce pe el, să vadă cum are să canalizeze, discuția către obiectivul ce așteaptă a fi pus în lumină? Și bărbatul care a vorbit din Galați, după cum se vede în legătură cu cineva din Paris, nu cumva este persoana așteptată de necunoscută, acel faimos „Andrei 4” despre care știa unele, lucruri maiorul Simion?

— Ți-e rău, domnule Vasiliu? întrebă Auris spărgând liniștea ce se așternuse brusc în cameră. Te văd cam schimbat la față…

— Nu, nu mi-e rău, se scuză jenat Radu, și-și trecu involuntar palma peste față. E cald aici…

— Da, este foarte cald, confirma Auris și începu să-și facă și ea vânt cu palma în dreptul frunții. Azi a fost o zăpușeală insuportabilă. Uite, e fereastra deschisă, dar în zadar… Ah, și hotelurile astea… n-au măcar un ventilator…

Radu își privi ceasul de mâna.

— Pleci?

— Nu, nu încă, zise el așezându-se mai bine în fotoliu, dar am o convorbire telefonică cu Bucureștiul…

— Când?

— Peste două ore…

— Nu poți cere să ți se dea legătura aici? Sau e ceva foarte confidențial… mă rog, chestiuni personale…

— A, nu, zise Radu, e vorba de un prieten care pleacă peste câteva zile la mare, pe litoral, și l-am rugat ca înainte de a părăsi Bucureștiul să-mi facă rost de câteva simeringuri pentru mașină…

— Atunci pot să fac o propunere? întrebă ea cu glasul puțin melodios, zâmbind, în timp ce-și aprindea o țigară. Sau mai bine zis o invitație?

— Vă ascult…

— Ești ocupat în seara asta? Aș dori sa iei masa cu mine. Aici în cameră… Înțelege că-mi este foarte greu să cobor la restaurant… și mai ales în situația în care mă aflu. Iar ca să mănânc singură…

— Cu plăcere! acceptă Radu și se ridică.

— Ce vrei să faci?

— Vreau să mă duc jos și să comand ceva…

— Nu, nu te deranja! îl opri ea și ridică receptorul. Am să telefonez…

Peste câteva minute, Petrică, chelnerul cel înalt și slab, urmat de un băiețaș intră în cameră și zorit, dar cu multă îndemânare aranjă o masă destul de bogată: salam de Sibiu, cașcaval, chifteluțe, muștar, fripturi, salată, câțiva mici piperați și cu cimbru ce răspândeau o aromă îmbietoare, tacâmuri, pahare…

— Ce vin ai adus? întrebă Auris și privi spre bateria încărcată de gheață.

— Două de „Cotnari” cum ați poruncit! răspunse Petrică în timp ce se retrăgea spre ușă. Și sifon…

— Bine…

— Dacă mai doriți ceva telefonați și vă stau la dispoziție!

— Bine, mulțumesc…

Rămași singuri, cei doi, Auris și Radu se priviră câteva clipe în tăcere, apoi ea zâmbi și spuse:

— Te rog să mă ierți, sper că nu ți-am stricat în niciun fel programul din seara asta…

— O, nu, nici gând de așa ceva, o asigură el. Era vorba de acel telefon, dar voi vorbi mâine seară…

— Invitația a fost neașteptată…

— Dar sperată, zâmbi Radu.

— Da?

— Da.

Ea râse și-i ceru lui să toarne în pahare. După care luă unul și înălțându-l, zise:

— Pentru întâlnirea noastră. Sau mai bine zis pentru… reîntâlnirea noastră…

— Și pentru următoarele, adause Radu zâmbind.

Începură să mănânce. Pe fereastra larg deschisă, printre perdelele de mătase ce vălureau ușor, pătrundea briza răcoroasă a serii. Orașul se liniștea cu fiecare clipă, pe trotuarele tot mai pustii ale străzii se auzeau pașii rari ai vreunui trecător întârziat, se deslușea motorul gemând al autobuzului ce-și făcea obișnuita cursă între gară și parc, iar de jos, din grădina de vară a restaurantului urca până aci glasul orchestrei și al cântăreței ce plângea pe strunele viorii romanța unei iubiri demult apuse. Radu povesti câteva întâmplări banale din anii studenției, apoi altele din timpul curselor automobilistice, se

amuză ascultând-o pe Auris cât de mult umblase prin hotelul „Bonavia” din Rjeka să-l caute pentru interviul din *Paris-Match,* după care, într-o discuție condusă în mod diplomat de el, relată câte ceva din viața ei și el se arătă foarte interesat de tot ceea ce ea îi mărturisea cu un lux de amănunte, demn de un foarte bun reportaj.

Singură la părinți, tatăl avocat, mama profesoară, în Iași, crescuse puțin răsfățată, dar îi plăcuse cartea și în fiecare an a fost premianta clasei, având predilecție pentru literatură și limbi străine. Urmase baletul, dansase în câteva spectacole – Chopiniana, Silfidele – dar fără vreo strălucire anume și fără pretenția de a rămâne în teatru, considerând că, deși avea câteva relații, nu se putea realiza în felul cum dorea să-și aranjeze viața. Venise la București, încercase în două rânduri să intre la Politehnică învățând pe rupte, dar serile când dansa la Operetă o oboseau și nu putea înregistra nimic din calculele diferențiale și tot ce se cerea la examenul de admitere. Și tocmai când era mai dezolată, iată că norocul îi surâsese, printr-un concurs de împrejurări dintre cele mai fericite. Fratele tatălui, profesor de drept la un liceu din Paris și unul dintre cei mai avizați cronicari de teatru o invitase într-o vară să stea la el o lună de zile. A plecat la Paris și în acel timp, renumita revistă *Paris-Match* a organizat un concurs rezervat amatorilor pentru cel mai bun „reportaj-pistol” despre drama umană, scris în numai două pagini și însoțit de-o singură fotografie. Ajutată de unchiul său, în relații cu alți cunoscuți a depistat un caz neobișnuit la unul din tribunalele Parisului. Fata a scris despre el, simplu, convingător, interesant, într-o manieră originală, sintetizând la extrem esențialul în cele două pagini cerute, subliniind totodată nuanțele senzaționalului în tot ceea ce putea fi mai extravagant, mai caracteristic.

Subiectul? Poate banal, poate de domeniul cotidianului. Un judecător își îmbată iubita, petrece cu ea până după miezul nopții, după care femeia, plecând către casa ei fără să mai aibă controlul volanului, accidentează mortal la intrarea în Place de la Concorde un polițist. La procesul judecat chiar de prietenul ei, crezând că dacă nimeni nu va ști că-i este iubit el o va salva, femeia nu declară unde și cu cine a băut ca să nu-i creeze lui o situație neplăcută. Dar spre dezolarea ei este condamnată la zece ani închisoare. În aceeași zi, judecătorul cuprins de

remușcări se aruncă în Sena, iar pe hainele rămase pe mal, ca și pe toga de împărțitor al dreptății lasă un bilet pe care scria: „Eroare judiciară”, text ce a dat și titlul materialului publicat și premiat de revistă… Așa ajunge Auris una din corespondentele revistei „Magazin” și a emisiunilor pentru străinătate de la Radio…

— După cum vezi, încheie ea, mi-am găsit cu totul întâmplător o vocație, aceea de reporter, dar după cum am mai discutat și altădată, îmi place să scriu materiale în care să evoc contrastele… E o pasiune a mea…

— Altă pasiune nu mai aveți? întrebă Radu zâmbind și înălțând paharul să bea în sănătatea ei. De alt ordin…

— Știu la ce te referi, zâmbi ea luând paharul, dar te rog să mă crezi că n-am găsit încă omul pentru care într-adevăr să fac o pasiune…

— De ce?

— Este greu de explicat sau mai bine zis de argumentat… Dar apropo, dumneata nu ai o asemenea pasiune? Ai una profesională, știu, cunosc, dar o alta, de… alt ordin?

Radu râse și apoi tăcu, făcându-și de lucru cu furculița și cuțitul, pe care căuta să le aranjeze cât mai simetric pe o felie de pâine.

— Studenta? căută să afle Auris. Ei, de ce taci?

Radu tresări și râse iară.

— Nu răspunzi? se arătă ea supărată. Să știi că am să te pedepsesc…

— Cu ce?

— Am să găsesc eu. Uite, de pildă, n-am să-ți dau voie să mă mai vezi până ce plec. Sau nu te deranjează treaba asta?

— Ba mă deranjează. E o pedeapsă prea grea…

— Spune, reluă ea foarte expansivă, cu obrajii îmbujorați de dogoarea vinului, crezi că ar putea exista acum sau în viitor o poveste de dragoste în care protagoniștii să fim noi doi?

Radu fu atât de izbit de dușul acestei întrebări, încât simți pe dată că-l cuprinde amețeala și că se învârtește camera cu el. Desigur, o plăcea foarte mult, îl fascinase încă din seara balului când intrase în sala aceea imensă, feeric luminată, însoțită de acel tânăr gazetar, ea mai strălucitoare decât oricare altă stea a frumuseții feminine, a fost apoi în culmea fericirii când a venit la masa lui, dar mai ales când au rămas singuri, avea de atunci

clipe de neliniște, o dorea, o plăcea, vroia să-i fie iubită, poate mai mult decât atât, dar nesiguranța identității ei, faptul că presupunea a fi mesagera acelui pretins inginer Grama într-o afacere a necinstei și trădării îi anula orice licăr de sentiment mai deosebit, îl făcea să aibă uneori accese de revoltă împotriva ei, o condamna și o blama, nu, nu putea înțelege de ce ea, o femeie atât de frumoasă, atât de inteligentă, cu o situație destul de bună, trebuia să se fi lăsat târâtă într-o asemenea afacere fatidică... De ce? De ce? se întreba uneori și-i venea s-o smulgă cu putere din marasmul degradant în care se afla, s-o scoată la lumină, la soare, la viață, să fie ea, cea adevărată... O plăcuse din prima clipă, dar cine n-ar fi plăcut-o, cine n-ar fi dorit să se știe iubit de ea, cine n-ar fi cutezat să facă totul numai s-o știe a lui, minune a pământului, întruchipare a tot ce-a hărăzit natura să fie frumos în jurul nostru? Îl întrebase dacă poate exista o poveste de dragoste în care ei doi... Ce-i putea răspunde? O, cât ar fi dorit să fie! Cât ar fi dorit! Dar, oare, care este ea cea adevărată? Cea din fața lui, cea care ar fi vrut să fie? Sau cea din presupunerile lui Simion? Cum oare putea afla adevărul adevărat?

— Spune, ți-e greu să dai un răspuns? îl trezi ea din plasa gândurilor în care fusese prins.

— Vă interesează chiar atât de mult?

— Da! decretă ea autoritar. Uite, mă interesează...

— Ar putea, firește, exista acea poveste... răspunse el cu glasul moale, în parte nehotărât. În ce mă privește m--aș socoti chiar un fericit să fiu unul din eroii ei...

— Nu mai puțin eu, zâmbi Auris și sorbi iar din pahar cu o poftă care-l intimida puțin pe Radu. Nu sunt avidă după distracții, să știi, urmă ea, chiar detest iubirile întâmplătoare, acele combinații de o zi sau o săptămână, pentru purul divertisment al partenerilor, iubiri lipsite de un fond sufletesc, de pasiune, de o anumită înțelegere...

— De aceeași părere este și logodnicul? aruncă Radu schițând un zâmbet fugar.

— Eh, logodnicul... oftă ea. Nu există niciun logodnic.

— Ați vorbit la telefon cu un domn Emil, așa am înțeles din spusele dumneavoastră...

— N-ai înțeles nimic... ripostă ea prompt, tăind aerul cu mâna, ca să-i anuleze orice altă întrebare în acest sens. Ce crezi? N-ai

înțeles nimic... Nu că n-ai putea înțelege, dar nu există obiectul... cum să spun... lasă, nu mai discutăm problema asta...

Radu ridică din umeri a resemnare și tăcu. Ea bău tot paharul, îl puse pe masă și apoi, privindu-l drept în ochi îi spuse:

— Am avut și eu multe necazuri în viață, domnule Vasiliu. Foarte multe... Dar le-am trecut pentru că sunt o ființă optimistă și cred în steaua adevărului...

Oftă, își trecu involuntar mâna prin păr, aranjându-l, și urmă:

— Nu mi-am făurit un rost, așa după cum aș fi visat. Sunt o fire romantică, am impresia că m-am născut așa, romantică, dar viața cu realismul ei, uneori crud a dat o altă turnură existenței mele...

— De ce vorbiți așa? se miră Radu. După părerea mea aveți o profesiune foarte frumoasă, cu preocupări dintre cele mai interesante, lucrați în presă... Viitorul vă deschide perspective... Nu mai spun că sunteți o femeie foarte frumoasă... Aveți și mașină...

— Și ce sunt toate astea, domnule Vasiliu? replică ea puțin exaltată. Ce sunt? Simple baloane de săpun care bucură pentru câteva clipe joaca unui copil... Un vânt le sparge, s-a terminat totul! Spui de mașină... Unchiu-meu a murit anul trecut, a lăsat tatălui meu prin testament *Citröen-ul* acesta și ceva mobilă pe care am vândut-o la Paris... Tata e pensionar, mi-a dat mașina mie, dar până la urmă cred că am s-o vând, vreau să le aranjez părinților o căsuță, să stea liniștiți la bătrânețe...

Luă sticla de vin din baterie, vru să-și toarne în pahar, dar Radu sesiză gestul, întinse repede mâna și o servi el.

— Te rog, foarte puțin vin, ceru ea, mai mult sifon. E cald, foarte cald aici, mi-e o sete grozavă...

— Vă este rău?

— Nu, m-am amețit puțin, dar îmi face plăcere, șopti ea ca o taină. Totdeauna starea asta euforică mă remontează, dă alte culori existenței, e un fum straniu prin care văd totul optimist, cu încredere, mă face să uit, da, să uit...

Bău puțin din pahar, apoi îl lăsă pe masă și puse palma pe mâna lui Radu, căutând să-l privească iară în ochi.

— Spune, domnule Vasiliu, ce crezi despre mine? Ne cunoaștem abia de câteva zile, desigur nu poți ști multe lucruri, ne-am văzut atunci numai câteva clipe pe litoralul Adriaticii, clipe fugare care aș fi vrut să fie ore, zile, luni, nu, nu mă privi

așa, poate ai impresia că vorbesc sub influența vinului, nu domnule Vasiliu sunt lucidă, perfect lucidă…

— Dar n-am spus nimic…

— Nu, n-ai spus, însă privirea dumitale îmi vorbește mai mult…

— Vă rog să mă iertați, dar… mă copleșiți… sunt complet ametit, parcă plutesc… nu mă așteptam la asemenea mărturisire… de aceea privirea mea…

— Sunt sinceră, domnule Vasiliu, urmă Auris fără să-și ia palma de pe mâna lui Radu, foarte sinceră și de aceea cu sinceritatea mea n-am putut să parvin în viață. De ce să nu-ți spun acum ce poate am gândit cu ani în urmă? Uite, eu te cunosc de atâta vreme prin Silvia, v-am văzut de câteva ori împreună, și tot cu sinceritate îți spun că o invidiam că are lângă ea un bărbat distins, inteligent – am aflat preocupările dumitale pentru invenții în domeniul tehnicii – nu știu ce s-a mai întâmplat după aceea, ți-am spus, am întâlnit-o la Paris, am întâlnit-o și am înțeles că a fugit din țara, vroia să pară fericită, dar masca zâmbetului ei, a acelei fericiri pe care voia să mi-o transmită era o mască murdară, deteriorată, o mască pe care probabil o mai purtaseră și alții și i-o împrumutaseră în mod interesat. Și m-am gândit atunci la dumneata, m-am gândit ce bărbat a lăsat în țară… un om de viitor… cu perspective dintre cele mai strălucite. Aș fi vrut apoi, atunci în Iugoslavia să stăm mai mult de vorbă, de aceea te-am căutat la „Bonavia”, îți spun drept, când te-am revăzut în postura aceea de concurent am fost profund emoționată, nu mi-am crezut ochilor că Radu Vasiliu, cel anunțat în programul de concurs este una și aceeași persoană cu cel pe care-l cunoscusem cu ani în urmă la București, bărbatul sau iubitul Silviei, omul căruia i-am făcut poate primele mărturisiri dintre cele mai intime în gând…

— Mie? se miră Radu și zâmbi, roșind de parcă obrajii l-ar fi fost cuprinși de dogoarea unui foc.

— Da, dumitale, de ce te miri? Să știi, domnule Vasiliu că orice femeie își dorește un bărbat ideal sau care să atingă idealul…

— Și eu sunt un bărbat ideal?

— În accepțiunea care o dau eu cuvântului și cât te-am cunoscut sau am cunoscut despre dumneata, da. Eu nu știu ce a mai survenit între timp, timpul modifică uneori structurile

oamenilor, caracterele, însă pentru mine ai rămas în imaginea acelui timp…

Radu își aprinse o țigară, trase câteva fumuri în piept, în timp ce cu privirea o învăluia tandru pe Auris. Să fie oare adevărat ce-i auzeau în clipele acelea urechile? Nu este cumva un simplu joc numai în scopul de a-l deruta și a-l ameți pentru ca să-și poată pune mai ușor planul în aplicare? Nu, nu este adevărat, își zise el, spusele ei sunt subliniate de sinceritate, de adevăr, vorbește cu convingere, chiar cu durere, totul este dincolo de orice închipuire.

— Îți dai seama deci, urmă ea, ce emoționată am fost, în clipa când, intrând în sala de bal, în seara aceea, am dat cu ochii de dumneata… Te-am reîntâlnit cu totul întâmplător ca pe o speranță… Te rog, mai pune-mi puțin vin, ceru Auris. Vreau să închin pentru speranța mea.

În acea clipă un vânt iscat ca din senin umflă perdelele de la fereastră și afară, în înalt, undeva foarte îndepărtat se auziră bubuituri surde, înfundate. Cerul se întunecase, era ca de smoală, un șuvoi de aer rece pătrundea în cameră, trâmbe de praf se înălțau în stradă până în dreptul ferestrei, se auzeau oamenii alergând pe trotuare, iar jos în grădina restaurantului chelnerii strigau la băieții de ajutor și la debarasoare să strângă fețele de mese că vine ploaia și e prăpădul pământului.

— Mă duc spre casă, zise într-un târziu Radu sorbind ultima picătură de vin din pahar. E târziu și afară se anunță furtună.

— Îți dau mașina mea, se oferi cu amabilitate Auris. Mâine dimineață mi-o aduci…

— Nu, nu accept, refuză el ridicându-se. Sunteți foarte drăguță și vă mulțumesc. Trag o fugă zdravănă și sper să ajung la timp…

— Cum vrei…

— A fost o seară plăcută și vreau să vă mulțumesc foarte mult…

— Sper că nu și ultima…

— O, nu. Cât mai multe…

— Când ajungi îmi telefonezi? ceru ea în timp ce Radu îi săruta mâna de plecare. Vreau să știu cum ai ajuns…

— Da, am să telefonez…

Ea îi reținu o clipă palma într-a ei și-l privi lung și stăruitor printre genele-i ușor întredeschise, și ochii ca de smarald parcă

vorbeau în tăcerea lor, și-i dezvăluiau gândurile și gândurile însemnau dragoste, poate mai mult decât dragoste, îi trădau neliniștea că poate n-a fost înțeleasă și dorul ei n-a găsit ecoul așteptat în inima lui. Ce va spune? Ce va gândi despre ea? Nu cumva expansivitatea mărturisirilor îl va face să reflecteze altfel decât speranțele ei?

— Ei, la revedere și vă mulțumesc pentru tot ce-a fost!

— *Au revoir!* Aștept telefonul…

Când Radu întră pe ușa blocului în care locuia, se dezlănțui furtuna. Aprigă, neînduplecată, cu răbufnituri surde, prelungi de cataclism. Apa cădea în rafale repezi, parcă turna cu găleata, era o ploaie de vară tumultuoasă și rece, săltau mii de clăbuci în ochiurile răsărite ca din senin pe trotuare și pe câmpul din fața clădirilor, iar fulgerele ca niște săbii de foc brăzdau instantaneu cerul de la un capăt la altul, vroind parcă să-l despice în două.

Intră în apartament și înainte de a se dezbrăca se duse în dormitor și ridică receptorul.

— Cu hotelul „Dacia”, vă rog…

10

Căpitanul Radu Vasiliu se afla de câteva minute în biroul comandantului. Într-o bluză de vară, cu părul ud și fruntea îmbrobonită de sudoare, stătea într-un fotoliu, cu scrumiera pe genunchi și fuma, trăgând nervos din țigară, cu gesturi repezite, ca și când se hotărâse să dea gata în câteva minute tot pachetul de „Snagov” pe care-l avea în buzunar. Mâna în care ținea țigara îi tremura ușor, iar ochii îi scăpărau violent din pricina surescitării excesive în care se afla. În fața lui, pe celălalt fotoliu se găsea maiorul Cristescu, șeful de stat major al unității, un bărbat înalt, uscățiv, cu fața suptă, brăzdată de cute adânci, cu fruntea înaltă și păr rar, cânepiu ce-i cădea în șuvițe peste urechile clăpăuge, fiind nevoit mereu să-l îndrepte cu mâna pe capul plesuv și lunguieț ca un pepene. Tăcut și încruntat, maiorul își făcea de lucru răsfoind o revistă militară, căreia îi dădea pagină după pagină cu o repeziciune uimitoare, după ce mai întâi parcurgea zorit textul de sus până jos, pare-se numai pentru a-și trece timpul cu ceva. Avea ochi albaștri, spălăciți, sprâncene alburii și două cute ce-i înconjurau ca două paranteze gura, dându-i o înfățișare de om veșnic supărat, muncit de niște gânduri ascunse, pornit pe harță din te miri ce. Bluza de vară îi spânzura pe umerii ascuțiți și uscați de parcă ar fi fost pusă la uscat pe un suport, de altfel frumos călcată, cu epoleții bine aranjați. Pe piept se vedea insigna de absolvent al Academiei militare și câteva barete de decorații.

Radu Vasiliu îi arunca când și când priviri fugare pe sub sprâncene, dar mai mult se uita pe fereastra deschisă, urmărind lucrul a doi ostași care cățărați pe un stâlp de beton întindeau niște fire electrice. Ardea de nerăbdare să continue discuția ce se înflăcărase la culme cu câteva minute mai înainte în sala de ședințe a comandantului, dar colonelul Drăgănescu oprise atunci orice fel de intervenție în contradictoriu, dăduse drumul ofițerilor să plece fiecare la subunitatea lui și-i invitase pe cei doi beligeranți să poftească în biroul său, ca să nu pună colectivul micilor comandanți în situația de a asista la niște dispute asupra cărora nu putea trage deocamdată nicio concluzie. Așa că Vasiliu aștepta, trăgând nervos din țigară, ascultând fiecare pas ce se auzea dincolo de ușă și din care căuta să ghicească venirea comandantului. În curtea

regimentului scăldată de soare se auzeau comenzi, pasul cadențat al ostașilor ce se îndreptau încolonați spre sălile de mese, huruitul unor motoare, probabil de la ultimele tancuri ce intrau în umbra remizelor, gata a fi luate în primire de către mecanici.

Dar nu trecu mult și ușa cabinetului se deschise. Colonelul Drăgănescu intră repede cu un dosar roșu, cartonat în mână, ocoli biroul și se așeză pe scaunul cu spătar înalt. Cei doi care-l așteptau se ridicară mașinal în picioare și el le făcu semn să stea jos.

— Luați loc, spuse cu glas blând și iertați-mă că v-am făcut să așteptați puțin. A trebuit să lămuresc problema cu poligonul de tragere. Ce se întâmplă Cristescule cu plutonierul major Dumitreasa? se întoarse Drăgănescu către maior. Mereu trebuie să-i atrag eu atenția că nu funcționează mecanismul ridicării automate a țintelor? De fiecare dată ne reclamă oamenii că pierd vremea cu reglaje și alte bazaconii, în loc să-și folosească timpul pentru trageri?

Maiorul Cristescu vru să se ridice în picioare, dar Drăgănescu îi făcu semn să se așeze.

— Tovarășe colonel, spuse el cu glasul spart, răgușit, am să verific. Nici eu nu sunt mulțumit de felul cum funcționează aparatura de acolo…

— Și ce să fac eu cu nemulțumirile dumitale? făcu Drăgănescu supărat. Să le pun în loc de panouri? Nu mai spun că noaptea becurile acelea de la baza țintelor se aprind când nu trebuie…

— Vom lua măsuri, tovarășe colonel! spuse Cristescu vrând iară să se ridice în picioare. Mă voi duce personal la fața locului…

— Bine, să-mi raportezi până mâine la prânz, ora treisprezece că lucrul merge strună acolo! ordonă autoritar colonelul. Ce dracului, Dumitreasa e un om cu experiență, se poate să încurce lucrurile?

— Mâine la ora treisprezece vă voi raporta funcționarea normală a poligonului…

— Bine, spuse Drăgănescu și schimbând brusc tonul ca pentru o discuție mai prietenească, întrebă:

— Ei, v-ați lămurit în problema ce v-a aprins disputa? Ce zici, Vasiliule…

Drăgănescu zâmbi și trase din pachetul de pe birou o țigară. Întinse apoi pachetul către maior, zâmbind:

— Ia Cristescule o pipă... Pipa păcii, lasă nu fi necăjit...

— Sunt pentru că v-am supărat pe dumneavoastră...

— Ce să-i faci, îmi sare și mie țandăra pentru că trebuie să observ lucruri mărunte, care, să recunoaștem, nu sunt de datoria mea să le observ...

— Aveți dreptate...

— Hai, ia o țigară, îl îndeamnă colonelul, Vasiliu văd că are...

— Nu, nu fumez tovarășe colonel, se scuză Cristescu. Abia am terminat-o.

— Bine.

Drăgănescu aruncă pachetul pe birou, apoi se căută prin buzunare după chibrite. Dar în clipa aceea Vasiliu se ridică împins parcă de un resort și scoțând bricheta, scăpără și-i întinse un foc comandantului.

— Mulțumesc, zise colonelul după ce trase un fum în piept. Ei, ia să auzim... Vasiliule, dumneata ești mai focos, mai efervescent, cu spiritul mai agitat, erai ca un cazan sub presiune, ia să auzim...

— Tovarășe colonel, cred că la mijloc e vorba numai despre optica cu care privim lucrurile și nu despre rea voință... începu calm Vasiliu.

— Te rog! sări Cristescu de pe fotoliu și ochi-i spălăciți se bulbucară, gata parcă să iasă din orbite. Nu-ți permit să-mi atribui asemenea învinuire de rea voință!

— Ce-i ieșirea asta, maiorul Cristescu? se arătă revoltat Drăgănescu și-l privi aspru pe șeful de stat major. Uiți că sunt de față la această discuție?

— Intervenția căpitanului Vasiliu o consider ca o insultă, tovarășe colonel! zise Cristescu și închizând cu un gest repezit revista ce-o avea pe genunchi o puse pe măsuța din fața sa. Sunt...

— Știu, ești șeful de stat major și așa mai departe. Lasă, cunosc, vrei să-mi spui că se fac abdicări de la disciplină, dar dacă prin funcție și grad căutăm să ne impunem un punct de vedere și să nu ascultăm și părerile altora, mai mici în grad, dar care sunt animați de dorința de a contribui la reușita unor acțiuni ale unității, atunci n-am făcut nimic!

— Nu-i vorba de asta, tovarășe colonel, vorbi Cristescu mai

potolit, cu glasul muiat, dar nu vreau să fiu considerat un rău voitor de către un subaltern!

— De ce căutați să atribuiți cuvintelor alt sens decât cel real? interveni Vasiliu. Va rog să mă scuzați dacă am greșit, dar am vrut să explic nuanța…

— Ce nuanță să explici? îi tăie vorba Cristescu. La dumneata într-adevăr pot spune că e vorba de rea voință…

— Ei, să lăsăm disputa fără temei! interveni Drăgănescu ferm, trăgând din țigară. Ce suntem aici într-un parlament burghez? Vorbim în contradictoriu și răstălmăcim cuvintele? Suntem ofițeri, în biroul comandantului, vreți să vă atrag atenția ce înseamnă disciplina militară? Se poate? Poftim Vasiliule, te ascult…

Vasiliu stinse țigara în scrumiera de pe măsuța din fața sa, îl privi fugar pe maiorul Cristescu să vadă dacă-i acordă vreo atenție și începu să vorbească calm, liniștit ca și cum ar fi explicat o lecție înaintea unor elevi…

— Tovarășe colonel, controversa noastră, dacă se poate numi o controversă a început de la analiza felului cum regimentul nostru a acționat la ultima aplicație, gândind totodată modul cum trebuie s-o desfășurăm pe cea viitoare…

— Și ce susții dumneata?

— Eu îmi susțin un punct de vedere care are un suport științific…

— Care?

— Îmi permiteți, fără să lungesc vorba, să fiu totuși mai explicit…

— Chiar te rog…

— Vedeți dumneavoastră, vorbi mai departe Vasiliu cu același calm de la început și cu o pedanterie care pe Cristescu îl făcea să fiarbă în fotoliul său, gândirea, ca orice proces dialectic evoluează, capătă valențe noi, urcă trepte noi, dar și aici ca în orice domeniu, câteodată își face loc rutina. Noi de pildă, adică unii dintre noi ne-am învățat sa analizăm unele situații de luptă ale trupelor – proprii sau ale adversarului – după tipicuri moștenite, însușite…

— Căpitanul Vasiliu, sări de la locul lui maiorul Cristescu, sunt absolventul Academiei militare și te rog să fii ponderat în aprecieri față de această instituție… care… mă rog… a dat genii militare…

— Ce-i cu dumneata, Cristescule? se supără Drăgănescu și-l privi pe maior tăios, aspru, lovind cu pumnul în tăblia biroului. Nu te poți stăpâni? Ce-i ieșirea asta, iartă-mă, ca-ntr-o dispută mahalagească? Nu poți să păstrezi, am spus, disciplina unei discuții?

— Tovarășe colonel, vă rog să mă iertați…

— Dar se poate? urmă Drăgănescu tot supărat, privindu-l pe maior drept în ochi. Ți-ai pierdut calmul, ce-i cu dumneata? Înțeleg, a fost o nereușită aplicația, am și eu o vină, o ai și dumneata, dar acum să ne pierdem firea și să uităm de disciplină?

— Încă o dată, vă rog să mă iertați, tovarășe colonel…

— Poftim Vasiliule, te ascult…

— Deci după cum vă raportam, tovarășe colonel, urmă Vasiliu în parte satisfăcut că maiorul fusese pus la punct de către comandant pentru izbucnirile lui ce și le manifesta deseori și în alte împrejurări, studiind literatura de specialitate și căutând să dăm un caracter științific hotărârilor noastre, eu am propus și susțin și cu acest prilej ca să introducem în practica muncii noastre, respectiv a procesului de instruire cercetarea operațională…

— Mda, consimți colonelul, nu-i rău… Cunosc problema…

— Este o formă de analiză științifică a celor mai diverse activități, tovarășe colonel, cu aplicabilitate aș spune majoră în domeniul nostru militar, în care – după cum bine cunoașteți – indicii de eficacitate maximă urmează să se obțină numai prin schimbări de metode și nu prin investiții suplimentare. Ce se urmărește prin aceasta? O chestiune destul de simplă dar, zic eu, de mare importanță pentru conducerea unității: se urmărește analizarea unor situații curente, concrete, pentru a pune la dispoziția, de pildă a dumneavoastră, a comandantului, a șefului de stat major cele mai bune, cele mai eficace soluții în vederea luării unor decizii juste. Acum, spuneți dumneavoastră e nepotrivită sau hazardată propunerea mea?

— Nu, eu nu socotesc nimic hazardat cum spui dumneata, zise Drăgănescu, dar nu știu cum se poate realiza această propunere. De pildă, ca să mă lămuresc cât de cât, poți să-mi spui cum se poate efectua această cercetare operațională?

— Desigur, tovarășe colonel, asigură Vasiliu devenind din ce în ce mai înflăcărat datorită faptului că intuia înțelegerea

comandantului pentru propunerile sale. Vedeți dumneavoastră, totul se bazează pe teoria probabilităților, pe acest aparat matematic atât de cunoscut și atât de vechi, dar care nu și-a găsit eficacitatea cuvenită mai ales în domeniul nostru militar decât în ultima vreme...

— Bine, dar artileriștii folosesc această teorie a probabilităților... Așa că...

— O folosesc de bună seamă, dar sfera de aplicabilitate e mult mai largă, mai cuprinzătoare. De pildă, ca să mă refer la ceea ce ne interesează pe noi, dumneavoastră ați auzit de teoria jocurilor?

— Da, am auzit. Dumneata ai auzit Cristescule?

— Am auzit de pe la dumnealui, mărturisi rece maiorul, că de câtva timp numai cu asta mi-a împuiat capul. Și mai sunt câțiva care-l susțin...

— Teoria jocurilor, tovarășe colonel, urmă Vasiliu tot răsucind în mână o țigară gata s-o aprindă, este după cum cunoașteți o teorie matematică a situațiilor de conflict. Mai explicit, este o ramură a matematicii care are drept scop să determine metodele de alegere a celor mai bune hotărâri în situațiile de conflict, situații în care se ciocnesc interesele a două părți ce urmăresc scopuri opuse una alteia. Deci, prin joc se înțelege orice situație conflictuală reală pe care trebuie s-o analizăm schematic ca s-o putem înțelege și lua apoi o hotărâre justă. În ceea ce ne privește pe noi militarii, e vorba de jocurile strategice...

— Foarte interesant, acceptă colonelul și-i făcu semn lui Vasiliu să-și aprindă țigara. Te rog urmează...

— Dumneavoastră, tovarășe maior – se adresă el lui Cristescu, scoțând bricheta și aprinzându-și țigara – ați amintit în ședință de jocuri de noroc...

— Păi dacă te-am auzit de jocuri?!

— E o diferență substanțială, zise Vasiliu. La jocurile de noroc, să zicem între doi parteneri, numai întâmplarea determină câștigul, deci factorul hotărâtor, determinant este întâmplarea, iar jucătorii, partenerii nu pot influența cu nimic acest rol al întâmplării, pe câtă vreme în jocurile strategice, mă rog termenul acesta de joc e cam derutant, deci în jocurile strategice este vorba de un plan de acțiune conștient al partenerilor, al celor ce iau parte la joc, la conflict, cu alte

cuvinte este vorba deci de-o anumită strategie pe care ei trebuie s-o calculeze, s-o gândească profund, s-o urmeze ca să ajungă la un rezultat favorabil…

— Tot profund gândim și noi, tovarășe colonel, interveni Cristescu parcă plictisit de toată pledoaria lui Vasiliu. Și tot în urma unor analize științifice, reale luăm hotărâri, așa că…

— Da, dar mă iertați, tovarășe maior, nu se lăsă mai prejos Vasiliu trăgând cu poftă din țigară, dar aici e vorba de-o gândire matematică, rațională…

— Haida de! râse maiorul drăcește, cu ochii sclipind de ironie, vasăzică noi nu gândim rațional! Asta-i bună! Ce ziceți, tovarășe colonel?

— Cristescule, iar te pripești și dai verdicte, îl opri calm Drăgănescu. Te rog…

— Mă iertați, dar mă simt lezat tovarășe colonel, mă simt jignit…

— De ce să te simți jignit? întrebă Drăgănescu. Uite, eu nu mă simt jignit, că în definitiv aici e vorba despre metode în luarea unor hotărâri. Și eu iau hotărârile. Dimpotrivă, ascult cu atenție, mă interesează, băiatul ăsta are preocupări interesante, cunoaște matematică superioară și are și dreptate: azi în conducerea trupelor trebuie să folosim cele mai noi cuceriri ale științei, cum de altfel în orice fel de activitate. Așa că nu trebuie să ne simțim lezați, dragă Cristescule, ci dimpotrivă. Ofițerii noștri studiază, se preocupă, caută soluții, sunt interesați să găsim cele mai bune metode, cu cele mai bune rezultate în luarea hotărârilor de luptă. Unul dintre aceștia e Vasiliu. Cunoaștem pasiunea lui pentru matematică, pentru știință și pe mine personal spun sincer, mă bucură acest lucru. Crezi dumneata că trebuie să ne însușim tot ce ne propune el? Dar îl ascultăm, aplicăm, încercăm, verificăm și dacă rezultatele sunt altele, iartă-mă, dar nu văd de ce ne-am împotrivi? Dumneata ești împotriva noului?

— Nu sunt, tovarășe colonel, dar și noul ăsta…

— Află dumneata că noul ăsta duce societatea înainte…

— Știu… cunosc…

— E foarte bine că cunoști. Ia spune Vasiliule, ce propui dumneata? Ce soluții vrei să adoptăm?

— Tovarășe colonel, zise Vasiliu calm, propun să dăm matematicii rolul ce i se cuvine în problemele noastre militare,

să aplicăm principiile ei, aparatul ei acolo unde ne poate ajuta cu foarte multă eficacitate…

— Concret, dragă Vasiliule…

— Vreau să-l ajut pe tovarășul maior Cristescu în pregătirea aplicației viitoare…

— Pe mine? sări maiorul, făcând ochii mari. Cum să mă ajuți pe mine?

— Am raportat, vorbi tot calm Vasiliu, să vă ajut în pregătirea aplicației, în desfășurarea ei, în luarea hotărârilor…

— Ați constatat cumva incapacitatea mea, tovarășe colonel? se întoarse surescitat maiorul către Drăgănescu. Vă rog să-mi spuneți…

— Ei, Cristescule, Cristescule! îl dojeni blând colonelul. Tot pripit ai rămas, viața asta nu te-a învățat nimic. Categoric nimic! Bine, omule, a vorbit cineva de incapacitatea dumitale? De unde ai tras concluzia asta? Dacă cineva vrea să te ajute să găsim soluții mai juste, cu hotărâri mai juste, dacă vrea să-ți dea o mână de ajutor, o face omul pentru că te consideră incapabil? Dacă de pildă într-o fabrică se aduc mașini noi care să lucreze după ultimele descoperiri ale științei, asta înseamnă că până atunci muncitorii, inginerii, tehnicienii de acolo au lucrat prost?

Cristescu stătea cu capul plecat, asculta și tăcea, mușcându-și deseori buzele. Își frământa mâinile, încruntat și negru de supărare că intrase în biroul comandantului cu un aer de superioritate („îl voi pune la punct pe căpitan, iar colonelul o să-i scoată din cap „gărgăunii” matematicii!”) și iată totul se petrecuse contrariul. Părea un învins și trebuia să accepte situația, socotind că nu peste mult timp practica îi va da lui dreptate și are să se convingă și colonelul, dureros dar are să se convingă că niciodată inamicul nu va putea fi învins prin formule matematice… Tactica își are legile ei de fier pe care nu le poate clinti nimeni și nimic, algebra o fi bună ea, sau acel calcul al probabilităților, dar nu într-o situație de luptă unde dușmanul nu se comportă după socotelile tale ci după ale lui, acționează cum vrea el, te joacă cum vrea el și trebuie să iei hotărâri rapide, de moment, care nu așteaptă să-ți iese ție ecuația sau tabla înmulțirii, și-ți dă la cap când te aștepți mai puțin și în locul în care nici nu te gândești…

— De acord, Cristescule? întrebă într-un târziu colonelul.

— De acord, tovarășe colonel, răspunse maiorul, supus, dar

vorba îi era moale, lipsită de convingere. Aș vrea însă să vă raportez ceva…

— Ce anume?

— În aplicația pe care o pregătim, vreau să cunosc soluția căpitanului Vasiliu…

— Ce zici, Vasiliule? întrebă Drăgănescu zâmbind. Faci și dumneata niște propuneri așa cum spune maiorul Cristescu?

— Desigur, tovarășe colonel! acceptă Vasiliu cu hotărâre.

— Bine, am terminat, încheie Drăgănescu. Vă doresc succes. Iar dumneata Cristescule nu fi cătrănit…

— Nu sunt, tovarășe colonel, zâmbi maiorul ridicându-se și aranjându-și ținuta. Și chiar dacă par, voi fi vesel altădată… După aplicație, bineînțeles…

Drăgănescu începu să râdă și întinse mâna celor doi.

— Dumneata, Vasiliule, mai rămâi puțin, ceru colonelul căpitanului. Avem o chestiune personală de discutat… Te rog ia loc…

Vasiliu se reașeză în fotoliu. Cristescu luă poziția de drepți, salută și plecă, cu pasul lui rar, ca de bărzoi, aproape târșindu-și cizmele, cu umerii puțin plecați ca sub povara unor greutăți nevăzute. Colonelul îl urmări cu privirea până ce ieși, apoi i se adresă căpitanului:

— Bun băiat Cristescu ăsta, muncitor, inimos, dar cam conservator…

— Amorul propriu, tovarășe colonel, zâmbi Vasiliu. Orice om are o doză de reținere când e vorba să treacă la hotărâri care să-i schimbe total structura gândirii de până atunci…

— Dar asta este adevărat. Ei, uite de ce te-am reținut, urmă Drăgănescu parcă puțin încurcat că trebuie să-i spună căpitanului unele lucruri neplăcute. E vorba despre acea frumoasă vizitatoare a orașului nostru, cunoștința dumitale…

— Da, ce este cu ea? se arătă neliniștit Vasiliu și mirat întinse gâtul ca să asculte mai bine. Ce s-a întâmplat?

— Cunoști cu ce scop a venit în orașul nostru, nu?

— Desigur, spuse Vasiliu. Face un reportaj, un film documentar, vrea să scrie despre cetatea romană…

— Asta o spune ea ca s-o credem noi.

— Și de ce să n-o credem? făcu ochii mari Vasiliu.

— Păi dumneata nu știi care-i adevărata ei identitate?

— Vreți să spuneți că-i trimisa acelui inginer din Viena care m-

a acostat și care…

— Ei, da, da, așa este, întări colonelul.

— Astea-s presupunerile maiorului Simion, tovarășe colonel, zâmbi calm Vasiliu. Și toate aceste presupuneri nu s-au verificat prin nimic până în prezent. Dimpotrivă…

— Stai, stai puțin, nu te hazarda…

— Tovarășe colonel, urmă Vasiliu, îmi permiteți să-mi spun părerea ca om amestecat în această problemă și care chiar după spusele maiorului Simion sunt cel mai apropiat „obiectivului” lor…

— Da, te ascult…

— Repet este o părere personală și mi-o susțin prin argumente…

— Ia să vedem…

— Este firesc ca organele de securitate, începu el calm, să ia toate măsurile de rigoare, să-și facă datoria și să intervină prompt atunci când e cazul, mă rog, chestiuni pe care le știm fiecare dintre noi și nu e necesar să le mai comentăm. Eu în problema în speță sunt omul care a trebuit și trebuie în continuare să supraveghez, să fiu atent, să iau seama, să trag concluziile respective cele mai potrivite în legătură cu această femeie, care după cum am fost avizat acolo la Viena și după cum l-am informat și pe maiorul Simion venea aici să intre cu mine în niște tratative referitoare la proiectul meu, să caute, dacă socotea de cuviință să-mi sustragă acele planuri, mă rog, să convină cu mine în privința cedării schițelor și așa mai departe, lucruri pe care le cunoașteți…

— Da, și?

— Iertați-mă, dar până la ora actuală eu n-am observat la ea preocupări de acest gen, urmă Vasiliu desfăcând larg brațele a mirare. Pe cuvânt de onoare dacă am observat ceva! Dimpotrivă, are o atitudine dintre cele mai angelice… Pare să fie departe de problemă, nici n-o interesează acest domeniu…

— E un sistem Vasiliule, un sistem dragă băiete, îl dojeni Drăgănescu, nu fi credul, nu te lăsa prins în plasa pretinsei ei naivități…

— Tovarășe colonel, nu se lăsă Vasiliu, îmi place să cred că sunt un om cu fler, că am cum se spune mirosul copoiului, că sesizez ca o antenă de radar orice mișcare suspectă, mă rog, am înnăscut în mine simțul acesta al vigilenței. Ei, cu toate

astea vă mărturisesc sincer, n-am observat nimic, nu există niciun indiciu care să mă pună pe gânduri și să-i pună pe gânduri și pe cei de la securitate…

— Crezi?

— Mie la sută!

— Cu toate astea, uite, ei sunt de altă părere, vorbi cu convingere Drăgănescu. Ea a descifrat cu ușurință unele schițe ale motorului de tanc la dumneata acasă, așa este?

— Da, așa este. Are unele cunoștințe, a dat examen la politehnică…

— Mă rog. Apoi și-a făcut de lucru – știi doar – în preajma tancodromului în câteva dimineți consecutive, fără a se sfii să utilizeze aparatul de fotografiat, zice-se că o interesau urmele cetății romane… cunoști chestiunea, nu?

— Da, și?

— În al treilea rând, urmă Drăgănescu, în valiza ei s-au găsit un inel, „operă de artă”, cum zici că ți-a atras atenția transfugul acela de la Viena, deci Mona Lisa gravată pe fațeta lui, după asta a avut câteva convorbiri telefonice suspecte cu un individ ce mișună prin preajma noului combinat de la Galați, mă rog sunt atâtea indicii care mă mir că dumneata, cu flerul care spui că-l ai, treci peste ele cu ușurință…

— Nimic nu e concluziv, tovarășe colonel, se apără Vasiliu. Sunt ferm convins de acest lucru…

— Bine, realitatea are să te convingă că te înșeli, zise Drăgănescu cu fermitate. Și ar fi dureros ca unui ofițer al armatei noastre să-i fie tocit spiritul de vigilență…

Vasiliu prinse a zâmbi, dar colonelul dădu din cap dezaprobator.

— Te rog, Vasiliule să nu iei lucrurile cu ușurință, îl povățui el. Vei suferi consecințele și încă grave consecințe…

— Nu iau nimic cu ușurință, tovarășe colonel, asigură Vasiliu. V-am raportat numai un punct de vedere personal în această problemă, care nu influențează cu nimic tot ceea ce întreprinde maiorul Simion. Dimpotrivă, îi ascult dispozițiile, continui să mă aflu în preajma respectivei vizitatoare a orașului, să fiu în compania ei, să fiu atent…

— Ei, apropo de această companie, îl opri Drăgănescu, pentru asta te-am chemat să stau de vorbă cu dumneata…

— Vă ascult, tovarășe colonel.

— Sunt informat și nu fără mirare că într-una din serile trecute, atunci când a fost furtuna aceea, dumneata ai luat masa împreună cu necunoscuta în camera ei la hotel…

— Cu totul exact, tovarășe colonel. Am indicația chiar să merg cu prietenia până la intimitate…

— Zău?

— Cel puțin așa am înțeles, asigură din nou Vasiliu. Altfel nu aș putea pătrunde anumite substraturi care mi se cer dezvăluite…

— Și că în seara respectivă, ajungând acasă ai dat un telefon și v-ați complimentat reciproc ca doi amorezi ce pun la cale o poveste de dragoste. Vasiliule, îți atrag atenția, nu te lăsa…

— Dar, tovarășe colonel…

— Îți atrag atenția nu te lăsa târât în niște mreje care-ți pot fi fatale! vorbi cu seriozitate colonelul. E păcat de dumneata, băiat tânăr, inteligent să sfârșești într-un mod trist, lamentabil, chiar tragic…

— Mergeți prea departe cu presupunerile, tovarășe colonel…

— Vasiliule, mă știi, sunt omul care înainte de a face un pas mă uit unde pun piciorul, vorbi patern colonelul. Sunt precaut. Îmi fac datoria și-ți atrag atenția… Nu lua în alt fel indicația și dezlegarea dată de autorități de a fi cât mai mult cu putință în compania femeii, ca un prilej de a da frâu liber unor sentimente ce în cazul în speță cred că nu-și au rostul…

— Mă iertați, tovarășe colonel, spuse Vasiliu, dar nu înțeleg aluzia…

— Să nu te pună dracu să te îndrăgostești de cucoana asta că ai pățit-o, să știi!

— Dezertare la inamic, tovarășe colonel! râse Vasiliu și ceru voie să-și mai aprindă o țigară. Sau prizonier nerecuperabil…

— Tu văd că râzi, dar îți atrag atenția, zâmbi Drăgănescu. Ești un ofițer capabil și…

— Tovarășe colonel, interveni Vasiliu aprinzându-și țigara, vă rog să mă credeți că nu tratez lucrurile cu ușurință, cu toate că în discuția cu dumneavoastră mi-am permis să dau o nuanță de persiflare problemei. Și nu le tratez cu ușurință tocmai pentru că sunt conștient de rolul meu în această chestiune și nu vreau să-mi pătez demnitatea. Însă sunteți de acord cu mine că este o femeie frumoasă, inteligentă, că…

— Dar cine dracului nu-i de acord cu tine, măi băiatule? sări

Drăgănescu de la locu-i și lovi cu palma în cristalul biroului. Știi că ești bine! Păi femeia asta a electrizat o întreagă sală de bal, însuși primarul s-a fâstâcit în prezența ei, ce să mai vorbim, e frumoasă, a dracului de frumoasă, dar mă rog, tu cunoști istoria spionajului? îl iscodi el, privindu-l întrebător printre gene. Ai citit câte ceva?

— N-am citit, tovarășe colonel, mărturisi sincer Vasiliu. Am avut alte preocupări…

— Măi, toate spioanele din lume au fost și sunt inteligente și frumoase, spuse sigur pe el Drăgănescu. Altfel n-ar putea acționa. Jumătate din succesul lor, dar ce zic jumătate, cred că șaptezeci și cinci la sută din succes și-l bazează pe inteligență dar și pe frumusețe, pe arta de a se face plăcute, atrăgătoare. Dau peste unul care se pierde cu firea ca tine și gata, problema e rezolvată cât ai bate din palme! Omul e om, e supus greșelii și când e vorba de-o zână din astea greșești repede! Al dracului de repede!

— Mda, aveți dreptate, consimți Vasiliu. Dar vream să continui…

— Te rog…

— Sunteți de acord cu mine că nici eu, nici dumneavoastră, nici chiar maiorul Simion nu ne putem pronunța la ora actuală cu nimic acuzator împotriva acestei femei, pentru că nu există nicio probă real concretă care s-o identifice ca pe trimisa lui Grama? Dimpotrivă, după câte îmi spunea Pandrea și chiar maiorul Simion anumite date confirmă identitatea ei din București. Și atunci? Ori, ori?

— Vigilența ne dictează să facem ochii mari, Vasiliule! îl admonestă colonelul. Așa că…

— Îi facem, tovarășe colonel…

— Anulează orice ispită dacă este, că ispita te duce pe drumul pierzaniei…

— Îmi permit, totuși să am și eu unele păreri personale, nu se lăsă Vasiliu.

— Părerile dumitale să nu favorizeze transmiterea sau divulgarea unor secrete militare sau de stat, urmă Drăgănescu cât mai oficial. Fii atent! Ți-am mai spus, prudența este mama înțelepciunii.

— Am înțeles, tovarășe colonel…

— Urmează mai departe indicațiile ce le-ai primit, ajută la

elucidarea acestui caz cu râvna care știu că te caracterizează, dar fii atent la fiecare pas pe care-l faci! Prietenește îți atrag atenția, mai ales că – îți mărturisesc sincer – țin foarte mult la dumneata, vorbi Drăgănescu asemeni unui părinte. Ești unul dintre cei mai buni ofițeri ai unității și mi-ar pare rău să ți se întâmple ceva… Sunt mai în vârstă, am mai multă experiență în viață decât dumneata, nu-mi lua sfaturile și temerile în nume de rău sau ca exagerate. Am trecut prin multe și cunosc multe. Dragostea, iubirea pentru o femeie duce, într-adevăr la fericire când ea este înțeleasă, dar poate duce și la pierzanie! Și nu este cazul să-ți pierzi capul în situația pe care o discutăm… Da?

— V-am înțeles, tovarășe colonel, răspunse respectuos Vasiliu. Vă mulțumesc…

— Nu uita nici cele ce ți-am spus. Ei, la revedere și am să te mai chem pe la mine…

Zicând acestea, Drăgănescu îi întinse mâna căpitanului, și Vasiliu i-o strânse tare, bărbătește, după care, salutând regulamentar se retrase, călcând cu pasul său elastic, hotărât covorul ce ducea către ușă.

11

În aceeași seară, cam pe la orele opt și jumătate, după ce stătuse până atunci în oraș, Radu Vasiliu se întorcea acasă. Luase masa de prânz la restaurantul „La nunta Zamfirei” unde Petrică, chelnerul, cel înalt și slab îl servise cât se poate de repede. Băuse apoi două sticle de bere și când s-o comande și pe a treia intrase în grădina restaurantului doctorul Lecuția, tot numai o apă, cu fața aprinsă, în cămașă și cu haina albă de in pe braț.

— Apăi, no frate, tocma bine că te văd să am cu cine trage o răcoritoare, spusese el și se așezase la masa lui Radu. Servus, ce faci?

— Bine, uite mi-am făcut datoria față de stomac…

— Măi, am avut azi două operații ale dracului de parșive, urmase doctorul ștergându-și fruntea cu batista. La „mobile” o luat foc ceva acolo și un pompier din ăsta voluntar, neîndemânatic, sărind să dea ajutor o intrat în flăcări… Apăi l-am tot dichisit vreo două ceasuri. Numa după aia o vinit un factor poștal cu ulcer… Și la un ceas când am zis că-s gata o picat unul de la cefereu, ceva acar era, o fost prins între vagoane… Și dăi, și dăi, uite numa acuma am scăpat… Ce faci, mă cârtiță? îl prinsese el prietenește pe Radu de după gât. Cum merje treaba cu mosafira de la hotel? Hai?

Radu începuse să râdă, în timp ce făcuse semn lui Petrică să-i aducă repede și doctorului un pahar.

— Măi, fainã-i mă, urmase Lecuția ștergându-și mereu fața și gâtul cu batista. A dracului de fainã! O fost azi dimineață la mine, o vinit cu gazetaru-acela slab ca un țâr de-o ajutat-o și i-am dat gheata ceea albă de ghips jos…

— Da? S-a făcut bine?

— Bine-i mă, acuma poate dănțui cât poftește! asigurase Lecuția. Mă și te place mă, să fiu al dracului dacă te mint, am cam tras-o eu o lecuță de limbă, că mă pricep, îs diplomat al dracului și mi-o zis că „ești bărbat bine”, și pleznește inteligența în tine, că așa oameni ca tine mai rar și că s-o bucurat că te-o întâlnit și câte și mai câte, destul să trag concluzia. No, hai să bem!

— Cum mai stai cu amorul doctore?

— Cu amorul? Mă, îți spun, șopti el confidențial și complice

aplecându-se la urechea lui Radu, mai spre sară încolo am o porumbiță fainâ la colivie, ce mai, m-am dat dracului! Îs obosit mă, dar după ce îmbuc ceva, mă duc, fac un duș zdravăn și gata… mă prezant… la datorie…

— Bravo doctore! Succes!

— Mulțam, mă…

Radu Vasiliu întârziase cu Titus Lecuția vreo două ceasuri, apoi s-a dus la frizer, după care a intrat la cinematograf să vadă un film de aventuri, „Comoara lacului albastru” care rulase demult în București, dar tocmai acum ajunsese în orășelul lor. Ar fi vrut să treacă pe la mecanicul lui, Vasile Dedițel, să vadă dacă i-a schimbat simeringul, dar știa că acesta era bolnav de câteva zile de sciatică și nu se putea băga sub mașină. De la cinematograf, a trecut pe Strada Mare să mai vadă vitrinele magazinelor, ca omul ce n-are treabă și nu vrea să se ducă atât de devreme și să se închidă în singurătatea camerelor sale.

Tocmai se aprinseseră luminile în oraș, când se întâlnise cu sergentul major Dionisie, ce ieșea atunci din cofetăria „La dolce vita” însoțit de-un tânăr negricios, scund și îndesat, îmbrăcat într-un tricou alb și pantaloni bleumarin. Subofițerul era puțin cherchelit, vorbea cam tare și tocmai vroia să-l sărute pe obraz pe negriciosul acela, când îl zărise pe căpitan și deodată tresărise ca electrizat, de parcă l-ar fi izbit cineva în față cu o căldare cu apă rece.

— Să trăiți, tovarășe căpitan! a îngăimat el în poziția de drepți, căutând să-și potrivească cascheta pe cap.

— Ce-i cu dumneata, Dionisie? întrebase Radu puțin contrariat de veselia subalternului său. Pari cam…

— Tovarășe căpitan, permiteți să raportez…

— Ce să raportezi, zâmbise ofițerul, nu vezi că ești… obosit?

— Nu-s obosit, tovarășe căpitan, vorbise Dionisie complet fâstâcit că tocmai pe el, omul cel mai disciplinat îl întâlnise superiorul său în situația aceea. A venit cumnatu-meu, fratele nevestii pe la mine, e meseriaș la „Porțile de fier” și am intrat nițel să ne cinstim, că am o bucurie mare tovarășu căpitan, zău am o bucurie mare…

— Ce bucurie, Dionisie?

— A rămas nevastă-mea gravidă, gata, acum s-a rezolvat problema, a fost dimineață la policlinică și a zis doctorița „fetițo ai călcat pe bec”, da mie îmi convine becul ăsta, știți povestea

cu socru-meu, cu judecata, că a venit cumnatu-meu Stelu, vino-ncoace Stelule – se întorsese către negricios – și prezintă-te la tovarășu căpitan, știe, a făcut la marină, în primăvară s-a lăsat la vatră, vino mă-ncoa că tovarășu căpitan e superioru meu, ce superior, e fratele nostru cel mai bun și cel mai deștept ofițer din câți le-am zis „să trăiți” în viața mea, și zic a venit Stelu ăsta și a zis că s-ar fi exprimat socru-meu, că dacă fii-sa ar avea un copil cu mine, n-ar mai umbla pe la judecăți, că s-ar face de râs. Auziți, dumneavoastră? Și tocmai azi-dimineață nevastă-mea s-a dus la policlinică și doctorița i-a zis că a călcat pe bec…

— Bravo, felicitările mele, zise Radu, o să ai o fată sau un băiat…

— Ce fată, tovarășe căpitan, ce fată, sări contrariat Dionisie, vreau băieți să facă, patru să facă, un echipaj de tanc, că tanchiști îi fac pe toți, să fiu al dracului, că mie tancul mi-a plăcut de mic și-n el vreau să mor. Zău, așa l-am spus și neveste-mii, „Dido, când o fi să mor, de bătrânețe de bună samă, altfel cum? zic Dido când o fi și-o fi, cu tancul femeie să mă duceți la groapă, mă legați zdravăn de turelă și mă duceți!” Da până atuncea mai este, acuma îs vesel, zău iertați-mă tovarășe căpitan, nu-i felul meu cu restaurantele, de-aia nici n-am intrat acolo la „Nunta Zamfirei”, am venit aci la cofetărie, că Stelu ăsta, cunmate-meu e băiat, deștept, zice, hai mă la cofetărie, luăm câte un coniac, că nu se cunoaște, în cofetărie e altceva, stai cu prăjitura în față și cu coniacul alături ea, așa făceau ei marinarii la Constanța și ieșeau bine…

— Numai câte unul ați luat? zâmbi Radu punând mâinile la spate și privindu-l și pe Stelu care stătea respectuos deoparte parcă vinovat de toată scena la care asista.

— Ba câte trei mi se pare, tovarășe căpitan, raportez cinstit, zise Dionisie trecându-și mereu palma peste față, părându-i-se că i se tot pune o pânză subțire peste ochi. Câte trei. Așa e măi, Stelule? Da, eu raportez cinstit, nu fac cu băuturi din astea subțiri și gata… cum am simțit că mă lasă șenila, am zis, „Stelule, cu cântec înainte marș!”, direcția casa că ne ia Dida la trei păzește! Și am pornit…

— Numai că ați pornit cam fără… cadență…

— Asta așa este, raportez, aveți dreptate, consimți jenat Dionisie, da vă rog să mă iertați… știți eu nu fac cu băuturi din astea subțirele… Și am o bucurie… gata, s-a dus dracului

felcerul de la Focșani de-l vrea socru-meu de ginere…

Venise și Stelu, se prezentase respectuos, era complet lucid, îi ceruse scuze căpitanului pentru cumnatu-său pe care când îl văzuse că începe să împleticească vorba, plătise și îl scosese afară din cofetărie, vroind să-l ducă acasă.

— El nu bea de felul lui, tovarășe căpitan, îl scuza mereu Stelu și am crezut că un mic coniac n-o să-i facă rău. Are și el bucuria lui, v-a raportat…

— E băiat bun, lasă, nu-i nimic, dar acum luați o mașină, ceva, și duceți-vă acasă…

— Am înțeles, tovarășe căpitan…

Radu plecase apoi pe stradă către casă, gândindu-se la viața acestui subofițer, băiat muncitor, destoinic, priceput, săritor la orice treabă, inimos și în cale afară de disciplinat, iubit de militari cum nu mai întâlnise altul, care iată, își socotea necazul cu socru-său încheiat, dar nu pentru asta băuse, atât cât băuse, ci pentru faptul că avea să aibă un copil sau patru cum dorea el. Desigur, mâine dimineață Dionisie are să roșească atunci când îl va întâlni, și are să roșească ori de câte ori o să dea ochii cu el, e un băiat plin de simțire, cu multă sensibilitate, la locul lui, dar n-o să-i amintească niciodată, nimic, despre întâlnirea din seara asta în fața cofetăriei, un fapt accidental care nu-l caracterizează, nu un asemenea episod trecător din viața unui om face să-ți schimbi părerea bună pe care ți-ai făcut-o în împrejurări dintre cele mai diferite.

Se întunecase de-a binelea, către periferie străzile erau acum tăcute, pustii, rar câte un bec lumina șters caldarâmul cu piatră de râu. Casele scunde, acoperite cu tablă sau țiglă, răsărite parcă din verdele grădinilor, cu săliște sub grinzile acoperite de zorele, aveau ferestrele luminate, oamenii se pregăteau de culcare, ici-colo se mai zbenguiau copii prin curțile bătătorite, pe sub bolțile vitei de vie sau ale caișilor și gutuilor. Radu mergea agale, fără să se grăbească, se gândea la cele discutate de dimineață în ședința de analiza aplicației, apoi la conflictul cu maiorul Cristescu, la conversația cu colonelul Drăgănescu în privința lui Auris, Desigur, comandantul avea dreptate, era și de datoria lui să-i atragă atenția, nimeni nu se supăra pentru asta, dar tot la fel de adevărat era și faptul că și el, Radu, poate în controversă cu presupunerile lui Simion, putea avea părerile lui, bazate așa cum a și spus colonelului pe niște argumente. Să nu

se îndrăgostească de ea? Pentru ce? Pentru faptul că este o spioană în slujba unor străini! Dar poate cineva s-o acuze până acum de așa ceva? Bineînțeles, trebuie să fie prudent, atent, să nu forțeze lucrurile, nu-i va spune niciodată că o place, sunt niște sentimente intime, personale, din capul locului a acuzat-o pentru presupusa ei îndeletnicire, dar, oare nu poți iubi o astfel de femeie, dorind din inimă s-o salvezi, s-o știi cinstită, sinceră, cu conștiința curată? Din prima clipă, văzând-o cât e de frumoasă și de inteligentă, cât e de atrăgătoare și cu cât farmec se face plăcută, admirând-o și iubind-o în tăcere, el o blamase pentru postura mascată în care apăruse în oraș, pentru ceea ce avea să întreprindă la ordinele unor stăpâni pe care poate nici nu-i cunoștea. „Ei, dacă totul n-ar fi decât o falsă presupunere? Dacă totul n-ar rămâne decât un simplu coșmar? Dacă totul nu s-ar rezuma decât la o simplă coincidență?”

Gândind astfel, Radu ieși din oraș și se îndreptă spre cele câteva blocuri ce se înălțau nu departe pe câmpul pe care altădată, cu câțiva ani în urmă își instruise primii ostași la venirea în noua garnizoană. Mai toate ferestrele apartamentelor erau luminate și decorul era feeric, splendid; zeci, sute de constelații pâlpâiau în bezna întinsă ca un panopticum de catifea neagră, peste liniștea câmpului, cu iarba încă încinsă de arșița de peste zi. Un șir de becuri înălțate pe stâlpi metalici marcau aleea asfaltată ce ducea într-acolo. Curând, Radu ajunse sub lumina lor și își privi ceasul de mână. Era aproape ora opt și jumătate.

Când ajunse în fața blocului său, rămase deodată locului foarte surprins. Desluși silueta mașinii sale în lumina difuză a becului de la intrarea principală. Caroseria, parbrizul, barele nichelate sclipeau reflectorizant de parcă atunci limuzina fusese scoasă din fabrică. „Ce-i cu mașina mea?” se întrebă el și grăbi pasul. „Doar am lăsat-o în curte la nea Vasile acum două zile... Să-i fi montat simeringul și a adus-o? Bine, dar Florina mi-a spus că taică-său e încă bolnav și nu poate lucra... Și chiar dacă ar fi pus simeringul, de ce oare nu mi-a dus-o la garaj? Avea cheile de acolo...”

Apropiindu-se, Radu zări în mașină, la volan, capul unei femei cu părul lung, puțin aplecat, cu tâmpla sprijinită în palme. Părea că dormitează sau stă gânditoare.

— Ei, ce surpriză! exclamă Radu deschizând larg portiera din

față. Ce faci, domnișoară?

Leny tresări și întoarse brusc capul, mai mult speriată. În același timp, întinse mâna, răsuci ușor butonul nichelat și reduse tonalitatea radioului din bord la minimum.

— Ascultai radioul? întrebă Radu și se așeză lângă ea pe scaunul tapisat în piele. Ce este? O piesă de teatru? A, da, „Scrisoarea pierdută”…

— Da, „Scrisoarea pierdută”, confirmă fata puțin emoționată și fâstâcită de parcă fusese trezită dintr-un somn. E pe sfârșite… Am deschis radioul acum o oră și ceva, începuse deja și, prinsă de acțiune, uite că nici nu mi-am dat seama cum a trecut timpul… Totdeauna savurez piesa asta cu plăcere…

— Cum, de o oră și mai bine aștepți aici? se miră Radu și-și privi interiorul mașinii de parcă ar fi vrut să mai descopere pe careva ce i-ar fi ținut de urât fetei. Cum asta?

— Mi-ați promis o plimbare, nu? întrebă Leny zâmbind și-și trecu mâna prin păr îndepărtându-l de pe frunte.

— Da, am promis…

— După-amiază m-am ținut de tata și nu l-am lăsat până ce nu v-a reparat mașina, nu știu ce avea acolo sub motor, că m-am uitat și tot nu pricep nimic…

— Simeringul de la distribuție…

— Da, cam așa ceva, l-am auzit vorbind.

— Și?

— Și după ce a terminat treaba a adus mașina până aici, oprindu-se de două, trei ori pe drum să vadă dacă mai curge ulei. V-a căutat sus dar nu erați și atunci i-am spus să lase mașina și cheile că am să vă aștept eu să v-o dau în primire. L-am prevenit însă că e posibil să vă însoțesc și într-o plimbare în afara orașului să controlăm la drum lung reparația ce a făcut-o…

Plecă fruntea, parcă rușinată de năstrușnica ei propunere, ocolind privirea zâmbitoare a lui Radu.

— Și ce a zis nea Vasile?

— A zis că dacă plecăm să trecem pe acasă și să-l anunțăm și pe el… I-a părut rău că nu v-a găsit, știa ca întotdeauna după-amiezile sunteți acasă…

— Da, așa este, dar uite, se scuză Radu, m-am luat cu una, cu alta și am întârziat. Dacă știam că mă aștepți aici, zău că lăsam totul baltă și alergam acasă…

— Pentru mine?

— Da, pentru dumneata…

Leny plecă iarăși fruntea sprijinind-o de ebonitul volanului și rămase câteva clipe tăcută, gânditoare, mângâind cu mâna butoanele și ceasurile din tabloul de bord, evidențiat de o lumină verzuie, odihnitoare, mult estompată. Desigur, îi plăcea că era în atenția acestui bărbat drăguț care o curta discret, știa acest lucru și la rându-i simțea că are ceva deosebit pentru el, niște sentimente de dragoste pe care nu le intuise până la această vacanță – iată de pildă spune că ar fi lăsat totul baltă, orice treabă în oraș și ar fi alergat acasă s-o întâlnească, dar… i se părea totul de domeniul fantasticului, al irealului, nu se considera o fată chiar atât de interesantă, de frumoasă, de fascinantă încât să-l preocupe pe un bărbat de factura căpitanului Radu Vasiliu care, în mod cert a întâlnit în viață femei cu mult mai mult farmec decât ea. De când venise de la București, de la facultate și până în preziua balului nutrise speranța, începuse să viseze o dragoste frumoasă între ei doi, plină de romantism, da, era o fire romantică, admira poezia, mai ales poezia erotică, plină de subtilități afective, el îi dăduse poate conștient sau nu, dar îi dăduse în fiecare zi cantități infime din licoarea acelei speranțe ce-i încălzea inima și-i umplea sufletul de fericire. Deodată însă a apărut femeia aceea cu ochi tulburători, verzi, ca apa mării dimineața, ca smaraldul luminat de soare, cu trup seducător și mers ușor ca de balerină, s-a așezat la masa lor, acolo la bal, și ea l-a observat atunci pe Radu că se pierduse cu totul, că devenise stângaci în gesturi, el bărbatul inteligent, versat și sigur pe el într-o discuție, acum se bâlbâia ca un școlar în fața unui temut profesor, nu-și mai găsea astâmpăr, era mereu preocupat de ceva și ea, Leny, socotise că prezența ei nu-l favorizează, dureros, dar luase ea inițiativa și se scuzase că e obosită și trebuie să plece. El o condusese acasă, căutase să fie mai departe tandru, atent, dar acum totul era de circumstanță, ea intuia acest lucru, îl intuia perfect, căutase să joace teatru, să pară că nu a observat nimic, dar actorul din ea o trădase, îi trădase nepriceperea în a trăi și a masca falsele sau realele drame ale vieții. Apoi nu trecuse mult și el revenise din rătăcirea aceea a lui, așa a înțeles ea că fusese doar o rătăcire, pentru că el redevenise cel dinainte, cuprins de aceeași afecțiune și atenție cu care-l cunoscuse. Nu, nu-l înțelegea, nu putea pricepe ce se întâmplase, dar nici nu vroia să înțeleagă,

trăia totul ca un vis frumos și visele frumoase, socotea ea, nu e bine niciodată să le analizezi, să le cauți geneza în viața de fiecare zi, lasă-le să fie visuri pentru că ele îți sunt întotdeauna alean în clipele de cumpănă...

Da, îl așteptase aci în mașină și poate l-ar fi așteptat întreaga noapte, bucuroasă, fericită pentru acea reîntoarcere a lui pe care i-o citise în ochi în ultimele zile. Mugurii speranțelor ei de iubire – poate că el nu știe cum iubește o fată la optsprezece ani! – încolțiseră, căpătaseră contur, se arătau frumoși în lumina soarelui, aveau să rodească...

Radu stătea acum lângă ea și o privea tăcut, o lăsase într-adins să fie cufundată în gândurile ei, cu capul pe volan, îi înțelegea frământările, știa că-i dăduse acele speranțe, doar el căutase să i le dea, o plăcuse de cum venise în vacanță, nu numai atât, dar îi spusese că fusese surprins de frumusețea ei, de felul cum primul an de studenție făcuse din fetița inocentă o domnișoară al cărei parfum de adolescentă fascina, tulbura. O întâlnise în câteva rânduri, se plimbase alături de ea prin parcul orașului, pe Strada Mare. O dată fuseseră la cinematograf, stătuseră după aceea seara pe o bancă în parc și contemplaseră firmamentul sclipind de stele, încercând să încropească versuri, epigrame, râzând, amuzându-se fiecare de stângăcia acelor creații ad-hoc, plecase mai apoi în raliu, se întorsese, o întâlnise din nou, dar a venit balul și odată cu balul frumoasa necunoscută care nu i-a mai dat clipe de liniște. Ce să facă? De o parte această fată cu trupul firav, cu părul ca noaptea și ochi de cărbune, naivă, rezervată, cuminte, cu romantismul și candoarea ei adolescentină, cu surâsul inocenței pe buze și privirea veșnic rătăcitoare, temătoare, căutând sinceritate și adevăr, așteptând florile dragostei să-i mângâie și să-i bucure prima iubire; de cealaltă parte Auris, femeie în adevăratul înțeles al cuvântului, născută parcă numai pentru dragoste, pentru iubire, pentru clipe de extaz și fericire, trecută prin experiența vieții, cunoscându-și valențele frumuseții, conștientă de magia privirilor ei și a felului cum buzele-i știu să șoptească cuvinte de alint și mângâiere...

Fără să-și dea seama, Leny apăsă clacsonul și tresări speriată. Tresări și Radu și amândoi, treziți din beția gândurilor începură să râdă.

— Am greșit, se scuză ea ca un copil. Nu știam că pârghia

asta e clacsonul…

— Nu-i nimic, zise Radu și-o învălui tandru cu privirea ochilor săi căprui. Nimeni nu doarme la ora asta… E prea devreme…

— Cât o fi ceasul?

— Este nouă fără douăzeci. Uite, este ceas și aici la bord…

— A, da, aveți dreptate. Nu l-am observat… Credeam că-i kilometraj…

— Kilometraj? râse Radu în hohote și începu să râdă și Leny. Ce, mașina mea merge numai cu doisprezece kilometri pe oră? Nici cea mai celebră rablă de acum 70 de ani n-a mers cu atât pe oră!

— Nu, nu mă pricep și gata, conchise fata ca o scuză. Puteam să zic că-i termometru…

— Mai grav! râse să se prăpădească Radu.

Făcură haz câteva minute în șir, după care Radu o întrebă pe fată dacă socotind că nu este târziu, vrea totuși să facă o plimbare cu mașina.

— Să lăsăm pentru altădată, zise Leny. Acum este târziu. Da?

— De acord, consimți Radu. Atunci mă duc numai pentru câteva clipe sus, în apartament, să-mi iau permisul de conducere din birou și te duc acasă…

— Bine, aștept…

El coborî și Leny îl urmări cum cu aliura lui de sportiv aleargă, sărind balustrada de la intrarea blocului, deschizând larg ușa mare de sticlă. Se sfârșise piesa de teatru și manevrând butonul aparatului de radio, plimbă de la un capăt la altul al scalei acul posturilor, încercând să găsească undeva o transmisie de muzică ușoară. Tocmai descoperise o astfel de transmisie și încerca să stabilizeze postul, când îl văzu pe Radu înapoindu-se în goana cea mai mare, mai-mai să se prăvale peste portiera mașinii.

— Ce-i, ce este? întrebă fata speriată, cu palma pe piept, să-și astâmpere bătăile inimii. Ce s-a întâmplat?

— Vai, e groaznic! zise Radu și urcându-se în mașină se prăbuși pe scaun, alături de ea, cuprinzându-și capul în palmei E groaznic…

Fata îl observă că avea fața complet transfigurată, ochii aproape ieșiți din orbite, iar buzele prinseseră să-i tremure de parcă fusese cuprins de friguri.

— Domnule Radu!

— În fața ușii apartamentului meu, un om mort, șopti el. Trebuie să anunț Miliția…

În aceeași clipă, fata dădu un țipăt și căzu cu capul pe volan, dar Radu o luă imediat în brațe și încercă s-o liniștească, în timp ce-o trăgea încet la o parte să poată porni mașina.

Ceasul din tabloul de bord arăta orele douăzeci și patruzeci și cinci de minute…

12

În acest timp, pe șoseaua către Ploiești, *Citröen*-ul alb-albastru condus de Auris gonea nebunește, înghițind kilometru după kilometru cu o viteză uluitoare. Femeia, îmbrăcată într-un tricou sport alb, cu pantaloni tot albi, stătea de aproape trei ore la volan, dar se vede treaba că lungul drum n-o obosise în niciun fel, experiența îndelungatelor călătorii în țară și străinătate spunându-și acuma cuvântul. Se lăsase noaptea de cum ieșise din București, aprinsese farurile și fasciculele de lumină despicau întunericul în două, dezvăluind ca-ntr-un film derulat cu repeziciune șirul copacilor și al caselor ce mărgineau șoseaua asfaltată destul de largă. Radioul deschis, instalat în caseta bordului emitea o muzică de jazz, explodantă și chinuitoare. Enervată, răsuci butonul, plimbă repede acul pe scală și găsi un post a cărui muzică de cameră reconfortantă, ușor nuanțată o delecta. Întâlnea mașini de toate tipurile, venind dinspre Ploiești sau Brașov, în urmă se înșiruiau altele, dar din aceasta niciuna n-o putuse depăși. Barem până să intre în București atât se ținuse în trena ei o autosanitară venindu-i până la câțiva metri în spate, dar fără s-o poată întrece, încât dacă la început se enervase de această ambiție a șoferului – pesemne omul gonea că avea vreun accidentat pe targă – până la urmă începuse chiar să se amuze și-i făcuse semn s-o ia înainte. Dar se vede treaba că omul se simțea bine în umbra ei pentru că nu vroia s-o depășească. Pesemne că șoferul de pe autosanitară gândise, ca orice șofer, că totdeauna când ai pe cineva în față, care merge în regimul tău de viteză, parcurgi drumul mai în siguranță, calea fiindu-ți deschisă, fără niciun pericol.

Se întunecase când intrase pe străzile aglomerate ale Bucureștiului. Autosanitara se pierduse, intrase probabil la vreun spital, dar de pe la aeroportul Băneasa un alt ambițios șofer, conducând o mașină de depanare a întreprinderii „Ciclop” vroia parcă să nu se lase mai prejos decât acela de pe ambulanță. Gonea de parcă dansa pe șosea, strecurându-se cu o abilitate demnă de invidiat printre șirurile de mașini ce le ajungea din urmă, căutând cu orice preț să nu lase pe nimeni înainte-i. Șoferul era de-o comportare condamnabilă și privindu-l când și când în oglinda retrovizoare, Auris îi dezaproba total maniera de a conduce, gândind că din nesăbuința și grozăvenia

unuia și altuia ca el, care cu o mașină de factură medie vrea să se țină în același regim de viteză de pildă cu un *Citröen,* se întâmplă destul de des accidente care sunt trecute cu ușurință pe seama fatalității.

Ajunse, în sfârșit, în comuna Săftica, încetini viteza, și apropiindu-se de kilometrul 24 semnaliză că virează la dreapta, după care intră în curtea restaurantului-grădină. Sub copertinele de celuloid galbene și verzi sau sub coroanele pomilor, la mese, era destul de multă lume pentru ora și locul acela îndepărtat de Capitală. Pe estrada feeric luminată o formație de muzică ușoară, compusă din patru tineri pletoși în mijlocul cărora își etala umerii goi și coapsele dezgolite o mulatră, delecta consumatorii, chitarele lor făcând un zgomot asurzitor.

Auris parcă mașina în rând cu celelalte turisme, încuie și când să plece să ocupe o masă, intră în curte și mașina de la „Ciclop" care trase alături. Se dădură jos doi tineri în salopete albastre și o fată subțirică și cam sfioasă. Se scuturară de praf, se pieptănară îndreptându-și hainele pe ei, după care unul, trecând pe lângă Auris și fără s-o bage în seamă, se adresă celei ce-i însoțeau:

— Hai Tanțo și nu mai face mofturi, bem o bere și gata! Sau vrei să te lăsăm în drum!

Auris nu știa care dintre ei este șoferul, ar fi vrut să-i dea câteva sfaturi prietenești în privința felului cum trebuie să conduci mașina pe-o șosea aglomerată, și mai ales noaptea, dar își zise că nu e cazul să intre în vorbă cu niște necunoscuți, ca femeie singură și în locurile acelea. Așa că fără să-i privească, aranjându-și puțin coafura, se duse și ocupă un loc la o masă mai retrasă, departe de zgomotul orchestrei și de privirile unora și altora care și începuseră să întoarcă capul după ea.

La ora aceea, maiorul Simion stătea în biroul său, pufăia liniștit din pipă și citea cu multă atenție declarațiile unor pădurari și vânători în legătură cu doi turiști străini, un bărbat și o femeia amândoi destul de în vârstă care cu trei zile în urmă spuneau că se rătăciseră cu mașina și ridicaseră cortul de campare nu departe de tancodromul regimentului în marginea unui crâng des și umbros. Bineînțeles că fuseseră sfătuiți să-și mute tabăra provizorie, numai de-o noapte, în alt loc, acolo nefiind teren de camping și cei doi cu exagerate și repetate

scuze plecaseră, dispărând totalmente din zonă. Pesemne că speriați gândiseră să se ducă cât mai departe de locurile acelea.

Într-un colț, pe cristalul biroului, sub conul de lumina al unei lămpi cu abajurul albastru se afla un mic aparat de radio emisie-recepție, în carcasă metalică, argintie, de-o construcție specială, ale cărui cadrane se aprindeau și se stingeau la intervale scurte.

Simion tocmai vroia să ducă ceașca de cafea la gură, când un zumzet insignifiant și un beculeț roșu clipind intermitent îi atraseră atenția. Întinse mâna, apăsă un buton de ebonită neagră și îndată se auzi vocea locotenentului major Pandrea, venind de undeva din eter:

— Flamengo! Flamengo! Flamengo! recepție...

— Colibri... Colibri... Colibri... ascult...

— Avionul a aterizat la douăzeci și șase, punctul douăzeci și patru. Pilotul așteaptă... recepție. Revenim.

— Bine! zise Simion și apăsă butonul de ebonită neagră, clipă în care se stinse complet și beculețul roșu. Duse apoi ceașca de cafea la gura, sorbi zgomotos câteva înghițituri după care începu să pufăie liniștit din lulea, slobozind rotocoale de fum spre tavan, ca o locomotivă sub presiune, Calm, deschise apoi un dosar în care se afla caroiată harta țării și cu un creion roșu, urmărind șoseaua București-Ploiești însemnă cu un cerc punctul Săftica de la kilometrul douăzeci și patru, închise dosarul și-l puse alături peste un vraf de hârtii, stând o clipă cu palma deasupra lui, gânditor, meditativ, privind contemplativ un punct în colțul camerei. „Deci aici este locul de întâlnire stabilit telefonic cu respectivul ce vine dinspre Galați, își zise el. Important este acuma să nu le scape băieților nimic de sub observație... Orice amănunt cât de mic are o însemnătate enormă...”

Vru să sune secretara să-i spună să ia ceașca de cafea, dar în clipa aceea soneria telefonului zbârnâi prelung, și ridică receptorul:

— Ce-i Teodora? întrebă el cu glasul răgușit.

— Căpitanul Minor de la Miliția-oraș cere insistent să vorbească cu dumneavoastră...

— Bine, fă-mi legătura și pe urmă vino să iei ceașca de cafea de aici...

— Mai fac una?

— Nu, e de ajuns. A fost excelentă, mulțumesc...

Apăsă apoi butonul aparatului telefonic și zise:

— Aici maiorul Simion. Ascult...

— Să trăiți, tovarășe maior, auzi în receptor un glas repezit, aproape alarmant, la telefon căpitanul Minor de la Miliția-oraș, vreau să vă raportez o chestiune urgentă...

— Poftim, spune...

— Acum câteva minute a venit la mine căpitanul Radu Vasiliu, îl cunoașteți, și mi-a relatat că în fața ușii apartamentului său a găsit un om mort... Cum pe căpitanul Vasiliu l-am văzut deseori umblând cu străina aceea care bănuiesc că vă interesează, am socotit că e bine să vă invit și pe dumneavoastră la fața locului, la o primă anchetă...

— Când a descoperit cadavrul? întrebă maiorul pufăind mai departe calm din lulea.

— La ora douăzeci și patruzeci și cinci de minute. A vrut să intre în apartament și în întuneric, pe palier, în fața ușii a dat peste el... Zice că-i un om pe care nu-l cunoaște.

— Bătrân?

— Nu și-a putut da seama. Era întuneric iar lumina n-a aprins-o...

— Era singur când a descoperit victima?

— Singur...

— Bine, conchise Simion, eu nu pot veni că am de rezolvat o problemă importantă, dar te rog fă dumneata cercetările de rigoare și apoi mă informezi și pe mine.

Zicând acestea lăsă receptorul în furcă și apăsă soneria de sub tăblia biroului. Intră secretara și rămase în pragul ușii.

— Tovarășa Teodora, să vină căpitanul Sasu la mine. Urgent...

Nu termină bine vorba, că aparatul de radio emisie-recepție de sub conul de lumină al lămpii de birou începu din nou să-și clipească beculețul roșu și să zbârnâie înfundat, cu intermitență. Repede, Simion apăsă butonul de ebonită neagră și ascultă cu urechea îndreptată spre difuzor:

— Flamengo! Flamengo! Flamengo... recepție...

— Colibri... Colibri... Colibri... ascult.

— Acum două minute s-a produs și aterizarea a doua. Vizibilitate bună. Totul în regulă. Recepție...

— Continuați observarea aerodromului. Raportați decolările, încărcătura, traseul, ora... Terminat!

Ajunse în fața blocului, cele două mașini, a căpitanului Radu Vasiliu și a Miliției opriră la prima intrare. Radu coborî, iar Leny rămase să aștepte, cu capul rezemat de parbriz, puțin ametită, surescitată, stăpânită de teamă și neliniște. Era încă sub impresia celor descoperite de Radu și parcă un cerc de fier îi strângea cu insistență tâmplele, gata să-i sfarme țeasta capului. Tremura ca cuprinsă de friguri, inima îi bătea cu putere și o senzație de vomă o încerca când și când sugrumându-i răsuflarea.

— Te rog să te liniștești, îi spuse Radu mângâindu-i fruntea și părul. Nu-i nimic… nu te gândi la nimic…

— Aș vrea să mă duc acasă, șopti ea cu glasul stins. Simt că mi-e rău…

— Nu se poate, zise Radu, deocamdată nu se poate. Căpitanul Minor de la Miliție a spus să aștepți puțin… Ești unul din martorii prețioși…

— Nu știu nimic… nu cunosc nimic… n-am văzut nimic…

— Bine, înțeleg, dar așteaptă. Am să mă întorc îndată. Pune radioul să cânte, are să-ți treacă vremea mai ușor…

Leny nu răspunse, rămase tăcută, cu capul rezemat mai departe de parbriz. Radu închise ușor portiera mașinii și alergă spre ușa de la intrarea blocului. Căpitanul Minor, un ins slăbuț, brunet, însoțit de un bărbat înalt, tânăr, pe nume Albuleț, procurorul de serviciu, de un medic în vârstă, puțin adus de spate, un plutonier de miliție, Lascu, și un fotograf cu o întreagă aparatură spânzurată de gât, așteptau.

— Mă iertați, se scuză Radu deschizându-le larg ușa blocului.

— Nu face nimic, zise Minor. Ați spus domnișoarei să aștepte, nu?

— Da, i-am spus…

Aprinseră lumina și urcară treptele de piatră la primul etaj. Aproape de palier se opriră cu toții și scena li se înfățișă în toată grozăvia ei. Un om bătrân, neras de multă vreme, cu obrazul scofâlcit și brăzdat de cute adânci, numai într-o cămașă zdrențuită și pantaloni de doc, cu urme de cărămidă pe ei, desculț, cu tălpile murdare și crăpate, era prăbușit pe palier cu capul în ușa apartamentului lui Vasiliu, cu picioarele spânzurând pe prima treaptă. O mână o avea sub el, cealaltă înălțată pe tăblia ușii de parcă ar fi vrut să se agațe de ceva în disperarea dinaintea morții. Din tâmpla dreaptă, de sub părul cânepiu căzut

pe frunte se scurgea o urmă de sânge ce se prelingea pe obraz și bărbie, către colțul gurii.

Ambele uși, cea de la apartamentul lui Vasiliu și al familiei Pătrușescu erau închise. În jur nicio urmă.

— Ați umblat cumva la ușă, ați pus mâna pe clanță? se interesă căpitanul Minor întorcându-se către Vasiliu.

— Nu, n-am pus mâna pe nimic, răspunse Radu venind mai aproape. Cadavrul l-am văzut în timp ce urcam scările și m-am și întors la mașină…

— Cine locuiește în apartamentul de vizavi?

— Inginerul Pătrușescu cu soția.

— Acela de la fabrica de mobile?

— Da…

— Câte etaje are blocul?

— Parter și trei etaje…

— Nu știți cine locuiește în apartamentele la care duce această scară?

— Diverse familii, răspunse evaziv Radu. Nu prea le cunosc, eu sunt mai rezervat. Știu numai că mai toți sunt plecați în concediu… E vară și știți cum e vara…

— Oare e posibil ca nimeni dintre locatari până la dumneavoastră să nu fi descoperit cadavrul? întrebă căpitanul Minor privind pe scară în sus. Să nu fi coborât și să nu fi urcat nimeni?

— Dacă nu sunt oamenii pe acasă, e foarte posibil, își dădu Radu cu părerea.

— Dumneavoastră ați descoperit cadavrul la orele douăzeci și patru și cinci, nu?

— Exact, confirmă Vasiliu.

— Cât timp a trecut de la deces, tovarășe doctor? se întoarse Minor către bătrânul medic care stătea deoparte și aștepta.

— Să se termine fotografierea și vă spun imediat, zise el privind cum fotograful, ajutat de plutonierul de miliție trăgeau clișeu după clișeu din diferite poziții și unghiuri cu o repeziciune uimitoare. N-am voie să mișc cadavrul…

Îndată ce blițul încetă să mai clipească, bătrânul medic se aplecă și începu examinarea celui decedat. În acest timp, plutonierul Lascu, în mână cu o lanternă puternică, cerceta totul în jur, plimbând fasciculul de lumină pe pereți, pe cimentul palierului, pe treptele ce urcau la etajul următor.

— Tovarășe căpitan, urme de sânge aici! zise subofițerul către Minor și arătă câteva pete roșii năclăind colțul balustradei de lemn lustruit ce mărginea treptele.

— Atât?

— Deocamdată atât…

— Fă măsurătorile. Ei, ce spuneți, tovarășe doctor?

— Tovarășe căpitan, victima a sucombat acum un ceas, nu mai mult. Cred că atac de cord. Autopsia va decide însă exact…

— Și sângele de pe balustradă?

— Luăm o probă. Cred că e al victimei…

— Lovitura de la tâmplă e singura sau mai are și altele?

— Singura…

— Cauza?

— Corp tare. Dacă grupa de sânge corespunde cred că omul s-a lovit în cădere de colțul balustradei și apoi s-a prăbușit aici lângă ușă…

— Dacă nu?

— A fost atacat de cineva. Mă rog, zise calm doctorul, meseria dumneavoastră, constatați, căutați și-l descoperiți pe ucigaș. Cred însă că e aceeași grupă de sânge. Câțiva stropi picurați pe ciment, iată duc către cadavru…

În acest timp, ușa apartamentului inginerului se deschise și în prag, alarmată de vocile de pe palier, apăru doamna Pătrușescu, cu părul răvășit, numai într-un capot de casă, de mătase, în linii roșii și albe, în picioare cu papuci tot de mătase, galbeni cu ciucuri verzi. Capotul descheiat, îmbrăcat pesemne în grabă, lăsa să i se vadă sânii și coapsele bronzate de soare.

— Vai, scuzați! zise ea roșind, văzând atâta lume și strângând cu gesturi repezi capotul în jurul trupului vru să se retragă. Am auzit vorbă și credeam…

— Nu, vă rog să nu închideți, zise căpitanul Minor și făcu un pas către ea. Sunteți doamna Pătrușescu?

— Da, eu în persoană, răspunse ea cu glasul pierit, neștiind ce vrea milițianul de la ea. Ce este, ce s-a întâmplat?

— Sunteți demult acasă?

— Toată după-amiaza am stat acasă…

— N-ați ieșit deloc?

— Nu…

— Nici n-a venit nimeni?

— Nu…

— Ați auzit vreun zgomot pe palier?

— Vai! dădu doamna Pătrușescu un țipăt atât de sfâșietor că întregul bloc hăui ca o peșteră. Un om... arătă ca printre cei ce înconjurau cadavrul. Mort...

Leșină și căzu în brațele lui Minor care o prinse repede și căută s-o ducă în apartamentul ei.

— Căpitane Vasiliu, te rog ajută-mă, ceru el. Încet, să n-o tulburăm mai rău...

Minor și Vasiliu, purtând-o mai mult pe brațe, duseră femeia în dormitor și o întinseră pe divanul-studio, al cărui cearșaf era răvășit și perna mototolită. Pe o măsuță, alături, se vedea o sticlă de vin trei sferturi, două pahare, câteva farfurii cu gustări, resturi de pâine.

Din baie, aranjându-și gulerul cămășii peste cel al hainei de in alb, apăru și doctorul Lecuția, roșu la față, cu părul cărunt, lins, proaspăt pieptănat. Rămase înmărmurit de cele ce vedea, stană de piatră nu alta, încurcat și fâstâcit.

— Ce este, ce s-a întâmplat? întrebă el cu glasul tremurat privind în toate părțile. Ce-i cu tine, Răducule?

— A leșinat doamna Pătrușescu, zise Vasiliu în timp ce punea femeii comprese cu apă rece pe frunte. A ieșit în ușă și...

— Și ce-o fost la ușă?

Vasiliu îi povesti în câteva cuvinte întâmplarea de pe palier.

— Ei, că asta-i bună! făcu el plin de uimire și vru să se ducă să vadă personal despre ce-i vorba. Uite, dom'le ce chestie!

— Un moment, tovarășe doctor! îl opri Minor punându-i mâna pe umăr.

— Da, mă rog, ce este?

— De cât timp vă aflați dumneavoastră în acest apartament?

— Faceți anchetă?

— Da, e necesar, nu? răspunse politicos Minor. De aceea suntem aici...

— Da, desigur, e necesar, consimți Lecuția și scoase batista să-și șteargă fruntea de sudoare. Apăi eu am venit pentru o consultațiune la doamna, că-i cam slăbuță și cu amețeli... M-o rugat cam demult, dar n-am avut timp... Așa ceva, în particular, ca între prieteni, înțelegeți...

— Am înțeles de cum am intrat, zâmbi abia schițat Minor privind cele de pe masă și patul răvășit, n-are importanță consultația, deocamdată vreau să știu când, la ce oră ați venit

dumneavoastră aici?...

— Apăi, stai să-mi aduc aminte, zise Lecuția și trecându-și palma peste frunte privi în tavan. Uite, am fost cu prietenul Vasiliu la o bere la „Nunta Zamfirei”, apăi m-am dus până acasă să fac o baie... Cam cât era ceasul, mă cârtiță când ai plecat tu? Că după aia eu n-am mai stat mult...

— Vreo patru și jumătate, răspunse Radu care continua să stea la capul femeii și să-i facă aer cu batista umezită.

— Așa, cam pe atunci, zise și doctorul Lecuția. Ei, până am ajuns acasă, până am vinit aicea, să tot fi fost orele șase după prânz...

— Deci n-ați venit mai târziu?

— Nu, cam pe la ora aceea.

— Ați observat ceva deosebit pe scări, pe palier? V-ați întâlnit cu cineva...

— Nu, cu nimeni...

— Bine, tovarășe doctor, încheie Minor discuția. Vă rog să dați asistență în continuare doamnei Pătrușescu... Noi ne retragem. Va fi nevoie de o declarație, o să v-o cerem mâine...

— Cu plăcere, zise Lecuția tot tamponându-și fruntea cu batista. Dar... îl trase el pe Minor mai deoparte, știți, tovarășul căpitan... vă rog... cazul cu consultațiunea pentru doamna, nu-l faceți public... să nu se afle... o chestiune personală, cred că înțelegeți...

— Nicio grijă, tovarășe doctor, îl asigură Minor și-i întinse mâna.

— La revedere, doctore, îi zise și Radu și lăsând batista pe fruntea doamnei Pătrușescu care dormita, cu un ușor suspin, se ridică și se îndreptă spre ușă. Aici era colivia de care-mi vorbeai? șopti el zâmbind. Vezi-ți mai departe de porumbiță...

— Mă frate, stai mă! îl opri Lecuția pe Radu trăgându-l de mână după ușă. Cine-i medicul care o vinit la consultul cadavrului?

— Zamfirescu, internistul de la dumneata...

— Mormânt, mă, înțelegi? ceru Lecuția lui Radu, punând arătătorul în dreptul buzelor. Ăsta are clanță a dracului, dacă știe el, știe tot orașul, e om pervers, mă poate avea la mână... Și apoi îl știi pe inginerul Pătrușescu...

Ieșind pe palier, Minor ceru lui Vasiliu să descuie apartamentul. Traseră cadavrul la o parte și intrară. Un aer

stătut îi întâmpină și Radu lăsă ușa deschisă, aprinzând lumina. Minor, urmat de Vasiliu și de procuror trecură prin camere cercetând totul în jur. Nu li se părea nimic suspect.

— Vă dați seama, vă lipsește ceva? întrebă Minor. E vreun lucru deranjat de la locul lui?

— Deocamdată nu observ nimic deosebit, zise Vasiliu privind roată în toate părțile.

— Cunoașteți victima?

— Nu. Nu l-am văzut niciodată pe acest om…

— De ce-o fi venit oare la ușa dumneavoastră? întrebă Minor total mirat, cu mâinile în buzunare. Tentativă de furt? Nu s-a găsit nicio cheie potrivită asupra lui, niciun șperaclu sau altă sculă…

— Nu știu, nu pot să înțeleg nimic, zise Radu înălțând din umeri. Sunt uimit de toate cele întâmplate, dar nu pot găsi o explicație. Omul nu are vreun act asupra lui?

— Nu, nu are, dar îl identificăm noi repede. Bine, să mergem.

Zicând acestea, Minor, Albuleț și Vasiliu ieșiră din nou pe palier. Se dispuse ridicarea cadavrului și transportarea lui la morga orașului, lucru de care avea să se îngrijească plutonierul de miliție Lascu chiar în seara aceea. Apoi cu toții coborâră treptele și ieșiră afară la aer.

Zărind fata în mașina lui Vasiliu, căpitanul Minor se îndreptă repede către ea, deschise portiera, se prezentă cât mai respectuos, scuzându-se pentru întârziere și îi ceru să povestească tot ce făcuse în după-amiaza aceea, mai ales de când stătuse în mașină așteptându-l pe domnul Radu.

Leny, emoționată relată totul, de când plecase cu mașina din curtea casei părintești și până se întunecase și venise căpitanul Radu Vasiliu, găsind-o ascultând la radio „Scrisoarea pierdută” de Caragiale.

— Tatăl dumneavoastră a stat mult sus? întrebă Minor în cele din urmă.

— Un minut sau două, spuse Leny cu glas șoptit. Atât cât a urcat treptele, a găsit ușa încuiată și s-a întors…

— Nu v-a spus dacă a văzut în fața apartamentului tovarășului căpitan Vasiliu ceva deosebit?

— Nu, nu mi-a spus nimic. Dacă era într-adevăr ceva, în mod sigur îmi spunea…

— Dar cât timp ați așteptat dumneavoastră în mașină, o oră și

jumătate sau cam așa ceva, n-ați observat cine a intrat și a ieșit din bloc?

— N-am observat absolut nimic, spuse Leny cu glas tot mai precipitat. De altfel, cred că nici n-am fost atentă, eram preocupată de ascultarea piesei de teatru. Domnul Radu chiar m-a găsit cu capul plecat asupra aparatului de radio…

— Bine, domnișoară, conchise Minor. Încă o dată vă cer scuze. Acum ca să nu vă mai reținem fiind târziu, v-aș ruga să treceți mâine dimineață pe la noi la Miliția-oraș pentru o simplă declarație…

— Am să vin…

— Și invitați-l și pe tatăl dumneavoastră. Veniți amândoi…

— Bine, domnule căpitan…

Erau orele aproape zece seara când locatarii apartamentelor de la scările vecine și de prin blocurile alăturate, aflaseră deja despre cele întâmplate. Curioși, începuseră să se adune în fața intrării principale de la primul bloc. Plutonierul de miliție însă, în așteptarea mașinii mortuare nu dădea voie nimănui să urce scările și-i îndemna pe fiecare să plece și să-și vadă de treabă.

Radu dădu mâna cu Minor, cu procurorul și cu medicul Zamfirescu după care se urcă în mașină alături de Leny, porni motorul și accelerând plecă s-o ducă pe fată acasă.

Ea era tot tăcută, speriată, sub impresia celor întâmplate în ultimele două ore. Mâinile ținute pe genunchi îi tremurau ușor. Buzele la fel… Privea drumul înainte, luminat de farurile mașinii și copleșită ca sub o grea povară, nu scotea o vorbă.

13

Dacă în primele concluzii ale anchetei s-a crezut că bătrânul, un simplu cerșetor a sucombat, pe palierul blocului în timp ce bătea la fiecare ușă să ceară de pomană, a doua zi dimineața lucrurile începuseră să se limpezească.

Sculându-se cu noaptea în cap, Radu Vasiliu intrase în baie să se bărbierească. Se simțea obosit, avusese un somn greu, agitat, dar spălându-se, apa îl înviorase puțin. Până târziu, spre miezul nopții cercetase toate ungherele camerelor, toate sertarele, șifonierul, biroul, noptierele, în speranța că poate va afla vreun indiciu în legătură cu moartea bătrânului, dar nu constatase nimic deosebit. Se gândise în primul rând la schițele lui de proiect, poate le vizase careva, vroia să intre în posesia lor, dar totul era intact și nici cea mai mică urmă nu indica intenția cuiva de a și le însuși.

Tocmai când își dădea cu colonie pe față, auzi ușa de la intrare deschizându-se. Nu se sesiză, știa că este Florina. Ieși totuși în ușa băii să vadă ce face și o văzu pe fată aplecată, îndreptând covorul din hol, cu un mic plic albastru în mână.

— Ce faci, Scufiță roșie? o întrebă Radu îmbrăcând cămașa. Te-ai sculat așa dimineață?

— Da!

— Și?

— Mulțumesc bine, răspunse ea moale, sfioasă, cu capul plecat, de parcă nu îndrăznea să privească în ochii oamenilor. Am venit mai devreme să fac treabă, pentru că pe la zece mă duc cu mama până-n oraș...

— Ce-i cu plicul acela?

— Când am intrat, m-am împiedicat de covor și îndreptându-i colțul am găsit plicul acesta, lângă ușă. Văd că are o pată roșie pe el...

— Ia dă-l încoace!

Radu luă repede plicul, îl întoarse pe toate părțile și într-adevăr, către unul din colțuri se zărea o pată de sânge uscată, aproape ștearsă. Un scris mărunt, ordonat, frumos caligrafiat desemna adresa: „Domnului Radu Vasiliu, Aleea Teilor, blocul 1, apartamentul șapte. Personal”.

„Al cui să fie scrisul ăsta? se întrebă el neliniștit. Nu-l mai întâlnise. Și de ce a băgat plicul sub ușă, când am cutie de

scrisori?”

Grăbit, trecu în cameră și rupse plicul. Trase apoi afară hârtia și citi următoarele:

Domnule,

Te va mira poate îndrăzneala mea de a-ți scrie. Demult, însă, nu mai sunt o fetiță, o naivă, anii și viața mi-au maturizat gândurile, sunt conștientă de acțiunile mele, de sentimentele ce mă încearcă în aceste clipe, sentimente de dragoste pe care îți mărturisesc nu le-am trăit niciodată cu intensitatea cu care le trăiesc de câteva zile de când mă aflu în preajma dumitale. Seara pe care am petrecut-o în camera mea n-am s-o uit niciodată. Am avut putința să-ți citesc în ochi și să văd arzând aceeași flacără a chemării către iubire care mă mistuie și pe mine. A fost o seară veselă, m-am simțit fericită, dar noaptea după plecarea dumitale a fost un chin, un coșmar. Atunci am înțeles că-mi lipsești, că nu pot pleca din acest oraș până nu am asentimentul dumitale dacă ne putem întâlni sau nu pe aceeași punte a dragostei. Doresc însă ceva serios, sincer, nu un simplu divertisment.

Toată viața mi-am dorit un bărbat ca dumneata. Știu, vei zice că nu te cunosc îndeajuns și n-am de unde face asemenea aprecieri cu care să-mi hrănesc speranțele. Mi-ai apărut în cale fugar, dar norocul m-a ajutat să te reîntâlnesc după ani de zile, parcă mai fascinant decât în prima zi. Am cunoscut până acum fel și fel de bărbați, dar i-au atras numai frumusețea fizică și dincolo de ea nimic. Am suferit mult și nu e cazul să mă destăinui acum. Nu mulți știu că în fața unei experiențe triste, nu mai ai voie să greșești, nu ai voie să treci nepăsător pe lângă fericire atunci când ea îți surâde. Dumneata cred că vei fi această fericire. Ai reapărut în viața mea într-un moment total de derută, de depresiune sufletească, de indispoziție și refuz de a lega măcar pentru simplu divertisment o prietenie nevinovată cu cineva.

În seara aceasta plec să mă întâlnesc cu prietenul meu cu care m-ai auzit vorbind la telefon. Este imperios necesar să-l întâlnesc, altfel cred că-mi voi rata o eventuală nouă carieră. Am fost de dimineață la spital, mi-am scos ghipsul de la picior, sunt complet vindecată, pot conduce mașina. Altfel trebuia să vină el până aicea și-i încurcam unele treburi legate de specialitatea lui.

Vom împărți deci drumul pe jumătate. Voi face totul, dacă mașina mă ascultă ca după ce mă opresc un ceas, două și acasă, la București, să revin aici în oraș mâine către ora prânzului.

Și acum, în încheiere o rugăminte, care-i de fapt și scopul acestei scrisori ce m-am hotărât să ți-o trimit deoarece în după-amiaza aceasta am sunat poate de sute de ori la dumneata, dar telefonul a rămas de fiecare dată mut. Și cum am hotărât să „îndrăznesc" înainte de a pleca, am scris. Deci rugămintea: dacă te hotărăști pentru o prietenie sinceră, răspunde-mi prin prezența dumitale mâine seară la o întâlnire, fie la mine, fie la dumneata. Vreau să facem o escapadă cu mașina mea – a dumitale mi-ai spus că e în reparație – la una din cabanele din apropiere, unde vei voi dumneata. Sau poate că vrei să rămânem în oraș. În orice caz, doresc să fiu singură cu dumneata pentru a hotărî ceea ce mă interesează.

Mâine după-amiază aștept un telefon în camera mea de la hotel. Îl aștept cu emoție...

Cu cele mai bune sentimente,

Auris.

P.S. De fapt, am așteptat ca această scrisoare s-o primesc eu din partea dumitale. Dar cum timpul mă presează – trebuie să plec și nu vreau să te pierd – am îndrăznit. Admir timiditatea dumitale...

Aceeași.

Complet derutat, Radu Vasiliu rămase câteva clipe cu scrisoarea în mână, golit parcă de gânduri, amețit. Sincer să fie, nu se aștepta la așa ceva. O plăcea, ăsta este adevărul, desigur, sentimentele lui poate și le trădase în discuția din seara aceea, ea intuise că nu-i este indiferentă, intuise poate și o anume rezervă din partea lui, care în finalul scrisorii o trecea pe seama timidității, dar nu se aștepta ca ea să i-o ia înainte, să aibă inițiativa, justificată după cât se vede, dar poate o justificare de circumstanță. Rezerva lui era dictată de incertitudinea în privința identității ei, a rolului ce poate-l juca în afacerea Grama; nu putea ști nimic exact despre ea, decât unele succinte edificări că e o femeie inteligentă, cultă, lipsită de extravaganță în comportare, cu un fond sufletesc deosebit, totul adăugat la

frumusețea ei captivantă, seducătoare, de ajuns pentru a da curs unui îndemn, a unei dorințe să fii aproape de ea, să te îndrăgostești, să începi s-o iubești…

„Să mă placă ea atât de mult? se întrebă parcurgând rândurile scrisorii de zeci de ori, până ce aproape le învățâ pe dinafară. Tot ce se poate… Dar de unde și până unde o asemenea subită pasiune pentru mine? Și eu care-mi puneam problema, neștiind cum să fac s-o determin să-mi accepte o prietenie mai apropiată! Mergând cu sentimentele către inima ei, văd că mi-a ieșit în întâmpinare la jumătatea drumului. Sau poate că a trecut mai mult de jumătate”.

Vesel, se duse și deschise aparatul de radio, începu apoi să fredoneze o melodie, mai citi o dată scrisoarea și apoi o strecură în buzunarul vestonului. În timp ce-și punea cravata își aminti de spusele colonelului Drăgănescu că dacă ea este într-adevăr trimisa lui Grama, va face tot posibilul să-l prindă în mrejele dragostei ei urmărind să meargă la sigur cu îndeplinirea misiunii ce i-a fost încredințată, dar totodată își zise că sfaturile comandantului sunt bune, dar pentru situații altele decât acestea. Auris Bunescu nu manifestase până acum niciun fel de interes pentru preocupările lui de inventator și avea sincera impresie, așa cum o spusese deschis, că totul nu este decât o simplă întâmplare care, regretabil, aruncă o lumină dintre cele mai sumbre asupra unei femei cinstite ce-și desfășoară activitatea de reporter. Și e cu atât mai de neînțeles cu cât ea zbătându-se în dreapta și-n stânga să prindă cele mai semnificative aspecte ale activității orașului pe care să le facă cunoscute în țară și peste hotare, nici nu bănuiește că zeci de ochi îi urmăresc fiecare pas, i se discută fiecare gest, i se comentează fiecare replică, se trag concluzii cu multe semne de întrebare…

— Vă fac o cafea, domnule Radu? întrebă Florina venind în pragul dormitorului.

— Nu, mulțumesc, sunt grăbit, zise Radu punându-și vestonul. Am deschis ferestrele. Vezi, ai grijă să le închizi când pleci. Poate vine iar vreo furtună. La revedere!

— La revedere…

Bine dispus, Radu ieși în fața blocului și o apucă pe aleea asfaltată către oraș. Plouase peste noapte, se vedea câmpul încă umed și noroit, dar acum soarele începuse să se ridice pe

bolta albastră a cerului, fără pată de nor, prevestindu-se și azi căldura din ajun ce aproape că-ți tăia răsuflarea. Regreta că dusese aseară mașina la garaj, i-ar fi fost necesară acum, mai ales că de la regiment, cu aprobarea comandantului avea să se ducă până la Miliție să-i arate căpitanului Minor pata de sânge de pe plicul primit, care în mod cert era în legătură cu moartea bătrânului. „Într-adevăr, cine să fi băgat plicul sub ușă? se întrebă el mergând către oraș. Dar de ce sub ușă și nu a fost pus la cutia cu scrisori? Și de ce are pata de sânge pe el? L-a adus Auris? Nici gând de așa ceva… Sau este posibil să-l fi adus ea… L-a adus înainte de moartea bătrânului. N-a știut că există cutie de scrisori, sau a știut și ca să fie mai sigură a socotit de cuviință că cel mai bun lucru este să-l vâre sub ușă… Și pe urmă a venit bătrânul… Dar ce căuta omul ăsta la ușa lui? Și de ce plicul are urme de sânge? Să-l fi adus chiar bătrânul? L-a cunoscut Auris și i-a încredințat lui să i-l aducă? Dar de unde până unde să-l fi cunoscut? Și cum de a sucombat la ușa lui?”

Grăbi pasul, deoarece se apropia autobuzul de stație și nu vroia să piardă cursa ca să fie la timp la regiment.

Când în dimineața aceea căpitanul de miliție Minor, intră în biroul său, rămase surprins că deja era așteptat de cineva. Era un om trecut de cincizeci de ani, cu părul albit la tâmple, cu mustața tunsă scurt și ochi negri, pătrunzători. Omul purta o salopetă ce fusese altădată albastră, acum decolorată de soare și de prea multe spălături, însă curată și călcată. Proaspăt bărbierit și cu cămașă albă, arăta un om îngrijit, ce-i place să-și respecte ținuta.

Văzându-l pe căpitan că intră în birou, noul venit se ridică respectuos de pe scaun, își trecu mâna prin păr să și-l aranjeze, să nu fie cumva în dezordine și dădu din cap în semn de bună dimineața.

— Ei, cam de noapte! zise Minor zâmbind și după ce-și puse cascheta în cuier, trecu la birou. Grăbit, nu?

— M-ați chemat, tovarășe căpitan și am zic că în trecere către fabrică să dau pe aicea și să nu pierd vremea. Tovarășul plutonier Lascu din biroul de alături mă cunoaște, mi-e vecin și a zis să nu stau pe sală…

— Foarte bine. Ia loc te rog. Cum te cheamă?

— Vasile Dedițel. Mi-a spus fata să vin. Chestia cu ăla mort la

ușa lui domnu Radu, căpitanul de la tancuri…

— A, dumneata ești Dedițel?

— Da, eu sunt, mecanic auto la „mobile”

— Aha, da, am nevoie să aflu câteva lucruri de la dumneata, zise Minor și descuind biroul, trase sertarul și puse deasupra diferite dosare, un blocnotes, un stilou, câteva creioane colorate, o riglă. Dar stai jos, tovarășe, de ce ai rămas în picioare? Domnișoara nu vine?

— Vine mai târziu…

— Stai jos, te rog.

Sfios, tăcut, Vasile Dedițel se așeză pe scaunul din fața biroului în așteptare, cu mâinile pe genunchi. Într-un birou alăturat se auzea țăcănind o mașină de scris și cineva care vorbea tare la telefon, un bărbat, ce nu se făcea înțeles de cel de la celălalt capăt al firului: „Aici e judiciaru tovarășe, pentru problema cu camionul dă dumneata la accidente. La accidente, am zis, ce n-auzi sau vrei să mă ții de vorbă?… N-avem noi treabă cu problema asta. Am terminat!” Pe sală se auzea o femeie plângând tare, cu sughițuri și un bărbat care căuta s-o liniștească cu vorbă bună: „Lasă că punem noi mâna pe el, nu mai da apă la șoareci de pomana dracului. Așa sunteți toți, umblați teleleu prin piață, prin prăvălii cu poșetele deschise, cu buzunarele aiurea de nu știți când vă ușurează un nemernic de bani și pe urmă dați fuga la noi…”, „n-am luat seama tovarășu milițian, zău n-am luat sama, tocmai mă uitam la o stambă și când dau să scoț banii, ia-i de unde nu-s, asta-i!”, „acuma uite, ai rămas și fără stambă și fără bani!”. Afară în curte, un bătrân se tot ruga, pesemne de-un ofițer de miliție și nu-i dădea pace aceluia să plece încotro avea omul treabă. „Vă aștept, nu plec de aicea tovarășu locotinent fără dumneavoastră, păi ce, să-mi scoată noru-mea lucrurili din casa mea, muncită de mine, numa pentru că am un copil neghiob de trăiește cu farmecile ei?”

Vasile Dedițel asculta toate acestea privindu-l pe căpitan cum studiază schița unei case sau așa ceva și se gândea că multă lume cu necazuri mai intră și pe ușa Miliției, fiecare vine aci c-o nădejde în suflet să i se facă dreptate, alții nu vin de bună voie, ci sunt aduși cum s-ar spune pe sus, prinși cu mâna în buzunarul altuia cum de exemplu ăla de i-a luat banii femeii din prăvălie tocmai când săraca de ea vroia să cumpere niște stambă…

— După câte sunt informat, începu Minor, dumneata tovarășe

Dedițel te ocupi de mașina tovarășului căpitan Radu Vasiliu, nu?

— Da, așa este, mă ocup de ea, tresări Dedițel din gândurile lui și-l privi pe ofițerul de miliție cu supunere și înțelegere. Pot spune că de când și-a luat-o mă ocup. Îmi place meseria și dânsul a văzut că i-o îngrijesc cum trebuie, are încredere în mine...

— Tot timpul o îngrijești?

— Da, tot timpul. Înainte de curse însă, adăugă el explicativ, sau când are drum mai lung de făcut, îi trag o revizie generală de la motor până la suspensie de exemplu...

— La fabrica de mobile ce faci?

— V-am spus, mecanic auto. La garaj...

— A, da, îmi amintesc. Ei, urmă Minor aprinzându-și o țigară, poți să-mi povestești ceva în legătură cu cele întâmplate la ușa căpitanului Vasiliu? Știi despre ce este vorba, nu?

— Da, știu, mi-a spus fata aseară...

— Ei, te rog, îl îndemnă Minor la vorbă. Te ascult... Dar cu lux de amănunte, să nu scapi nimic, totul este important...

— Da, cu lux, tovarășu căpitan, așa cum spuneți dumneavoastră.

— Fumezi?

— Nu, m-a ferit dumnezeu de boala asta! zâmbi el.

— Chiar că-i o boală, zâmbi și Minor. Ei, ia să auzim.

Vasile Dedițel, calm, cu ochii mereu în tavan parcă să-și amintească totul și să nu uite ceva, relată de-a fir a păr tot ce știa în legătură cu venirea lui la Radu Vasiliu. Când urcase în grabă scările să vadă dacă ofițerul este acasă și să-i dea mașina în primire, nu observase, dar când coborâse treptele zărise dincolo de ușa de serviciu, în spatele blocului, lângă boxele de gunoi, un bătrân. Stătea pe niște cărămizi și se odihnea cu capul pe genunchi cuprins între palme, de parcă dormea. Niște copii se jucau cu mingea, mingea l-a lovit din greșeală și numai atunci, o clipă el și-a înălțat privirea tăcut, liniștit, dând numai din mână în dreptul frunții de parcă ar fi vrut să alunge un roi de muște care nu-i dădeau pace. De ajuns ca să-l fi recunoscut a fi Tachi Cazaridis, zis Bijutierul, zis Elvețianul, fost ceasornicar cândva pe Strada Mare, acum ratat din cauza beției, ajuns hamal pe la fabrica de mobile, apoi gunoier și mai apoi un fel de salahor pe unde se nimerea, spărgea lemne pe la oameni, căra gheață la restaurant, ajuta la descărcarea mărfurilor prin gară...

— În mod sigur era el? întrebă Minor foarte atent.

— Sigur, tovarășe căpitan. L-am văzut, el era…

— Ai vorbit cu el?

— Ce să vorbesc? se miră Dediței. N-aveam ce vorbi. Eram grăbit, v-am spus, numa ce l-am văzut prin ușa de din dos care duce la boxele de gunoi. Dumneavoastră l-ați văzut vreodată?

— Până aseară, nu…

— E un om cu părul cânepiu, lățos și mustață mare, roșcată. Buza de deasupra o are tăiată…

— Da, așa arăta și acela…

Minor stătu puțin pe gânduri, apoi zise:

— Am să te rog să mergi cu mine să-l recunoști. De acord?.

— Cum ziceți dumneavoastră, tovarășu căpitan, consimți Dediței, numa să vorbiți la fabrică. S-a dus pontaju…

— Bine, vorbim noi. Lascule! strigă Minor spre biroul vecin. Ia vino până aici!

Într-o clipă intră în birou și luă poziția de drepți plutonierul de miliție Lascu, scund și gras, strâns în curele, rumen la față, care în treacăt făcu cu ochiul lui Dediței, ca niște cunoștințe vechi ce se aflau.

— Lascule, zise Minor, dă dumneata un telefon la „mobile”, la serviciul personal și spune acolo că meșterul Dediței e la noi pentru o problemă și vine peste vreo două ceasuri…

— Să le spun că-i arestat? întrebă plutonierul și făcu iară cu ochiul către Dediței și acesta zâmbi, lăsând capul în pământ. Sau…

— Ce arestat, măi! se miră Minor, zâmbind și el de gluma lui Lascu. Vrei să bagi omul la apă? Spune, unde ați dus cadavrul de aseară, de la blocuri?

— La morgă, așa cum ați ordonat, raportă plutonierul scurt. Acum de dimineață îi face autopsia…

— La spital?

— Nu la spital, că la spital n-a vrut să-l primească…

— Cine n-a vrut?

— Pai chiar doctorul Zamfirescu care a fost aseară. Zicea că morga spitalului e a spitalului. Pentru cazurile astea să fie folosită morga cimitirului că tot stă degeaba…

— Și l-ați dus la cimitir?

— Da, acolo. L-am dat în primire paznicului. Acum de dimineață vine medicul legist. Vine și doctorul Zamfirescu…

— Bine, ești liber, spuse Minor. Pregătește-te, când mă întorc mergem să facem o percheziție la domiciliul celui decedat.

— Ați aflat cine este?

— Da, uite spune dumnealui că l-ar fi recunoscut a fi un fost ceasornicar din oraș, unul Tachi Cazaridis. Află-i adresa…

— Am înțeles, tovarășe căpitan!

Peste câteva minute, Minor și Vasile Dedițel se găseau într-o mașină a Miliției în drum către cimitirul orașului. Trecură pe Strada Mare, aglomerată ca de obicei, cu trotuarele ticsite de lume, cu copertinele de dril ale magazinelor întinse deasupra vitrinelor să țină umbră. La restaurantul „La nunta Zamfirei”, un camion era tras lângă bordura trotuarului. Petrică, chelnerul, ajutat de doi băieți descărcau gheața pentru ziua aceea. În grădina de vară nu se vedea nimeni. Era prea devreme ca vreun client să dorească să ia măcar un pahar de bere. Trecură pe lângă piață, unde în jurul tarabelor erau înghesuite zeci de căruțe ale țăranilor veniți din satele de prin împrejurimi cu marfă spre vânzare și unde se mai vedea încă instalat marele cort al circului, cu pânza peticită și câteva căsuțe vagonete pe roate în preajmă-i, seara atât de zgomotos, acum totul pustiu, tăcut, lipsit parcă de viață. Ieșiră pe câteva străzi lăturalnice, pavate cu piatră de râu, cu cișmele de fontă la colțuri, cu case scunde, ascunse în verdeața grădinilor și câini rătăcind pe trotuare și ajunseră, în sfârșit pe un drum mai larg, străjuit de plopi înalți și bătrâni ce ducea spre locurile de veci.

Mașina intră pe poarta larg deschisă, deasupra căreia pe-o arcadă de tablă scria „Cimitirul ortodox”, pătrunse pe-o alee noroită de ploaia ce căzuse peste noapte și opri lângă morgă, o căsuță dărăpănată, cu zidurile coșcovite, acoperită cu tablă, având două ochiuri de geam sparte, prăfuite. Puțin mai încolo, o altă căsuță, cu două încăperi, mai îngrijită, cu gărduț de șipci vopsite în verde în juru-i și glastre cu flori la ferestre, era locuința paznicului.

Zărind mașina trasă în fața morgăi, un bătrân cocârjat, cu o greblă în mână, în niște pantaloni peticiți și ghete sparte, alergă printre morminte și se înfățișa căpitanului Minor care numai ce coborâse, urmat de Vasile Dedițel.

— Bună dimineața, să trăiți! zise el abia trăgându-și răsuflarea și cu mâna tremurândă înălță șapca de pânză soioasă ce-i acoperea creștetul pleșuv. Ați venit la *atopsie?*

— Dumneata ești paznicul? întrebă Minor punându-i mâna pe umăr.

— Eu, să trăiți…

— Ai primit aseară un cadavru aci…

— Am primit. E înăuntru… Așteptam pe domnu' *doptor* la *atopsie…*

— Bine, o să vină și doctorul, zise Minor zorindu-l. Până atunci deschide să-l vedem…

Paznicul lăsă grebla, apoi cu pasul legănat, abia trăgându-și picioarele, o luă înainte, urmat îndeaproape de Minor și Dedițel. În jur, peste morminte plutea o liniște adâncă, gravă, așa cum este de obicei în cimitire. Numai undeva mai către margine se auzeau lovituri de ciocan și vocile repezite ale unor oameni.

— Îs pietrarii, lămuri paznicul văzând atenția cu care Minor privea într-acolo. Pun o cruce de *malmură* la groapa lu domnu Aristică Argintaru, ăl de-a avut cârciuma pe vremuri „La viața veselă", lângă piață… A murit astă iarnă, pe viscolul ăla marele…

— Dar cine i-a tocmit crucea? întrebă Minor așa ca să zică ceva.

— Are o fată plecată în America, s-a măritat c-un franțuz pe acolo, a trimis bani aici la neamuri, că are neamuri…

Zicând acestea, paznicul ajunse la morgă, desfăcu sârma cu care era legată ușa și apoi împinse cu umărul să dea tăblia de perete. Dar rămase prostit în prag și încet, pierdut, întoarse privirea tâmpă către Minor care venise lângă el.

— Ce-i moșule?

— Nu e mortu, tovarășu căpitan…

— Cum nu e mortu? întrebă zorit Minor și dându-l cu un gest repezit la o parte intră în morgă. Masa de brad, acoperită cu o tablă zincată era goală. În încăpere nimeni, pustiu. Numai o banchetă de scândură putredă, hâită într-o parte, pe ea un lighean ruginit și în lighean câteva cârpe murdare; alături o sticlă goală, unsuroasă, în care fusese cândva untdelemn. În colțurile afumate, cenușii, păianjeni, iar lângă perete, un sfeșnic încărcat de ceară, stătea singuratic, nefolosit poate de multă vreme.

— Unde-i mortul, moșule? se întoarse căpitanul și-l privi aspru pe paznic. Nu l-au adus aici aseară?

— Ba, aici l-au adus. L-am și văzut, prăpăditu de Tachi,

ceasornicaru, că mai ducea câteodată crucea la înmormântări. Un tovarăș plutoner de la miliție și cu doi oameni l-au adus. Uite, pe masa asta l-au pus…

— L-ai văzut bine? Ceasornicarul era?

— El, îl cunosc, v-am spus…

— Și… unde-i acuma? întrebă încurcat Minor, fierbând de supărare că lucrurile se complicau tocmai când se întrezărea lămurirea lor. Unde-i moșule? A plecat la plimbare?

Paznicul, înspăimântat, cu ochii apoși holbați, înălță din umeri și prinse a tremura ca-n toiul iernii.

— Dumneata ai pus sârma aceea la ușă? întrebă Minor pe un ton mai calm.

— Eu… Am răsucit-o bine…

— Dar lacăt n-ai?

— N-am, că a zis domnu administrator că nu trebuie, că cine să fure ceva de aici. Și uite beleaua…

Vasile Dedițel stătea deoparte tăcut fără să înțeleagă cine și ce trebuință avusese să ia mortul de acolo. Rude știa că nu are. Și chiar dacă ar fi avut, de ce l-ar fi luat? Nu așteptau să-l îngroape a doua sau a treia zi după ce autoritățile le dădeau aprobarea cuvenită? Încurcată treabă! Dându-se mai la o parte să nu stânjenească scurta anchetă a căpitanului, îl urmărea pe acesta cu privirea cum se învârte prin morgă, caută ceva pe jos, cercetează ochiul de geam spart și prăfuit, ligheanul ruginit, sticla unsuroasă și goală.

— La ce oră te-ai culcat moșule aseară? întrebă într-un târziu Minor.

— Nu știu, că n-am ceas, zise bătrânul cu glasul tremurat, stăpânit de teamă. Să tot fi fost miezu nopții, așa cred…

— Dumneata bei?

— Când am ce bea, beau și eu tovarășule căpitane, mărturisi el sincer, parcă mai prinzând puțin curaj că milițianul îl întreba acum altceva și nu îl tot sâcâia cu lipsa mortului.

— Dar de exemplu aseară ai băut ceva?

— Nimic. N-am pus strop în gură de marți. Marți a fost o înmormântare și mi-a dat sfinția sa și mie un chil de vin de la pomană…

— Și l-ai băut tot deodată sau ai mai tras și aseară ceva?

— Ba tot, tovarășule căpitane, tot l-am băut, că vara dacă-l ții de pe o zi pe alta se acrește și-i păcat de dumnezău să-l arunci,

e pomană…

— Dumneata ai somn greu?

— Ce să am?

— Zic ai somn greu? Adică atunci când te culci te trezești ușor sau dormi bușteан? Dai cu tunul lângă dumneata și nu auzi nimic?

— Ba, tunu l-aș auzi…

— Dar încolo?

— Așa și-așa…

— N-ai auzit azi-noapte pe cineva umblând pe aici, prin curtea cimitirului? Vreun zgomot, ceva? Ceva suspect?

— Nimic, tovarășule căpitane, nimic, răspunse sigur pe el bătrânul. Cum a dat ploaia aia eu m-am dat la somn, că-s ostenit, umblu toată ziulica de îngrijesc un mormânt ici, unul colo să mai scot și eu un ban…

— Te-ai culcat înainte de a începe să plouă?

— Înainte…

— Atunci de unde știi că a dat ploaia? Că așa ai spus „cum a dat ploaia aia eu m-am dat la somn”, nu? N-ai spus așa?

— Da, așa am spus, recunoscu bătrânul. Chestiunea e că am văzut în zori când m-am sculat că a dat ploaia și zic că de-aia am avut somn greu că în timpul ăla a dat ploaia…

— Bine, până ce o să lămurim lucrurile, mergi cu mine, zise Minor și-i făcu semn să iasă afară din morgă. Du-te, ia-ți ceva pe dumneata, încuie pe aici ce ai de încuiat, vezi pune tot sârmă la ușă și treci la mașină…

— Da, unde merg? întrebă el speriat.

— La Miliție…

— Maică-măiculița mea! începu el să se tânguie, dar nu știu nimic, n-am făcut nimic, zău să mă bată Dumnezeu dacă vă mint. Uite, asta mi-i crucea, vă jur pe sufletu meu, am dormit, n-am auzit, nu știu…

— Hai, hai! îl îndemnă Minor, nu te mai văicări că pierdem vremea. Ia-ți o haine pe dumneata, îmbracă-te și treci la mașină!

Zicând acestea, îl prinse de umăr, îl scoase afară și-l îndemnă să se ducă spre locuința lui. „Dar mai repejor că n-am timp de așteptat!” Apoi se apucă să cerceteze locul în jurul morgăi. În pământul moale, nu se vedea nicio urmă. Chiar dacă ar fi fost, peste noapte plouase și se acoperise totul. Atent să nu-i scape

nimic, Minor se apleca, lua în mână chibrite arse, bucăți de țiglă, cioburi, le privea cu atenție pe toate părțile o clipă, două și apoi unele le arunca, cu chipul tot încruntat, supărat și parcă fără să-i intre careva în voie, altele le colecționa într-o cutie de tablă ce-o luase de la mașină…

— Poate cu câinele… își dădu cu părerea Dedițel care continua să stea deoparte, tăcut, încă stupefiat de cele întâmplate.

— Nu face nimic câinele în situația asta, zise Minor cercetând pragul morgăi. A plouat, mirosul dispare…

Dar nu apucă să termine vorba, că deodată tresări, se aplecă și ridică ceva metalic de lângă treapta de piatră crăpată a morgăi.

— Ei, de aici poate începem dezlegarea misterului atât a morții ceasornicarului, cât și motivul pentru care a fost făcut să dispară, zise Minor și puse bucățica de metal în cutia zincată. Gata moșule?

Paznicul, pe umăr cu o flanea, venea încet către mașină, abia trăgându-și picioarele după el.

— Vai de sufletelu meu, tovarășule căpitane, se tânguia el. Ce-am făcut? Nu știu nimica… N-am văzut nimica…

— Haide și nu te mai boci, zise Minor. Dacă nu ești vinovat o să-ți dăm drumul. Dar până atunci…

14

Cum ajunse la sediul Miliției, căpitanul Minor îl găsi în biroul său pe Radu Vasiliu. Ofițerul stătea pe un scaun tapisat, la o măsuță rotundă, lustruită și citea ziarul „Sportul”. Proaspăt ras, dar cu ochii ușor încercănați, palid, Vasiliu arăta că nu prea dormise mult în noaptea aceea. Într-adevăr, scormonise prin camere, peste tot, poate o afla ceva în legătură cu moartea bătrânului, dar nu constatase nimic deosebit. Numai acum de dimineață, scrisoarea descoperită de Florina sub covorul de la ușă, scrisoare cu pata de sânge pe plic, poate avea să elucideze într-un fel misterul ce plana în jurul neînțelesului deces de la ușa apartamentului său.

— Bine ați venit! zise Minor și-i întinse mâna. Mă așteptați demult?

— De cinci minute, zise Radu privindu-și ceasul brățară. Nu mă plictiseam în niciun caz... Citeam „Sportul”...

— Mâine meci tare pe „Republicii” în Capitală, ce ziceți? întrebă Minor și-i făcu semn lui Vasiliu să se așeze pe scaunul din fața biroului său.

— Adică ce trebuie să spun? zâmbi Vasiliu.

— Care pe care...

— Mă provocați la o discuție contradictorie?

— De ce neapărat în contradictoriu? se miră Minor și scoțând un pachet de țigări îi întinse și lui Vasiliu să se servească. Se cunoaște superioritatea echipei Dinamo, așa că rezultatul este dinainte scontat. Deci concluzia e clară... Steaua, iertați-mă, știu că nu vă convine, dar a cam... apus.

— Zău?

— Parol! Nu vedeți că nu are înaintare?

— Dar ce, Dinamo are? replică zeflemitor Radu. Pârcălab aleargă ca un pensionar, Frățilă s-a dat la fund, Lucescu rătăcește pe undeva când pe stânga, când pe dreapta, numai Dumitrache, puștiul ăsta face înaintarea aceea să sclipească. Cu o așa echipă...

— Aș merge la un pariu, zise Minor zâmbind, în timp ce-și rânduia hârtiile pe birou. Vă invit mâine la mine, la televizor...

— Nu fac pariu. Din principiu nu fac și nici la televizor nu pot veni, replică Vasiliu cu părere de rău. Mulțumesc pentru invitație, mi-ar fi făcut plăcere, dar...

— Aveți vreo… combinație, ceva? râse Minor. Nu sunt indiscret, dar… Cine, era studenta de aseară? Drăguță fată.

— Nu… altcineva…

— A, știu. Reportera… V-am văzut la bal, apoi de vreo două ori prin oraș. „La nunta Zamfirei” mi se pare…

— Mda, confirmă Vasiliu, am primit o scrisoare de la ea…

— Zău? Aveți succes. Și nu mă mir…

— Dar nu pentru ca să mă laud că am succes am venit, zâmbi Vasiliu, ci pentru a vă arăta plicul scrisorii…

Scoase din buzunar plicul, îl puse pe birou și Minor îl luă imediat în mână.

— Ce-i cu el?

— Nu vedeți?

— O pată de sânge… Credeți că e în legătură cu…

— Nu cred deocamdată nimic. Dumneavoastră concluzionați…

— Cum v-a parvenit plicul?

Vasiliu povesti totul și Minor își făcu câteva însemnări în bloc-notesul de pe birou.

— Uite dom’le, zise după aceea, dacă cercetam mai cu de-amănuntul camera, poate că dam peste el. Dar cum mi-ați spus că nimeni nu a intrat în apartament și nu vă lipsea nimic, n-am insistat în această privință. Ușa n-a fost forțată, așa că…

— Vreau să vă spun încă ceva, urmă Vasiliu. Nu știu dacă poate fi în legătură cu acest caz…

— Da, vă rog, îl îndemnă Minor. V-am oferit țigări, nu fumați?

— Nu, abia am terminat acum câteva minute…

— Vă ascult…

— Azi dimineață, în timp ce mă duceam către regiment, mi-am amintit că aseară, venind acasă și găsind mașina trasă în fața blocului cu fata în ea, am vrut să mă duc repede sus să-mi iau permisul de conducere…

— Da, și?

— Și băgând mâna în servietă să-mi iau cheia de la ușa apartamentului, n-am găsit-o…

— Și totuși cu ce-ați intrat după aceea? întrebă interesat Minor. Că doar dumneavoastră ne-ați deschis-o.

— Cu cheia de rezervă pe care o am totdeauna în mașină…

— Și ce credeți? Ați pierdut-o sau bănuiți că v-a fost sustrasă de cineva interesat?

— Eu pierd foarte greu ceva, zise Vasiliu. Mai ales cheia care

o țineam în servietă și dădeam în orice clipă peste ea…

— Credeți pe cineva interesat să intre în camerele dumneavoastră? repetă Minor întrebarea.

— Nu…

— În orice caz dacă v-o sustrăgea cineva în legătură cu bătrânul, adică dacă l-ar fi trimis să fure, găseam cel puțin cheia asupra lui. Dar n-am găsit nimic… Ați fost de față la percheziție…

— Vedeți, vorbi cu un fel de jenă Vasiliu, eu v-am spus chestiunea asta, socotind că poate o legați într-un fel de cele întâmplate…

— În orice caz, reținem sesizarea dumneavoastră, îl asigură Minor. Iar plicul îl voi trimite de îndată la expertiză. Poate că este aceeași grupă de sânge cu a victimei… Apropo, își aminti Minor, știți că a dispărut cadavrul de la morgă?

— Ce s-a întâmplat? întrebă uluit Vasiliu și se ridică de pe scaun, fără să-i creadă urechilor cele auzite. A dispărut? Când? Cum? Extraordinar!

Minor îi relată totul și Vasiliu rămase îngrozit.

— Domnule, zise el lovind nervos cu palma sticla biroului, cred că cineva a fost interesat în această direcție. Categoric! Cineva care este vinovat de moartea bătrânului. Dar stai… stai, se calmă el, bătrânul a murit de atac de cord… Așa a spus doctorul aseară…

— E numai o presupunere, neverificată, zise Minor. Nici n-o putem confirma în situația asta…

— E fantastic! izbucni Vasiliu. Fantastic… Dom’le câte se pot întâmpla…

Se plimbă câteva minute prin cameră, cu mâinile la spate gânditor, încă uluit de cele auzite și oricât se străduia nu putea înțelege de ce se întâmplase toată această poveste la ușa lui? Moartea bătrânului, acum dispariția lui… Ar putea fi cumva în legătură cu Auris Bunescu? Singurul indiciu ce-l făcea să se gândească la ea, era scrisoarea, pata de sânge de pe plic… „Dacă e sângele bătrânului, însemnează că el, trimis de Auris a adus scrisoarea? Tot ce este posibil… Un prăpădit ca ăsta putea să facă și pe comisionarul pentru câțiva lei… Dar cine va putea lămuri oare ceva în legătură cu dispariția cadavrului? Auris lipsește din oraș, se înapoiază la ora prânzului după cum afirmă în scrisoare.”

— Vă las, spuse Vasiliu într-un târziu. Plicul, deci rămâne la dumneavoastră…

— Da, rămâne la noi…

— La revedere și succes lui Dinamo!

— Nu mai puțin Stelei!

Dădură mâna zâmbindu-și unul altuia cu prietenie, după care căpitanul Vasiliu ieși.

Când Radu Vasiliu ajunse la sediul Securității județene și ceru să fie anunțat, maiorul Simion tocmai telefona după el la regiment. Vorbise cu colonelul Drăgănescu și acesta îi spusese că a plecat către el, dar trece mai întâi pe la Miliție. Vorbind cu Miliția, Simion aflase deja de la căpitanul Minor ultimele noutăți în ceea ce privește moartea bătrânului.

— Aș fi foarte interesat, conchise Minor, să știu cum de a ajuns scrisoarea reporterei în mâna bătrânului. Ea însă este plecată din localitate. Analiza de la laborator a confirmat că pe plic este sângele lui. Apoi amprentele confirmă că plicul a fost în mâna ceasornicarului…

— În această privință, cereți relații reporterei, îl sfătuise Simion. Bineînțeles, fără să înțeleagă faptul că se face o anchetă…

— De ce?

— Nu știu, nu-i cunosc identitatea dar cred că e o străină și socotesc că nu-i bine să interpreteze intervenția dumitale ca un act inoportun…

— Se spune că-i din București…

— Tot ce se poate. Aș vrea însă să asist și eu la întrevederea cu ea…

— Bănuiți cumva…

— Nu bănuiesc nimic. Din simplă curiozitate. Te deranjează?

— Deloc. Dimpotrivă, mă onorează prezența dumneavoastră. La ce oră vreți s-o chem?

— Îndată ce va veni. Îmi dai un telefon.

— S-a făcut tovarășe maior. Am s-o invit după-amiaza și am să vă anunț și pe dumneavoastră…

Fiind vestit de secretară că Vasiliu așteaptă, Simion porunci să fie introdus imediat în cabinetul său.

— O, ce plăcere! zice Simion și fără să-și ia luleaua din gură, pufăind zgomotos din ea, se ridică de la birou și-i întinse mâna.

Ce faci, căpitane?

— Bine, tovarășe maior…

— Te rog ia loc, îl invită, și Vasiliu se așează într-unul din fotoliile din fața biroului. Dom'le o să ajungi celebru!

— De ce!

— Auzi, să descoperi un mort la ușa dumitale! Precis că prin reportera noastră o să afle și străinătatea…

— Cunoașteți tot ce s-a întâmplat și cum s-a întâmplat? căută să informeze Vasiliu. Cred că sunteți la curent…

— Sunt, confirmă Simion cu un calm desăvârșit. Sunt la curent. Am vrut să-l trimit aseară acolo pe un subaltern să asiste dar s-a ivit o altă problemă între timp și n-a mai fost disponibil. De altfel, Minor m-a informat despre tot…

— Și despre dispariția cadavrului?

— Și…

Simion mai pufni de câteva ori din lulea și-l întrebă pe Vasiliu dacă nu dorește pe căldura asta să bea ceva rece, un sirop, un Pepsi-cola, sau numai apă…

— Mi-e într-adevăr cald, zise Vasiliu, vă mulțumesc, dar dacă beau acum rece mă încălzesc și mai mult…

— Am telefonat mai de dimineață la dumneata, să vii să discutăm o problemă, cam neplăcută ce-i drept, dar trebuie s-o discutăm și colonelul Drăgănescu mi-a spus că și fără să te chem tot treceai pe la mine. Chestiunea cu scrisoarea…

— Da, zise Vasiliu și scoase din buzunar scrisoarea pe care i-o întinse maiorului. Am primit-o de dimineață în condițiile pe care văd că le cunoașteți. Aș vrea, însă, să știu mai întâi care-i problema aceea neplăcută…

— Ai puțintică răbdare! zise zâmbind Simion, vorba lui conu Trahanache. Te grăbești? Știu că oamenii se grăbesc când vor să audă lucruri bune, nu din cele ce-i supără…

— Poate că nu mă supără, aruncă Vasiliu și-și trecu mâna prin păr să și-l aranjeze puțin deoarece după ce se năclăiase de sudoare îl mai presase și cascheta.

— Ei, asta ar fi foarte bine, se arătă satisfăcut Simion și cu toate că era ziua, aprinse lampa de pe birou să citească mai bine cele scrise de Auris. Ia să vedem acum ce spune doamna…

Atent, fără să se grăbească, Simion începu să citească liniștit, urmărind cu atenție fiecare rând, înălțând sprâncenele a mirare, strângând buzele, pufăind mereu din lulea, cu ochii ușor

întredeschiși din cauza fumului care i se ridică vălătuci în față. Se vedea că-l interesează cele scrise de Auris, dar nu-și putea ascunde uimirea pentru întorsătura ce-o luau lucrurile în cadrul relațiilor dintre cei doi. Ce vroia ea? Ce urmărea cu această subită și neașteptată dragoste? Cine-i îndruma sentimentele către inima lui Vasiliu, ce interes, ce scopuri?

Sfârșind, împături liniștit scrisoarea, trecu de câteva ori palma peste ea, cu grijă să n-o șifoneze și zise, punând-o deoparte pe birou:

— Dumneata știi că eu mă așteptam la așa ceva?

— Dumneavoastră? se miră Vasiliu.

— Da, eu…

— Nu înțeleg.

— De aceea te-am și chemat. Mi-am dat seama că lucrurile au să ajungă aici…

— Tot nu înțeleg…

— Ei, nu înțelegi! se arătă contrariat Simion și cu un bețișor începu să scotocească tutunul aprins din căușul lulelei. Nu vrei să înțelegi, dar ai perceput totul din capul locului…

— Categoric, nu pricep nimic, stărui Vasiliu. Deodată, însă, fața i se lumină și adăugă lămuritor: Nu cumva despre cele ce v-a informat colonelul Drăgănescu, că eu și femeia…

— Mai bine zis despre cele ce l-am informat noi ca să-ți atragă atenția, căută să fie explicit Simion apăsând stăruitor pe ultimele cuvinte.

— Cred că nu era cazul, vorbi calm Vasiliu, arătându-se contrariat că totul luase o amploare puțin dorită. Se exagerează…

— Asta pretinzi dumneata…

— Pretinde realitatea…

— Mă rog, urmă Simion continuând să scotocească în căușul lulelei, dintr-o obișnuință, să facă ceva ca între timp să-și organizeze gândurile, sau poate chiar că luleaua nu-l mai asculta și se înfundase. Dar eu așteptam ca această colaborare a noastră cu dumneata să nu ia o turnură deloc dorită… Ce zici?

— Tovarășe maior, se arătă puțin revoltat Vasiliu și ochii îi scăpărară viu, aprins, nu credeți că aruncați niște săgeți cu totul gratuit? Iertați-mă, dar le consider cu totul gratuit… În definitiv, ce așteptați dumneavoastră de la mine?

— Să te comporți după indicațiile date…

— Perfect! Și cu ce am dovedit contrariul?

— Cu ce? întrebă Simion privindu-l cu ochii micșorați prin fumul lulelei. Vrei să-ți spun direct?

— Vă rog…

— Dumitale îți place femeia asta!

— Ce-i cu asta? se arătă total nedumerit Vasiliu. Dumneavoastră nu vă place? Colonelului Drăgănescu nu-i place? Căpitanului Minor nu-i place? Dar cui, oare, nu-i place? Pentru că trebuie s-o recunoaștem… place. Este?

— Dumneata să nu uiți un lucru, vorbi calm Simion, că această Auris Bunescu joacă un rol…

— Știu ce vreți să-mi spuneți, îi tăie vorba Vasiliu, dar v-aș ruga să-mi permiteți să vă pun o întrebare…

— Vă rog, consimți Simion.

— Lăsând totul la o parte, vorbesc de problema ce trebuie s-o rezolvăm, comportându-ne cu toată obiectivitatea, cu toată sinceritatea, deci fiind foarte imparțiali, foarte drepți și loiali, dumneavoastră sau altcineva, oricât ar fi de „catolic” cum se spune, nu puteți aprecia, nu puteți fi fascinat să zicem de inteligența unui agent străin, de abilitatea lui sau de frumusețea unei spioane, de curajul ei?

Maiorul Simion asculta, pufăia des din lulea, norii de fum îl înconjuraseră învăluindu-l ca într-o ceață și nu scotea o vorbă. Părea că rumegă cu obișnuitu-i calm tot ce-i servea interlocutorul său, că judecă și caută un răspuns cât mai potrivit la replică, în așa fel încât punctul său de vedere să fie deosebit de explicit. Când și când își trecea palma peste frunte, peste păr, își sugea buzele groase, nu, spusele lui Vasiliu nu-l puseseră în încurcătură, de altfel nici nu știa de ce se aprinsese așa, băiatul avea oarecum dreptate, obiectiv vorbind, așa stau lucrurile, dar el trebuie să fie atent și să nu facă un pas mai mult către relații cât de cât intime, pentru că pasul acesta poate să fie fatal, poate să-l arunce în prăpastie…

— În fond, urmă Vasiliu văzând că Simion îl ascultă cu atenție tot mai sporită, ce-mi puteți reproșa? Că am luat într-o seară masa cu ea în camera ei de la hotel? Ei, și? Doar am înțeles că numai în astfel de situații, în care partenerii să fie cât mai apropiați putem realiza niște lucruri așteptate. Nu? Ce, am sărit cumva peste cal și am încurcat treburile? Slavă domnului că îmi controlez orice gest și fiecare vorbă! A, că m-am exprimat că

este o femeie frumoasă, inteligentă, seducătoare, că îmi place și m-aș da în vânt după ea? Asta, da, este perfect adevărat, dar pot să am niște păreri, nu? Vă rog să mă credeți, vă spun cu toată sinceritatea, că dacă toate bănuielile noastre ar fi zero, dacă nimic nu ar fi adevărat, mâine m-aș însura cu ea! Ar avea cineva ceva împotrivă?

— Cine să aibă? înălță din umeri maiorul Simion. Dar vezi că în jurul ei planează un mister. Și până ce misterul nu este dezlegat... desfăcu el larg brațele, rămâne numai să-i apreciem de la distanță frumusețea, inteligența și ce mai spui dumneata, iar noi trebuie să fim mereu cu vigilența trează. Adevărat?

— Dar, v-a contrazis cineva? întrebă Vasiliu mirat. Nu v-a contrazis nimeni. Numai că în privința misterului care spuneți că planează în jurul acestei femei, eu sincer cred că totul nu este decât un fum ce-o învăluie, un fum pe care în loc să-l înlăturăm, poate că prin unele exagerări ale noastre îl și întreținem...

— Ce vrei să spui cu asta? înălță sprâncenele-i groase Simion și rămase cu luleaua în mână fără să mai pufăie din ea.

— Ceea ce este adevărat...

— Fă-mă, te rog, să înțeleg.

Vasiliu își descheie cu un gest reflex un nasture la cămașa-bluză, îi era foarte cald, simțea cum îi șiroie apa pe spinare, și buzele le avea sărate de sudoarea ce-i picura de pe față, apoi se așează mai bine în fotoliu și zise:

— Toată povestea asta, cu necunoscuta, cu afacerea Grama cum îi spuneți dumneavoastră, eu v-am creat-o, nu?

— Da, dumneata, consimți Simion. Erai dator...

— Da, eram dator, zise Vasiliu, dar vă rog să mă credeți că atunci la Viena, în seara aceea, dacă vroiam îi întorceam spatele tipului ăluia, nu dădeam două parale pe propunerile lui și gata! Ce, sunt sau voi fi singurul care pleacă în străinătate și este acostat de asemenea elemente cu propuneri dintre cele mai năstrușnice, mai ispititoare? Tovarășe maior, – continuă el tot mai aprins – altul în locul meu ar fi zis, ce să mă leg domnule la cap fără să mă doară? De ce să intru într-o afacere din astea, când îmi pot vedea liniștit de treburile mele? Dar eu ce mi-am zis? Individul a pomenit de niște aranjamente la noi în țară, se culeg date în privința industriei noastre, a economiei, persoana care venea la mine se mai întâlnea cu careva, ia să intru eu în povestea asta ca urmărind femeia să se poată ajunge, am

gândit eu, la cel care face pe colecționarul și trece furtul de date peste graniță...

— Te-ai gândit bine, aprobă Simion, și pentru asta te felicităm.

— M-am gândit bine și uite iese prost...

— Ba nu iese prost deloc...

— Ba iese, apăsă cuvintele Vasiliu. Iese... După ce că-mi pun în joc timpul meu liber, reputația, joc teatru (sincer să fiu, caut să-mi înfrâng anumite sentimente pentru femeia asta), mai îmi aud și vorbe...

— Dumneata spuneai că nu te superi chiar dacă aceste vorbe te dor, zise împăciuitor Simion și zâmbi. Și acum?

— Tovarășe maior, urmă Vasiliu cu aceeași aprindere în priviri, chiar dacă mă faceți nebun sau nu, cele ce vă spun acum i-am raportat cu câteva zile în urmă și colonelului Drăgănescu și am început acum câteva clipe să vă spun și dumneavoastră: femeia asta nu are niciun amestec în problema ce ne interesează pe noi, în ceea ce urmăriți dumneavoastră. Categoric nu are niciun amestec!

— Nebun nu te fac, râse Simion, că în primul rând nu ești, dar te-aș întreba de ce ai asemenea părere?

— În afară de dumneavoastră, Pandrea sau cine o mai are în obiectiv eu sunt cel mai aproape de ea. Este?

— Este...

— Ei, aflați după cum v-am mai relatat și altădată că ea nu manifestă nici cel mai mic interes față de acele planuri ale mele. Absolut niciunul! E departe de afacerea asta cum sunt eu de problemele Mitropoliei!

— Poate că te înșeli, căută să fie convingător Simion. Nu uita că asemenea persoane sunt foarte versate, foarte abile, își calculează lovitura cu cea mai mare atenție, cu grijă, acționează când calea îi este perfect liberă și are certitudinea că nu se poate aștepta la eșec sau la surprize care să-i pericliteze libertatea...

— Nu vă pot contrazice, dar nu e cazul ei...

— De ce? Că n-a întreprins nimic până acuma? nu se lăsă Simion. Dar cu fiecare zi ea dovedește că-și pregătește acea lovitură...

— Dacă nu sunt indiscret, pe ce elemente vă bazați?

— Într-o agendă a ei, de pildă, urmă Simion, își însemnează

niște confidențe. Pe lângă faptul că te place, afirmă: „Sunt lipsită de curaj, dar în câteva zile trebuie să-mi pun planul în aplicare. G are să se bucure că i-am urmat sfatul”. Deci, concluzionă maiorul, ia aminte: în câteva zile își va pune planul în aplicare, iar G, respectiv Grama, zicem noi, are să se bucure… Despre ce plan poate fi vorba? se întrebă el. Știm…

Mai pufăi de câteva ori din lulea și urmă:

— În valiza ei s-a găsit un inel, „operă de artă” cum ne-ai spus că te-a prevenit acel Grama…

— Da, așa mi-a spus dar nu a precizat în ce fel poate fi înțeles acel termen de „operă de artă” și nici eu, pripit sau neatent, nu știu cum am fost, nu am cerut lămuriri…

— Pe fațeta inelului e gravată „Mona Lisa”, zise apăsat Simion. Păi nu e o operă de artă?

— O fi, zise Vasiliu, dar poate că inelul în sine este o operă de artă, o lucrare de artă, o lucrare deosebită, mă gândesc la execuția lui, la valoarea lui…

— Nu, nu cred… Nu vezi că lucrurile coincid? Operă de artă și Mona Lisa… Un inel rar… Cine mai poate avea unul asemănător?

— Apropo de chestiunea asta, își aminti Vasiliu, aflați că în orașul nostru mai există un asemenea inel…

— Mai există? făcu ochii mari Simion. Cu… Mona Lisa?

— Cu stimabila Mona Lisa! întări Vasiliu zâmbind. Ce, nu știați?

— Nu, personal nu știu nimic, se arătă el nedumerit și în același timp contrariat. Poate băieții, dar mi-ar fi raportat, mai ales că știu că un asemenea inel e în legătură cu această afacere. Și unde, mă rog, ai văzut un asemenea inel? Dumneata l-ai văzut sau altcineva?

— Eu…

— Unde și când?

— L-am văzut acum câteva zile pe deget, la Nușa Stoian, șefa Oficiului telefonic…

— Glumești sau… întrebă Simion cu răsuflarea tăiată. La așa ceva nu se așteptase.

— Cum să glumesc? zâmbi din nou Vasiliu. E ceva de glumit?

— Văd că ochii… Ești cam vesel…

— Sunt, pentru că, iată, am putința, deocamdată, să vă contrazic: inelul cu Mona Lisa nu poate fi un indiciu că Auris Bunescu este trimisa lui Grama. Am sau nu dreptate? Apoi nu

are nici colierul despre care mi-a vorbit acel Grama. Și pe urmă… iată, un nou inel și pe deget la cine nu vă așteptați! Nu cumva presupuneți că Nușa Stoian este trimisa lui Grama sau că are vreun amestec în această afacere? Vă rog să mă iertați, dar numai după un asemenea inel puteți acuza pe cineva că e complice într-o chestiune de gravitatea acesteia?

Simion lăsă pipa pe scrumiera din fața sa de pe birou și își cuprinse capul în palme ca-ntr-o menghină. Era vădit încurcat. La așa ceva nu se așteptase! De unde până unde să fi apărut acel inel, identic cu cel văzut la Auris Bunescu? Și ce legătură are el cu problema care-l interesează în mod deosebit? Dar deodată fața i se lumină, înălță fruntea și luând iar luleaua în mână, îl întrebă pe Vasiliu destins, revenit brusc la calmul său din totdeauna:

— Când spui că ai văzut inelul la șefa Oficiului?

— Acum câteva zile…

— Ei, nu-i nimic cu asta! spuse el ferm și lovi cu luleaua în scrumieră. Poate că l-a cumpărat de la Auris Bunescu. Așa că treaba este limpede…

— Ba, nu-i deloc limpede, nu-l slăbi Vasiliu și ochii lui Simion se încruntară iară. Pentru că eu – urmă Radu – am văzut inelul pe deget la Nușa Stoian acum câteva zile, într-o după-amiază. Mi-a spus că i l-a făcut cadou un bărbat – rețineți deci: i l-a făcut cadou un bărbat. Peste un ceas și ceva de la discuția cu Nușa Stoian m-am dus la hotel, la Auris Bunescu. Aci am adus vorba despre bijuterii și ea mi-a spus foarte dezinvolt că nu-i plac bijuteriile, are un inel, de pildă, foarte frumos în valiză și nu-l poartă…

— Deci în timp ce Nușa Stoian avea inelul, Auris afirma că al ei este în valiză…

— Exact.

— Ți l-a arătat?

— Nu, că n-am cerut eu acest lucru, dar dacă doream în mod cert mi-l arăta…

— Nu ți-a spus cumva că l-a vândut?

— Cum să-mi spună așa ceva, dacă mi-a vorbit despre el că-l are în valiză? Atunci, la ora aceea… Și este o amintire prețioasă de care nu se va despărți niciodată…

Simion lovi nervos cu luleaua în cristalul biroului și ridicându-se de pe scaun, vârî mâinile în buzunare și rămase așa, cu

privirea încruntată privind afară în stradă. Trecea un camion militar încărcat cu saltele, iar în urma lui praful se înălța în voie peste curțile oamenilor... Un câine se înverșună câteva clipe să latre în urma mașinii, apoi se potoli și se tolăni leneș la umbra unui gard, lăsându-și botul pe labele dinainte.

— Ei, drăcia dracului! zise Simion într-un târziu și se reașează pe scaun, încet, dezolat, parcă zdrobit de cele aflate. Trebuie neapărat s-o chem la mine pe această Nușa Stoian – urmă el – și să-mi spună de unde are inelul. Dacă l-a cumpărat de la Auris Bunescu, treaba e limpede... Chestiunea nu schimbă cu nimic datele în privința necunoscutei. Inelul de recunoaștere l-a vândut, din motivele pe care și le poate explica numai ea. O privește... Destul că noi știm că este acela despre care a amintit Grama... Dar dacă nu l-a cumpărat de la Auris Bunescu și-l are din altă parte, atunci ce să mai credem?

— Vreți să știți părerea mea? ceru Vasiliu trecându-și iar mâna prin părul năclăit de sudoare.

— Da, ascult...

— Și într-un caz și-n altul nu trebuie să credeți nimic. Pentru că noi nu știm dacă chiar acest inel cu Mona Lisa este piesa de recunoaștere avertizată de Grama. E vina mea că n-am reținut acest lucru. Ceea ce știu este faptul cert că ea, trimisa trebuie să-mi arate în afară de acel inel, o ilustrată semnată „Alexandru” ce am expediat-o la adresa dată de Grama și prin care mi-am arătat din nou acordul că afacerea rămâne în picioare. Iată, de pildă, Auris Bunescu nu mi-a arătat niciun fel de ilustrată...

— Poate a socotit că nu e încă momentul să o arate...

— Poate...

— În orice caz, concluzionă Simion, trebuie s-o chem chiar azi la mine pe șefa Oficiului telefonic. Nu pot face presupuneri hazardate, fără să știu care este realitatea. După asta vom vedea ce-o mai fi...

Zicând acestea, Simion luă de pe birou scrisoarea adusă de Vasiliu, și punând-o peste celelalte hârtii, adăugă:

— Pare sinceră în cele ce scrie. Vorbește și despre întâlnirea la care s-a dus...

— Da, zise Vasiliu, am auzit-o discutând la telefon. E vorba despre un anume Emil, prieten sau coleg... Am crezut că îi este logodnic, dar ea singură mi-a infirmat acest lucru...

— Acesta poate să fie acel „Andrei 4”, care de fapt este obiectivul nostru numărul unu, zise Simion. Și nu numai al nostru de aici…

— Și în ce scop bănuiți că s-a dus să se întâlnească cu el? întrebă cu afișată naivitate Vasiliu. Eu am înțeles că trebuie să-i ducă planurile mele… Ori planurile melc, așa false cum sunt zac în biroul meu…

— Crezi dumneata că ea a venit să culeagă date numai de la dumneata? Că are drept scop numai să intre în posesia acelor schițe?

— Atunci?

— Uite; de pildă, aseară la întâlnirea ce au avut-o dincolo de București, el i-a dat o casetă de piele destul de voluminoasă, închisă cu fermoar și o cutie de carton…

— Și?

— Deocamdată nu știm ce conține acea casetă de piele. Și nici cutia…

— De unde cunoașteți toate astea?

— Trebuie să le cunoaștem și le cunoaștem, sublinie Simion cu tărie ultimele cuvinte. Asta-i totul, căută apoi să încheie discuția. În orice caz, când doamna va sosi în oraș o s-o interogăm în legătură cu felul în care ți-a expediat scrisoarea și atât. Despre excursia ei la Săftica, nimic. Iar în privința propunerilor ce ți le face în scris, dumneata acceptă și te rog urmărește în discuție orice chestiune mai însemnată. Am impresia că până la urmă ea nu vizează acapararea acelor schițe, ci chiar pe dumneata…

— Adică? se făcu a nu înțelege Vasiliu.

— Poate când a fost la dumneata acasă și-a dat seama din acel studiu sumar, că proiectul nu e complet, dar că dumneata fiind o capacitate îl poți realiza cu ușurință dacă ești stimulat într-un fel. Atunci – urmă Simion tot mai aprins – cerând instrucțiuni de la mai marii ei i s-a propus să te acapareze, printr-o… cum să zic eu să mă înțelegi mai bine… printr-o dragoste care să te copleșească, mai ales că a văzut că o placi și ești pierdut după ea. Apoi, urmarea firească: să te determine, nu să-i dai planurile, ci s-o însoțești în străinătate…

Radu Vasiliu prinse a zâmbi, dar lui Simion nu-i scăpă acest lucru și clătină capul a dojană. Prea lua totul cu ușurință băiatul ăsta și doar era un om inteligent, destul de abil, capabil în orice

clipă să sesizeze nuanța unor aranjamente dubioase…

— Mă mai gândesc la o chestiune, adăugă maiorul netezind cu palma hârtiile de pe birou. Dumneata spui că n-ai găsit cheia de la apartament…

— Nu, n-am găsit-o…

— Dacă ți-a fost sustrasă de careva cu scopul să i-o dea bătrânului, trimis fiind să fure ceva de la dumneata?

— De pildă?

— De pildă, mă gândesc chiar la Auris Bunescu. Da, da, degeaba mă privești așa. Ca să nu atragă atenția prezența ei la ușa dumitale, a încropit o scrisoare și chipurile că-ți aduce această misivă, bătrânul, instruit de ea intenționa să-ți intre în apartament și să-ți sustragă acele planuri. Dacă dădea cineva peste el la ușă, omul avea un alibi foarte plauzibil: îți adusese o scrisoare…

— Și cine să-mi fi sustras cheia din servietă? întrebă nelămurit Vasiliu. Și când? Eu în vremea prânzului știu că am avut-o…

— Asta rămâne să stabilim noi mai târziu, spuse Simion. Și numai după ce vom sta de vorbă cu Auris Bunescu…

— Dar asupra bătrânului nu s-a găsit nicio cheie, spuse Vasiliu. Și-atunci, cum rămâne cu presupunerea dumneavoastră?

— Vom trăi și vom vedea, căpitane, asigură Simion. Trebuie să dezlegăm misterul acestei afaceri…

15

Nu se făcuse încă vremea prânzului, când căpitanul Minor, ajutat îndeaproape de plutonierul Lascu reușiseră să cunoască destul de multe lucruri referitoare la biografia celui decedat la ușa lui Radu Vasiliu. Cercetând cartoteca de la evidența populației, stând de vorbă cu unii dintre vecini și cu cei care-l cunoscuseră prin diferite locuri unde muncise, milițienii aveau acum o imagine clară asupra fostului ceasornicar.

Într-adevăr, grec de origine, Tachi Cazaridis se stabilise cam între cele două războaie în acest oraș, deschizând pe Strada Mare un atelier de bijuterii și ceasornicărie fină, cu firma „La ora exactă”. Bun meseriaș – lucrase multă vreme într-una din fabricile de ceasuri elvețiene, din care cauză mulți îi spuneau Elvețianul – Tachi Cazaridis reușise să-și formeze o deosebită reputație în oraș, o bună clientelă și o faimă care ajunsese nu numai în localitățile din jur, ci chiar la București. Se specializase în executarea cu multă finețe și deosebit gust artistic a diferitelor bijuterii – cercei, inele, butoni de cămașă, ace de cravată, monograme, broșe – și rare erau cazurile când cineva, încântat de lucrul neașteptat de frumos ce-l primea în cutiuța căptușită cu catifea să nu-i dea măcar cu câteva zeci de lei peste prețul stabilit inițial. În tinerețe se însurase în Elveția cu o italiancă de origine, o fată nespus de frumoasă, Gilda, care în timpul războiului din urmă, într-o noapte, pe ploaie, urcată într-un camion cu uniforme germane uzate, a fugit cu un ofițer neamț la ea acasă, în Italia, de unde n-a mai dat niciun semn de viață. Dimineața, Tachi Cazaridis a găsit un bilet lăsat de ea pe plita mașinii, în bucătărie, cu câteva cuvinte de bun rămas și rugămintea ca Sfântul Anton să-l aibă în pază că a fost om bun, dar soarta i-a hărăzit să nu stea lângă el până la adânci bătrânețe.

De atunci, Tachi, care ținuse nespus de mult la nevastă-sa s-a apucat de băut și în câțiva ani, devenit alcoolic, au început să-i tremure mâinile și picioarele ca și cum era cuprins de friguri. Desigur că nu-și mai putea exercita meseria. A început să vândă tot de prin atelier – scule, ceasuri, piese, unele bijuterii –, și-a vândut mai apoi casa de pe Strada Mare și în scurt timp, ajuns o epavă, nemaiavând niciun ban, a început să trăiască din mila unuia și altuia. Îi mai dădea o haină la vreme de iarnă și o

farfurie de mâncare, Petrică, chelnerul de la „Nunta Zamfirei”, cel care îi cumpărase casa de pe Strada Mare și care se spune că-l cam trăsese nițel pe sfoară pe grec la tocmirea prețului, după ce se încheiaseră actele.

Curtea în care intrară cei doi milițieni la periferia orașului era una din acele curți strâmte, cu pământ bătătorit, acoperit în parte de dude negre, de găinațuri și fel de fel de străchini și cratițe, cu apă și mâncare pentru păsări. Se vedeau rufe întinse la uscat de-a lungul și de-a latul, cotețe de găini și de porci răspândind în jur mirosuri grele, insuportabile, pe lângă ele lăfăindu-se la umbră câini flocoși, cu blana zbârlită, murdară, costelivi și apatici. Șirul de odăi mici, numai cu câte un ochi de geam și cu o ușă ce da direct spre curte, cu zidurile coșcovite, igrasioase, spoite cu mătura într-un albastru țipător, se întindea de la stradă până către fundul ogrăzii, odăi tăcute și triste, copleșite de vreme, cu acoperișul de tablă peticit ici și colo cu tinichele peste care – grijulii să nu la ia vântul –, oamenii puseseră cărămizi și bolovani. Era una din acele case vechi, insalubre, întocmită din chirpici, așa cum mai erau și altele în acea parte a orașului, ridicate cu zeci de ani în urmă de câte vreun proprietar hrăpăreț să le închirieze pe bani puțini celor nevoiași. Asemenea locuințe erau pe cale de dispariție și noua sistematizare a orașului prevedea demolarea lor în următorii trei ani. În preajmă-le, dincolo de linia ferată deja se înălțau patru blocuri cu multe etaje în locul unde odinioară se întindea o parte a „cartierului săracilor”.

De cum făcu primul pas în curte, căpitanul Minor fu imediat luat în primire de lătratul a trei sau patru câini ce rânjeau amenințător de după cotețe. Lascu îl depăși însă într-o clipă pe ofițer și luă repede în mână un retevei de lângă gard, pregătit să facă față oricărei situații.

— Ușurel, tovarășe căpitan, zise el, că ăștia ne rod cizmele!

Alergă greoi înainte, scurt și îndesat, agitând reteveiul în juru-i de parcă-și făcea loc printr-o apă.

— Na, cuțu, cuțu! vorbea el câinilor care-l înconjuraseră și săreau la el gata să-l sfâșie. Na, lua-v-ar hingherii! Hei, nu-i nimeni în curtea asta?

De sub umbra unui dud, unde tocmai spăla rufe într-o copaie pusă pe-o capră de lemn, se ivi o femeie tânără, slăbuță, cu șorțul de dinainte ud, cu mânecile suflecate, plină de spumă

până la coate și părul ieșit în neorânduială de sub basma, căzut aproape peste ochi.

— Ia tu Bobo, tu Sultan, nie duce-vă-ți la dracu de jigodii! îndepărtă ea câinii și aplecându-se luă de lângă casă un ciob de cărămidă și zvârli către ei. V-a găsit vrednicia acuma, găsi-v-ar boala să vă găsească!

— Bună ziua! zise Minor apropiindu-se, dar cu ochii tot după câinii ce stăteau deoparte, fără să se hotărască să plece, rânjindu-și colții când către el, când către Lascu. De ce nu-i ținești legați?

— Au fost, da' au rupt lanțu, jigodiile dracului! răspunse femeia și ștergându-și mâinile de șorțul de dinainte, își aranjă degrabă basmaua pe cap, să nu iasă oricum în calea celor doi. Da nu vă fie teamă, numa latră, da' e blânzi, de mușcat nici pomeneală…

— Dumneata locuiești în curtea asta? întrebă Minor și dădu o dată roată cu ochii peste șirul odăilor scunde, tăcute, ascunse parcă sub acoperișul de tablă peticit și scofâlcit.

— În curtea asta, domnu' milițian…

— Cine mai locuiește aici?

— Apăi, felurită lume, răspunse femeia și privi ușile toate câte se înșirau până la poartă. Iacă în față, spre stradă stă domnu Mitică Pupăzan, ăla de umblă cu braga, socru lu domnu Petrică, chelneru de la restaurantu ăl mare din centru. Ale dumnealor au fost casele…

— Ale cui, adică?

— Ale lu domnu Mitică, da le-a dat de zestre lu fii-sa și după aia domnu Petrică le-a vândut că nu s-a mai putut să fie propitar în două locuri, în Strada Mare și aici…

— Și cui le-a vândut?

— Păi, uite am luat fiesticare odaia în care ne-am găsit, zise femeia și arătă cu capul șirul coșmeliilor. Alea două din față, cum spuneam au rămas lu domnu Mitică, bragagiul, apoi după ele e odaia lu coana Mița, coafeza, a stat cu băiatu-său, dar el e militar și după aia zice că nu se mai întoarce aci, apoi vine odaia lu domnu' Licu, văcsuitoru de ghete, stă cu muieri-sa de vinde floricele și păsări de ghips, după aia vine odaia în care stau eu cu bărbatu-meu și copilu…

— Ce este bărbatu dumitale?

— E muncitor la „mobile", tâmplar, da noi n-o să mai stăm

aicea, că suntem pe listă, ne dă la blocuri, aicea dac-ați auzit se… asta cum îi zice… se…

— Se demolează, interveni Lascu, plutonierul ce ținea mâinile la spate și asculta cu atenție.

— Așa cum spune ’mnealui, zise femeia mulțumindu-i din cap c-o scosese din încurcătură. În toamnă cică ne mutăm…

— Deci odaia asta e a dumitale, dar cealaltă?

— În aia stă domnu Tachi, ceasornicaru…

— Singur stă? întrebă Minor și porni către ușa odăii.

— Singur, da cu cine? se miră femeia. Că se spune că a avut nevastă demult, tânără și frumoasă, adusă din străini da a fugit. Noi n-am văzut-o, că el singur a venit aci în curte și singur l-am văzut tot timpu de atuncea…

— Demult locuiește aici? se interesă Minor privind fața odăii coșcovite, cu geamul murdar, pe pervazul căruia se vedeau două străchini și o sticlă goală.

— Apăi, domnule milițian, se arătă gata sa dea lămurire femeia, el a avut case mari în Strada Mare, că a avut avere, da casele alea le-a cumpărat domnu Petrică, ginerele lu domnu Mitică Pupăzan, cică ar fi dat bani buni pe ele. Și după ce le-a luat, pe domnu Tachi l-a adus aici și l-a băgat în odaia asta. Stă pe gratis, nu-i ia niciun ban chirie, că e oropsit, vai de măiculița lui, n-are după ce bea apă. Om care a întors auru și pe-o față și pe alta cu lopata, că cine era ca ’mnealui negustor pe Strada Mare, ehei, îl saluta primaru din trăsură ca pe rege, da uite că s-a luat cu beutura și cine bea își bea și mințile, și dac-a dat în boala ăsta s-a ales prafu de avere și de prăvălie, uite a cumpărat domnu Petrică casele, altu a luat atileru, sculele și s-a ales prafu de viața lui…

— Acuma din ce trăiește?

— Din ce trăiește? se arătă uimită femeia și clătină capul a părere de rău. Vai de sufletelu lui! îl căină ea. Uite, îi mai dau și eu de pomană din când în când, că am mamă moartă, a călcat-o trinu acu doi ani, pe primăvară, îi mai dă și coana Mița, că-i femeie miloasă și câștigă bine, se zice că-l mai ajută și domnu Petrică, îl cheamă acolo la restaurant și-i mai dă pe la bucătărie o farfurie de ciorbă, apăi îl mai vedem pe la morți, mai duce crucea sau o coroană, ceva… ehei, vai de capu lui că ce-a fost și ce-a ajuns, că de-aia îi mai spun câteodată lu bărbatu-meu: mă, Anghele, nu zic, bea un pahar, două cu pretinii când luați

chenzina, da nu-ți bea sănătatea, Anghele!

— Și te-ascultă?

— M-ascultă, că am om bun, muncitor, vine cu leafa toată și mintea-ntreagă…

— Acum e cineva acasă în curtea asta? întrebă Minor și privi iar șirul odăilor până la poartă.

— Nu e decât coana Mița, mi se pare, că ăi din față îs plecați la țară, domnu Licu îi la piață cu muieri-sa, el cu văcsuitu, ea cu păsărelile, vin tocma pe la trei… iar domnu Tachi, nu știu, că nu l-am văzut de ieri dimineață… poate s-o fi dus la spital că zicea ca-i cam bolnav…

— V-a spus el că-i bolnav?

— Ahă, demult îi bolnav, lămuri femeia și-și îndreptă iară basmaua pe frunte. Ce-l ține pe picioare, zice el, îs injepțiile pe care i le face coana Fifica, nevasta lu domnu Petrică…

— E soră de spital, coana Fifica asta?

— Nu, e cameristă la otel, acolo în centru, da face și injepții în particuler, le face bine, că are mână ușoară și apoi nici nu ia mult…

— Și zici dumneata că domnul Tachi n-a venit de ieri dimineață pe acasă? reluă Minor discuția privitoare la bătrânul ceasornicar.

— Da, de atuncea, întări femeia. Încă eu az noapte, am auzit ușa scârțâind la ’mnealui și îi spun lu bărbatu-meu, mă Anghele, i-auzi-l pe vecinu nostru acu vine acasă, da bărbatu-meu, nu știu, dormea sau n-a vrut să-mi răspunză că a tăcut chitic și și-a văzut de somnu lui, că și-acolo la fabrică îi muncă grea, cade ostenit când vine acasă… Da nu era el, domnii Tachi nu putea să fie dacă-i la spital…

— Cine a spus că e la spital?

— N-a spus nima, numa așa prepun eu, vorbi femeia punând mâinile cruciș pe piept. Dacă nu e acasă? Că el mai în fiece dimineață, uite stă pe pragu ăsta, trage din țigară și privește soarele. Povestește frumos, cică soarele luminează tot pământu, da lumina lui îi mai tare în alte părți și mai blândă în altele. Că a fost om umblat, știe multe…

— În afară de scârțâitul ușii, ai mai auzit ceva azi noapte? întrebă Minor.

— Parcă au lătrat câinii, da numa așa o lecuță, că după aia s-au dat la gudurat. Era cineva din curte, îl cunoșteau…

Minor se întoarse, îi făcu semn lui Lascu să se apropie și-i spuse să se ducă la mașină și să aducă trusa ca să ia amprentele de pe clanța ușii și unde o mai fi nevoie. Spusele femeii pot să fie un adevăr. Cineva, interesat de moartea bătrânului, făcându-i să dispară cadavrul, a dat în mod sigur după aceea și o raită prin odaia lui…

— Da, s-a întâmplat ceva cu doninu Tachi, domnu milițian? întrebă femeia și făcând ochii mari în așteptarea răspunsului, duse palma la gură înfricoșată. Ce e cu el? Că văz că tot mă descusuți…

— Dumneavoastră, aici în curte nu știți nimic?

— Ce să știm?

— Bătrânul a murit aseară. A fost găsit mort la blocurile cele noi…

— Văleu! începu femeia să plângă și cu poala șorțului prinse a-și șterge ochii de lacrimi. Săracu domnu Tachi! Vai de sufletu lui, că de-abia își ducea zilele pe picioare. Și unde-i acuma?

— La spital, minți Minor. O să-l înmormântăm…

— Ușurează-i doamne sufletu! își urmă ea bocetul cu fața îngropată în poala șorțului. Că a fost om bun, cât a stat aci nu i s-a auzit gura, era la locu lui, uite pe pragu ăsta zăcea cât era ziulica de mare, zăcea, privea soarele și trăgea din țigară… Ne povestea sara câte-n lună și-n stele și noi îl ascultam cu gurile căscate. Sărac de sufletu lui!

Își făcu trei cruci mari stând deoparte, tăcută, împietrită de durere, cu capul plecat și ochii scăldați în lacrimi.

Plutonierul Lascu veni dinspre poarta, călcând grav, greoi, și ceru femeii un scaun și ea îl aduse imediat din odaia ei, pe scaun își înșiră trusa de amprente, aparatul de fotografiat, lanterna, câteva pensete, cutiuțe de tablă, o rolă cu metru… Căpitanul Minor cercetă pragul odăii cu atenție, iar Lascu luă amprentele de pe clanța ușii. După aceea acoperi clanța cu o batistă albă și o apăsă…

— Bătrânul nu ținea ușa închisă? întrebă Lascu întorcându-se către femeia ce privea totul cu ochii mari, parcă încă necrezând tot ce se întâmplase. Văd că nu are niciun lacăt, nimic…

— Ba o ținea, noi așa știm… Avea cheie…

— Vino și dumneata mai aproape să asiști la percheziție, îi ceru căpitanul. Și mai cheamă pe cineva. Nu-i nimeni prin jur?

— Ba da, uite, o chem pe nevasta fochistului de alături. Țață

Vetuțo, se întoarse ea și strigă peste gard. Ia vino matale până aicea!

Nu trecu mult și intră în curte o femeie scundă și grasă, în târlici, ce-și îndrepta din mers basmaua pe cap...

— Hai că uite ne cheamă dumnealor pentru o treabă... A murit domnu Tache...

— Ce vorbești! făcu femeia speriată și rămase stană locului. De când s-a dus?...

— Nu știu. Hai, dă-te mai aproape...

— Vă rugăm să asistați la percheziție, spuse Minor. Așa cere legea...

— Bine tovarășu milițian, facem așa cum ziceți dumneavoastră, zise femeia, uite nenorociții de el cum i s-au dus zilele!...

În acest timp Lascu dădu ușa la perete și-i făcu semn căpitanului să intre. Minor aprinse lanterna să vadă mai bine, deoarece cu toate că era către ora prânzului și afară lumina soarele, în colțurile odăii încă mai stăruiau umbre și nu se deslușea mai nimic. Ochiul de geam, nu mai mare decât o palmă, nu lăsa să intre aproape deloc lumină de afară.

Odaia era aproape goală. Un pat de scânduri, cu salteaua ruptă, umplută cu paie, fără așternut sau cearceaf, lângă peretele din fund o masă de lemn de brad, veche, hâită într-o parte pe care se afla o lampă de gaz și două străchini murdare în care erau resturi de pește prăjit și iahnie de fasole, un coltuc de pâine uscată și doi colaci stropiți cu ceară, tari să-i spargi cu securea nu alta. Într-un cuier se vedea agățat un palton rupt, vechi, uzat, de altfel stofa fusese foarte bună cândva, cu gulerul de catifea neagră și căptușeală foarte fină. Sub pat, Lascu zări o lădiță pe care o trase afară și-i săltă capacul. În afară de câteva fotografii ce-l înfățișa pe Tachi Cazaridis în tinerețe, nu mai era nimic. O sobiță de tuci, cu burlanul turtit era montată într-un colț. În cenușarul ei nu se afla nimic, decât un rest de țigară, aruncat demult...

Căpitanul Minor plimba fasciculul de lumină al lanternei peste tot, în timp ce Lascu cotrobăia în toate ungherele și făcea diferite fotografii, țăcănind aparatul ce-și fulgera blițul aproape din minut în minut.

— Sărăcie curată, tovarășe căpitan, zise el într-un târziu privind în toate părțile să vadă dacă observă ceva deosebit.

Minor însă nu-i răspunse și zărind o urmă de noroi lângă piciorul mesei, ceru lui Lascu să vine mai aproape.

— E ceva?

— O urmă plantară…

Lascu luă între degete un bob de noroi, îl frământă, îl privi cu atenție după care zise:

— Pare să fie proaspăt…

— Ia urma plantară, stărui Minor. Vom vedea…

Zicând acestea, Minor vru să se ridice, dar în clipa aceea tresări ca și când ceva deosebit îi atrăsese atenția și-i ceru lui Lascu să vină mai aproape.

— Ce este, tovarășe căpitan?

— Ia privește aici, îl îndemnă Minor. Ce vezi?

Unul din piciorul de dinainte al patului de lemn era mutat de la locul lui. Acolo unde stătuse mai înainte se vedea un mic pătrat de dușumea mai curată decât restul înnegrită de murdărie.

— Ce zici, Lascule? întrebă Minor și luând din trusa de pe scaunul de afară o șurubelniță, veni repede, se aplecă și începu să bată cu ea piciorul de lemn al patului. Parcă sună a gol…

— Ia încercați și celelalte picioare, ceru Lascu. Ei, drăcia dracului!

Minor ciocăni și celelalte picioare ale patului, dar parcă acesta avea un sunet mai deosebit.

— Lascule, să tragem patul, hotărî Minor.

— Îl tragem, dar atenție la plosnițe, tovarășe căpitan, râse Lascu și dintr-o mișcare dădu patul mai în mijlocul odăii. Dau și salteaua jos?

— Dă-o!

Lascu luă salteaua în brațe și încet, să nu scuture paiele din ea o puse lângă perete. Minor veni cu lanterna și cercetă toate scândurile patului, după care ceru lui Lascu să încerce să miște piciorul aceia cu sunet mai ciudat. Dar abia puse plutonierul mâna pe el, că și căzu, de parcă ar fi fost fermecat.

— Ia dă-l încoace, Lascule!

— E gol, tovarășe căpitan…

— Nu-i nimic, am bănuit că e gol, dar dă-l încoace…

Minor luă piciorul și se duse cu el afară, în prag, la lumina soarelui. Femeile stăteau deoparte, tăcute și-i urmărea cu privirea pe cei doi milițieni, fără să înțeleagă ce caută, mai ales

că pe ele nu le mai întrebau nimic. Căpitanul îl chemă pe Lascu să vină mai aproape…

— Ei, ce zici? întrebă el și-i arătă piciorul de lemn al patului înăuntru gol, ca o cutie conică. Ce părere ai?

— A fost făcut cu un scop, își dădu cu părerea Lascu. Să fi ținut oare bani?

— Nu, nu-i vorba de bani, ci de altceva, zise Minor. Ia întinde palma…

Lascu întinse palma, căpitanul răsturnă piciorul de lemn al patului, lovindu-i tare cu pumnul fiecare latură și îndată plutonierul tresări. —

— Ei? făcu Minor zâmbind.

Lascu avea în palmă un bob mic de sticlă cât un grăunte de porumb.

— Un briliant?

— Da, un briliant, întări Minor. Bătrânul ținea aci bijuteriile. Și părerea mea este că aceste bijuterii au fost furate azi-noapte…

— Să cercetăm și celelalte picioare ale patului, propuse Lascu. Ia uite dom’le ce descoperire!

— Să le cercetăm…

Strădania le fu însă zadarnică. Nu mai aflară nimic deosebit în toată odaia. De ajuns însă ca să se tragă unele concluzii dintre cele mai interesante. Tachi Gazaridis, ajunsese în sapă de lemn, dăduse totul, dar mai reținuse pentru el câteva bijuterii, gândindu-se că poate trăi din vânzarea lor până la bătrânețe. Dar câte să fi avut? Cum le vindea? Și cui? Cine să fi umblat la această ascunzătoare după moartea bătrânului, pe semne azi-noapte? Desigur, numai cineva care știa de acest lucru și abia așteptase să intre în posesia obiectelor de valoare…

Nemaigăsind nimic deosebit în toată odaia, cei doi milițieni ieșiră în curte și se opriră la timbra dudului sub care se afla copaia cu rufe. În cotețe, porcii guițau pe întrecute, iar câinii prinseră a mârâi din culcușurile de pe lângă garduri. Printre uluci, ochii iscoditori ai vecinilor. Femeile, copiii, stăteau ascunși, tăcuți, trăgeau cu urechea, se priveau muți de mirare pentru toate cele aflate.

— Poți să vii până aicea? o chemă Minor pe nevasta tâmplarului ce stătea deoparte tăcută și împietrită alături de vecina sa.

Ea se apropie sfioasă, privindu-l pe căpitan cu oarecare

teamă.

— Spune, începu Minor cu glasul blând, nu poți să-ți dai seama exact dacă azi-noapte a intrat cineva în odaia bătrânului?

Femeia înălță din umeri. Nu, nu putea să-și dea seama. Era aproape adormită, a auzit parcă pe cineva umblând la clanță și câinii scheunând, dar, nu, nu poate ști nimic.

— Nu te-ai uitat pe geam? N-ai ieșit afară? ștărui Minor.

— Nu, nici nu m-am clintit din pat, zise ea sfioasă. Atâta doar i-am zis lui bărbatu-meu: mă Anghele, auzi, vecinu nostru acu vine acasă, dar el, cum v-am spus și-a văzut de somnu lui și eu l-am lăsat în pace...

— Păi dumneata dac-ai spus așa ceva, înseamnă că ai auzit și pași, zise Minor, sau ai auzit numai clanța?

— Nu, pași n-am auzit, contestă femeia, de ce să zic că am auzit, dacă n-am auzit. Numa clanța mi s-a părut. Și câinii scheunând ușor...

— De dimineață a intrat careva în odaia bătrânului?

— Nima. Eu am fost tot timpu acasă. N-a intrat nima... Încă eu am zis că domnu Tachi poate doarme... Da mai târziu, văzându-l că nu iese, am zis că n-a venit de tot acasă azi-noapte, că el dacă era acasă, ieșea colo-n prag să tragă o țigară...

— Venea cineva pe la el să-l viziteze? întrebă Minor.

— Ba, că n-avea cine. Era singur cuc și singur își ducea zilele. Nici cu domnu Mitică, bragagiul din față și cu muieri-sa care mai înainte mai schimbau o vorbă, acuma trecea, ieșea pe poartă și nu le arunca nici măcar o privire...

— Erau certați?

— Ba, nu erau certați, da bătrânul parcă intrase în ceasu morții, umbla tot tăcut și aproape nu mai vedea pe nima...

— Cu dumneavoastră vorbea? urmă Minor ștergându-și fruntea de sudoare cu o batistă. Cu dumneata, cu bărbatul dumitale...

— Vorbea, cu noi vorbea, zise femeia moale. Vedeți, vecini aici, ușă în ușă. Cum spun, ieșea câteodată sara, stătea în prag, privea încolo peste dudul ăsta, peste case și povestea câte-i trecea prin minte și noi parcă eram la cinematograf, ascultam și, mintea ne umbla pe locurile alea, că parcă ne arăta niște poze așa ne închipuiam de frumos toate câte le spunea...

— Bine, încheie Minor scurtul său interogatoriu. Vă mulțumim pentru toate câte ni le-ați spus. Lascule, sigilează dumneata

ușa. Te rog, se întoarse Minor către femeie, să spui și celorlalți din curte că n-au voie să forțeze ușa. E sigilată de Miliție. Cine umblă la ușă o pățește!

— Ba, cine să umble? dădu femeia din mână. Nu umblă nima, las că le spun eu, da și așa nu umbla…

Lascu își adună trusa de amprente de pe scaun, luă aparatul de fotografiat și-l agăță de gât, luă și lanterna…

— Gata, Lascule?

— Gata, tovarășe căpitan! Luați-o dumneavoastră înainte, că eu mă țin la câini în spate…

— Lăsați că mă dau eu la ei, zise femeia și apucând reteveiul lăsat de Lascu lângă un prag al odăilor, îl înălță amenințător către jigodiile ce-și zburliseră blănurile pe lângă garduri, cu boturile mârâind către cei doi milițieni. Na boală, să nu vă clintiți de acolo, că vă crăp capu, auzitu-m-ați?

Peste câteva clipe, mașina Miliției, urmărită de privirile a zeci de femei și copii ieșiți pe la porți sau urcați pe ulucile gardurilor porni învăluită într-un nor de praf.

— Ce caută, fă, Vetuța ăștia? mai auzi Minor în urmă.

— A murit ceasornicaru! Cică asară, la blocuri…

Mașina trecu pe lângă blocurile noi, în construcție, în jurul cărora mișunau sute de muncitori, basculante, fel de fel de camioane și se-îndreptă către centrul orașului.

— Lascule, zise Minor, adresându-se plutonierului, unde mâncăm?

— Păi… se arătă acesta nedumerit. Eu știu? Acasă…

— E târziu, omule, arătă căpitanul ceasul de mână și bătu cu degetul în geamul lui. Până ne ducem acasă, până ne întoarcem… La patru și jumătate am chemat-o pe șefa Oficiului telefonic…

— Cu asta ce mai este?

— Maiorul Simion dorește să afle niște lucruri în legătură cu un inel. De la cine-l are și cât a dat pe el. O proveniență cam dubioasă…

— De ce n-o cheamă dumnealui?

— E o problemă ce ne privește, totuși pe noi, nu? Dacă la mijloc e vorba de ceasornicar?

— Am înțeles, se lămuri Lascu. În situația asta…

— Zic să mâncăm la „Nunta Zamfirei”. Ce zici?

— Cum ordonați dumneavoastră…

Peste câteva minute, mașina Miliției trase în fața restaurantului, deasupra căruia se înălța frumosul și elegantul hotel al orașului. Opri înapoia *Citröen*-ului alb-albastru, plin de praf și de noroi până aproape de capotă.

16

Nușa Stoian, șefa Oficiului telefonic al orașului, era într-o vervă deosebită. Frumușică, atrăgătoare, cu părul lung, negru revărsat pe umeri, într-o rochiță albă cu decolteu larg, încât aproape i se vedeau sânii, cu țigara în mână, din care trăgea delicat fum după fum, râdea să se prăpădească, stând tolănită pe scaunul din fața biroului căpitanului Minor. Pusese picior peste picior, rochia scurtă îi dezvăluia în parte coapsele bronzate de soare și maiorul Simion, în civil, stând alături trăgea nervos din pipă, dar ochii îi umblau iscoditori când la picioarele tinerei femei, când la degetul inelar al mâinii drepte, la bijuteria ce avea încrustat în aur chipul celebrei Mona Lisa…

— Vă mai spun una? întrebă Nușa și ochi-i negri, veseli, învăluiră tandru pe cei doi. Tot cu oltenii. Sau e cineva oltean între dumneavoastră? își luă ea seama și copilărește își acoperi gura cu palma de parcă ar fi comis o mare gafă. Da, este? Mi se pare că dumneavoastră… aruncă ea către Simion.

— Nu, nu, eu nu! se apără acesta de parcă i-ar fi zis că s-a născut în Zanzibar. Nu-s oltean…

Pufăia zgomotos din pipă, slobozea fumul din abundență și continua să zâmbească satisfăcut parcă de răspunsul său.

— Poate dumnealui, zise el și arătă cu pipa către căpitan, zâmbind. Ce zici, Minor? Mereu parcă aud că te duci la Craiova…

— Prin alianță, da, sunt oltean, râse Minor, de aceea merg mereu în cetatea Banilor…

— Soția, dar și… soacra tot din Craiova? interveni Nușa râzând cu hohote.

— Păi, da, altfel… cum? se fâstâci Minor și începu și el să râdă. Vai, cum era să fiu prins în ofsaid. Era să zic că numai soția este de acolo… Desigur și… soacra…

Nușa le mai spuse câteva glume referitoare la olteni, după care căpitanul Minor, mulțumindu-i pentru buna dispoziție creată, îi arătă scopul pentru care fusese chemată. Vrea să știe care-i proveniența frumosului inel ce-l poartă în deget. Să nu se supere, chestiunea ce se anchetează nu vizează în niciun fel persoana domniei-sale, vor numai să elucideze o problemă legată de gravorul ce a întruchipat atât de magnific portretul celebrei Mona Lisa…

— Credeam că m-ați chemat pentru că am furat ceva! râse ea

din nou dezvelindu-și șirul dinților albi.

— Ce să furați? se miră Minor și-l privi semnificativ pe Simion.

— Poate inima cuiva din orașul ăsta, nu? Se poate? În asta se amestecă Miliția?

Râse, dându-și iar capul pe spate, trase din nou din țigară, slobozi, fumul spre înalt, după care scoase inelul din deget și-l oferi lui Minor.

— Poftim, priviți-i gravura, dacă vă interesează, zise ea dezinvolt, ca și cum nu i-ar fi păsat de nimic și le face celor doi pe plac, aducându-le un serviciu de care, după cum spunea căpitanul, aveau absolută nevoie. Credeți că-i o piesă originală? De mare valoare?

— Da, e de mare valoare, zise Simion și-i ceru lui Minor să-i dea mai întâi lui inelul. O piesă rară…

Simion luă inelul, îl privi cu atenție, căută să vadă dacă are gravat ceva și în spate, după care cântărindu-l în palmă i-l înapoie căpitanului.

— Are după părerea mea vreo cincisprezece grame…

— Tot ce-i posibil, acceptă Nușa. Nu l-am cântărit. Știți, e o vorbă, calul de dar nu se caută în gură…

— Apropo, de la cine îl aveți? întrebă Minor, luând și el inelul în palmă și privindu-l cu multă atenție. Cred că e o persoană cu posibilități financiare…

— Și cu mult gust, adăugă Simion.

— Da și cu mult gust… reluă Minor. E un lucru superb…

— E neapărată nevoie să știți de unde-l am? întrebă Nușa arătându-se gata să spună orice, pentru că nu se știa cu nimic în dubiu în legătură cu această bijuterie. Dacă doriți…

— Mda, de asta v-am chemat aici, zise Minor. Am vrea să știm…

— Nu mă puteați întreba la telefon? zâmbi ea strengărește aranjându-și părul pe spate. În loc să mă duc la ștrand, vin la Miliție… Pentru un lucru de nimic…

— Vă rugăm să ne scuzați, n-am vrut să vă deranjăm, n-am știut că aveți program de ștrand, zise Minor. Dar nouă ne pare bine că ați venit personal… Ne-am cunoscut, am avut ocazia să ascultăm niște glume foarte bune…

— Știți ce vă rog? îl opri Nușa cu un gest al mâinii și începu să se joace cu tamponul de pe birou. La mijloc e o, cum să vă spun, se jenă ea, e o poveste de amor…

— Serios? zâmbi Minor. Și?

— Și n-aș vrea să se afle că mă mărit, adăugă ea. Știți cum e lumea… Bârfește și iar bârfește, că invidia asta e o plagă ce n-are vindecare. Cum vede că vrei să-ți aranjezi o situație, vorbesc de o situație matrimonială, cum femeile, că la ele mă refer, gata și încep să intervină cu fel și fel de presupuneri. N-au ce face, zău așa, în loc să-și vadă fiecare de bărbatul ei, de serviciul ei…

— Și v-ar putea pricinui careva vreun necaz? întrebă Minor.

— Firește, întări Nușa Stoian. Aflând că mă mărit, că am primit și un cadou, ar face vreuna să ajungă la urechea viitorului soț câte-n lună și-n stele despre mine, că de inventat nu le întrece nimeni pe femei să inventeze povești, numai ca să-ți facă rău și să nu te vezi odată fericită, măritată, la casa ta.

— La mijloc e vorba, după câte am înțeles, de viitorul dumneavoastră soț? înălță sprâncenele Minor, zâmbind totodată. O, atunci vă felicităm. Din inimă, vă felicităm…

— Vă mulțumesc…

— Mai ales că bănuiesc eu cam cine ar fi persoana… zise Minor, făcându-l pe enigmaticul. Cam cine ar fi fericitul…

— Cine? fu curioasă să afle Nușa, și aplecându-se peste birou, privi drept în ochii lui Minor. Hai să văd dacă Miliția e în stare să dezlege un mister…

— Căpitanul Radu Vasiliu!

— Radu Vasiliu? aruncă Nușa și dându-și capul pe spate începu să râdă în hohote. De unde ați mai scos-o și pe asta? Vai de mine, dar nu sunteți informat deloc…

— Știam ceva… Odată…

— A, da, odată… repetă Nușa teatral. A fost odată ca-n povești, a fost ca niciodată…

— S-a stricat… căruța?

— N-a fost, domnule, vorba nici măcar de-o roabă, dar mite de-o căruță! râse Nușa. Parol…

— Da? se miră Minor. Într-adevăr nu sunt informat.

— Domnul Radu Vasiliu este la ora actuală într-o mare dilemă dacă vreți să știți, reluă ea jucându-se iar cu tamponul. Nu știe ce să aleagă: între studenta de la filologie și frumoasa străină care ne vizitează orașul și ne râde cu mașina-n nas. Asta e!

Se vedea din felul cum apăsase cuvintele că într-un anume fel fusese lezată de înclinațiile lui Radu Vasiliu către cele două,

socotite de ea rivalele sale, mai ales că ea îi declarase deschis că-l place și că în final ar vrea să se căsătorească cu el. Dar, mă rog, nu mai avea nici anii studentei și nici mașina necunoscutei...

— Atunci...

— Atunci, ca, să vă satisfac curiozitatea, urmă ea categoric, aflați că cel cu care vroiesc să mă căsătoresc și care-mi face o curte nebună este...

— Este...

— Este doctorul Titus Lecuția, șeful spitalului! lovi Nușa cu palma în sticla biroului ca și cum ar fi vrut prin acest gest să-i dea gata pe cei doi. Un om admirabil, sincer, care ține la mine, mă place... pot spune, chiar mă divinizează! Ei, ce spuneți? Surprinzător, nu?

Căpitanul Minor făcu ochii mari și rămase perplex. Instantaneu îi veni în minte scena de aseară când îl găsise cu totul involuntar pe doctorul Lecuția dând o „consultațiune" discretă doamnei Pătrușescu, o „consultațiune" care dura de aproape trei ceasuri. Dar, mă rog, dacă omul a spus că-i fidel drăgălașei Nușa Stoian, știe el să se facă convingător. Maiorul Simion primi vestea tăcut, pufăind des din lulea, privind-o pe „dracul de femeie" din fața sa cu ochii întredeschiși, fără să se mire de cele auzite, considerând că degeaba se arăta stupefiat Minor, nu-i nimic extravagant în hotărârea ei de a se căsători cu doctorul Lecuția. Poate în felul ăsta se mai adună și el de pe drumuri. Încolo e un chirurg eminent, foarte apreciat de colegii din spital și de organele de stat locale. Cât o privește pe ea, poate că știe de escapadele lui, așa că...

— O, dar domnișoară, se arătă încântat Minor, ați făcut o alegere admirabilă. Vă felicităm! Nu-i așa, tovarășe maior?

— Desigur... desigur, aprobă Simion, pufăind de zor din lulea. Și... dumnealui v-a dăruit inelul?

— Da, el...

— Eram sigur că-i vorba de-un om cu gust...

— Da, are gust, aprobă și Nușa și îndepărtând inelul de ochi îl privi încântată, întorcându-l pe toate părțile.

— Demult vi l-a dăruit? interveni Minor.

Nușa privi puțin către tavanul camerei ca să-și amintească, apoi zise:

— Azi e sâmbătă, nu?

— Da…

— Ei, acum patru zile. Marți, mi se pare… Da, cred că marți întări ea… Dar cine este gravorul, zău că nu știu, se arăta înciudată. Dacă aș ști v-aș spune… Pe cuvânt de onoare, că nu știu… De ce nu-l întrebați pe Lecuția? În mod sigur el îl cunoaște pe gravor…

— Asta este singura soluție, zise Simion, desfăcând larg brațele în semn că n-are ce face, trebuie să fie deranjat și doctorul. O să-l întrebăm pe dumnealui…

— Sigur, întrebați-l, stărui Nușa privindu-și din nou inelul și potrivindu-l cât mai bine în deget. Dar… a făcut ceva gravorul ăsta? vru ea să afle și se uită când la Minor când la Simion.

— Avem o reclamație împotriva lui, minți Minor. Nu vrea să-și plătească chiria, zice că n-are bani, dar de gravat gravează bijuterii și pentru cooperativă și pentru clienții lui particulari…

— Mă rog, luați-l din scurt, își dădu cu părerea Nușa. Așa-s ăștia, îți fac un lucru și cer și sufletul din tine, caută să te jupoaie de câți mai mulți bani iar când e vorba de plata dărilor către stat, zic că n-au și gata. Ce pățim și noi la Telefoane cu câte unii…

Deschise poșeta ce-o avea pe genunchi, scoase o oglinjoară, rujul, își făcu puțin buzele, își îndreptă părul și ridicându-se de pe scaun, întrebă, arătând că vrea să plece:

— Ei, mai aveți ceva cu mine?

— Absolut nimic, domnișoară, zise Minor ridicându-se și el de la birou. Vă mulțumim pentru că ați venit. Am vrea însă să ne lăsați puțin inelul…

— Dacă este nevoie… poftim. Și când mai doriți vă stau la dispoziție…

— Înțeleg, veți fi drăguță ca și acuma și ne veți ajuta, intui Minor protocolar și-i sărută mâna. Sperăm, însă, că lucrurile se vor lămuri foarte repede.

Nușa întinse mâna și lui Simion, acesta i-o strânse tare, bărbătește, fără să-și scoată pipa din gură, ceea ce femeii îi displăcu vizibil și condusă de Minor, ieși. Când căpitanul se înapoie, maiorul își scutura pipa în scrumiera de pe birou.

— Ei, ce părere aveți? întrebă Minor reașezându-se pe scaun înapoia biroului.

— Cam fâșneață duduia, zise Simion, fără să-l privească, preocupat cu curățirea lulelei. S-a nimerit cu doctorul ca nuca-n

perete! Ăla-i crai mare, dom'le, nu-și stăpânește el caii cu una cu două…

— Îl chemăm și pe el…

— Desigur, zise Simion, dar cât mai degrabă, până ce nu ajunge ea să-i dea vreun telefon. Să nu intervină vreun aranjament la mijloc. Trimite-i chiar mașina…

— Vă satisface ancheta? întrebă amabil Minor. Puteți trage concluziile care vă interesează?

— O, desigur, dar pe dumneata, nu?

— Mă gândesc mereu la ceasornicar, zise Minor cu glasul scăzut. De la el poate a fost luat inelul…

— Ei, vezi că intervenția mea este oportună? zise Simion râzând. Descoperind enigmă acestui inel, ajungi să elucidezi unele probleme legate de moartea bijutierului…

— Dar dumneavoastră n-aveți vreo problemă legată de bijuteria asta?

— Ești curios și ai să îmbătrânești repede, râse din nou Simion și-l prinse pe căpitan prietenește de braț.

— O, dacă-i așa, stau cuminte în banca mea! zise Minor. Mi-e dragă tinerețea mai mult decât orice pe lume!

Peste zece minute, doctorul Lecuția sosi la sediul Miliției. Tocmai se afla acasă, venise de la spital și intenționa să facă un duș rece, când sunase telefonul. Nu rămăsese surprins auzind vocea căpitanului Minor. Credea că este chemat în legătură cu cadavrul descoperit cu o seară înainte la ușa lui Radu Vasiliu…

— Căpitane, sufletele, cred frate că n-ai scos o vorbă în privința a ceea ce te-am rugat! ceruse el asigurări. Așa-i? No, fain! Ți-am spus aseară, inginerul Pătruțescu e om al dracului… și dumneaei ai văzut-o… debilă… să nu iasă vreo încurcătură…

— Cuvântu-i cuvânt, tovarășe doctor! replicase hotărât Minor, ca să-l liniștească pe șeful spitalului. Sper că mă cunoașteți, sunt un om condițional… Veniți?

— Apăi no, dacă zici că trimiteți mașina, minten îs la dumneata, asigură el. De dimineață, să știi frate am fost pentru declarația aia, de care mi-ai spus asară, dar mi-o zis un subofițer de la dumneata că ești plecat la o anchetă și eu n-am avut vreme să te aștept…

— Nu face nimic, dați declarația acuma…

— Gata-s prezant, la datorie! strigase el în receptor. În doi timpi și trei mișcări sunt acolo…

De cum intră, în încăpere se răspândi un puternic miros de parfum și tutun. Văzându-l și pe Simion în birou, doctorul nu se miră de fel, considerând că în elucidarea morții bătrânului, desigur trebuie să ia parte și Securitatea. Sunt treburi de anchetă, știu ei cum să procedeze, îi privește, el le va da o mână de ajutor cu declarația aceea, cu toate că mare lucru nu știe, n-a auzit nimic, n-a văzut nimic…

— O, exclamă el dând cu ochii de maior, bine v-am găsit și cu sănătate!

Îi întinse mâna, Simion se ridică și i-o strânse cu respect, după care îl pofti să se așeze. Doctorul dădu mâna și cu Minor, zâmbindu-i complice pe sub mustață și greoi, potrivindu-și pantalonii să nu le strice dunga se așeză pe scaunul din fața biroului, acolo unde cu un sfert de oră mai înainte stătuse Nușa Stoian. Purta un costum de in alb, cu gulerul răsfrânt peste haină, cu batistă de mătase albastră în buzunarul de la piept, asemănătoare la culoare cu panglica ce înconjura pălăria fină din pai de orez, adusă după spusa sa de un amic din China. Avea ciudatul obicei, ca totdeauna, vara mai ales, cravata – când o purta –, batista din piept și panglica de la pălărie să fie toate în aceeași culoare. Și le schimba cam des, fiind satisfăcut când se vedea admirat de cunoscuți, dar mai ales de cuconeturi pe Strada Mare a orașului, într-un restaurant său în grădina publică…

— Ei, ce-ați mai aflat? se interesă el și cu o batistă parfumată începu să-și tamponeze părul grizonat la tâmplele lucii de sudoare. Mi-a spus de dimineață doctorul Zamfirescu că mortul… a făcut picioare, e adevărat?

— E adevărat, confirmă Minor, cu un fel de părere de rău în glas. Am fost de dimineață la cimitir și nu l-am mai găsit… Paznicul nu știa nimic…

— Dom’le ce întâmplare! făcu el și începu să-și vânture batista în dreptul frunții. Și… speranțe… ceva… cumva…

— Treaba asta ne îngreunează ancheta, mărturisi sincer căpitanul Minor. Dar… vom descurca noi totul până la urmă. Nu se poate să nu dăm de cel interesat să dispară cadavrul de la morgă. De ce n-a vrut să-l primească doctorul Zamfirescu acolo la dumneavoastră, la morga spitalului? se arătă supărat Minor. Evitam toată tevatura asta!

— Apăi, no dragul meu, zise Lecuția, continuând să-și vânture

batista în dreptul frunții, ăsta, Zamfirescu, ți-am spus e om al dracului, dar în chestiunea asta o avut dreptate. Există o dispoziţiune a Ministerului, că morga spitalului să fie numa a spitalului... Da, cum aseară n-aveam pe nimeni acolo, putea face și el o concesiune, numa vezi că eu în situațiunea aceea specială, știi dumneata, nu mă puteam băga, nici nu știam ce fel de dispoziţiune o dat el, că de era altfel, dădeam ordin și gata...

Mai vorbiră despre una, despre alta, Simion amintindu-și cum cu doi ani în urmă, Lecuția asistat de alți doi medici muncise o noapte întreagă să readucă la viață pe masa de operație un turist american, zdrobit într-un accident de mașină, când din cauza vitezei intrase într-o coloană de tancuri...

— Doctore, stăruia pe lângă el Simion, ține-l în viață măcar până ce încheiem cercetările.

— Să dea declarație, ce-a căutat să intre în tancurile noastre? intervenea și colonelul Drăgănescu. Ori vroia să le încerce tăria?

L-a făcut bine doctorul Lecuția pe american, a dat omul și declarații, nu una ci vreo patru, lucrurile s-au lămurit, i-a scăpat volanul din mână, n-a fost nimic cu intenție de a intra în cadrul coloanei. Ajungând în țara sa i-a trimis șefului spitalului o lungă scrisoare de mulțumire, iar într-o cutie un aparat de filmat cu zece role de film și o pânză de proiecție ce se ridica automat dintr-o mică valiză numai printr-o apăsare a unui buton.

— M-o invitat omul să-i fac o vizită, zise Lecuția cu un fel de satisfacție. E inginer în Detroit și are o soră și la Paris... I-am mulțumit fain frumos, da i-am răspuns că atunci când am să mă hotărăsc am să-i dau de veste. Deocamdată, nu...

Discuția se purtă iarăși în jurul misterioasei morți a bătrânului ceasornicar, doctorul arătându-și nedumerirea că vagabondul acela fusese găsit la ușa lui Radu Vasiliu, după care căpitanul Minor îi spuse pentru ce fusese chemat. Miliția se interesa de gravorul care executase atât de bine chipul Mona Lisei pe inelul dăruit domnișoarei Nușa Stoian.

— Dar ce s-o întâmplat cu el? întrebă cu mirare Lecuția aruncând priviri fugare când lui Minor, când lui Simion. Că n-o fi furat inelul? Ei, drăcie!

— Nu-i vorba de niciun furt, îl liniști Minor, ci de cu totul altceva...

— Dar eu nu cunosc niciun gravor stimați tovarăși! zise Lecuția și desfăcu larg brațele, arătând prin asta că este

complet străin de tot ceea ce vroiau să afle cei doi. O fi vreun escroc, vreun contrabandist, să-i fie de bine cât i-o mai fi, dar eu nu-l cunosc! Eu n-am cumpărat inelul de la niciun gravor. Omul care mi-o vândut bijuteria asta are cu totul altă meserie…

— Asta ne și interesează, vorbi calm Minor și aruncă o privire lui Simion satisfăcut că până acum lucrurile mergeau destul de bine. Vrem să știm de la cine l-ați cumpărat dumneavoastră…

— Dar mă rog, vă pot pune și eu o întrebare? ceru Lecuția privind șiret către cei doi. Apăi după aia vă răspund…

— Desigur, acceptă Minor. Vă ascultăm…

— De unde știți că eu am dăruit acest inel domnișoarei Nușa? V-o spus ea?

— Da, am aflat de la ea. L-am văzut la dumneaei și ne-am interesat. Ne-a spus foarte bucuroasă ca dumneavoastră i l-ați dăruit…

— În calitate de viitor soț, adăugă Simion zâmbind. Vă felicităm…

— Cum o spus? sări ca ars Lecuția și total revoltat se prinse cu mâinile de tâmple. Viitor soț? No, că femeile astea, or fi ele frumoase de-ți pierzi capul după câte una, dar iertați-mă, sunt și cam într-o ureche! I-auzi, numa ce-o putut să spună… Viitor soț… Apăi, dragi tovarăși, urmă Lecuția tot mai înfierbântat, ele numa ce te prind, iertați-mă, da suntem între bărbați, numa ce te prind zic la pat și după aia încep cu apropourile, aduc vorba de măritiș, că așa bărbat n-or mai aflat câtu-i lumea și pământul, că nu mai pot făr-de tine și dă-i cu dorul, dă-i cu iubirea, cu scrisorele și momele, mă rog cu tot arsenalul ăsta de arome romantice, doar îți va lua mințile și te-a vedea legat de dumneaei…

— Mă rog, interveni Minor zâmbind, poate nu e cazul domnișoarei Nușa Stoian.

— Da, de ce să nu fie? sări Lecuția tot aprins. Este și al ei, și al alteia, lasă, cunosc eu femeile din orașul ăsta, asigură el tamponându-și fruntea cu batista. Auzi, viitor soț! pufni el. Uite dom’le cum mi se duce vestea… Gata, i-am dăruit un inel și asta înseamnă logodnă, nu?

— Dar de ce i l-ați dăruit? întrebă calm Simion. Că dumneavoastră i l-ați dat de bună voie…

— Da, eu…

— Ei, înseamnă că l-ați dăruit cu un scop, nu?

— Ce scop, dom'le, ce scop? vorbi contrariat Lecuția. L-o văzut la mine într-o seară, m-o găsit în toane bune, mi se pare că eram puțin și grizat și cum mi-am arătat satisfacția că mi-o plăcut compania ei, mi se pare că am vorbit și de măritișul ei, mi l-o cerut și eu i l-am dat. Asta-i!

— Ei, e o femeie frumoasă, n-ați greșit dacă... încearcă Minor să arunce o vorbă.

— Nu-mi trebă dom'le și gata însurătoare! decretă el hotărât să se știe. Văd eu ce fac altele măritate, de ce să am grijă și de-a mea? Mai ales dacă-i tânără... Eu am o vorbă, o știți?

— Nu.

— Decât să cânte un cocoș străin pe gardul meu, mai bine să cânte al meu în toate ogrăzile! No, fainâ-i? Asta e!

— Mă rog, părerea dumneavoastră, concesiona Minor. Tot o vorbă spune că cine s-a fript cu ciorbă, suflă și-n iaurt!...

— Numa că eu, dragă căpitane n-am apucat nici a sorbi măcar o lingură de ciorbă! râse doctorul. Ce să mai suflu și în iaurt...

— Ei, am rămas cu discuția noastră într-un punct, reluă Minor. Ați început să ne spuneți de unde ați luat inelul...

— Da, începusem, zise doctorul și vă informam că ăla care mi l-o dat nu-i gravor...

— Dar ce este? Bijutier?

— Nu, nici bijutier, îi chelner, la „Nunta Zamfirei". Petrică ăla înaltul, cu gâtul lung și adus puțintel de spinare...

— Petrică Tufan?

— Ei, ăla, că așa-l cheamă, își aminti doctorul. Petrică Tufan...

— Cum de vi l-a vândut? întrebă Minor foarte interesat. De unde-l are?

— Știe-l dumnezeu de unde-l are? zise doctorul înălțând din umeri. El mi-o spus că-i al lui...

— Cum ați intrat cu el în tratative? Și când?

— Păi să vedeți cum o fost, urmă Lecuția tamponându-și din nou fruntea cu batista. Eu frecventez restaurantul ăla, merg des acolo, o fripturică și-un vin fain după o zi de treabă mai completăm caloriile, no și cum spun l-am văzut pe chelnerul ăsta că-mi tot dă târcoale, așa ca mâța la oala cu smântână, mă servește cu atenție, umblă repejor și vine cu comanda trap nu alta, mereu stă pe lângă masă și pune vin în pahare, mă rog treabă de-a lui cum e bine s-o facă cu toată lumea, dar parcă,

am băgat eu sama stătea mai mult lângă masa mea ca-n alte dăți. Și-ntr-o sară, se dă mai aproape, eram singur și așteptam o cuconiță la masă, se apleacă și-mi șoptește că ar vrea să mă roage ceva. „No, și zî-mi meștere! l-am îndemnat eu. Care-i baiul?” El, c-o fi, c-o păți, că demult îi tot stă pe limbă să-mi zică ori ba, da în sara asta o găsit prilejul că-s singur și trece vremea și nu se știe când îmi mai poate vorbi, chestii din astea de-ale lui, că mă tot pisa și nu-l pleznea sfântul odată să vorbească! Până la urmă ce vroia dumnealui? Cică nevastă-sa care-i femeie finuță, frumușică, manierată, tot umblând după slujbă n-o găsit, vremurile-s grele, are nevoie de bani și atunci o vorbit el la Trust și s-o băgat deocamdată femeie de serviciu la hotel, la „Dacia”. „Bun, fain frumos! zâc eu, e o slujbă nu prea grea și-i aproape de dumneata…” El nu, că slujba nu-i pe dorința ei, ar vrea să intre soră la spital, că știe să facă injecții, chiar face în cartier, are clientelă și lumea-i foarte mulțumită, că are mână ușoară, e delicată și mai știu eu cum… „Bine meștere, am zâs eu, să mai vedem, acuma-s locurile blocate, când o fi un loc liber o să-ți dau de veste. Numai să facă dânsa o cerere și s-o lase la mine la spital, la serviciul administrativ…” Credem că omul e lămurit, dar el s-aplecă la urechea mea și-mi spune în timp ce-mi pune pe masă, învelit într-o foiță inelul ăla: „O mică atenție domnu’ doctor, nu mă refuzați, o bijuterie ce puteți face cadou la o cuconiță, știți, le place, aveți nevoie…” Eu nici n-am vrut să aud de așa ceva, i-am dat mâna la o parte, dar el o insistat și-o insistat și până la urmă i-am spus că-l iau da cu parale. Și uite așa, l-am luat și i-am dat pe el 1.000 lei… Și chiar în sara aceea, domnișoara Nușa care o vinit la masa mea l-o văzut, iar acasă i l-am dat… Asta-i tot…

Căpitanul Minor asculta în timp ce-și făcea unele notițe în blocnotesul său. Chipul îi radia de-o ascunsă bucurie, în timp ce-i arunca priviri semnificative lui Simion, imperturbabil în fotoliul său, nemișcat și grav, cu pipa între dinți și ochii abia mijind din pricina fumului. Desigur, lucrurile aveau să se lămurească într-un chip fericit: chelnerul a furat pesemne inelul de la bătrânul ceasornicar sau acela i l-a dat să i-l vândă… În orice caz, bătrânul a avut asupra sa o cantitate de bijuterii nedeclarate pe care probabil le comercializa ca să poată face bani, să trăiască. Datorită intervenției maiorului Simion iată, s-a ajuns pe-un fir nebănuit la acest Petrică Tufan… Și de aici în mod sigur țele

aveau să se dezlege și mai mult, lămurindu-se până la urmă toate problemele legate de moartea bătrânului și dispariția cadavrului…

— Tovarășe doctor, zise într-un târziu căpitanul Minor, vă rog, dacă nu vă supărați să ne dați o declarație în care să specificați că inelul acela l-ați cumpărat de la chelnerul Petrică Tufan în condițiile în care ni le-ați relatat. Da? Se poate?

— Păi de ce să nu se poată! se arătă amabil doctorul Lecuția. Dacă vă trebe așa ceva, scriu pe hârtie. Am eu vreo vină în chestiunea asta? Doar i-am dat bani…

— Nu vă învinuiește nimeni, cu nimic, zise Minor și trăgând sertarul scoase o foaie albă de hârtie pe care o puse pe birou în fața doctorului. V-aș ruga, pe o a doua foaie de hârtie, urmă Minor și mai dădu la iveală o coală albă, să înserați în câteva cuvinte și întâmplarea de aseară de la blocuri cu bătrânul decedat…

— Da, scriem și treaba aia cum să nu scriem, fu de acord Lecuția. Că azi dimineață, v-am spus, eu prezant la datorie, dar nu v-am găsit…

— Mda, am fost plecat…

— În chestiunea cu bătrânul scriu așa cum v-am spus asară, nu? ceru lămurire doctorul.

— Întocmai, zise Minor. Însă v-aș ruga să precizați foarte exact orele când ați intrat în bloc și dacă între timp ați auzit ceva suspect pe palier sau poate în jurul blocului. Deci orele mă interesează în mod deosebit…

— Am înțeles, zise doctorul și trase din buzunarul hainei un stilou de aur. Își puse apoi ochelarii și dându-și scaunul mai aproape, se pregăti să scrie. Iar chestiunea, șopti el grijuliu… știți… consultațiunea la doamna Pătrușescu… poate o evităm… știți… rămâne scris… se află… lumea vorbește… inginerul impulsiv, ea debilă, sărăcuța…

— Scrieți cum vreți dumneavoastră, zâmbi concesiv Minor. Pe noi, v-am spus, ne interesează cazul bătrânului. În rest…

— No, fain… în cinci minute-s gata!

17

Începuse să se însereze când Simion și Minor porniră pe jos către hotelul „Dacia”. Auris Bunescu, invitată la Miliție pentru o mică informație se scuzase că ea nu poate veni. Călătorise foarte mult cu mașina, condusese foarte greu, șoselele fiind aglomerate din pricina sezonului turistic, iar pe lângă faptul că era surmenată, glezna fracturată începuse să-i pricinuiască din nou dureri încât abia de putea merge. Tot timpul piciorul bolnav fusese solicitat când pe accelerație, când pe frână și pesemne că se rupsese din nou vreun ligament. Va cere iar consultul doctorului Lecuția... Așa că-i poftește pe cei doi ofițeri de miliție (Simion se recomandase că lucrează în Miliție), să vină la ea la hotel după ora șapte seara. Îl va primi cu plăcere și tot cu plăcere le va sta la dispoziție și cu informația solicitată... Iar dacă acest lucru nu comportă urgență, luni, chiar de dimineață va putea fi acolo. Tot trece la spital...

— Nu, am vrea să stăm de vorbă în seara asta, ceruse Minor.

— Cu cea mai mare plăcere. Vă aștept...

Cei doi mergeau pe Strada Mare, prin vălmășagul de lume ce se vântura de colo până colo cu treabă sau numai la plimbare. Se aprinseseră luminile, vitrinele străluceau sub beteala lămpilor cu neon iar în fața cinematografului era o aglomerație de nedescris. Din josul străzii, dinspre piață veneau până în centru sunetele stridente ale aceleiași trompete și mai apoi glasul răgușit, amplificat de-un difuzor al celui care chema lumea la „ultimele spectacole de adio” ale circului. Fiind sâmbătă seara, grădina de vară a restaurantului „La nunta Zamfirei” era plină de lume. Sub coroanele bogate ale pomilor și sub copertinele de plastic toate mesele erau ocupate. Fripturile și micii rânduiți în grabă pe grătarul încins de lângă zidul localului răspândeau arome îmbietoare; iar fumul se înălța în noapte în suluri groase și dense ca la un incendiu. Chelnerii, asudați, cu fețele aprinse, purtând câte cinci-șase halbe într-o mână, alergau ca într-o joacă. De colo până colo făcând cu greu față solicitărilor și spiritelor aprinse.

Simion călca grav alături de subțirelul Minor și parcă îl încerca un fel de emoție că peste câteva clipe se va găsi în fața femeii ce-i dăduse multă bătaie de cap în ultimele zile, lui care în liniștitul orășel nu înregistrase de multă vreme vreun caz

deosebit. De când fusese anunțat de către Radu. Vasiliu că la Viena se pusese la cale o afacere ce viza țara noastră și că urmărind necunoscuta se va putea ajunge la un agent denumit „Andrei 4” ce culege informații în legătură cu economia țării, el nu mai avusese astâmpăr. Vroia să depisteze în mod operativ toate ițele care țeseau tenebroasa îndeletnicire a femeii, să comunice centrului elementele care coroborate cu investigațiile altor lucrători de securitate din Capitală și din alte orașe aveau să strângă cercul în jurul faimosului spion, în felul acesta el socotindu-se una din rotițele importante ale rezolvării acestui caz. Bineînțeles, se gândea că reușita îi va aduce nu numai laudele respective ci și recunoașterea evidentă a calităților sale de bun anchetator, mai ales că nu avusese putința vreodată să-și pună în valoare asemenea calități în acest mic orășel în care își făcea serviciul de aproape un an de zile. Acum, iată, prin ancheta ce-o întreprindea Miliția în legătură cu moartea bătrânului ceasornicar, avea prilejul nu numai s-o cunoască pe Auris Bunescu dar să-și dea și seama în mod direct ce legătură poate exista între inelul acesteia și cel văzut de Radu Vasiliu la șefa Oficiului telefonic…

Ca să dea o impresie cât mai bună, maiorul trecuse pe acasă – fiind și seară – își schimbase hainele, purtând acum un costum elegant, bine călcat, de culoare gri, cămașă albă și cravată azurie. Minor făcuse și el la fel, la sugestia maiorului, se îmbrăcase și el tot în civil ca pentru o întâlnire de ceremonie și acum, în căldura care mai stăruia încă la începutul serii călcau gravi, unul, lângă altul, impozanți și solemni de parcă s-ar fi dus în audiență la o mare personalitate…

— Cald al dracului! observă Simion și-și slăbi puțin nodul la cravată. Simt că mi se lipește cămașa în spate…

— Ideea dumneavoastră, să ne gătim de parcă mergem în petit! râse Minor care abia își mai trăgea răsuflarea sub cuptorul hainei. Am băgat-o și pe nevastă-mea la idei. Zice: „Ștefane, nu prea-mi miroase mie bine problema asta de serviciu acum, sâmbătă seara. Vezi să nu se lase și cu dans până la urmă”!

— Așa-s femeile, râse Simion gros și tuși în pumn. Geloase. Nu înțeleg întotdeauna că fie zi sau noapte suntem nevoiți să plecăm de acasă. Să plecăm și să nu le spunem unde…

— Bănuitoare…

— Bănuitoare, dar fără temei…

— În orice caz, ținu să spună Minor, eu vă mulțumesc că-mi dați o mână de ajutor să elucidez acest dosar…

— O, nu… lasă… nu te formaliza atâta, protestă zâmbind Simion. E de datoria mea…

— Dacă nu interveneați în problema cu inelul, nu ajungeam la chelnerul Petrică Tufan, zise Minor. Spuneți-mi, urmă el, e o simplă curiozitate, ați știut ceva în legătură cu această bijuterie de am ajuns în acest stadiu al cercetărilor?…

— Ți-am spus că reportera mai are și ea un inel, răspunse calm Simion. De aceea te-am rugat să mă însoțești ca să dezlegăm misterul ambelor bijuterii care pare că seamănă…

Când cei doi ajunseră în fața hotelului, era trecut de ora opt.

— Cred că ne așteaptă, zise Simion și-și privi ceasul de mână. E opt și zece…

— A spus că după șapte, interveni Minor. Așa că…

Auris se afla în camera ei de la etajul doi. Tocmai terminase de dereticat prin odaie, se îmbrăcase, își aranjase părul, se fardase destul de strident ca să ascundă cât de cât urmele oboselii, și în așteptarea musafirilor se așezase într-un fotoliu răsfoind ziarul local ce-l găsise pe masă. Nu-și putea da seama despre ce informație putea fi vorba, ea o străină de oraș neavând nicio contingență cu vreo problemă a vieții acestei urbe. Unul din cei doi de la Miliție fusese foarte zgârcit în a da vreo lămurire în plus la telefon, dar nici ea nu insistase, considerând totul un fapt divers, lipsit deocamdată de importanță pentru ea, dar se vede treaba foarte necesar Miliției. Abia sosind de la drum, făcuse un duș și dormise aproape șase ore în șir, fără să mănânce, un somn greu și adânc, încât n-o deranjaseră frecventele zgomote ale străzii, mai ales că lăsase fereastra deschisă, cu transperantele trase să intre puțin aer, dar să fie și răcoare în cameră. De când venise în acest oraș, considera că realizase prea puțin din ceea ce-și propusese și asta mai ales datorită stupidului accident cu piciorul, decât lipsei sale de perseverență, strădaniei sale. Întocmise un plan de reportaj la fabrica de mobile, câteva portrete de muncitori, de inovatori, trecuse pe la liceul „Mihail Eminescu” unde înregistrase câteva aspecte demne de senzațional în ceea ce privește cultura și preocupările elevilor pentru știință, începuse să încropească un articol despre cetatea romană din preajma orașului, vizitase noile cartiere cu blocurile în construcție, luând

interviuri locatarilor abia mutați, trecuse pe la bojdeucile periferiei ce așteptau să fie demolate, tocmai să realizeze acel contrast în favoarea noului ce căuta să-l sublinieze mai în fiecare material, într-un cuvânt nu-și trecuse vremea fără rost, dar vroia să facă mult mai mult. În afară de toate astea trebuia să schițeze și partea sa de colaborare la viitorul scenariu intitulat „Lumini peste neguri” ce avea să înfățișeze după discuția cu Emil la ultima lor întâlnire „lucruri mici, dar care spun mult” pe linia noilor înfăptuiri din viața cotidiană a țării. Toată alergătura aceasta o obosise întrucâtva, îi solicitase nervii, umpluse deja câteva zeci de pagini cu notițe, însemnări, apoi mai era și faptul că se simțea singură, se închidea serile în cameră și-și trecea vremea citind, ascultând radioul sau pur și simplu dormitând să se relaxeze, întinsă pe divanul studio, sub larma și zgomotele grădinii de vară de lângă hotel. Apariția lui Radu Vasiliu sau mai bine zis reapariția lui în viața ei, aici departe de București și de orice așteptări parcă mai dăduse puțină culoare, puțină lumină existenței sale, o scosese întrucâtva din noianul apăsătoarelor gânduri, al frământărilor, chiar al obsesiilor ce-o copleșeau în ultima vreme. Încă de când se visa studentă și-l întâlnise pentru prima dată în tovărășia Silviei, avusese pentru el un deosebit sentiment de simpatie, îl plăcea, și l-ar fi dorit soțul ei, trebuia s-o recunoască, chiar o invidia pe prietena ei pentru fericirea de a avea un asemenea bărbat, dar acum tânărul ofițer parcă devenise mai interesant, căpătase o anume maturitate, linia feței impunea prin trăsăturile ei sobre, perfecte, deplină seriozitate, iar alura sa de sportiv degaja tinerețe, vigoare, exuberanță. Rămăsese același om calculat și lipsit de extravaganțe, cu preocupări științifice, muncitor și cu suflet ales, deosebit, copilăros la culme, ambițios în joaca fantastică a automobilelor în marile curse de raliu, dar ce altceva l-ar fi putut preocupa în afara riglelor de calcul și a hârtiei de calc?

Îi scrisese înainte de a pleca la întâlnirea cu Emil, de cum a venit l-a căutat la telefon, nu l-a găsit acasă, la ora aceea a prânzului era la regiment, dar l-a căutat din nou când s-a sculat, mai bine zis când fusese sculată de telefonul celor de la Miliție și tot nu-l aflase acasă. Vroia să știe dacă rândurile sale avuseseră vreun ecou fericit în inima lui, dacă se puteau întâlni în seara asta cu toate că era prea extenuată de drum – nu, nu era o

exaltată, nu căuta divertismentul de dragul divertismentului, nu căuta să-și umple timpul cu ceva ca să alunge plictiseala serilor caracteristice după ea orașelor de provincie, se săturase de distracții și iubiri efemere, lipsite de sensul unui sentiment profund, căutase, mereu căutase marea ei dragoste la care să rămână pentru totdeauna, părea că o află, o întrezărește, o întâlnește, dar totul i se arăta ca o „fata morgana”, se ducea către zenit, dispărea și amăgitoare apărea o alta, alerga după ea, dar constata cu sufletul îndurerat că era tot atât de înșelătoare ca cealaltă, revoltător de înșelătoare. „Nu, nu mi-am aflat încă rostul în viață, n-am realizat încă ceea ce aș fi vrut să realizez ca să mă autodefinesc în linii sigure, pentru totdeauna, nici măcar în dragoste, își zicea ea, ah, cât tânjesc după romantismul adolescenței dar și după certitudinea unor sentimente majore pentru sufletu-mi curat, am fost totdeauna partenera de satisfacții trecătoare a unuia și altuia care mi-au apreciat numai frumusețea, de ajuns… de ajuns… de ajuns… căutările, așteptarea mea, nădejdile mele, trebuie să aflu un om care să mă înțeleagă”.

O scurtă ciocănitură în ușă o făcu pe Auris să tresară. Se scutură ca de-un vis ce-o copleșise pentru câteva clipe, se ridică, se opri fugar în fața oglinzii, privindu-se și zicând „intră”, rămase în mijlocul camerei așteptând. Purta un *deux pièces* de șantung, în culoare bleu ce-o prindea destul de bine.

Intră mai întâi Simion, apoi Minor și foarte politicos se prezentară rămânând gravi, rezervați, în picioare lângă ușă, fără să facă un pas. Într-adevăr, așa cum scontaseră, la o întâlnire cu o reporteră ce cutreiera lumea, făcură din prima clipă o impresie destul de bună.

— Încântată să vă cunosc, zise Auris extrem de amabilă cu surâsul pe buze. Vă rog să luați loc…

Simion se așează pe fotoliul de lângă măsuță, iar Minor pe divanul-studio de alături.

— De altfel, urmă ea, așezându-se pe celălalt fotoliu și căutând să dea o notă de familiaritate discuției, pentru a înlătura convenienețele, stânjeneala convorbirii, am impresia ca ne-am mai întâlnit undeva. Nu știu în ce împrejurare, dar v-am întâlnit pe amândoi…

— Aveți dreptate, confirmă Simion. La balul profesorilor…

— A, da! își reaminti Auris, exact la balul acela.

Dumneavoastră, i se adresa lui Minor, chiar m-ați invitat la dans, nu?

— Da, v-am invitat…

Minor părea foarte încurcat de ceva, reținut, nu-și găsea astâmpăr pe divanul-studio.

— Mi-a făcut multă plăcere, spuse Auris graseind puțin cu același surâs seducător pe buze. Erați una dintre figurile distinse din acea sală… Pot spune că mi-ați plăcut…

Minor, complet derutat, nu știu ce să mai răspundă, ar fi vrut să spună ceva, dar luat prin surprindere, tulburat și copleșit de acel neașteptat compliment se fâstâci, molfăi ceva între dinți și tăcu. Ea sesiză fugar transfigurarea bruscă a căpitanului – era diabolic satisfăcută pentru că-l „doborâse” cu o singură replică – dar se făcu a nu da importanță faptului și cu un aer degajat se ridică, se duse la o măsuță lângă șifonier și apăsând pe un buton, dădu drumul la un mic ventilator. Îndată un curent de aer rece, reconfortant, inundă încăperea.

— Bine ați făcut, stimată doamnă, zise Simion și descheind nasturii de la haină începu să-și facă vânt cu palma în dreptul frunții. E o căldura de te topești din picioare nu alta…

— Abia ieri a fost introdusă tehnica asta în garsonieră, râse ea arătând spre ventilatorul ce vibra învârtindu-se cu repeziciune. Nu mai puteam de cald și am reclamat administratei hotelului.

— Într-adevăr, e foarte cald, zise și Simion. Sufocant de cald.

Auris trecu după aceea la geam și deschise cât mai larg ferestrele. Cei doi îi urmăriră mersul ușor de balerină, ținuta aceea distinsă ce impunea din prima clipă, lăsând în urma ei o discretă urmă de parfum foarte fin, admirându-i în tăcere, aproape electrizați frumosul corp ce unduia la fiecare pas. Simion simți și mai udă cămașa în spate cu tot ventilatorul ce i se învârtea în ceafă, iar Minor, cu gesturi precipitate, aprins, trăgea mereu de cravată de parcă ar fi vrut să se elibereze de-un vis ce-i dădea amețeli și tulburări.

— Zeiță, căpitane! șopti Simion mai mult din buze și ochi-i scăpărară viu, aprins. Are dreptate Vasiliu, îți pierzi capul…

Auris se întoarse de la fereastră, se așeză pe fotoliu și luând de pe măsuță un pachet de țigări „Pall Mall” îl întinse mai întâi lui Simion, apoi lui Minor.

— Vă rog, serviți…

— Nu, scuzați, vorbi politicos Simion, eu trag pipă…

Minor luă o țigară, scoase repede bricheta și întinse flăcăruia să aprindă mai întâi Auris, după care se servi și el, fiind cu grijă să nu scuture cumva scrumul pe covorul plușat. În acest timp, Simion cercetă fugar cu privirea camera, văzu cele două valize puse pe-o masă etajeră lângă șifonier, observă mica valijoară de piele maro, închisă cu fermoar despre care-i raportaseră băieții că femeia o primise de la necunoscutul întâlnit de ea la restaurantul Săftica și remarcă totodată prin ușa ușor întredeschisă a șifonierului cele câteva rochii și costume taior ale ei.

— Vă ascult, stimați musafiri, zise Auris lăsându-se pe spătarul fotoliului, trăgând lung din țigară. Cărui scop datorez, vizita dumneavoastră?

Îi privea pe cei doi printre genele-i rimelate, cu ochii verzi ușor întredeschiși, stând picior peste picior, fusta de șantung îi mula distinct coapsele de-o perfecțiune sculpturală, cu cotul rezemat de latura fotoliului și țigara spânzurând neglijent între degetele-i lungi, subțiri și albe, cu unghii roșii, abia lăcuite.

Începu mai întâi Simion, vorbind rar, cu glasul său ușor răgușit, căutând cu atenție cuvintele, voind să fie sincer în ceea ce spunea și arătând că la început apariția unei femei foarte frumoase în acest mic orășel li s-a părut tuturor enigmatică, dar s-a aflat repede despre îndeletnicirile domniei sale, frumoase și onorabile, articolele ce vrea să le realizeze fiind de un real folos pentru micul oraș ce se află în plină dezvoltare și ai căror oameni trebuie cunoscuți în toată țara prin presă, prin filme pentru strădania lor deosebită în muncă...

— Da, am făcut câte ceva, spuse Auris, îmi place meseria de reporter, dar vocația mea urmărește ceva mai major...

— Vi s-a dat concursul peste tot?

— Da, autoritățile locale în frunte cu tovarășul primar, apoi băieții de la ziar, directorul fabricii de mobile, mă rog toți au fost foarte drăguți... Sper să realizez ceva bun... Vedeți, vorbi ea puțin afectat, eu urmăresc în scrisul meu să evidențiez noul, acel mugure ce se naște, ce se dezvoltă după cum știți de la acumulările cantitative la saltul calitativ. Or, viața noastră de fiecare zi demonstrează prin tot ceea ce se realizează cum nu se poate mai limpede aceste precepte teoretice, care – trebuie s-o recunoaștem – nu se pot verifica decât prin practică. Nu?

— Desigur... desigur... aprobă Simion, trezit brusc parcă dintr-

o amorțeală, deoarece rămăsese surprins de toată perorația femeii. „Deșteaptă, dom'le, își zicea el, se vede că cei care lucrează pentru imperialiști ne cunosc bine politica…"

— Și orașul dumneavoastră – urmă ea cu aceeași dicțiune profesională – noul oraș i-am putea spune pentru că numai după actuala împărțire administrativă vechea localitate a căpătat o nouă fizionomie estetică, economică și socială, deci acest oraș prezintă caracteristici dintre cele mai interesante în ceea ce privește nuanța contrariilor ce-mi place să relev cu predilecție în materialele ce le semnez. De la vechi la nou! scrise ea cu țigara prin aer un titlu imaginar de articol. La câțiva pași de vechile bojdeuci, noile blocuri muncitorești! Continuă ea în aceeași notă. Alb și negru în conștiința inginerului X, de pildă, și așa mai departe…

— Interesant, observă Simion tot mai fascinat de dezinvoltura cu care femeia își etala mostrele profesiunii sale. Foarte interesant…

— De fapt articolele de această factură sunt cele mai citite în presă, interveni și Minor în timp ce scutura vârful țigării în scrumiera de pe măsuță. Anchete sociale nu faceți?

— Nu, nu e genul meu, zise Auris cu aceeași nuanță de afectare în glas. De fapt, când mi-am început cariera jurnalistică cu câțiva ani în urmă la Paris…

— La Paris? se miră Minor și aruncă o privire cenușie lui Simion.

— Da, la Paris. Zic când mi-am început cariera jurnalistică, realizând un material despre drama unui judecător, începusem atunci să cred că am înclinație către articolele de anchetă socială. Am renunțat însă repede la ideea că aș putea rămâne la acest gen. V-am spus, m-a atras și mă atrage problema contrastelor, am impresia că în asemenea materiale se poate oglindi mai bine senzaționalul, pentru că – nu știu, asta e părerea mea – un articol de ziar fără o doză de senzațional, fără o nuanță de senzațional, vorbesc de senzaționalul faptic, cel reflectat de viață, nu cel gratuit, inventat, creat, deci un articol fără acest senzațional este, cum să vă spun eu, ca o mâncare fără sare, ca o grădină fără flori, nu știu, nu găsesc acum niște comparații mai plastice, mai semnificative…

Trase adânc din țigară, slobozi fumul spre înalt, apoi se lăsă cu mișcări lascive, plină de o anumită gravitate pe spătarul

fotoliului și zâmbind îi privi lung și stăruitor pe cei doi fixându-i pe rând cu ochii săi verzi ale căror ape de smarald tulburau profund. De afară se auzeau orchestra și hărmălaia restaurantului, iar pe stradă sub ferestrele hotelului creștea animația serii aceleia de sâmbătă când parcă toată lumea ieșise la plimbare prin fața vitrinelor puternic luminate.

— Și acum domnii mei, zise Auris desfăcând larg brațele, cu țigara tot între degete, introducerile de rigoare fiind făcute, vă stau la dispoziție cu informația ce-mi cereți. Cu cine am avut plăcerea să stau de vorbă la telefon?

— Cu mine, înclina ușor capul Minor, punând palma pe piept.

— Încântată...

— Nu mai puțin eu, răspunse căpitanul zâmbind protocolar.

— Vă ascult...

Schimbând o privire de: înțelegere cu Simion, Minor începu sa explice despre ce este vorba. Dar mai întâi Miliția ar vrea să știe dacă dumneaei, Auris Bunescu, cunoaște în acest oraș un bătrân ceasornicar, Tachi Cazaridis...

— Nu, nu cunosc niciun ceasornicar, spuse ea cu un fel de părere de rău în glas că e nevoită să-i dezamăgească pe cei doi chiar de la primele replici ale discuției. De fapt nu cunosc pe nimeni sau mai bine zis n-am cunoscut pe nimeni când am venit aici. Prima mea cunoștință, recomandată de altfel de-un coleg de la București, a fost tânărul Ștefan Păunescu de la gazeta locală care acum e plecat, mi se pare în concediu la mare; apoi l-am reîntâlnit aici pe Radu Vasiliu, o veche cunoștință despre care am scris în câteva reviste străine cu ani în urmă când a luat parte la un raliu în Iugoslavia. Atât și nimic mai mult... Că ulterior lista acestor cunoștințe s-a mărit e un lucru firesc... Iată, acum pe această listă veți figura și dumneavoastră...

— Deci nu-l cunoașteți pe acest bătrân?

— Nu. Categoric nu.

— A fost ceasornicar aici în oraș, interveni Simion socotind că e bine să dea explicații mai ample, un bun bijutier care se ocupa în ultima vreme, bineînțeles în mod clandestin, după informațiile noastre cu vânzări și cumpărări de inele, briliante, cercei, în general obiecte de aur...

— Nu, nu-l cunosc, susținu Auris Bunescu. De altfel, mie nici nu-mi plac bijuteriile, nu port așa ceva, decât foarte rar. Chiar discutam într-una din serile trecute cu Radu Vasiliu chestiunea

asta și el sincer se mira că sunt prima femeie întâlnită care nu face pasiune pentru zorzoane aurite sau de aur…

— Foarte curios! se miră Simion de cele auzite. Cum, dumneavoastră nu aveți niciun fel de podoabă din acestea? Chiar, văd că nu purtați nici brățară, nici cercei, nici inel…

— Nu, nu port… Am în valiză sau în poșetă, nu mai știu unde, un inel și nu-l port. Îl pun numai la anumite ocazii…

— Aveți și-un colier?

— Nu, domnule, n-am așa ceva, v-am spus, contestă Auris zâmbind cu îngăduință. Un inel și atât. Sunt împotriva podoabelor…

Minor începu să râdă și Auris observă lucrul acesta.

— De ce ești vesel, domnule? îl întrebă ea.

— Pe cuvânt că sunteți o raritate, zise el tot râzând. O femeie ideală pentru un bărbat. Așa ceva mai rar…

— De ce mai rar?

— Păi, vedeți dumneavoastră, urmă Minor, eu am întâlnit în după-amiaza asta o duduie, foarte drăguță de altfel, care cunoscând un bărbat, după spusele ei viitorul soț, nu s-a lăsat până ce nu i-a cerut un inel!

— Serios?

— Foarte serios!

— Și el, pesemne slab de înger, cum sunt unii bărbați, iertați-mă că sunteți de față, se scuză ea cu un fel de jenă, gata i-a împlinit dorința…

— Da, interveni Simion, i-a oferit un frumos inel de aur, cu o gravură interesantă, bine executată, reprezentând-o pe Mona Lisa…

— Pe Mona Lisa? rămase mirată Auris și stingând cu gesturi precipitate țigara în scrumieră, fără să-și ia ochii de la Minor, repetă: cu Mona Lisa, ziceți?

— Da, de ce vi se pare un lucru atât de nefiresc? se arătă, nedumerit Simion sub privirile pline de înțelegere ale lui Minor. Credeți, oare, că un gravor, un bun gravor în aur n-o poate reprezenta în câteva linii, fine bineînțeles, pe celebra Gioconda?

— Nu despre astă e vorba, zise Auris căzând brusc pe gânduri, ci despre cu totul altceva…

— Despre ce anume?

— Am un inel asemănător, vorbi ea cu glas scăzut. Unchiul meu, înainte de a muri la Paris, căci el mi l-a dăruit, mi-a spus

că-i exemplar unic... dar scuzați-mă, vă rog, puțin, ceru ea, numai câteva clipe...

Se ridică brusc din fotoliu, își îndreptă fusta și ducându-se spre cele două valize, le deschise cu gesturi febrile capacele, înfrigurată, scotoci printre lucruri, cercetă conținutul a vreo două cutiuțe de carton, dădu la o parte batiste, prosoape, câteva bluze de mătase, vreo trei baticuri, iar se uită în acele cutiuțe după care cu fața încruntată se duse la șifonier și pe rând deschise cele trei poșete scotocind și în ele. Apoi, transfigurată, cu fața palidă, se întoarse și șopti cu glasul aproape pierdut:

— Domnii mei am fost prădată! Îmi lipsește inelul de aur pe fațeta căruia era gravat tot chipul Mona Lisei...

Și ca extenuată se prăbuși în fotoliu, își cuprinse capul între palme și rămase cu fruntea plecată ca sub povara unei mari nenorociri.

— Ați avut și dumneavoastră un asemenea inel? întrebă Minor vădit surescitat de cele întâmplate.

— V-am spus doar... șopti ea printre buze complet dezolată. Am avut un asemenea inel...

— Mă iertați, interveni din nou Minor, va pun unele întrebări cu intenția de a ne ajuta să vă găsim bijuteria...

— Va rog...

— Când ați umblat ultima dată cu acest inel?

— Crezi că mai știu? înălță ea din umeri în timp ce-și fricționa tâmplele cu palma. Acum câteva zile, într-o după-amiază nu știu ce-am căutat prin lucrurile mele...

— De-atunci nu v-a mai interesat inelul, nu?

— Dar nu m-a interesat nici atunci, domnule! zise Auris puțin enervată. Am spus doar că am dat întâmplător peste el... Eu nu port podoabe, n-am avut intenția să-l caut ca să mi-l pun pe deget...

Minor aruncă o privire fugară lui Simion și acesta înclină discret din cap. Căpitanul se foi puțin în fotoliu, își slăbi și mai mult nodul de cravată și tușind ușor în pumn ca să-și dreagă glasul, întrebă:

— Dacă dumneavoastră ați vedea inelul vi l-ați recunoaște, stimată doamnă?

— Cum, știți ceva despre el? aproape că sări ea de pe fotoliu. Vă rog – ceru cu glas rugător – dacă știți, spuneți-mi să mă

liniștesc. E o amintire de la unchiul meu... Țin la această amintire...

— V-am întrebat dacă l-ați recunoaște, insistă Minor privind-o pe Auris puțin enigmatic.

— Desigur, l-aș recunoaște...

— De pildă, după ce l-ați recunoaște?

— Destul de simplu, zise ea parcă venindu-și puțin în fire. Este o remarcă pe care a făcut-o chiar unchiul meu în clipa când mi-a dat această amintire ce-o ține de la bunica.

— Anume?

— Cum să vă spun ca să mă înțelegeți mai bine... vorbi ea privind undeva către fereastră. Vedeți, linia ce marchează umărul drept al Giocondei e mult mai scurtă decât cea care marchează umărul ei stâng. Încă unchiul meu, când mi-a dăruit această podoabă îmi spunea glumind că gravorul probabil a murit în clipa când trăgea această ultimă linie, altfel nu vede de ce n-ar fi continuat-o...

Minor băgă mâna în buzunarul hainei, scoase o batistă, o despături și întinse femeii un inel de aur cu fațetă hexagonală.

— Vă rog să examinați acest inel și să ne spuneți dacă este cel care vă lipsește...

Auris întinse repede mâna, luă inelul, îl privi o clipă în lumina lampadarului, se ridică de pe fotoliu, se duse și-l mai privi o dată sub lustra cu trei becuri, după care foarte veselă se întoarse și cu ochii sticlind de bucurie, spuse:

— Da, acesta este inelul meu! Vă mulțumesc foarte mult! Spuneți-mi, ce s-a întâmplat? Cum de a ajuns la dumneavoastră? Priviți, indiciul de care vă vorbeam. Iată linia umărului drept și uitați-o și pe cea a umărului stâng...

Întinse inelul lui Minor, apoi lui Simion, cu gesturi timide, era încă sub starea aceea de surescitare, nu, nu-i venea să creadă că pierduse acea podoabă, nici nu știa că de câteva zile n-o mai are și acum iată, Miliția i-a găsit-o și chiar i-a adus-o. Deci ăsta era scopul vizitei celor doi. Și ei vorbeau de-o nevinovată informație...

— Vă rugăm, spuse Minor, îl puteți lăsa câteva zile la noi? Ne trebuie pentru unele cercetări...

— Cu plăcere, spuse Auris bucuroasă, desigur, rețineți-l, dar vreau să știu cum de l-am pierdut? Sau mi-a fost furat? Cum s-a întâmplat? Îmi spuneți, da? Vai, ce bucuroasă sunt! Încă o dată

vă mulțumesc! Din suflet vă mulțumesc…

Bătu din palme copilăroasă, își aranjă părul cu grabă, își îndreptă fusta și cu ochii plini de lumină se reașeză pe fotoliu și așteptă, ținându-și palma pe piept să-și astâmpere bătăile inimii.

— Vai, prin ce emoții am trecut! mărturisi ea cu sinceritate. Cumplite emoții… Știți, eu n-am pierdut niciodată nimic, nu mi s-a furat nimic… E prima dată… Cum s-a întâmplat? Sunteți drăguți să-mi spuneți?

— Deocamdată, nu, zise Minor punând inelul la loc în batistă. Când va fi cazul, desigur vă vom spune…

— Vă mărturisesc sincer, vizita dumneavoastră mi-a făcut o mare plăcere, spuse ea tot bucuroasă. Și uite, neglijentă cum sunt, nu v-am tratat cu nimic…

Se ridică, se duse la telefonul de pe măsuță, dar Simion o opri, întrebând-o:

— Ce vreți să faceți?

— Telefonez jos, la restaurant să ne aducă câte o cafea… Câte un coniac…

— Nu, vă mulțumim, eu nu beau seara cafea, o refuză Minor. Poate dumnealui…

— Nu, nici eu! zise Simion. Sunteți foarte amabilă, dar…

— Vai, mă refuzați? se arătă ea nemulțumită și cu palmele împreunate pe piept, își răsfrânse buzele bosumflată. Dar, nu e frumos… sunt gazdă…

— Cu altă ocazie, zise Minor, în altă împrejurare…

— Cum doriți, dar… zău, vă rog…

— Nu, nu insistați…

Simion își privi ceasul de mână și Auris observă lucrul acesta.

— Vă grăbiți? întrebă ea.

— Ne și grăbim și nici nu vrem să vă reținem prea mult, zise Simion. E târziu, dumneavoastră sunteți obosită de pe drum. Unde ați călătorit?

— M-am întâlnit cu un coleg, dincolo de București, spuse ea aprinzându-și o nouă țigară. Colaborăm la realizarea unui scenariu… Mi-a dat un aparat de filmat, vreau să încerc să fac film, reportaj filmat… să vedem ce iese. V-am spus, urmăresc să mă realizez pe coordonate mai superioare…

— Drumul a fost obositor?.

— Foarte obositor. Multe mașini, turiști, circulație intensă,

șosele aglomerate, atenția mereu încordată la viteza cu care merg eu…

— Spuneți-mi, ceru Simion, o simplă curiozitate, de ce aveți încă număr de Franța la mașină? Nu ați înmatriculat-o la noi?

— Încă nu, răspunse Auris, e o chestiune cu taxa vamală, n-am rezolvat-o, cred că acum când mă întorc la București… De altfel am dreptul treizeci de zile…

Discutară în continuare despre turismul în țările străine, despre dezvoltarea ce-o luase la noi în ultima vreme, după care căpitanul Minor spuse:

— Și acum doamnă să vorbim și despre scopul vizitei noastre. Începusem să intrăm în subiect, dar am deviat puțin și nu fără folos…

Auris rămase cu țigara în dreptul gurii, fără să mai tragă vreun fum, stupefiată, cu ochii mari, plini de mirare.

— Cum, bâigui ea, n-ați venit în problema cu inelul?

— Nu, în altă problemă, zise Minor zâmbind. În legătură cu bătrânul acela, ceasornicarul…

— Bine, dar am înțeles că fiind bijutier m-ați chestionat crezând că poate are vreun amestec în povestea cu furtul inelului meu…

— Tot ce ar putea fi posibil, confirmă Minor, însă în primul rând ne interesează altceva și apoi vom face o legătură dacă e cazul între acest bătrân bijutier și furtul inelului dumneavoastră…

— Extraordinar! făcu mirată Auris. Și eu care credeam… Ei, vă ascult în continuare, să vedem despre ce este vorba…

— V-am întrebat la început dacă dumneavoastră l-ați cunoscut pe acest bătrân și ne-ați spus că nu…

— Desigur, nu l-am cunoscut și nici n-am auzit de el…

— Nici măcar nu l-ați văzut cum arată?

— Nu, domnule, îmi este o persoană total necunoscută!

— Acum altă chestiune, zise Minor parcă jenat că trebuie să poarte discuția poate puțin sâcâitor pentru această doamnă, dar n-are ce face, așa trebuie rânduite întrebările ca răspunsul să fie cât mai limpede, mai edificator. În interesul unor cercetări pe care le întreprindem, v-am spus în legătură cu acest bătrân, vă cerem scuze dacă vom fi puțin cam indiscreți în privința persoanei dumneavoastră…

— Despre ce este vorba? se arătă foarte atentă Auris.

— Dumneavoastră ați trimis ieri după-amiază, înainte de a pleca în călătorie o scrisoare căpitanului Radu Vasiliu…

— Ei, da și ce-i cu asta? se miră ea total contrariată că nu mai înțelegea nimic. Ce are scrisoarea mea cu acest bătrân bijutier care văd că până acuma nu-l amestecați nici măcar în furtul inelului meu…

— Vă rog să mă iertați, zise Minor tot zâmbind, v-am spus, totul se va lămuri până la urmă. Acuma vrem să ne răspundeți la întrebările ce vi le punem, tocmai pentru a grăbi acel răspuns care-l așteptați din partea noastră…

— Vă rog, vă stau la dispoziție…

— V-am întrebat dacă ați trimis o scrisoare căpitanului Radu Vasiliu…

— Da, am trimis, confirmă Auris puțin afectată că se intra de acum în niște chestiuni care țineau de intimitatea persoanei sale. Și?

— Scrisoarea ați dus-o dumneavoastră sau ați trimis-o prin cineva?

— Dacă am afirmat că *am trimis,* sublinie ea ultimele două cuvinte, înseamnă că a dus-o cineva, în niciun caz eu personal…

— Am vrea să știm cui i-ați încredințat scrisoarea și aproximativ dacă se poate chiar exact la ce oră…

— Mda, e simplu, zise Auris și scuturând țigara în scrumieră privi puțin undeva către un colț al camerei să-și amintească. Eu am plecat pe la ora patru, patru și un sfert să zic, deci cam pe la ora trei și jumătate am trimis-o… Da, pe la trei și jumătate…

— Prin cine? stărui Minor. Cui i-ați încredințat-o?

— Să vedeți cum a fost, zise Auris hotărâtă să dezvăluie strict realitatea. Ieri la amiază am luat masa în cameră. M-a servit chelnerul acela înalt, nu știu cum îi spune…

— Adus puțin de spate? interveni Simion.

— Da, acela…

— Petrică…

— Exact, Petrică, întări Auris. Așa am auzit că este chemat. Zic m-a servit în cameră. Eu îi scrisesem domnului Radu Vasiliu câteva rânduri cu intenția de a trece să i le las la cutia lui de scrisori, la bloc. Dar cum acolo unde mergeam trebuia să fiu la o oră fixă, și văzând că timpul înaintează cu repeziciune, mi-am zis că nu mai am timp să trec eu pe la bloc și atunci l-am rugat pe acest chelner să-mi recomande pe cineva care ar putea să-

mi ducă scrisoarea. Foarte amabil, omul s-a oferit că se va îngriji el de trimiterea ei, numai să am adresa exactă. Nu mai spun că-l și cunoștea pe Radu Vasiliu... Și i-am dat-o, oferindu-i totodată și un mic bacșiș pentru osteneală... Asta-i tot...

— Vă mulțumesc, zise Minor.

— Dar ce s-a întâmplat, ce legătură are această scrisoare și cu furtul inelului meu?

— V-am spus, vorbi lămuritor Minor, când e cazul vă vom dezvălui totul. Deocamdată și dacă știm ceva, în interesul cercetărilor, nu vă putem relata nimic...

— Mă rog, se supuse Auris, nu am nimic de obiectat. Vă faceți meseria așa cum socotiți că e bine. Dar știți, curiozitatea așa-zis feminină...

Minor se aplecă spre Simion și-l întrebă în șoaptă, după ce mai întâi își ceru scuze gazdei pentru această impolitețe:

— La ce oră au fost în restaurant Vasiliu și cu Lecuția ieri după masă?

— Pe la patru...

— Atunci de ce Petrică dacă avea scrisoarea la el nu i-a înmânat-o?

— Nu știu, nu bănuiesc nimic, poți lămuri când discuți cu ospătarul...

Minor înclină din cap în semn că a înțeles, după care spuse lui Auris că-i mulțumește în mod deosebit pentru informațiile primite și pentru amabilitatea de a-i primi la o oră așa de târzie, mai ales că era destul de obosită în urma călătoriei cu mașina. Apoi cei doi se ridicară, pregătindu-se de plecare.

— E târziu și v-am reținut cam mult, zise Minor. Așa cum v-am spus, inelul rămâne la noi și vă vom ține la curent cu tot ce vă interesează. Deocamdată însă nici noi nu știm prea multe...

— După cum nici eu, completă Auris, nu știam venind în acest oraș că voi deveni un „caz” în cadrul unei anchete...

— Totul în interesul dumneavoastră, doamnă! zise Minor zâmbind.

— Desigur... desigur... Vă mulțumesc!

În stradă, căpitanul îi spuse lui Simion:

— Am descoperit un lucru foarte important: cadoul Nușei Stoian e provenit din furt...

— Rămâne de văzut cum de a ajuns scrisoarea reporterei în mâna bătrânului?

— Chestiunea asta o voi lămuri chiar în seara asta, zise Minor hotărât. N-am liniște până ce n-o lămuresc. Trimit să-l aducă pe chelner la Miliție...

— Și furtul cadavrului?

— Nu știu! înălță din umeri Minor. Cine a făcut-o și în ce scop rămâne să vedem. E o enigmă...

18

După plecarea celor doi vizitatori, Auris se duse și se privi în oglindă. Cearcănele din jurul ochilor parcă erau mai vizibile, fața obosită de drum și neodihnă se arăta palidă, iar ochii deveniseră păienjenii, pleoapele se lăsau grele, clipind molatic. Dormise peste noapte într-una din căsuțele-camping de la Săftica și pornise pe la orele nouă către București. Trecuse pe acasă, n-o văzuse nimeni intrând în apartamentul său, doar o vecină de peste drum îi zărise mașina și-i spusese în treacăt că fusese căutată în mai multe rânduri, la ore diferite, de un domn nu prea în vârstă care nu și-a declinat niciodată identitatea și nici scopul vizitelor sale. Aerisise puțin apartamentul, șterse praful, aranjase unele lucruri, după care plecând, încuiase și trecuse pe la părinți la locuința acestora, într-un bloc, undeva în preajma Pieței Splaiului... Apoi pornise la drum către micul orășel unde o așteptau atâta treaba și surprizele-enigmă nebănuite...

Tocmai când vroia să se pieptene și să-și retușeze puțin fardul, sună telefonul. Se duse repede și ridică receptorul. Era Radu Vasiliu...

— Bine ați Venit, distinsă doamnă! spuse el jovial, arătându-se foarte bine dispus.

— Bine te-am găsit, domnule! răspunse Auris și trăgând telefonul mai aproape să-i fie la îndemână se așeză pe fotoliu. Așteptam un răspuns de la dumneata în cursul după-amiezii...

— Este adevărat, confirmă Radu, dar n-am vrut să vă deranjez imediat după ce ați sosit de la drum. Am bănuit că vă odihniți... Apoi mai spre seară am trecut pe la hotel, dar am fost informat de către portar că aveți musafiri și mi-am continuat drumul către casă...

— Da, am avut... Tocmai că despre vizita acestor doi musafiri și despre unele lucruri întâmplate vreau să stau de vorbă cu dumneata...

— Numai despre asta? râse Radu. Am citit cu atenție scrisoarea, vă mulțumesc pentru cuvintele frumoase ce mi le-ați adresat...

— Iartă-mi îndrăzneala, zise Auris puțin fâstâcită, dar am explicat cauza gestului meu... Ce facem, ne vedem puțin în seara asta?

— Nu sunteți obosită de drum?

— Chiar dacă aș fi, lângă dumneata mă relaxez. Prezența dumitale e un tonifiant...

— Oho! râse din nou Radu cu multă poftă. Mă faceți să mă încred...

— De ce nu? Spune ce-ai hotărât? În niciun caz la restaurant nu merg...

— Puteți veni la mine? propuse el. Ascultăm radio, am câteva benzi bune de magnetofon, televizorul dacă e cazul...

— Bine, e în ordine! zise Auris. Peste o jumătate de oră sunt la dumneata. Vin cu mașina...

— Aștept cu plăcere...

Exact peste o jumătate de oră, *Citröen-ul* alb-albastru opri în fața blocului în care locuia Radu Vasiliu. Auris, într-o rochie de culoare închisă, se dădu jos, încuie portiera și urcă la etajul întâi. Radu îi ieși în întâmpinare chiar pe palier și sărutându-i mâna o pofti înăuntru. Ea trecu cu pasu-i ușor pe covorul din hol și se opri neștiind unde să intre, în care din camere.

— Poftiți în sufrageria-birou, o invită el. E mai comod... Radu aprinsese toate lustrele și veiozele din camere. Până și lampa de pe birou lumina cristalul făcându-l să strălucească asemenea unei oglinzi.

— Ce făceai, cu ce te ocupai? întrebă ea și răsfoi câteva schițe-proiect rânduite la capul biroului. Tot cu problema motoarelor?

— Tot, zâmbi Radu parcă puțin jenat că fusese surprins în intimitatea creației sale. Mă străduiesc și eu, poate voi realiza ceva...

— Dumneata ești un om foarte capabil, zise ea și punându-și poșeta pe etajera bibliotecii se așeză într-unul din fotoliile de lângă lampadar. Sunt sigură că dacă vei persevera, vei reuși orice vei întreprinde...

— Tot ce se poate...

De fapt, Radu Vasiliu nu se ocupase cu niciun fel de calcule sau desene înainte de a-i veni musafira în vizită, dar scosese pe birou în mod intenționat acele schițe de motoare, false bineînțeles, să vadă dacă de astă dată Auris Bunescu manifestă vreun interes față de ele sau nu. De altfel pregătise și o mică, dar importantă verificare a pretinselor ei intenții: așezase schițele într-o anumită ordine, ba mai mult, făcuse fiecăreia în parte un mic semn să vadă dacă în lipsa lui din cameră sau într-

un moment de neatenție Auris le va clinti de la locul lor. Se simțea jenat în propria-i conștiință că întreprinde asemenea manevre, dar dincolo de a-i putea demonstra maiorului Simion falsitatea presupunerilor lui vroia să-și mai verifice încă o dată părerea că frumoasa femeie n-are nicio legătură cu afacerea Grama.

— Știți ce vă rog? spuse el puțin jenat. Am să vă las puțin singură, numai câteva minute, vă iau mașina – bineînțeles, dacă nu îndrăznesc prea mult – și dau o fugă până la restaurant să cumpăr ceva. Zău, iertați-mă, dar nu sunt pregătit cu nimic pentru a fi o bună gazdă, se scuză el, deoarece n-am știut că veți accepta să veniți aici. Apoi nici timp n-am avut de când ne-am telefonat. Dacă aveam mașina mea aici, până ce veneați, totul era aranjat...

— O, dar de ce trebuie să te deranjezi atâta, domnule? protestă Auris vădit nemulțumită că-l punea pe drum pe amfitrion. Crezi că am venit să facem o petrecere? Ți-am spus, vreau să te văd, să-ți spun unele lucruri și atât.

— Doamnă, ceru Radu, permiteți-mi să fiu o gazdă atentă...

— Bine, acceptă ea, dacă vrei dumneata...

Luă poșeta de pe etajera bibliotecii, scoase cheile mașinii și le întinse lui Radu:

— Poftim, spuse ea. Cu ocazia asta, ca un încercat șofer de raliu, poate-mi spui cum lucrează motorul. Nu știu, am venit după masă cu ea cam „tare” și la a treia am impresia ori că e ceva cu pompa de benzina, ori nu prinde ambreiajul...

— Bine, am să văd eu, spuse Radu luând cheile. Dacă e ceva, să știți că am un mecanic foarte bun. În câteva ceasuri o punem la punct...

— Mulțumesc...

— Până ce vin, continuă Radu, ascultați puțină muzică...

Se duse repede în camera cealaltă, aduse un magnetofon nou-nouț „Phillips”, îi ridică capacul, îl puse în priză și-i dădu drumul.

— Sau citiți ceva din bibliotecă... Sau am aici niște reviste...

— Pot răspunde și la telefon în locul dumitale? zâmbi Auris ridicându-se și privind magnetofonul.

— De ce nu? se miră Radu. Puteți răspunde...

— Poate te caută studenta și se impacientează...

— Sunteți insinuantă, dar vă iert, zise el și jucând cheile

mașinii în palmă, ieși. În câteva minute m-am întors, adăugă, aruncând o ultimă privire schițelor din colțul biroului. Iertați-mă...

Coborî treptele blocului câte trei deodată, descuie portiera mașinii, se urcă la volan și aprinse motorul. Ambală de câteva ori, încercând accelerația, apoi lăsă să vadă cum merge ralantiul. Privi interiorul mașinii, bordul, comenzile și fu vădit încântat de asemenea bijuterie-auto cum o denumi în gând. Apoi debreie, băgă în viteză și porni către oraș.

Opri în fața restaurantului „La nunta Zamfirei", în clipa când Petrică, chelnerul, însoțit de-un milițian tocmai ieșea pe poarta grădinii de vară.

— Să trăiți, dom' căpitan! salută el respectuos înclinând cu supunere capul. Era abătut, trist, cu fața înnegurată.

— Ce s-a întâmplat cu dumneata? întrebă Radu Vasiliu în timp ce încuia mașina. Ce-ai făcut?

— Nu știu dom' căpitan! înălță din umeri chelnerul încheindu-și nasturii la haină. Uite, a venit dumnealui, domnu sergent major și a zis să merg până la Miliție. De ce, nici dumnealui nu știe... Căzu beleaua pe capu meu tocma acuma, sâmbătă sara când uite ce viermuială de clienți e aci. Acuma vine clienții ăia mulți, cui las eu mesele?

— Ei, o fi vreo încurcătură, îl liniști Radu Vasiliu. Te știu om de treabă, așa că...

Intră în restaurant, comandă două sticle de vin înfundat de la gheață, două fripturi, un mic aperitiv, salată, pâine, luă și o sticluță de coniac, alte câteva de Pepsi-cola, pentru că nu știa dacă mai are acasă, plăti și duse totul la mașină. Când ieși în stradă, se pomeni față în față cu colonelul Drăgănescu. Văzându-l cum descuie mașina, acesta rămase cu gura căscată.

— Să trăiți! îl salută Radu. Vasiliu și încărcat de pachete abia reuși să deschidă portiera mașinii.

— Ce-i cu dumneata, Vasiliule? întrebă perplex Drăgănescu rămas stană de piatră în mijlocul străzii. Ai luat-o cu mașină cu tot?

— Sunt în misiune, tovarășe colonel, râse Radu și puse cu grijă pachetele pe perna mașinii... Treabă grea... Vă rog să mă scuzați, trebuie să plec. Îmi permiteți?

— Vezi să nu dai greș cu misiunea asta a dumitale, îl avertiză cu dojană în glas Drăgănescu, privindu-l cum se urcă la volan.

Am discutat noi ceva…

— Nicio grijă, știu să mă descurc! strigă Radu peste zgomotul motorului scoțând capul pe geamul portierei. Treabă grea, v-am raportat, dar o scot eu la capăt! Să trăiți!

Acceleră și porni din loc ca un bolid pe Strada Mare a orașului, sub privirile nu numai ale colonelului ce rămăsese mai departe electrizat locului, ci și ale câtorva zeci de curioși ce-l cunoșteau pe căpitan că-i concurent în raliuri și se strânseseră ciopor în jurul mașinii.

Când intră în apartament, Auris tocmai oprise magnetofonul.

— Ce, nu v-a plăcut muzica? întrebă Radu în timp ce punea toate pachetele pe-o masă în bucătărie.

— Prea mult zgomot, spuse ea, nervii mei nu suportă…

— Muzică modernă…

— Rămân totuși la muzica de divertisment, care să spună ceva, să transmită ceva, la muzica sentimentelor, zise ea pornind către bucătărie. O, observă mirată, dar domnule, ai cărat aicea tot restaurantul!

Îl ajută să pregătească masa, ea dovedind multă îndemânare și gust. El destupă o sticlă de vin, aduse sifonul automat, puse câte un coniac în păhărele… Nu scăpă însă să arunce o privire asupra teancului de schițe aranjate pe colțul biroului. Una nu fusese clintită. Toate semnele erau la locul lor. Deci o ultimă și decisivă verificare, că Auris Bunescu nu are nicio legătură cu cele puse la cale la Viena de el și Grama. Se bucură sincer de această constatare și aproape că-i venea să-i spună tot ceea ce gândea în clipele acelea, tot ceea ce simțea pentru ea, era entuziasmat la culme, și chiar dacă i-ar fi spus, poate n-ar fi găsit cuvintele cele mai potrivite să-și exprime sinceritatea sentimentelor, întreaga lui satisfacție pentru corectitudinea ei. Poate i-ar fi căzut chiar în genunchi, cerându-i să-l ierte că putuse măcar câteva clipe să gândească urât despre ea sau poate nu i-ar fi putut privi în ochi și nu i-ar fi putut rosti nici chiar numele…

Se stăpâni însă, broboane de sudoare simțea că-i năpădiseră fruntea, în obraji îi năvălise o căldură dulce, parcă ametise, îl încerca o tulburare lăuntrică ce nu-i putea defini nuanța…

— Ei, cum merge mașina? întrebă Auris așezându-se mai bine în fotoliu.

— Excelent! zise Radu. Zboară, nu alta…

— Carburatorul?

— Nimic, cred că erați obosită, vă grăbeați, aveați impresia că trage în gol. În orice caz, aș putea constata ceva la un drum mai lung…

— Aș vrea totuși să-ți dai dumneata o părere, ceru ea. În orice caz ești mai priceput decât mine, o novice în chestiunile astea de automobil…

Începură să mănânce. Ea spuse că n-a gustat nimic toată ziua, de cum a venit s-a trântit în pat și a dormit, dar parcă s-a sculat mai obosită de cum se culcase. Apoi îi povesti despre vizita celor doi milițieni, despre faptul că-i lipsea inelul și că îl avea la el unul dintre ei, de unde rezulta că hoțul fusese probabil prins și rămânea numai să se facă o sumară reconstituire a celor întâmplate. Își arătă totuși nedumerirea, de ce au insistat cei doi să știe dacă ea l-a cunoscut cumva pe un bătrân ceasornicar…

— Nu bănuiți? întrebă Radu Vasiliu.

— Nu…

— Pentru că bătrânul acela, ceasornicarul, a fost găsit aseară mort, aici la ușa apartamentului meu, iar scrisoarea dumneavoastră pe care am descoperit-o abia azi de dimineață sub covorașul din hol, lângă intrare, avea o pată de sânge pe plic…

Auris rămase împietrită, cu furculița în mână, fără să mai mănânce. O umbră de groază i se așternuse pe chip.

— Cum… asta? întrebă ea șoptit, printre buze.

— Am venit aseară acasă și când să intru în apartament, am dat peste cadavru acolo pe palier, urmă Vasiliu. Bineînțeles că am anunțat Miliția…

Auris asculta mută, cu privirea sticlind în gol. Îi tremura furculița în mână, iar umbra aceea de groază îi stăruia încă pe chip, ca o mască a fricii și deznădejdii.

— Și… ce spui de scrisoarea mea? bâigui ea din nou.

— Am găsit-o abia azi de dimineață sub covorul din hol, zise Radu liniștit, cât mai explicativ. Pesemne a fost băgată sub ușă de careva. Îl bănuiești pe bătrân din moment ce plicul avea urme de sânge pe el. Sângele lui, după cum afirmă ancheta…

— Extraordinar! făcu Auris trecându-și ușor mâna peste tâmple. Fantastic!…

— Dumneavoastră i-ați dat lui scrisoarea să o aducă?

— Da de unde, domnule! aruncă ea vorba, contrariată de toată povestea asta. Ei, acuma îmi dau seama pentru care motiv cei de la Miliție m-au întrebat dacă-l cunosc pe bătrân… Eu credeam că el fiind bijutier, are vreo legătură cu furtul inelului. Și când colo…

— Și totuși cui i-ați dat scrisoarea să mi-o aducă?

— Unui chelner de la restaurant, unul înalt…

— Petrică?

— Cel ce ne-a servit seara în cameră când ai fost dumneata la mine…

— Da, Petrică… întări Radu Vasiliu.

— Ei, acestuia i-am dat scrisoarea, vorbi Auris mai liniștită. A venit sus să-mi aducă masa, mă grăbeam, nu puteam mânca în restaurant – femeie singură în local, nu știu, mă simt prost – și cum a venit la mine și întrebându-l cum aș putea să trimit scrisoarea s-a oferit să facă el lucrul acesta…

— Și… bătrânul?

— Nu știu, înălță din umeri Auris. Asta mă întreb și eu. Dar mă mai întreb, cine putea să-mi fure inelul?

— E într-adevăr o enigmă, zise Radu Vasiliu, pe care nici eu nu pot s-o înțeleg. Dar, fiți fără grijă, cercetările voi lămuri totul…

— Să sperăm…

— În mod cert, conchise Radu. Ei, acuma, lăsând la o parte toată această poveste care nu ne face plăcere, vă rog să serviți și să vă simțiți bine…

În cameră era liniște. Radioul cânta încet, în surdină, câteva tangouri ce avuseseră celebritatea lor în alte vremuri și melodiile se revărsau în încăpere discret de parcă ar fi fost șoptite. Pe fereastra deschisă, a cărei perdea de mătase vălurea ușor, pătrundea abia simțit boarea nopții de vară. Undeva îndepărtat șuieră o locomotivă, țipătul ei străpunse întunericul și ecoul se pierdu peste câmpul tăcut, învăluit în beznă. Radu mânca, era atent și o servea prompt pe musafiră cu tot ceea ce intuia că-i dorește privirea aruncată peste masă, râdea spunând glume, turna vin și sifon în pahare cu gesturi largi, imitând distinșii chelneri din marile saloane unde se dădeau recepții, încerca să fredoneze câte un cântec după cel transmis de radio, într-un cuvânt căuta să întrețină o atmosferă cât mai caldă, cât mai apropiată, vroia ca frumoasa femeie să se simtă bine într-un

cadru plăcut, intim. Ea observase lucrul acesta, îi mulțumea deseori din ochi, obrajii i se îmbujoraseră, iar privirea, privirea ei îl fixa pe Radu lung, stăruitor, parcă vroia să-l hipnotizeze, buzele șopteau ceva, numai de ea știut, ca o taină pe care el trebuia s-o dezlege, s-o dezvăluie…

— Mai doriți vin? Serviți tot cu sifon?

— Tot. O, mai încet cu *Cotnar-ul* ăsta, am început să amețesc…

— Și nu mai putem comenta scrisoarea? întrebă Radu zâmbind, cu paharul în mână.

— Scrisoarea aceea domnule, o am în suflet, am purtat-o poate ani de zile în suflet, în inimă, vorbi ea rar, apăsând cuvintele în timp ce cu vârful degetelor – cu o îndrăzneală ce nu și-o explica – prinse a mângâia ușor mâna lui Radu. Te rog să mă crezi că ieri dimineață n-am făcut altceva decât să iau din afecțiunea ce-ți port, să iau cuvinte, nu, nu știu dacă cuvintele pot exprima în totalitate această afecțiune ca să nu-i spun altfel, nu știu, dar eu le-am luat și le-am aruncat pe hârtie într-un moment pe care sinceră să fiu, l-am așteptat, dar nu acum. Am îndrăznit și te rog să mă ierți…

— De ce îmi cereți iertare? se arătă nedumerit Radu. Vai, dar…

— Nu, nu, insistă ea, te rog să mă ierți pentru ca am îndrăznit. Sunt totuși femeie… Îndrăzneala poate că trebuia să fie din partea dumitale. Dacă considerai că trebuie să ne întâlnim sentimentele, îndrăzneala trebuia să fie din partea dumitale…

— Da, aveți dreptate, consimți Radu roșind ușor, dar vă rog să mă credeți că în această privință nu sunt un om care mă pot lăuda cu experiența relațiilor amoroase. Sunt o, fire mai rezervată, mai retrasă…

— Am observat…

— …ceea ce nu înseamnă că nu aș voi să-mi dezvălui anumite sentimente. Știu eu? înălță el din umeri. Unii o fac cu multă dezinvoltură, cu mult degajament, au cum se spune tupeu, nu știu dacă termenul e cel mai potrivit, dar…

— Un tupeu care-i dezonorează…

— Vă spun sincer că de cum v-am văzut atunci în seara balului v-am plăcut, fără să-mi fi amintit că v-am mai întâlnit cândva. Dar cine nu v-a plăcut atunci? Sau cine nu vă place azi și întotdeauna?

— O, ai început să ai… tupeu? râse ea, dezvăluindu-și șirul dinților albi, cu capul pe spate, fluturându-și părul lung pe umeri. Dar te prinde, să știi…

— Doamnă…

— Știi ce? îl opri ea prinzându-l de încheietura mâinii. Spune-mi simplu, Auris…

— Nu știu… mi-e greu…

— Să nu-ți fie! îl încurajă ea. Dacă o să ne adresăm unul altuia mai familiar, mai apropiat, poate că vom izbuti mai curând decât doresc să ne întâlnim pe aceleași coordonate de care aminteam în scrisoare. Da?

— Da! acceptă Radu și total copleșit de propunerea frumoasei femei, îi luă și-i sărută mâna. Pot să spun că sunt fericit… fericit…

Perdeaua de la fereastră unduia ușor, ca o părere, uneori se dădea la o parte asemenea unei cortine albe și în noapte se întrezăreau luminile orașului, depărtate, estompate în negură, ca într-un ocean de cerneală. Dar cei doi nu le vedeau pentru că ochii lor se căutau într-o chemare de vis, de nebunie…

19

— Ei, ia s-auzim cetățene Tufan te-ai gândit?

— M-am gândit, tovarășu căpitan… M-am gândit…

— Și?

Omul tăcea. Stătea pe scaun cu capul plecat și tăcea. Ținea mâinile pe genunchi, genunchii îi tremurau ușor, îi tremurau și mâinile, îi tremura tot corpul. Parcă îl cuprinsese frigurile. Îi clănțăneau dinții în gură. Simțea stomacul gol răscolindu-se, îl încerca o ușoară senzație de vomă, îl durea capul, totul se învârtea cu el într-un dans amețitor, delirant, pereții camerei, biroul, cuierul, dulapul de fier, fereastra, noaptea de afară, se învârtea noaptea ca o perdea neagră aruncată și răsucită de-o mână nevăzută…

— Ei? bătu cu palma în sticla biroului Minor și chelnerul tresări de parcă l-ar fi fript în tălpi. Păi, ce crezi că am să-mi pierd toată noaptea aicea cu dumneata?

Petrică Tufan înălță privirea către căpitan. Ochii erau molatici, se uita tâmp, buimac, ai fi zis că omul se trezise atuncea dintr-un somn greu, adânc, fără început și fără sfârșit.

— Spune ce ai făcut cu scrisoarea pe care ai recunoscut că ți-a dat-o ziarista de la hotel!

— Scrisoarea?

— Da, scrisoarea. Ce-ai făcut cu ea? Nu trebuia s-o duci căpitanului Radu Vasiliu la blocurile alea noi din marginea orașului?

— Ba da. M-a rugat ’mneaei…

— Te-a rugat… Și dacă te-a rugat, ce-ai făcut?

— Eu nu m-am putut duce, începu să vorbească moale chelnerul, că era clienți în local, treabă multă…

— Bine, treabă multă și…

— Treabă multă, zic și atuncea l-am văzut pe Tachi, ceasornicaru, stătea pe niște lăzi goale și bea o cinzeacă de rachiu…

— Cine-i dăduse cinzeaca aia?

— Un alt ospătar…

— Nu cine l-a servit omule, cine i-a plătit-o, că ăsta n-avea para chioară…

— Responsabilu i-a dat-o, așa știu, zise Tufan și-și vârî degetele în părul încărunțit numai să facă ceva.

— Pe ce chestie i-a dat cinzeaca de țuică?

— Nu știu, vorbi tot moale chelnerul. Câteodată venea, ajuta și el la cărat gheața, la greblat pietrișul în grădină, mai spărgea lemne pentru foc la bucătărie…

— Și în ziua aceea a făcut vreo treabă acolo? întrebă Minor. De ce a venit bătrânul la restaurant? Gândește-te bine…

Tufan lăsă iarăși privirea în pământ, căuta să-și amintească totul, parcă nu i se adunau gândurile, veneau ele, se încropeau într-un fel, dar zburau, căuta să le prindă și nu izbutea, amețea umblând după ele…

— Ei? bătu Minor cu palma din nou în sticla biroului. Ce, dormi? Spune, de ce a venit bătrânul la restaurant? A făcut treabă sau a venit pentru altceva?

— Ce altceva? tresări chelnerul. Ce…

— Să te caute pe dumneata, de pildă.

— Nu știu, nu-mi aduc aminte…

— Cum omule, îi sări țandăra lui Minor, nu-ți aduci aminte dacă ceasornicarul a făcut treabă sau nu în restaurant în ziua aceea? Dacă a venit sau nu să te caute pe dumneata?

— Zău, nu știu de ce a venit…

— Ce afaceri învârteai cu el? întrebă aspru Minor. Spune ce afaceri?

— Nicio afacere, zău, nicio afacere. Că el n-avea nici ce să mănânce…

— Bine, despre asta o să mai vorbim noi. Deci l-ai văzut pe bătrân și…

— L-am văzut pe bătrân și l-am rugat să ducă el scrisoarea…

— A vrut s-o ducă?

— A vrut. A zis, dă-o la mine, domnu Petrică, tot am drum în partea aia…

— Ce drum avea într-acolo?

— Nu știu, înălță din umeri chelnerul. El umbla prin tot orașul… Umbla ca un zănatec…

— Deci i-ai dat scrisoarea și el a luat-o s-o ducă…

— Da, așa…

— Pe la ce oră era asta?

— Nu-mi amintesc, n-am ceas, n-am luat sama…

— Dar poate-ți amintești dacă atunci când a plecat cu scrisoarea mai era la o masă în grădină căpitanul Vasiliu și doctorul Lecuția. Îi cunoști, nu?

— Îi cunosc, e clienții noștri…

— Ei, mai erau la masă? Că au consumat în după-amiaza aceea…

— Da, eu i-am servit, își aminti chelnerul. Nu, nu mai era la masă decât domnu doctor. Domnu căpitan plecase… Că dacă era îi dădeam scrisoarea acolea, ce mai umblam după el…

— Spui că nu învârteai nicio afacere cu ceasornicarul?

— Nu, tovarășu căpitan. Ce afacere?

— Păi el a avut bijuterii…

— A avut, da nu mai avea… Demult nu mai avea…

— Atunci de unde ai luat inelul pe care l-ai vândut doctorului Lecuția?

Întrebarea căzu ca un trăsnet. Chelnerul se cutremură, zvâcni o dată în sus pe scaun și apoi se lăsă moale, cu capul plecat. Fața i se făcu albă ca varul. Era tot numai o apă. Răsufla greu, întretăiat, parcă îl strângea careva de gât, să-i ia viața.

— Spune, de unde ai luat inelul? ceru din nou căpitanul și se ridică în picioare. Ori nu știi despre ce inel este vorba…

Tufan înălță iar privirea moale, buimacă, urmări un timp umbletul ofițerului de la birou la fereastră și de la fereastră la birou, tresărind ori de câte ori se apropia de scaunul lui, apoi lăsa din nou capul în pământ în mutenia de la început.

— Ei? strigă Minor de hăuiră pereții odăii. Spune, de unde ai luat inelul? Ai vândut un inel domnului doctor Lecuția, da? Spune, ai vândut sau n-ai vândut?

— Am vândut…

— De unde l-ai luat?

— Era al meu… bâigui moale chelnerul.

— De când era? Cine ți l-a dat? Cine, omule?

Tufan nu mai scotea o vorbă. Stătea încremenit pe scaun, cocârjat, cu umerii plecați, ca sub apăsarea unei poveri, cu capul între umeri. Îi tremurau buzele… Îi tremurau mâinile ce le ținea pe genunchi. Afară noaptea era liniștită. Duduia motorul unei mașini undeva pe strada Miliției. Curând, farurile făcură să se aprindă geamurile odăii, apoi strălucirea aceea se stinse, mașina se îndepărtă, liniștea apăsa ca noaptea și noaptea era nespus de grea și nesfârșită.

— Vorbești sau nu vorbești?

— ???

— Dumitrașcule! strigă Minor către camera vecină.

Ușa se deschise și în prag încremeni în poziție de drepți sergentul major, scund și subțirel, cel care-l adusese aci la Miliție pe Petrică Tufan.

— Ordonați, tovarășe căpitan!

— Du-l la arest!

— Am înțeles…

— Regimul îl știi… Lasă, domnule Tufan că ai să spui totul până la urmă, se întoarse Minor către chelner. Îți bați joc de mine, ai luat poziția mutului, hai? Nu-i nimic, în fața probelor stăm noi altfel de vorbă! Ia-l, Dumitrașcule!

Tufan se ridică greoi de pe scaun și sergentul major îi făcu semn s-o ia înainte.

— Dumitrașcule!

— Ordonați! se întoarse sergentul major.

— Mâine dimineață la șapte Lascu să fie aici.

— Am înțeles…

A doua zi, duminică, încă înainte de revărsatul zorilor o ploaie năprasnică se prăvăli din înaltul cerului peste oraș. Pe la ceasurile șapte păru că se înseninează, se ivise chiar soarele printre norii zdrențuiți de furtună, dar nu trecu mult și se întunecă din nou. Bubuituri tot mai puternice începură să zguduie pământul, fulgerele despicau ca niște săbii de foc cerul negru ca păcura și începu o năvală de ape de ziceai că-i sfârșitul lumii, nu alta. Străzile orașului erau numai bălțoace. Urlau burlanele la case, pe jos se vedeau crengi rupte din pomii desfrunziți de furtună, apă inundase în șuvoaie tulburi trotuarele cărând cu ea la vale hârtii, coceni, paie și tot ce găsea în cale.

Pe o asemenea vreme, o mașină opri pe Strada Mare la numărul 132, în dreptul unei case destul de arătoase, cu șase camere, gard și poartă de fier, în față cu ușă înaltă și fereastră lată, oblonită. Curtea era pavată, se vedeau ronduri de flori, cu alei marcate de pietriș colorat, iar printre flori pitici de ghips, răsăriți ca-n basme, dădeau o nota aparte grădinii bine îngrijită.

Din mașină, coborâră, îmbrăcați civil, cu gulerele la balonzaide ridicate, căpitanul Minor și plutonierul Lascu.

— Așteaptă aci Tudore, spuse plutonierul șoferului.

Lascu sări apoi o bălțoacă și trăgându-și pălăria mai pe ochi să nu-l biciuie ploaia, întinse mâna și apăsă butonul soneriei prins în tabla porții.

— N-o fi acasă, șopti Minor, privind peste gard.

— Este, m-am interesat eu, răspunse Lascu strângându-și balonzaidul în jurul trupului gros. Ieri după masă n-a avut serviciu, intră în dimineața asta…

La veranda din față, ușa de sticlă acoperită cu ornamentații de fier forjat se deschise și sub marchiza de care spânzurau glastre cu flori, apăru o femeie puțin trecută de patruzeci de ani, voinică, rumenă în obraji, cu părul adunat sub o basma galbenă. Părea puțin somnoroasă sau obosită, avea ochii încercănați.

— Am găsit-o cu moațele-n cap, șopti Lascu. Să fi lăsat-o să se dichisească…

Femeia purta în picioare niște târlici de postav și în grabă luase peste capod un palton uzat de-al lui bărbatu-său să n-o ude ploaia.

— Pe cine căutați dumneavoastră? întrebă ea puțin înțepată din capul scărilor.

— Pe dumneata, spuse Minor și intră în curte deoarece constatase că poarta e descuiată. Lascu după el.

— Aici stă familia Petrică Tufan, lămuri ea speriată. Cu familia Tufan aveți treabă?

— Da, cu familia Tufan…

Cei doi milițieni ajunseră sub marchiză, și adăpostiți fiind de ploaie spuseră cine sunt și în ce scop au venit. Femeia păli și rămase mută privindu-i cu ochii mari pe neașteptații musafiri, care, calmi, începuseră deja să se șteargă tacticos pe picioare, înainte de a intra.

— Vrem să vă punem câteva întrebări și să facem și o mică percheziție, lămuri Minor în timp ce trecuse în verandă.

— Da, de ce? întrebă femeia cu sufletul la gură. Ce am făcut?

— O să vezi dumneata, zise căpitanul și făcu semn lui Lascu să-l urmeze. Cine mai este acasă?

— Numai frate-meu, răspunse femeia cu glasul pierit. Îi bolnav, are mâinile și picioarele moi, nu poate umbla, stă în pat…

— Câți ani are?

— Treișcinci…

— Dar bărbatul dumitale unde este? căută Minor să afle dacă femeia știa ce se întâmplase cu Petrică Tufan. Nu-i acasă?

— Nu e, zise ea și luându-și paltonul de pe umeri, îl agăță într-un cuier în verandă. L-am așteptat asară până spre miezul nopții

și dac-am văzut că nu vine, m-am culcat. Cred c-a avut vreo nuntă, a fost angajat acolo, că-l auzeam de-o nuntă la un impiegat de la gară…

— Când ai vorbit ultima dată cu el? întrebă Minor scuturându-și balonzaidul de apă înainte de a intra în casă.

— Doamne, că nu i s-o fi întâmplat ceva? se sperie femeia și puse palma pe piept să-și liniștească bătăile inimii. Spuneți, s-a întâmplat ceva cu el? Ce este?

— Nu-i nimic, zise Minor liniștitor. Nu i s-a întâmplat nimic. Spune, de când n-ai vorbit dumneata cu el?

— Păi… de ieri de la prânz, răspunse ea cu glasul tot pierit. Eu lucrez la otel, sunt cameristă și când am plecat, el tocmai venea, zicea c-a venit în tura de după masă mai devreme să-și aranjeze raionul, mesele, scaunele, să ia bateriile în primire, că e sâmbătă și sara e balamuc mare acolo, nu alta…

— Deci de ieri de la prânz n-ai mai dat ochii cu el…

— De atunci…

— Bine, zise Minor, hai în casă, vrem să percheziționăm odăile…

— Da, de ce?

— Îndată ai să vezi despre ce este vorba. Hai, Lascule!

— Să chem doi martori tovarășe căpitan.

— Cheamă-i…

Plutonierul ieși afară, prin ploaie și se duse spre fundul curții la niște odăițe posomorâte, aplecate sub un imens acoperiș de șindrilă, putred, ce abia se ținea să nu se prăbușească. Se întoarse de acolo cu un bătrânel și cu nevasta acestuia, doi oameni necăjiți, chiriașii lui Tufan, ce munceau făcând salahorie la fabrica de mobile.

Intrând în odăile mari ale proprietarului, ei se șterseră îndelung pe picioare și Minor le făcu semn să vină mai aproape.

— Știți despre ce-i vorba? îi întrebă căpitanul privindu-l atent.

— Știm, ne-a spus tovarășu plotoner, zise bătrânul stând mai la o parte.

— Hai Lascule să începem. Poftim cetățeana Filofteia Tufan, mergem după dumneata…

Femeia, tremurând ca varga, o luă înainte, cei doi milițieni și martorii după ea. Intrară într-o cameră mare, largă, un fel de sufragerie, la mijloc cu o masă lungă, iar în juru-i vreo zece-douăsprezece scaune. Pe latura unui perete o vitrină cu fel și fel

de pahare și bibelouri, iar mai spre fundul încăperii, sub o oglindă de cristal se vedea un pian, cu lemnul negru, bine lustruit. Minor aruncă o privire semnificativă lui Lascu și plutonierul îl înțelese din ochi pe căpitan. Chelnerul stătea destul de bine, avea o casă aranjată, cu pian, îi dădea mâna, desigur nu din leafa lui și a nevesti-sii, făcea afaceri cu bijuterii, în mod sigur făcea afaceri…

— Cine cântă la pianul ăsta? întrebă Lascu ciocănind cu degetul îndoit capacul lustruit. Aveți copii?

— Nu, n-avem…

— Atunci cine cântă?

— Nima, cine să cânte? Îl ținem și noi așa…

Lascu îi ridică încet capacul, trecu mâna peste clape, îl ocoli cercetându-l cu de-amănuntul, se uită pe sub el și făcând un semn cu capul lui Minor trecură în cealaltă odaie. Un divan studio, o toaletă, o măsuță rotundă, două fotolii, un dulap de haine cu trei părți, din furnir lustruit. Prinsă de tavan o lustră cu cinci globuri albe.

Lascu se aplecă cu greutate, cercetă pe sub divanul studio, pe sub șifonier, ridică saltelele, trase sertarele la toaletă, privi după oglindă și la urmă deschise larg ușile dulapului de haine. Câteva costume bărbătești, pantofi de damă, câteva mantouri și doua paltoane de blană. Lascu luă unu din ele – cel din culoare gri – și citi pe eticheta prinsă de căptușeală: „Frantz Goldsschmidth-Zürich”. Celălalt, negru, avea aceeași etichetă.

— Vă îmbrăcați numai din străinătate, observă el întorcându-se către femeie. Vă dă mâna…

— Au venit niște străini la otel… n-aveau bani… le-am luat pe nimica…

— Au venit și-au sărăcit în România, bieții de ei! aruncă el ironic. Bine c-au avut ce vinde… și cui vinde…

Scoase apoi afară câteva cutii de pantofi, le cercetă cu atenție, câteva poșete în care scotoci foarte sumar, vreo patru cupoane de stofă bărbătească de diferite culori și la urmă dădu peste două lumânări mari, albe, groase cam cât mâna, rezemate de tăblia din fund a șifonierului. Erau trecute cam de-un lat de palmă, cu fitilul ars, răsucit…

— Sunt de la nunta noastră, lămuri femeia. Le ținem că se zice c-așa e bine…

Lascu vru să le pună deoparte, dar rămase o clipă cu ele în

mână. Parcă nu știa unde să le așeze.

— Ce-i, Lascule? întrebă Minor care căuta prin sertarul unei noptiere de la studio.

— Va rog luați-le puțin în mână, ceru el și le întinse căpitanului.

Minor le luă, le cântări, când pe una când pe alta, după care se duse cu ele în dreptul ferestrei să le studieze mai bine. Afară ploaia cădea în rafale repezi, spăla geamurile, tunete se rostogoleau în înalt, bubuind năprasnic. Căpitanul cercetă mai întâi lumânarea care avea legată la jumătate o fundă roz, apoi se uită cu atenție și la cealaltă cu fundă albastră. Aceasta i se părea mai grea ca cea dintâi.

Femeia stătea deoparte, cu mâinile cruciș pe piept, tăcea, avea chipul răvășit, îi tremurau buzele, parcă șoptea o rugăciune sau așa ceva.

Bătrânul și nevastă-sa nu scoteau nici ei vreun cuvânt, priveau numai cu mirare la tot ce se petrecea sub ochii lor, abătuți și cu fețele întunecate, îngrijorați, că nu știau ce avea să se întâmple, nu care cumva Tufan răzbunător să-i arunce afară din cele două odăi. „La urma urmei, ce vină avem? se întreba omul ștergându-și mereu fruntea cu pulpana flanelei zdrențuite. Ne-a chemat tovarășu milițian ca martori și gata... Nu facem niciun rău...”

Minor se întoarse, luă lumânarea cu fundă albastră, îndoi genunchiul și brusc, o rupse în două ca pe-o țandără. În acea clipă, mulțime de bănuți mici de aur, sclipind să-ți ia ochii se rostogoliră cu clinchet de clopoței pe covor, ca un șuvoi de apă strălucitoare și densă. Apoi căpitanul privi cele două jumătăți de lumânare: două tuburi, acum goale. Oricât le scutură nu mai căzu nimic.

— Maică, măiculiță! exclamă deodată bătrânul, cutremurându-se și se dădu un pas înapoi. Nevastă-sa rămăsese împietrită locului, fără glas, înspăimântată și cu gândurile aiurea de parcă nu se afla pe lumea asta. Luciul bănuților aceia îi luaseră parcă vederea. Soția chelnerului, tremurând ca varga începu să plângă cu capul îngropat în palme.

— Ia rupe-o și pe cealaltă, Lascule! zise Minor și-i arătă lumânarea rezemată de pervazul ferestrei. Ei, vasăzică din ăștia-mi sunteți, doamnă Tufan!

Plutonierul o luă, imită gestul căpitanului, frângând-o de

genunchiul îndoit, privi cu atenție jumătățile, dar nu aveau niciun fel de scobitură.

— Nimic?

— Nimic, tovarășe căpitan…

— Ei, cetățeana Filofteia Tufan, ce ai de spus? se întoarse Minor către nevasta chelnerului.

Ea stătea mai departe cu fața îngropată în palme și plângea. Plângea cu sughițuri, zguduindu-și umerii, îi tremurau. Mâinile, picioarele…

— Ascultă, cu cine vorbesc eu? zise Minor enervat.

— Ce pot să spun, tovarășu milițian? vorbi ea printre lacrimi. Eu nu știu nimica, poate așa le-am cumpărat… poate nașu o fi vrut să ne facă o bucurie… s-o aflăm mai târziu…

— Ei, uite v-a găsit bucuria acuma, zise Lascu aplecându-se să adune bănuții de aur de pe jos. Bucurie ca asta nici că se mai putea alta!

— Cine vă este naș? întrebă Minor. Cine v-a dat lumânările astea?

— Nașu ni le-a dat la nuntă, că așa trebe, e daru’ nașului…

— Și cine-i nașul ăsta?

— Apăi a murit, a murit demult, îndată după nuntă s-a dus și el și muieri-sa, s-au înecat cu o barcă la Tulcea, că erau din Tulcea, negustori…

— Astea-s povești, tovarășe căpitan, vorbi de jos, de pe covor Lascu în timp ce strângea cu pumnii mulțimea bănuților de aur. Să le spună dumneaei cui o vrea, nu nouă…

— Spune, veni Minor în dreptul ei, dar ca să-mi spui te rog să mă privești în ochi, nu lăsa fruntea în pământ, așa, spune unde mai aveți cocoșei de aur sau bijuterii? Dar spune singură că aducem și aparate care le descoperă în câteva minute…

— Nu știu, tovarășu milițian.

— Dânsul e căpitan, femeie! sări Lascu de jos. N-are uniformă, dar ai văzut la ușă legitimația…

— Las-o, Lascule, zise Minor moale. Ei cetățeana Filofteia Tufan s-auzim, unde țineți restul de cocoșei, unde-s bijuteriile?

— Nu știu, zău, să mă bată Dumnezău, dacă știu! se jură ea și făcu semnul crucii pe piept. Și bănuții ăștia, acu-i văd… Ziceți că-s de aur, da eu nu știu…

— Dar ia vezi ăsta este de aur? întrebă Minor și scoțând din buzunar inelul pe a cărui fațetă era gravată Mona Lisa i-l vârî

repede sub ochi. Ce zici?

Femeia tresări și se dădu un pas înapoi. Căpitanului nu-i scăpă reacția și insistă:

— Spune, cunoști inelul ăsta?

— Nu, nu-l cunosc, mărturisi ea cu glasul stins. Nu l-am văzut niciodată…

— Nu l-ai văzut niciodată? stărui Minor ținându-i-l mereu sub ochi.

— Nu!

— Atunci bărbatul dumitale minte?

— Cum minte? se miră ea, tresărind și făcu ochii mari.

— Păi el a spus că dumneata știi de el…

— Așa a spus Petrică? bâigui ea moale. Când a spus Petrică lucrul ăsta?

— Aseară a spus, zise Minor. Bărbatul dumitale este arestat și el așa a declarat. Vrei să-l aduc încoace? Ți-l aduc în câteva minute… Sau te duc la el…

— Cum a spus? mai întrebă ea o dată cu buzele tremurânde.

— Că dumneata știi de inelul ăsta, el știe de altele…

— Tot de inele?

— Tot. El știe de ele, dar de ăsta știi dumneata…

Femeia puse capul în pământ, apoi se lăsă moale pe pat, cu mâinile în poală. Tăcea. Bărbia îi tremura ușor. Când și când își ștergea ochii cu colțul basmalei.

— Ei, ce faci, ne spui sau te ducem acolo? mai întrebă o dată Minor. Noi știm multe lucruri, cum a vândut inelul ăsta doctorului Lecuția; cum dumneata ai vrut să intri ca soră la spital că faci injecții în mod clandestin…

— Nu, nu fac… ridică ea ochii înlăcrimați.

— Cum nu faci? o luă repede Minor. Bătrânului ceasornicar nu-i făceai dumneata injecții? Avem martori…

— Da, eu îi făceam, mărturisi ea. Zicea că am mâna ușoară…

— Lasă că despre injecțiile astea vom vorbi noi altădată, zise Minor. Acum spune-mi despre inelul ăsta…

— Vă spun…

— Ei, s-auzim…

— L-am luat din geamantan de la doamna aia cu mașină, care stă la otel, la camera 204…

— Deci, l-ai furat…

— Da…

— Când l-ai furat?

— Acu câteva zile…

— De aceea ai fost angajată acolo la hotel, ca să umbli prin valizele călătorilor și să le furi lucrurile? o luă la rost Minor. Ce-ai mai furat?

— Atâta…

— Numai atâta?

— Numai.

— Spune acuma unde sunt restul de cocoșei de aur și bijuteriile! vorbi aspru Minor și-i ceru să se ridice de pe pat. Scoală! porunci el. Nu mai plânge… Trebuia să plângi înainte de a te apuca de potlogării… Scoală, n-auzi? ceru din nou căpitanul.

Femeia se ridică încet de pe pat, își îndreptă basmaua pe cap, rămase în picioare, se clătina ca beată, puse iar capul în palme…

— Arată-ne locul unde sunt restul de cocoșei… Și bijuteriile.

— Cocoșei nu mai sunt, zise ea. Ăștia au fost toți…

— Dar ce mai sunt?

— Bijuterii…

— Ei, hai, du-ne acolo unde sunt ascunse, ceru Minor autoritar. Cele care le aveți și cele luate de la ceasornicar…

— Alea… bărbatu-meu… știți… sunt tot ale noastre…

— Ne-a spus el tot, o zori Minor, hai, nu mai pierde vremea, dumneata arată-ne numai locul…

Femeia porni înainte cu pas șovăielnic, abia târșindu-și picioarele, își tot înnoda și deznoda basmaua sub bărbie cu mâinile tremurânde, parcă vroia să se ducă într-acolo, dar ceva o tot ținea locului, nu îndrăznea să iasă din odaie, „doamne cum și-o fi lăsat Petrică gura slobodă, ce-o mai fi spus acolo nepricopsitul, că eu îl știu la nuntă și-auzi, el îi la Miliție, dă declarații, cine ne-o fi pârât Dumnezeule, cine?”

– Hai, hai! o îndemnă Minor de la spate. Vrei s-o iau eu înainte și să-ți arăt locul? Că bărbatul dumitale a fost mai cu scaun la cap, a dat totul pe față…

Femeia ieși din odaie, trecu printr-o săliță cu geamuri mari, ce dădeau spre curte, apoi deschise o ușă și rămase în prag, așteptând. Veni Minor și îndată după el, Lascu. Înapoia lor, umblând ca ametiți bătrânul salahor și nevastă-sa.

— Aici, arătă femeia.

Intrară în odaie. O încăpere mică, sărăcăcioasă, cu două ferestre acoperite cu perdele de ață. Pe un pat de lemn, așternut cu un macat țărănesc, stătea întins un om între două vârste, slab, uscat, îmbătrânit înainte de vreme, cu barbă mare și ochi albaștri, blânzi, duși în fundul capului. Era numai în cămașă și pantaloni de doc, cenușii, desculț. Văzându-i pe cei doi străini și apoi pe bătrâni, dădu să se ridice anevoie de pe pat, își înălță pieptul scobit, dar puterile nu-l ajutară și se lăsă pe pernă, gemând ușor, bălăbănindu-și mâinile moi, subțiri de parcă n-aveau articulații.

— Stai acolea Tudore, stai liniștit! îi spuse femeia. Uf, ce blestem pe capul lui…

— De când zace așa? întrebă Minor, privindu-l cu compătimire pe bolnav.

— De vreo cinș’pe ani. N-are vindecare… Da nu-i rău de boală… Stă cuminte și zace… Nu se poate ridica, încolo…

— Nici nu umblă…

— Nici…

Femeia se duse, îi trase cămașa că se ridicase pe piept, în sus, îi mângâie creștetul asudat, îi potrivi părul, și bolnavul zâmbi galben, șters, privindu-i blând pe cei doi necunoscuți, fără să spună ceva, de fapt nici nu putea vorbi, ci numai gâlgâia unele cuvinte, le amesteca, nu înțelegeai nimic…

— Dar de ce nu deschideți o fereastră aici? întrebă Lascu. E aer închis, miros greu, cum stă omul în mizeria asta?

— Au fost deschise, da a venit ploaia și am zis să nu intre apa… O să le deschidem după ce stă furtuna…

— Unde sunt bijuteriile? întrebă din ochi Minor.

— Acilea, zise femeia și ridicând așternutul, arătă unul din picioarele patului. Bărbatu-meu le-a găsit locu. A zis că nima nu dă peste ele, mai ales în odaia asta…

— Și acelea de la ceasornicar? ceru aspru Minor.

— Păi alea-s, mărturisi femeia, socotind că nu mai are ce ascunde. Le-am ținut acolo, bărbatu-meu a gândit că nima nu-l caută pe sărăntocu ăla de aur, da când am auzit c-a murit, i-a fost teamă de-o percheziție sau că se închiria odaia și s-a dus, le-a luat și le-a pus aici, la locul lor de mai înainte…

— Așa? se miră Minor și-l privi scurt pe Lascu. Și când le-a luat de acolo?

— Ce știu eu? înălță ea din umeri. El nu v-a spus când le-a

luat? Că el le-a luat…

— Bătrânul știa că țineți bijuteriile în odaia lui, în piciorul patului?

— Nu știa, zise femeia. A avut mai înainte un pat tot de scânduri, da vechi, putred, se hâțâia gata să dea jos și s-a dus bărbatu-meu la el și i-a spus: „domnu Tachi păcat de dumneata să te chinui pe patu ăsta, am eu unul bun, ți-l aduc pe ăla”, și l-a dus pe ălălalt, cu aurăria băgată gata în piciorul de lemn…

— Da, înțeleg, zise Minor și întorcându-se către Lascu îi spuse: eu mă duc să văd și celelalte camere. Dă dumneata bolnavul ușurel jos și ia totul de acolo…

— Ba, nici nu-l clintesc, tovarășe căpitan, zise Lascu gata pus pe treabă. Ridic puțin patul, bag un scaun culcat în chip de proptea, scot piciorul, iau ce trebuie și-l pun la loc…

— Numai un picior al patului are bijuterii? întrebă Minor pe femeie. Sau și celelalte…

— Ba, numai acela, zise ea moale. Puteți să vă uitați. Acu dacă v-a spus bărbatu-meu tot, ce rost mai are să mă ascund eu?

Minor ieși din odaie cu femeia după el.

— Haideți și dumneavoastră, îi chemă el pe martori.

Trecură prin celelalte camere, ofițerul scotoci locurile ce i se păreau mai dubioase și apoi reveni în sufragerie. Lascu era deja acolo, în mână cu o cutie de carton în care pusese tot ce găsise în piciorul de lemn al patului: cercei, inele, broșe, circa cincizeci de bucăți.

— Gata, Lascule?

— Gata…

— Dumneata, se întoarse el către femeie, ia ceva pe dumneata, îmbracă-te și mergi cu noi…

— Unde să…

— La Miliție, spuse Minor. Unde altundeva?

— Bine, dar… eu… v-am spus totu…

— Mergi și dai o declarație, să scrii tot ce ne-ai spus nouă, precum și despre ce-am găsit în lumânarea aceea, apoi în piciorul patului…

— Numai atâta? întrebă ea speriată și cu colțul basmalei continuă să-și șteargă ochii de lacrimi.

— Atâta…

Își puse în grabă o altă rochie pe ea, încălță niște pantofi

negri, cu tocul jos, se legă cu o basma curată la cap și îmbrăcă un balonzaid bleumarin. Încuie odăile, după ce mai întâi secondată de Lascu care n-o slăbea o clipă din ochi se duse și-i spuse bolnavului că pleacă puțin până la piață și se întoarce îndată.

Ieși apoi în ploaia de afară și se urcă în mașină. Minor în față cu șoferul, iar Lascu pe pernele dindărăt alături de ea. Mașina porni, trecu prin centrul orașului, trotuarele erau acuma pustii, nu se vedea țipenie de om și nu după mult timp intră pe poarta Miliției.

20

Îmbrăcat într-o salopetă neagră, de doc, încins cu o centură cu diagonală, cu capul descoperit – ținea șlemafonul sub braț pentru că îi era prea cald – căpitanul Radu Vasiliu stătea la umbra câtorva salcâmi și vorbea unor soldați tanchiști strânși roată în juru-i, jos pe iarbă, în aceleași salopete negre, pline de praf și unsoare. Erau și ei cu capetele tot descoperite, cu șlemafoanele pe genunchi, numai ochi și urechi la vorbele comandantului lor.

Era cald, soarele ardea iarba câmpului, departe juca zarea la orizont, cerul era limpede, pământul se zvântase repede după ploaia ce căzuse duminică dimineața și aerul era sufocant, parcă te apăsa ceva în creștetul capului, și-ți da amețeli. Tancurile, cu turelele și țevile tunurilor sclipind în soare se odihneau care unde le lăsaseră echipajele lor, desigur blindajul frigea ca o plită încinsă, iar înăuntru, în carapacea de oțel, în acea, „cameră de luptă” cum o numesc în termeni tehnici specialiștii, strâmtă și amenajată cu zeci de manete, butoane, rotițe, rastele de proiectile, leviere, fire electrice, cu bordul plin de ceasuri de control, cu scaune mici de tablă groasă, și chiulasa tunului care-ți stă ori deasupra capului, ori ți se lipește de obraz, în acea „cameră de luptă” aerul este aprins ca-ntr-un cuptor de topit fier, un singur chibrit dacă scaperi, arde aerul ca o torță. Dar băieții când sunt în interiorul blindajului stau și-și fac datoria, fiecare la postul lui de comandant de tanc sau mecanic-conductor, ochitor sau telegrafist, stau și privesc prin vizorii de sticlă groasă, tăiați în oțel doar cât o lamă de cuțit, privesc câmpul înainte, gata în goana tancului să se ia de piept cu adversarul, să-și îndeplinească misiunea.

— Ei, băieți ați înțeles cum stă treaba? ceru lămurire căpitanul Radu Vasiliu. Aici toată priceperea trebuie s-o aibă mecanicul-conductor și ochitorul-trăgător. Dar și ceilalți din echipaj trebuie să lucreze ceasornic. Ce ziceți, o să ieșim bine la trageri?

— Daaa! răspunseră într-un cor tanchiștii zâmbind. Aproape că vuise câmpul de strigătul lor tineresc, voios, plin de elan.

— După trageri tot așa o să răspundeți de tare? întrebă zâmbind la rându-i Vasiliu.

— Mai tare, tovarășe căpitan!

— Bravo! Acuma fumați câte o țigară și din nou la treabă!

Dionisie! se întoarse Vasiliu și-l căută din ochi pe sergentul major.

Acesta și zvâcnise dintre militari, își puse degrabă șlemafonul pe cap și încerca să strângă curelușa sub bărbie.

— Lasă, rămâi cu capul descoperit, spuse Vasiliu.

— Ordonați!

— Vreau să văd la lucru plutonul întâi. Ai să treci dumneata la primul tanc.

— Am înțeles, tovarășe căpitan!

— Parcă vrei să-mi mai spui ceva? întrebă Vasiliu văzându-l pe subofițer că-l privește nehotărât.

— Da, dar…

— Ei, hai spune…

— Vreau să iau de-acuma echipajele de la *unu* și să fac mai întâi puțină teorie… Când intrăm, să intrăm ca la carte…

— Când vrei să iei echipajele? întrebă Vasiliu micșorând ochii și privindu-l pe Dionisie printre gene.

— Acum…

— Dar ce execută militarii acuma?

— Nu execută nimic. Stau în repaus…

— Stau de capul lor?

— Nu, ați ordonat dumneavoastră repaus…

— Deci *am ordonat* eu, nu?

— Da, tovarășe căpitan.

— Vezi, Dionisie? îl dojeni Vasiliu. Eu dau un ordin și dumneata vii să-l calci… Ce treabă e asta?

— Tovarășe căpitan… credeam…

— Lasă, nu mai crede nimic. Ordinul comandantului se respectă întocmai. Știi asta, nu?

— Da!

— Păi?

Radu Vasiliu îl cunoștea pe Dionisie, era spirt nu alta, om inimos, vroia să facă totul dintr-o singură mișcare, nu avea odihnă până ce nu-i reușea lui și plutonului tot ce i se ordona, ar fi fost în stare să doarmă în tanc, să iasă la instrucție zi și noapte, numai să fie toți asemeni lui, să le intre în sânge meseria de tanchist. Îl stima pe căpitan, se putea spune că îl diviniza, era mândru că are un asemenea comandant, ar fi sărit în foc pentru el, dar de când îl întâlnise în seara aceea ieșind puțin afumat de la cofetărie, cu aburul coniacului în cap, lui

Dionisie îi sta o piatră pe inimă și avea impresia că Vasiliu nu prea îl mai vede cu ochi buni. Mereu își făcea de lucru prin preajmă-i, aștepta să se scuze – se scuzase poate de zece ori, încât îl obosise pe căpitan cu explicațiile lui – dar parcă nu-i era lui limpede dacă fusese iertat sau nu.

— Rămânem în repaus, tovarășe căpitan…

— În repaus, Dionisie…

— Am înțeles…

— Ia vino puțin până la mine…

Dionisie trecu printre militari și se alătură ofițerului. Se traseră mai încolo, însă tot la umbră.

— Dumneata ai înțeles ce v-am explicat eu?

— Da, tovarășe căpitan, răspunse scurt Dionisie. Doar nu e greu…

— Deci la apariția obiectivului…

— …știu, mecanicul-conductor micșorează treptat viteza, că dacă oprește brusc dă balans țevii…

— …tamponează tot mai progresiv frâna, stăpânește tancul din leviere…

— …da, îl stăpânește din leviere, reluă Dionisie vorbind pe nerăsuflate ca în fața unui profesor, la lecție, iar la ultima apăsare pe frână, la blană cum se zice, ochitorul-trăgător să fie deja cu țeava pe obiectiv. Apăsarea pe frână înseamnă și deschiderea focului…

— Totul în cel mai scurt timp, Dionisie, zise căpitanul. Ținta nu așteaptă. De aceea ne calculăm la secundă fiecare mișcare, căutăm să dăm stabilitate tancului, iar ochirea să fie perfectă, reglată încă din mișcare…

— Am înțeles, tovarășe căpitan. Dar aș avea și eu o întrebare dacă nu vă supărați…

— Te ascult…

— Cum o să ochească tancurile după invenția dumneavoastră? Că dacă n-au echipaj…

— Dar cine ți-a spus de invenția mea? zâmbi Vasiliu.

— Ei, vorbesc tovarășii ofițeri, am auzit și eu.

— Ai să vezi la experimentare, spuse Vasiliu. Bineînțeles dacă o să-mi reușească proiectul…

— Vă reușește, că vă știu eu, vorbi sigur pe el Dionisie. Cred că și noaptea visați numai formule, sunteți tobă de matematică, ei, dacă-ați urmat ingineria.

Peste câmp se văzu venind, o mașină, urmată de un nor de praf. Era un *Gaz* militar, cu capota lăsată. Când și când parbrizul îi sclipea în soare ca o oglindă.

— E tovarășul comandant! spuse Dionisie.

— Da, e mașina de serviciu a dumnealui… Atenție, se întoarse Vasiliu către militari, pregătiți-vă să sfârșiți odihna. Stingeți țigările, puneți șlemafoanele pe cap. Vom da raportul…

Într-o clipă, toți tanchiștii se ridicară în picioare, începură să-și scuture salopetele de praf, unii striveau resturile de țigări sub tălpile bocancilor, alții își prindeau curelușele șlemafoanelor, își potriveau centurile…

Peste câteva clipe mașina se opri nu departe de grupul salcâmilor. Radu Vasiliu comandă „drepți”, militarii încremeniră în această poziție, după care căpitanul alergă către mașină. Coborî colonelul Drăgănescu, urmat de maiorul Cristescu.

Colonelul primi raportul după care dădu mâna cu Vasiliu și-i spuse să dea repaus militarilor. Cristescu întinse și el mâna căpitanului, zâmbind.

— Cum stai Vasiliule cu pregătirea aplicației? întrebă după aceea Drăgănescu în timp ce-și scotea cascheta și-și ștergea creștetul capului cu o batistă.

— Am lucrat ieri, tovarășe colonel, răspunse scurt căpitanul luând poziția de drepți. Vroiam să mă apuc mai demult, dar de vreo două zile sunt prins numai cu problemele pe care le știți…

— Prins zi și noapte, nu? Zâmbi Drăgănescu.

— Zi și noapte, tovarășe colonel! raportă râzând Vasiliu.

— Ei, și? Ce rezultate sunt până acum?

— Totul merge strună…

— Bine. Mă bucură…

Drăgănescu se informă apoi despre felul cum mergea instruirea tanchiștilor în teren și Vasiliu îl puse la curent cu tot ce se executase de dimineață și până acum la vremea prânzului…

— Și crezi c-o să iei tot locul întâi la tragere? întrebă cu un zâmbet abia schițat Drăgănescu.

— Ce ne împiedică? se arătă contrariat căpitanul. Avem toate condițiile…

— Poate aplici și aci cercetarea operațională, nu?

— De ce nu? se miră Vasiliu și-l privi zâmbind pe Cristescu. Mai ales la trageri, matematica se simte ca la ea acasă…

Discutară despre noul poligon ce se afla în construcție, despre stadionul regimentului, cu toată aparatura de jocuri sportive și atletism, apoi despre viitoarea aplicație tactică la care trebuia să participe unitatea în cadrul unui angrenaj mai amplu, după care colonelul Drăgănescu, întinzând mâna căpitanului, plecă.

Pe la orele două după prânz, ajunând acasă, Radu Vasiliu se întâlni pe scările blocului cu vecina lui de apartament, îmbrăcată într-o rochie înflorată de stambă, largă, cu bretele, ca soarele să-i bronzeze umerii, cu ochelari fumurii și în mână cu o sacoșă de paie, pleca în oraș.

— Sărut-mâna, doamnă Pătrușescu, zise Radu și dându-se la o parte, îi făcu loc să coboare. La ștrand?

— Nu, domnule Radu, mă duc până la o prietena și cu ea la cinematograf…

— Pentru un film suportați căldura unei săli?

— De ce nu? Dacă filmul mă interesează…

Legăna sacoșa în dreptul genunchilor ridicându-se mereu pe vârfurile picioarelor, așa cum fac elevele de școală, cu servietele, se alinta, vroia să se arate expansivă, cuceritoare, plină de tinerețe.

— Ce-a fost domnule cu toată povestea aceea? întrebă ea arătând cu capul către palier. Știi că de atunci mi-e tot frică să ies din casă? Zău, nu râde. Ieri după-masă, bărbatu-meu a fost plecat cu echipa de fotbal în deplasare, am fost singură acasă și când s-a înserat mi-a fost teamă să ies să mă plimb. Ți-am dat dumitale un telefon, să vii și să mă însoțești măcar până jos, dar n-a răspuns nimeni la dumneata…

— Îmi pare rău că nu v-am putut fi de folos, vorbi cu regret Radu, dar n-am fost acasă…

— Da, v-am văzut plecând cu mașina frumoasei doamne. Cred că era și ea…

— Am făcut o probă automobilului la drum lung. M-a rugat dumneaei…

— Și doamnei nu i-ați făcut… probă? râse ea dându-și capul pe spate. Vai, iartă-mă, îmi place să glumesc cu dumneata, așa-i că sunt rea?

— Nu, nu sunteți…

— Ei, am plecat, la revedere!

— Sărut-mâna…

Porni val-vârtej pe scări în jos; cu fusta largă fluturând, legănând poșeta, dar amintindu-și ceva, se opri, se întoarse și strigă:

— Domnule Radu!

— Da, doamnă, se aplecă Vasiliu peste balustrada scării.

— Am uitat ceva... Să-mi cer scuze pentru deranjul cu care m-ai găsit în seara aceea...

— Când v-a fost rău?

— Da, atunci.

— Nu-i nimic, nu era niciun deranj, zise Radu consolator. Important este că v-ați însănătoșit...

— Da, e adevărat. Drăguț bărbat doctorul... La revedere... Și iau act de insinuarea dumitale!

Fugi pe scări, ieși în stradă și porni pe aleea asfaltată către stația de autobuz.

Când intră în apartament, Radu auzi radioul cântând. Însemna că Florina era acasă. Totdeauna când era singură, fata deschidea aparatul. N-o interesa o emisiune anume, dar simțea nevoia să audă pe cineva vorbind în casă sau cântând, să nu se simtă singură, fiindcă-i era urât.

Auzind ușa deschizându-se, fata ieși în pragul bucătăriei.

— Ce faci, Scufiță roșie? o întrebă Radu zâmbind.

— Spălam niște cești de cafea...

— Cu ce te-ai distrat de dimineață?

— Am fost la ștrand...

— Singură?

— Nu, cu Leny...

— Ce mai face domnișoara studentă?

— Ce să facă? Acuma dacă...

Zicând acestea, Florina, cât era de sfioasă, pufni în râs. Fără să înțeleagă ceva, Radu puse cascheta în cuier, își scoase bluza și intră în baie să se spele. Își puse apoi haina de casa și când să intre în sufragerie, rămase în pragul camerei plin de uimire. Leny, într-o bluză albă, ușoară, cu părul lung căzut pe ochi, călca...

— Vai de mine! tresări Radu. Ce-i cu dumneata?

— Ce să fie? întrebă ea dând din umeri. Calc... O ajut pe Florina și vă calc cămășile...

— Dar nu se poate... încercă Radu s-o oprească. Vru să-i ia fierul de călcat din mână, dar ea fugi cu el înapoia biroului. Nu

se poate, te rog…

— De ce? se miră ea. Dacă-mi face plăcere…

— Chiar?

— Serios. Zău, îmi face plăcere…

Reveni la scândura de călcat pe care o pusese pe spătarele a două scaune și se apucă să întindă o cămașă.

— Asta o mai am și gata, zise ea zâmbind. Pe urmă plata!

— A, da, ai dreptate, trebuie să recompensez munca, conveni Radu. Să-mi spui cât mă costă…

— Scump! Foarte scump…

— Cât?

— O să vă spun eu, n-aveți grijă…

Radu rămase în pragul camerei, privind-o cum se străduiește să întindă orice cută a cămășii, cu buza de jos răsfrântă, atentă, preocupată să-și dovedească cât de cât, dacă nu în totalitate măcar în parte priceperea într-ale gospodăriei, cu părul lung, negru, ce-i cădea mereu peste ochi, stânjenind-o și pe care și-l îndepărta mereu cu dosul palmei. O admira, sincer o admira, era o fată atrăgătoare, avea o frumusețe a ei, numai a ei, care o personaliza, îi dădea o notă aparte, o distincție feminină deosebită, tinerească. Știa, fata aștepta de la el mult mai mult, dar el mereu o trecea cu vederea, poate o considera încă o copilă, cu romantismul anilor ei, cu visurile ei. Se simțea chiar vinovat că poate nu-i răspunsese așa cum și-ar fi dorit sentimentelor ei, totul se rezumase la câteva plimbări sau întâlniri sporadice când discutaseră banalități, lucruri lipsite de importanță. Își dădea seama că el nu vedea în ea femeia formată, clădită sufletește pentru dragoste, cu o anume maturitate a sentimentelor, nici nu-i putea pretinde așa ceva în acest sens, îi admira chiar puritatea simțămintelor ei, nostalgia unor chemări către poezia iubirii, dar ea spera, cu cei optsprezece ani ai ei spera, aștepta…

— La ce vă gândiți? întrebă Leny împăturind cu grijă cămașa gata călcată. Că v-am băgat la cheltuială?

Începu să râdă, scuturând mereu părul pe spate, îl învăluia pe Radu cu privirea caldă a ochilor săi de cărbune, era copilăroasă în mișcări, făcea totul ca-ntr-o joacă, fredonând un cântec, gesticulând, clătinând capul când într-o parte, când în alta până ce părul îi cădea iară peste ochi…

Cu cămașa pe brațe, purtând-o ca pe-un lucru de preț,

fredonând și țopăind veselă, trecu pe lângă Radu, parcă fără să-l bage în seamă și intră în dormitor. Puse cămașa peste celelalte, frumos călcate și apoi tot teancul îl aranjă în șifonier.

— Gata, domnule Radu! zise ea după aceea și imitând un soldat luă o aproximativă poziție de drepți, cu palma întinsă pe lângă coapsă, salutând cu mâna la frunte. Ordinul s-a executat!

Radu începu să râdă și o întrebă dacă acolo, la București a început instrucția în cadrul orelor de pregătire a tineretului.

— Oho, demult, zise ea. Sunt șefă de grupă!

— Comandant de grupă… corectă el.

— Ei, e tot una. Așa e că salut destul de bine?

— Foarte bine, aprobă Radu. Meriți să fii avansată în grad!

O pofti să ia loc apoi pe un fotoliu, o întrebă cu ce dorește s-o servească, poate un pahar cu Pepsi-cola, sau o cafea…

— Nu, mulțumesc, nu doresc nimic, zise ea.

— Te rog să iei puțin loc, o invită el.

Ea se așeză pe fotoliu, își îndreptă părul pe frunte, își potrivi fusta pe genunchi ca să nu i se dezvelească picioarele și rămase cu privirea pe fereastră, undeva peste câmp, către orașul scăldat în zăpușeala după-amiezii.

— Unde te gândești, domnișoară Leny? o întrebă Radu într-un târziu.

— La dumneata! răspunse ea semeață și întoarse brusc capul spre el.

— Zău?

— Niciun „zău”, așa este…

— Și despre ce anume cugetai? insistă el.

— Despre… despre… ce trebuie să facă o fată de optsprezece ani ca să fie în atenția unui bărbat ca dumneata!

Radu rămase stupefiat, lovitura fusese directă, la țintă, poate că se așteptase la ea, dacă nu o recepționase până atunci știa că va veni și iată că săgeata fusese aruncată.

Ea zâmbea strengărește, ca o fetiță care făcuse o poznă, ochii ei parcă vroiau să spună: „iată, sâc, ți-am zis-o, ce mai ai de spus?”, îl privea veselă, bucuroasă de reușita ei…

— Am venit ieri după-masă pe aici, urmă ea, făcându-și de lucru cu șnurul întrerupătorului electric de la lampadar, am venit singură, credeam că vă găsesc acasă, vroiam să vă cer un sfat dar am sunat la ușă și am sunat degeaba… mi-a spus vecina, soția inginerului de la „mobile” că ați plecat cu duduia aceea

frumoasă cu care ați petrecut la bal…

— Mda… așa este… vorbi moale Radu, am fost să-i verific puțin mașina… spunea că nu-i trage motorul, a fost numai o părere…

— Credeam că m-a mințit vecina, deci este adevărat? întrebă ea și o umbră întunecată i se așternu deodată pe ochi.

— Da, este adevărat. Am fost, cum am spus, să verific motorul…

— Și sâmbătă seara l-ați verificat?

Radu făcu deodată ochii mari, rămase o clipă mut, se simțea prins într-un hățiș al unor întrebări directe, fata arunca săgețile cu otravă, era în drept să le arunce, aștepta de la el realizarea unei promisiuni, îi dăduse unele speranțe în scurtele lor întâlniri înainte de a sosi în oraș frumoasa necunoscută, credea că va începe alături de el o poveste de dragoste, cu romantismul ei, cu poezia ei…

— V-am văzut sâmbătă seara cu mașina doamnei, reluă Leny acum zâmbind, dar zâmbetul ei era forțat, se vedea că o încearcă o durere lăuntrică, ascunsă, nedefinită.

— Da, am, fost până la restaurant…

— Mă iertați, domnule Radu, urmă ea cu obrajii împurpurați, că m-am angrenat într-o discuție pe care n-aș fi dorit-o, dar pot să vă spun ceva cu multă sinceritate?

El tăcea și o privea copleșit de duritatea afirmațiilor ei.

— Pot?

— Ascult…

— V-am spus atunci în câteva rânduri și vă spun și acuma, urmă ea vorbind precipitat, emoționată, continuând să se joace cu șnurul întrerupătorului electric numai să facă ceva, să nu-l privească în ochi, nu, acuma nu vroia să-l privească, îi era rușine de îndrăzneala ei – v-am spus că am fost fericită întâlnindu-mă cu dumneavoastră, am trăit clipe de adâncă reverie în plimbările noastre, când încercam să facem poezii și epigrame în parc – vă amintiți? – când exersam jocul rimelor, apoi în seara aceea la bal… Dar de când a intrat în sală această distinsă duduie, care trebuie să recunosc este foarte frumoasă, sentimentele dumneavoastră au luat alt drum… Știu, vă înțeleg, ea vă poate oferi mai mult decât mine, eu sunt o fetiță și așa cum mi-ați mai spus într-o seară, abia am lăsat păpușile…

— A fost o glumă…

— Da, o glumă… serioasă, pe care am acceptat-o și v-am dat dreptate…

Radu asculta înmărmurit, dar mai mult decât atât era uimit de severitatea cu care fata își pleda cauza, cu care acuza, n-ar fi bănuit-o nicicând de asemenea asprime în glasul său, obișnuit să-l știe cald, timid, sfielnic.

— De ce… de ce… mi-ați dat speranțe? Plecam seara acasă ca vrăjită, mă prindea miezul nopții visând cu ochii deschiși…

— Dar domnișoară Leny, vă rog…

— De ce m-ați făcut să vă… să vă… iubesc? Ca să sufăr acum?

Se ridică brusc de pe fotoliu, își șterse ochii de lacrimi, își îndreptă părul…

— Vă rog să mă iertați, ceru ea fără să-l privească. Singura mea vină este că n-am treizeci și ceva de ani, n-am cunoscut viața în compania bărbaților și nu vă pot oferi decât… poezie!

Ieși din cameră, trecu prin hol ca o umbră, dar Radu o ajunse din urmă, o prinse de braț, o întoarse cu fața către el și luând-o de mână o readuse în dormitor.

— Unde te duci… mică sălbăticiune de pădure?

O strânse în brațe, îi cuprinse capul să-i sărute buzele dar ea se feri într-o parte, căuta să-l îndepărteze, el însă o strânse și mai tare la piept, îi simțea umerii mici cum se zbat să scape, oasele plăpânde ca de pasăre, răsuflarea gurii, parfumul părului mirosind a iarbă și apă…

— Nu… nu… vă rog…

— Leny…

— Vă rog.

Radu slăbi strânsoarea brațelor, îi dădu drumul, ea își îndreptă părul, fusta și tot fără să-l privească ieși din cameră și trecând prin hol, zise din fugă soră-sii:

— Mă duc Florina… Te aștept acasă…

Trânti ușa, coborî scările și porni alergând peste câmp, cu părul în vânt, fără să se uite înapoi, cu palma pe piept ca să-și astâmpere bătăile inimii, subțirică și plăpândă ca o trestie, se ducea, se tot ducea până nu se mai zări la marginea orașului.

Pe balcon, Radu o urmări mult timp cu privirea, tăcut, îngândurat, apoi intră în cameră și parcă zdrobit de toată această întâmplare se așeză în fotoliu. Privi fierul de călcat uitat de fată jos pe grătar, lângă șifonier, își aminti cum venise acasă

și-o găsise în sufragerie călcând, discuția începută naiv ca-ntr-o joacă a cuvintelor, revăzu masca zâmbetului forțat sub care se străduia să-și ascundă o durere a sufletului ei sincer și pur…

— Are dreptate, își zise Radu și lovi cu palma în brațul fotoliului. Perfectă dreptate… Îi fac o scrisoare și i-o trimit prin Florina. Dacă știe să uite ce s-a întâmplat, miercuri după-amiază să vină aici. Vom lămuri atuncea totul…

21

După aproape două zile petrecute în arestul Miliției, Petrică Tufan arăta ca un mucenic de pe o icoană de lemn: îi crescuse barba, se trăsese la față, avea ochii duși în fundul capului, se cocârjase de parcă dusese tot timpul în spinare pietre de moară. Cu toate insistențele celor ce-l anchetau, nu vroise să se radă și nici să mănânce... Aflase – dar nu știa sigur – că nevastă-sa fusese și ea adusă duminică dimineața, pe ploaia aceea mare, dar n-o văzuse, nu știa ce declarase sau ce se întâmplase acasă. Era abătut, frământat, îl munceau niște gânduri negre, amare, nu știa cum să iasă din hățișul lor, simțea cum un cerc ca de fier i se strânge cu fiecare clipă în jurul trupului, gata să-l zdrobească, să-i moaie oasele, să-i ia răsuflarea. Dar ceea ce îl neliniștea cel mai mult era tăcerea anchetatorilor. De sâmbătă seara nimeni nu-l mai întrebase nimic, nimeni nu-l deranjase cu ceva. Ce se petrecea oare? Ce se mai pune la cale? Fusese întrebat atunci, la primul interogatoriu dacă el i-a dat scrisoarea lui Tachi Cazaridis s-o ducă acasă la căpitan... Da, el i-a dat-o și ce-i cu asta? Este el vinovat de moartea bătrânului? Știe el ce s-a întâmplat cu boșorogul ăla pe drum, de ce și-o fi dat sufletul? Apoi de unde are inelul ce i l-a vândut doctorului Lecuția? Uite că îl are, e al lui, ce, n-are dreptul să aibe un inel? Dar mai bine dacă spunea că l-a primit de la ceasornicar... Desigur, îl are de la Tachi Cazaridis... Acela e mort, nu mai poate să spună că nu e adevărat... Dar dacă Fifi, nevastă-sa, o fi spus ceva? De ce or fi adus-o și pe ea aici?. Nu, nu au întrebat-o pe ea de inel, doar nu ea l-a vândut doctorului...

Spre seară, Petrică Tufan fu adus din nou la interogatoriu. Intră în aceeași cameră unde fusese sâmbătă seara. Trecuse pe săli pustii, parcă nu era nimeni în toată clădirea Miliției, nu se deschisese nicio ușă, nu se arătase nimeni pe culoarele acelea reci. Doar becuri din loc în loc ce luminau șters pereții și dușumelele, încolo liniște și iar liniște...

De cum intră, îl văzu pe căpitanul Minor, acum în uniformă, stând la biroul lui, cu mâinile încrucișate peste niște hârtii și dosare. Parcă și el arăta obosit, sau numai i se părea în lumina lămpii de sus ce arunca raze palide, șterse, ca de felinar.

— Să trăiți! zise Tufan cu glas moale, plecând respectuos capul în pragul ușii.

— Bună seara, răspunse Minor și cu un gest, îi arătă scaunul din fața biroului poftindu-l să ia loc.

Îl privi apoi tăcut câteva clipe pe arestat, citi câte ceva în hârtiile ce le avea în fața sa și după aceea întrebă;

— Ei, cetățene Tufan te-ai hotărât să vorbești?

Arestatul nu schiță niciun gest. Stătea cu fruntea plecată, tăcut, își frământa într-una mâinile, parcă nu le găsea locul, nu știa ce să facă cu ele.

— De ce refuzi să te bărbierești, să te speli? urmă Minor cu glas blând, prietenos. Îți place să stai în halul ăsta? Și de ce nu vrei să mănânci?

— Am mâncare acasă, bâigui el printre buze. Dați-mi drumul acasă…

— Ai să te duci și acasă, zise Minor, deocamdată să ne spui ce-ți cerem, însă numai adevărul. Orice om greșește, așa e în viață, se mai întâmplă, dar greșeala e pedepsită mai ușor sau poate se iartă dacă omul își recunoaște vina. Dar dumneata? L-ai luat pe „nu știu” în brațe și-o ții așa mereu. Nu-ți dai seama că noi avem probe împotriva dumitale? Crezi că noi te învinuim fără rost, îți punem în spinare niște acuzații lipsite de temei, așa numai să ne aflăm în treabă, că avem neapărat ceva cu dumneata? De ce nu te gândești că sunt niște probe care te apasă?

Petrică Tufan tăcea și asculta cu capul tot plecat. Parcă vorbea mai blând căpitanul decât data trecută, nu mai avea asprimea aceea în glas, nu mai clocotea, abia stăpânindu-și furia, acum era ca o apă liniștită peste care poți privi ca peste o oglindă. Afară se lăsase întunericul de-a binelea, pe stradă treceau mereu mașini – unde s-o tot fi ducând? –, se auzeau niște câini în vecini lătrând și un aparat de radio cântând undeva, la o casă, nu prea departe, apoi câțiva copii chiuind, veselindu-se desigur, dincolo de porțile Miliției viața își desfășura cursul ei normal, iar el, Tufan, era reținut aci, i se punea în cârcă o vinovăție, oare ce-or fi știind și ce n-or fi știind oamenii aceștia ai legii?

— Ei, ne spui de unde ai inelul acela? stărui căpitanul tot calm, liniștit, cu mâinile împreunate peste hârtiile rânduite pe birou. Știu, sâmbătă seara erai supărat că te-am luat de la treabă, te-am luat cam repede, dar uite, ai avut timp două zile să te gândești, să chibzuiești ca să ne spui adevărul. Ne-am

purtat destul de omenește cu dumneata, nu te-a insultat nimeni, nu te-a bătut nimeni, ai avut pat unde să dormi, masă unde să mănânci, ți s-au dat ziare să citești, să-ți treci vremea, spune este adevărat sau nu?

— Este adevărat, șopti el printre buze.

— Păi, vezi? urmă Minor. Și dumneata? Dumneata taci și iar taci! De ce nu ne ajuți să scoatem adevărul la lumină?

— Vă ajut…

— Atunci? Spune te rog de unde ai luat inelul?

— Inelul ăla mi l-a dat bătrânu, ceasornicaru… bâigui moale chelnerul și înălță privirea ca spusele să pară mai convingătoare. El mi l-a dat… Mi l-a dat mai demult…

— Serios? făcu Minor și-l privi drept în ochi. El ți l-a dat? Ia amintește-ți bine de tot…

— El mi l-a dat, stărui Tufan. A avut pe vremuri bijuterii, i-a rămas de atuncea, a venit la mine și a zis că are nevoie de bani și-mi vinde inelul. Și l-am luat…

Minor prinse a zâmbi. Îl privea atent pe arestat și zâmbea tot calm, liniștit.

— Ăsta-i adevărul? întrebă mai apoi bătând cu degetele sticla biroului ca-ntr-o darabană.

— Ăsta…

— Păi, uite cetățene Tufan, vorbi mai departe Minor, nevasta dumitale spune cu totul altceva…

Chelnerul tresări, înălță deodată fruntea, speriat, neliniștit, prinse a-și frământa mai tare mâinile, îi tremurau genunchii…

— Știi ce spune nevasta dumitale? Vrei să-ți arăt declarația ei? căută Minor printre hârtii. Sau mai bine o chem aicea…

— De ce s-o chemați?

— Să-ți spună ea în față că minți, Cazaridis nu ți-a dat niciun inel. Inelul l-a furat ea din valiza ziaristei ce stă la hotelul „Dacia”. Este? Spune este adevărat sau nu?

Tufan era de-a dreptul zdrobit. Parcă îl lovise careva cu o piatră în moalele capului. Îi tremurau buzele…

— Uite, am s-o aduc aicea, zise Minor și întinse mâna spre telefon. O chem, vă pun față-n față, să vedem care minte: dânsa, sau dumneata?

— Nu, n-o mai chemați… vorbi Tufan cu glas pierit. Ea a luat inelul. L-a luat de la străina aceea. Eu l-am vândut domnului doctor…

— Păi vezi? îl dojeni Minor. Nu puteai spune lucrul ăsta de sâmbătă seara? Deci să recapitulăm: scrisoarea doamnei ziariste dumneata i-ai dat-o bătrânului s-o ducă la destinație, iar inelul ce l-ai vândut doctorului Lecuția este cel care a fost furat de nevasta dumitale din valiza aceleiași doamne. Așa este?

— Așa este, confirmă Tufan, parcă liniștit că, în sfârșit, ajunsese să mărturisească și totul poate are să sfârșească cu bine. Nevastă-sa a furat nu el, putea el să știe de unde-l are? El numai l-a vândut…

— Așaaa, făcu Minor satisfăcut că treburile mergeau bine, acum mai am o întrebare și te rog să fii tot sincer, îți ușurezi vina, ți-am spus…

— Da…

— Pentru ce a venit bătrânul Cazaridis la dumneata? Acolo la restaurant? Că la dumneata a venit, n-a venit numai așa în plimbare…

— Ba venea de multe ori și așa, venea să dea o mână de ajutor, v-am spus, mai primea și el o farfurie de mâncare…

— Bine, așa să fie, dar atunci a venit anume la dumneata… Ei, hai, ne spui?

Chelnerul plecă fruntea și copleșit. Căzu iar în negura tăcerii. Ce știa căpitanul? Ce nu știa? Unde vrea să ajungă cu întrebările astea? O fi vorbit Fifi, nevastă-sa, ceva?

— Uite, nevasta dumitale a fost mai cumsecade, reluă Minor. Din capul locului ne-a spus totul. Dumneata de ce nu vrei să spui?

— Ce să spun? înălță chelnerul ochii, cu o privire rătăcită, pierdută, de tâmp.

— De ce a venit bătrânul la dumneata?

— Păi n-a venit la mine, ci la nevastă-mea, vorbi moale Tufan. Nu v-a spus ea? Îi făcea niște injecții… N-a avut vreme să se ducă acasă să i le facă și a venit omul la hotel. I-a făcut injecția într-o cameră, acolo…

— Ce injecții?

— Nu știu, ea știe… Nu v-a spus?

— Ba, ne-a spus, dar vreau să văd dacă ne spui și dumneata.

— Zău, nu știu… Niște injecții să-i dea putere, așa ceva…

— Păi nevasta dumitale știa să facă injecții?

— Știa, că a învățat pe frate-su, i-a tot făcut la injecții până a învățat, că are un frate bolnav de damblageală, și dacă a învățat

a zis să intre la spital, ca infirmieră și de-aia l-am rugat pe domnu doctor Lecuția…

Minor prinse stiloul și începu să facă niște însemnări pe una din hârtiile din fața sa. Trase dintr-un dosar o foaie, o citi cu atenție, după care o puse la loc. Descuie sertarul. Și puse pe birou un pachet de țigări. I-l întinse arestatului.

— Fumezi? Ia și servește…

— Nu, nu fumez…

— Nu vrei să fumezi acuma, sau nu fumezi deloc?

— Nu, nu fumez deloc…

— Păi la percheziția de sâmbătă seara am găsit la dumneata în buzunar un pachet de țigări, o cutie de chibrituri…

— Servim clienții… Sunt unii care nu are la ei de nici unele și-i debitu închis…

— Aha, făcu Minor și-și aprinse o țigară. Dădu scrumiera mai aproape s-o aibă la îndemână, trase câteva fumuri, apoi întrebă: ai auzit că bătrânul ceasornicar a fost găsit mort la ușa căpitanului Vasiliu, în seara când l-ai trimis cu scrisoarea?

— Am auzit, mărturisi Tufan, cine n-a auzit atuncea? Orașul e mic, se știe toate, a venit doi clienți chiar din partea aia și a spus în local…

— Din ce cauză crezi dumneata c-o fi murit?

— Ehe, bătrân tovarășu căpitan, dădu Tufan din mâna. Dacă l-ați fi văzut, cred că-și număra zilele. Numai osu și pielea…

— Dar că a fost furat cadavrul bătrânului din morga cimitirului ai auzit?

— Am auzit și de treabă asta, mărturisi Tufan.

— Când ai auzit?

— A doua zi dimineața…

— Dar în seara când a murit bătrânul, dumneata te-ai dus acasă de la restaurant?

— Acasă…

— Pe la ce oră?

— Păi… când se închide. Era două noaptea…

— Te-ai dus direct acasă sau te-ai mai dus undeva?

Tufan lăsă iar privirea în podea. Își trecu palma peste țepii bărbii. Palma îi tremura ușor.

— Spune, te-ai dus acasă?

— Acasă…

— De ce nu spui adevărul? îl dojeni Minor. Spune cetățene

Tufan, de ce? Te-ai dus la casele socrului din „mahalaua săracilor”, ai intrat în curte, fără să te simtă careva, te-ai dus în odaia bătrânului, ai scos piciorul patului, ai luat…

Tufan își lăsase umerii tot mai jos, era gata să se prăbușească, obrazul i se schimonosise de tot, tremura ca prins de friguri.

— …ai luat bijuteriile, ai venit acasă, le-ai ascuns… de ce nu spui tot adevărul, cetățene Tufan? De ce nu spui că aveai cocoșei de aur într-una din lumânările de la cununie? Spune, de ce? Ce-ai fi vrut să faci cu aurul? Nu cunoști legile?

Chelnerul era tot mai zdrobit. Stătea cu capul plecat, nu scotea un cuvânt, își dădea seama că nu mai avea pe unde scoate cămașa. Da, Miliția avea într-adevăr probe, știa, aflase, spusese nevastă-sa, e slabă de înger, nu poate ține o taină, făcea bine cum se gândise la început să n-o bage pe ea în treburile astea, dar și-a zis că-i trup din trupul lui, suflet din sufletul lui, amândoi merg pe-un drum, bun, rău, care-o fi, merg împreună și o să fie bine, au făcut avere împreună, mai făceau, prindeau bine casele la bătrânețe, aurul, bijuteriile, nu se știa cum se întorceau vremurile, deschidea un restaurant mare, cu grădină și artiști aduși direct de la București, și prăvălie deschidea, era bun aurul, nu cerea mâncare, nu ruginea, avea preț în tot timpul… Și acum?

— Și acum o ultimă întrebare, cetățene Tufan, zise Minor și se ridică de la birou. Trecu la fereastră, privi o clipă în stradă, în noaptea de afară, apoi se întoarse și se opri lângă arestat. O ultimă întrebare…

Tufan continua să stea în muțenia lui, nemișcat, cu capul plecat, apăsat de acuzațiile ce i se aduceau, copleșit de adevărul lor, uimit în același timp de toate câte le știa acest căpitan pe care îl văzuse de câteva ori prin restaurant, dar nu-și putuse da seama atuncea de ce este în stare.

— Spune, zise Minor, în seara când a murit bătrânul și dumneata ai plecat acasă, ai plecat singur de la restaurant?

— Da, singur…

— Cetățene Tufan! Vezi că… probele se țin după dumneata și te trag de mânecă, te demască, îl avertiză cu seriozitate Minor. Ai fost văzut cu cineva, în dreptul cofetăriei „Dolce vita”, treceai cu un ins nu prea voinic, dar robust, cu mustață neagră și chelie. Cine era?

— Zău nu-mi aduc aminte, tovarășu căpitan, se tângui chelnerul cu glas plâns, scăzut. Nu-mi aduc aminte… Am trecut prin multe și nu mai știu. Oi fi fost, nu zic ba, dar cu cine anume, iaca nu mai țin minte… Că noi sara când plecăm de la local ne întâlnim cu feluriță lume, mergem împreună pe stradă, e noapte, ți-e urât singur să te duci până acasă…

— Stai pe Strada Mare, e lumină, nu poate fi vorba de urât…

— Știu, dar eu spui cum devine chestiunea, căută să fie convingător Tufan. Zău nu știu. Poate vă gândiți că omu acela, cine-o fi fost, a mers cu mine acasă la bătrânu? Nu, v-am spus adevăru, acolo am fost singur, ce rost avea să știe cineva taina mea? Că auru acela era al meu, era averea mea, adunătura mea, dar îl țineam acolo… în odaia bătrânului. Ce interes aș fi avut să se știe de averea mea?

Desfăcu larg brațele, în semn că ăsta-i adevărul curat-curățel, nu minte cât îi negru sub unghie, acuma gata, a fost prins a fost, nu mai are rost să ascundă nimic. Așa că nu știe cine era omul acela…

— Deci nu știi?

— Zău, nu știu…

— Bine, ai să dai o declarație cu tot ce mi-ai spus mie, aici…

— Dau tovarășu căpitan… Dau, se arătă supus Tufan. Vă rog să țineți seama că am spus tot ce-i adevărat… n-am ascuns… nu m-am împotrivit… e o greșeală, fiecare om face…

— Bine, bine. Dumitrașcule! strigă Minor și în ușă apăru subofițerul care-l adusese pe arestat. Dumnealui dă o declarație în fața dumitale, o aduci s-o văd și eu și pe urmă îl duci la arest…

— Am înțeles, tovarășe căpitan.

Abia ieși din birou Tufan, urmat de subofițer, că aproape năvăli pe ușă plutonierul Lascu, cu fața aprinsă, congestionată și ochii mari, numai văpăi.

— Să trăiți… zise el precipitat. Iertați-mă…

— Ce-i, Lascule, ce s-a întâmplat? întrebă mirat Minor care tocmai stingea restul țigării în scrumieră.

— A murit femeia, nevasta chelnerului.

— Ce-a făcut?

— A murit…

— Când a murit? se ridică Minor stupefiat în picioare, în timp ce continua să apese restul țigării în scrumieră. Când domnule?

N-ați pus-o în libertate așa cum am ordonat?

— Am pus-o, tovarășe căpitan, vorbi Lascu aprins. Acum două ceasuri i-am dat drumul. I-am spus să se ducă liniștită acasă și când o mai fi nevoie o s-o chemăm noi.

— Ei, și?

— Cică abia a intrat în curte, că s-a dus drept la un șopron și dintr-o sticlă a băut verde de Paris...

— Cine ți-a spus treaba asta?

— Bătrânul acela, salahorul de la „mobile”. E dincolo, a venit omul într-un suflet...

— Extraordinar! zise Minor și rămase cu privirea pierdută pe fereastră. De ce s-o fi sinucis, Lascule?

Plutonierul stătea deoparte, în poziție de drepți, tăcut, fără să scoată un cuvânt. Ce putea ști el? Dar ce taină poate ducea în mormânt soția chelnerului?

Timp de trei zile, căpitanul Minor, însoțit de plutonierul Lascu colindase tot orașul să-l depisteze pe insul scund și îndesat, cu chelie și mustață neagră ce fusese zărit în noaptea aceea însoțindu-l pe Tufan în drum către casă. Ce avuseseră cei doi de discutat atât de aprins? În privința cărui lucru nu se înțelegeau? Ce puneau la cale? Nu cumva Tufan mai are o ascunzătoare în altă parte cu altă serie de bijuterii? Bătrânul Tachi Cazaridis chiar să nu fi avut niciun gram de aur? Și cine i-a furat cadavrul acestuia și în ce scop?

Iată întrebări cu care de dimineață până seara își frământaseră mintea cei doi milițieni fără să le afle vreun răspuns...

Îmbrăcați în civil au cutreierat zilnic piața de la un cap la altul, au luat aminte la toate chipurile întâlnite la tot pasul, au intrat la circ, i-au măsurat de sus până jos pe toți acrobații de acolo, intraseră prin magazine, trecuseră pe la fabrica de mobile, fuseseră prin gară, dar nu aflaseră nimic. Petrică Tufan nu-și amintea și pace cine era insul și nici ce discutase cu el... O ținea una și bună că mintea nu-l duce la mai mult decât declarase.

Și iată că în a patra dimineață, obosiți de atâta alergătură, cam pe la ora zece, cei doi intrară în grădina restaurantului „La nunta Zamfirei” să vadă ce și cum mai stau lucrurile pe acolo. Și ca să nu atragă atenția în mod deosebit, se așezară la o masă în apropierea estradei, pe care numai ce se instalase orchestra să

facă repetiții cu noua cântăreață „Margarita Potop, de la televiziune, venită direct de la București numai pentru o săptămână!” după cum anunțau marile afișe colorate ce împânziseră orașul.

— Minor comandase câte o bere și stătea față-n față cu Lascu sorbind liniștit din halbă, rotindu-și privirea prin grădina pustie doar-doar o apare de undeva ca prin minune individul al cărui chip devenise obsedant pentru căpitan. În acest timp, pe estradă apăru Margarita Potop, o tânără înaltă și slabă, fardată strident, cu părul lung lăsat pe umeri, într-o fustă mini-jup ce lăsa să i se vadă picioarele subțiri, arcuite și genunchii colțuroși, având o chitară spânzurată de gât. Își dădea niște ifose de parcă vroia cu talentul ei de artistă ce pretindea că-l are să-i dea gata într-o clipită pe toți orchestranții aceia provinciali.

— Zău, iertați-mă, tovarășe căpitan, zise Lascu liniștit, unde-or fi găsit gloaba asta? Cât e de slută se slutește și mai mult cu fusta aceea cât un lat de palmă!...

Dar fără să-i bage în seamă pe cei doi care o urmăreau cu insistență, Margarita Potop zdrăngăni de câteva ori chitara, luă un scaun, puse bărbătește piciorul pe el și făcând un semn orchestrei s-o urmeze, începu să dea drumul la niște răcnete în fața microfonului de parcă o fugăreau leii în junglă. Avea un glas răgușit, ca de tinichea, poate din pricina tutunului, care când lua octave vibra și șuiera prelung asemeni unei sirene de locomotivă.

— Nu așa, nu așa! se întorcea ea deseori autoritar către instrumentiști înălțând mâna, oprindu-le cântecul. Intrați prea brusc, drăguților, intrați prea brusc, asta-i muzică fină, sud-americană, nu merge s-o ziceți după ureche ca pe aceea de la călușari!

Orchestranții se priveau în tăcere, mocneau, fierbând de supărare, vădit nemulțumiți că o fâșneață din astea cu pretenții de celebritate îi tot freacă să le iasă sufletul, ei care „fac meserie de atâția ani și au acompaniat artiști cu renume, au cântat la nunți, ba chiar la un cumnat al tovarășului primar...”

— Acuma, acuma fa diez, fa diez! țipa Margarita către ei, agitând chitara, bâțâind piciorul, pe scaun, mai-mai să-l strivească, dar se vede treaba că dintre toți cei care țineau isonul înapoia ei, niciunul nu știa ce le spune. Acuma intră saxofonul ah, saxofonul, subliniază... subliniază...

— Ce tot subliniază domnișoară, ce tot subliniază! se burzului la ea contrabasistul, un bătrân slab, știrb, cu fața tuciurie, smochinită, numai în cămașă, dar care seara era renumit prin fracul său uzat, lustruit și boțit, zice-se dăruit într-o noapte de chef chiar de doctorul Lecuția. Eu am cântat pe vremuri cu Dinicu, ai auzit dumneata de Dinicu? Și era viorist prima-ntâia, punea o dată arcușu, îți ungea inima și noi după el, și dumneata?

— Lasă nea Zgaibă, lasă nu te inerva că te-apucă iară de la rărunchi, interveni un tânăr înalt, tot cu chitară, cu plete și lavalieră la cămașa de nailon. Domnișoară, se întoarse el împăciuitor către Margarita Potop, fii te rog drăguță și urmărește-mă o clipă pe mine, să vezi cum intră băieții…

— Dar e muzică sud-americană, domnule…

— Poate să fie și turcească, ia nițel aminte ici la mine, nu se lăsă lunganul și punând piciorul pe scaun, așează mai bine chitara pe genunchi, făcu un semn și dădu drumul la cântec. Dumneata dă-i acuma cu vocea, îndemnă el scuturându-și pletele, dă-i cu vocea, nu te lăsa că eu te *supțin* cu chitara!

Minor și Lascu se prăpădeau de râs în ascuns privind orchestra și târguielile cu noua cântăreață „guristă și instrumentistă”. Parcă și uitaseră necazul ce-l aveau că zile la rând umblaseră prin tot orașul fără să-l depisteze pe cel cu chelie și mustață neagră. Dar când râsul era mai în toi, deodată Minor se schimbă la față, se încruntă și rămase cu ochii către scaunul unde chitaristul bătea tactul cu piciorul în tăblia lui.

— Ce-i, tovarășe căpitan, ce s-a întâmplat, întrebă Lascu și se opri și el din râs.

— Stai puțin pe loc, așteaptă-mă…

Zicând acestea, Minor se ridică de la masă și se duse la un metru în fața estradei. Instrumentiștii, conduși de pletosul cu lavalieră cântau în draci, săltau pe scaune de parcă se prăjeau pe jăratic, băteau și ei tactul cu tălpile pantofilor în dușumea, iar Margarita Potop, încântată că e privită de-un bărbat care a ținut s-o admire de la un pas distanță se lăsase în voce de ziceai că-i sfârșitul lumii nu alta.

— Așa Gore, așa băiete! striga răgușit bătrânul contrabasist cuprins de-o vioiciune fără seamăn. Păi noi care-am zis cântece de lume cu Dinicu, se poate?

Gore continua să cânte din chitară umblându-i mâna pe

corzile de oțel ca fermecată. Părul numai lațe îi căzuse peste ochi, lavaliera neagră i se strâmbase spânzurând ca o basma murdară, cămașa îi ieșise afară din pantaloni, iar privirea îi era nebună, vie, aprinsă, se vedea că trăiește odată cu vibrația cântecului. Minor îl privi un timp cu atenție admirându-i zbuciumul lăuntric, apoi ochii-i căzură pe vârful pantofului cu care bătea tactul în tăblia scaunului. Mai făcu un pas, venind mai aproape, îl privi și mai stăruitor după care înălță mâna și făcu semn orchestrei să înceteze cântecul. Instrumentiștii, înfierbântați și supărați se ridicară brusc de pe scaune.

— Ce-i tovarășu, ce vrei matali, bre? veni bătrânul Zgaibă mai în față trăgând contrabasul după el. Văz că te uiți la noi ca la maimuțili alea de la circ. Nu-i bine, mâncați-aș sufletu? Ai fi de la Comitet și noi nu știm, de la atestate…

Minor spuse cine este și pe dată vociferările încetară. Ceru apoi celui pe care-l chema Gore să coboare puțin de pe estradă ca să vină la masa unde se afla Lascu. Fără să înțeleagă ce vrea ofițerul de miliție de la el, pletosul cu lavalieră sări vesel peste rampa estradei, cu chitara tot după gât și-l urmă îndeaproape.

— Pantofii din picioare sunt ai dumitale? întrebă Minor când se îndepărtă mai mult de orchestră.

— Ai mei, da ai cui să fie? se miră lunganul și-și trecu mâna prin coama înfoiată privindu-și tot mai stăruitor pantofii.

— Îi porți demult?

— De când i-am luat…

Era speriat pletosul, îi pierise voioșia aceea de la început, nu înțelegea ce vrea milițianul de la el, știa că nu făcuse nimic, nu furase, nu spărsese geamuri, nu se dăduse la scandal. Ca „artist instrumentist”, cânta cu chitara și câștiga un ban cinstit…

— Și când ai luat pantofii ăștia? nu-l slăbi Minor sub privirile întrebătoare ale lui Lascu care se ridicase și el în picioare și stătea deoparte, ascultând discuția, fără să înțeleagă unde vroia să ajungă căpitanul.

— Acu trei zile…

— Acum trei zile i-ai luat? se miră Minor. Păi sunt cam uzați… I-ai luat așa de la prăvălie?

— Nu i-am luat de la prăvălie, zâmbi Gore de încâlceala ce credea că este în capul ofițerului de miliție. Sunt ai lui cumnatu-meu, că pe-ai mei i-am dat la reparat…

— N-aveai alții?

— Ba am, de salon, de lac, vin cu ei sara aici, la local, dar nu se face să-i port și dimineața, nu? Scumpi, marfă bună. Așa vin cu ei sara în ziar, îi pun numai pe scenă…

— Ce meserie are cumnatul dumitale?

— E măcelar…

— Acuma e acasă?

— Cât e ceasul? Aha, zece jumătate, privi Gore ceasul de la mâna lui Minor. Cred că e încă în hală…

— Lasă chitara și hai cu noi să ne duci la cumnatul dumitale, zise Minor. Lascule, telefonează să vină mașina…

— Cam despre ce-i vorba, tovarășe căpitan? se arătă mirat plutonierul.

— Ai să vezi tu… Hai, repede mașina!…

Peste un sfert de oră cei trei erau în hala de carne. Gheretele erau pustii. Vânzarea se închisese la ora zece. Câteva femei, în cizme de cauciuc, spălau cu furtunul pardoseala de piatră, dădeau cu mătura și cântau de hăuiau bolțile înalte. Măcelarii mai făceau încă treabă cu sortarea cărnii pentru după-amiază, cu curățenia, completau bonuri, făceau socoteli la banii ce trebuiau să-i verse la Centrală…

De cum trecu de primele gherete, Minor îl și zări pe cumnatul lui Gore. După semnalmente el era. Un bărbat scund, îndesat, cu chelie și mustață neagră, cu șorț ce fusese odată alb pe dinainte, plin de sânge până la coate. Omul își făcea meseria. Aducea de afară, de la camion câte-o jumătate de vacă în spinare de parcă n-ar fi dus nimica și-o trântea de sus pe basculă, așteptând ca un altul să înregistreze greutatea.

Văzându-l pe Gore, însoțit de cei doi, măcelarul se opri din lucru și începu să-și șteargă amândouă mâinile de poala șorțului. Se vedea că este neliniștit.

— El este, îl arătă Gore. Mă, nea Sandule, uite dumnealor vor să te întrebe ceva. Sunt de la Miliție…

Sandu măcelarul ocoli ghereta, veni cu pas șovăielnic în fața căpitanului și rămase în așteptare. I se citea mirarea pe chip. Nu știa de ce venise Gore cu cei doi…

— Suntem de la Miliție, spuse Minor ducând două degete în dreptul frunții în chip de salut. Cum te cheamă pe dumneata?

— Sandu, răspunse omul pierdut. Adică Alexandru Cazan…

— Pantofii ăștia din picioarele cumnatului sunt ai dumitale?

— Ai mei, bâigui omul privind speriat când la milițieni, când la

Gore. Ce-i cu ei?

— De cât timp îi ai?

— De pe primăvară...

— Ești arestat, urmează-ne! zise tăios Minor și scoțând cătușele ceru măcelarului să întindă mâinile. Lascu avea pistolul pregătit în mână. Să nu faci nicio mișcare sau să te împotrivești că îți ciuruim scăfârlia!

22

Numai în cămașă, asudat tot de parcă ieșise dintr-o baie de aburi, maiorul Simion stătea în biroul său, copleșit de căldura după-amiezii și aproape că nu-i venea să se apuce de nimic într-atât era de extenuat din cauza zăpușelii. Dăduse drumul la ventilatorul instalat în fața sa, sus pe bibliotecă, dar oricât se învârteau palele de repede drăcească mașinărie nu reușea să răcorească aerul încins ca la ușa cuptorului. Soarele trecea către asfințit și arunca ultimele raze în geamurile biroului făcându-le să sclipească de parcă luaseră foc. Ținea pipa între dinți, pufăia din ea, dar până la urmă, prea moleșit de căldură își zise că ar face mai bine să renunțe a sta cu jarul aprins sub nas și puse luleaua să se odihnească în scrumieră. Apa îi șiroia pe față, pe frunte și ceafă, cămașa i se lipise de spinare, băuse aproape opt sticle de Pepsi-cola de la gheață, dar în zadar. Simțea că ia foc nu alta...

Tocmai vroia să se ducă și să se spele cu apă rece până la brâu, afară la cișmeaua dinapoia garajului, când secretara intră și-l anunță că a sosit căpitanul Minor de la Miliția-oraș.

— Să intre! Să intre! spuse vesel Simion și se reașeză pe scaun înapoia biroului.

Încă de la vremea prânzului aflase de ultima arestare întreprinsă de Minor, dar vroind să cunoască mai detaliat cum se elucidase misterul în jurul morții bătrânului ceasornicar, îl invitase pe căpitan să-i facă o vizită și să-i relateze mai pe larg tot ce se petrecuse. Din convorbirea telefonică înțelesese că nici pe departe nu putea fi vorba în cazul de față de vreo legătură între moartea bătrânului și suspecta îndeletnicire a frumoasei femei găzduită la hotelul „Dacia”.

O scurtă ciocănitură în ușă și căpitanul Minor intră zâmbind în biroul lui Simion.

— Să trăiți! zise el apropiindu-se. Era și el tot în cămașă, cu gulerul răsfrânt, proaspăt bărbierit, sub braț cu o servietă. M-am prezentat...

— Bine ai venit căpitane! îi răspunse Simion și ridicându-se de pe scaun îi întinse mâna. Îmi place că ești punctual.

— Nici nu se poate altfel, zise Minor tot zâmbind. De altfel am la șase o ședință, așa că trebuia să fiu la fix la dumneavoastră pentru a fi la timp dincolo...

— Ținești ședințe pe căldura asta, oameni buni? se miră Simion. Uite, am dat drumul la drăcia asta, arătă el spre ventilator și degeaba. Frige aerul dom'le, ia foc... Te rog ia loc...

Minor se așeză într-unul din fotoliile din fața biroului și puse servieta pe măsuța dinaintea sa.

— Ei, cum a fost? întrebă Simion zâmbind. Am auzit că azi ai pus punct dosarului...

— Am pus, mărturisi Minor. Am terminat...

— Dar a mers destul de repede.

— A mers...

— Ei, ia spuse cum ai ajuns la ultima arestare și care-i concluzia dosarului? Servești ceva, un sirop, un sifon sau Pepsi?

— Nu, nimic, refuză Minor.

Calm, cu glasul scăzut, liniștit, Minor relată pe larg cum ajunsese să elucideze acest caz în cele câteva zile de la moartea bătrânului. Acum la sfârșit, după ce cercetările se încheiaseră și concluziile fuseseră stabilite, totul părea destul de simplu, întâmplările se înlănțuiau logic și desigur rezultatul nu putea fi decât cel realizat de ei, de anchetatori. Bătrânul ceasornicar Tachi Cazaridis își vânduse casa de pe Strada Mare lui Petrică Tufan, chelnerul de la restaurantul „La nunta Zamfirei". El a fost invitat să locuiască într-o odaie din șirul altora, în „mahalaua săracilor" în curs de demolare, casă ce aparținea socrului lui Tufan, pe nume Mitică Pupăzan, bragagiu. Bătrânul ceasornicar era foarte bolnav în ultima vreme, abia își ducea zilele, totuși mai lucra pe ici, pe colo ce putea ca să scoată un ban. Ca să se țină pe picioare, o rugase pe Fifi, nevasta lui Tufan să-i facă și lui niște injecții, femeia fiind cunoscută acolo în cartier drept infirmieră, meserie ce-o practica în mod clandestin. În după-amiaza dinaintea morții, bătrânul a venit la Fifi Tufan la hotel unde era cameristă, i-a spus c-a așteptat-o la vremea prânzului acasă pentru tratament, dar dacă ea n-a venit, s-a gândit să se tragă el cum o putea pe picioare până la hotel numai să-i facă injecția. Și femeia l-a poftit într-o cameră de serviciu a hotelului unde i-a făcut injecția. Apoi el a coborât în curte, a mai făcut ceva treabă pe acolo și la urmă, Petrică Tufan l-a rugat să ducă scrisoarea căpitanului Radu Vasiliu la blocuri. Bătrânul a plecat și cum a ajuns acolo se bănuiește că i-a venit rău. S-a așezat în spatele blocului, lângă containerele de gunoi să-și vină puțin în fire,

după care a deschis ușa și pe scara principală a urcat la etajul întâi. Cum a ajuns pe palier, la ușa căpitanului, i s-a făcut și mai rău și a căzut lovindu-se cu tâmpla de balustrada scării. Și-a dus mâna la frunte să-și șteargă sângele, apoi a mai avut puterea să se tragă pe brânci până la ușă și să vâre plicul pe dedesubt…

— De ce i-a venit rău? întrebă Simion.

— Din cauza injecției, urmă Minor. Vedeți, Fifi Tufan, grăbită, i-a administrat altă injecție decât cea indicată în tratamentul bătrânului, o fiolă nerecomandată pentru oamenii în vârstă suferinzi de inimă cum era cazul ceasornicarului…

— De unde a luat injecția aceea? De ce-o avea la ea?

— Era o injecție ce i-o făcea în mod obișnuit lui frate-său, bolnav de epilepsie generală, o avea în poșetă și tot în poșetă ținea și injecțiile bătrânului, că ea i le procura și i le păstra…

— Ei, și?

— Bătrânul a murit. Fifi Tufan și bărbatu-său au aflat chiar în seara aceea de moartea lui. De fapt, imediat după plecarea bătrânului cu scrisoarea către blocuri, Fifi ar fi coborât în grădina restaurantului și i-ar fi spus lui bărbatu-său, după cum a declarat ea că și-a dat seama de greșeala săvârșită, iar el i-ar fi răspuns că nu-i nimic, ce i se putea întâmpla? După ce au aflat că bătrânul a murit, pe femeie a început s-o cuprindă teama. Se știa în cartier că ea îi făcea injecții. Dacă autopsia stabilea cauza morții lui, găsindu-se în sânge serul respectiv ce a provocat accelerarea bătăilor inimii și apoi moartea, ea ar fi fost în mod sigur arestată. De aceea, în seara respectivă, într-o cameră dosnică a hotelului s-a sfătuit cu bărbatu-său, chelnerul, cum să facă și ce să întreprindă ca autoritățile să nu poată constata adevărata moarte a bătrânului. Petrică Tufan a găsit repede rezolvarea: va trimite pe Gore, chitaristul, să-l cheme pe cumnatu-său, Sandu măcelarul până la el. Măcelarul, dornic să facă avere, pentru câteva bijuterii și cocoșei de aur era în stare de orice. Așa s-a convenit cu el ca imediat după miezul nopții ajutat de Fifi să se ducă la morga cimitirului și să fure cadavrul…

— Deci măcelarul a fost însoțit de femeie?

— Da, a fost însoțit de ea, confirmă Minor.

— Cum ai ajuns la concluzia asta?

— A declarat măcelarul…

— De ce n-a însoțit-o bărbatu-său? întrebă curios Simion.

— În noaptea aceea, Petrică Tufan, după cum a mărturisit

chiar el, era ocupat cu altceva. Toate bijuteriile de aur ce le ținea ascunse într-unul din picioarele patului din odaia bătrânului, fără ca acesta să fi știut ceva despre ele, trebuiau luate imediat. Altfel, erau pierdute. Bănuia că după moartea bătrânului vom face o percheziție amănunțită în odaia acestuia…

— Cadavrul a fost descoperit?

— Imediat l-am găsit.

— Unde?

— Ne-a dus chiar măcelarul la locul respectiv. În noaptea aceea, în timp ce femeia pândea casa paznicului și poarta cimitirului, el a intrat în morgă, a luat cadavrul în spinare și n-a mers mai mult de o sută de metri. L-a aruncat într-un cavou ale cărui uși de scândură le-a dat cu ușurință la o parte. La o oră după miezul nopții a dat o ploaie zdravănă și urmele au dispărut…

— Și totuși cum ai dat de… măcelar? întrebă curios Simion. E un drum cam întortocheat…

— Ba nu-i deloc, zise Minor zâmbind. Dimpotrivă…

— Ei, cum?

— În dimineața aceea, când am fost la cimitir și am constatat furtul cadavrului – urmă Minor – încă la primele cercetări în jurul morgăi am descoperit pe lângă alte indicii lipsite de importanță și un rest de blacheu metalic, în formă de S, cu o gaură și un cui. Căzuse, bineînțeles de la gheata sau pantoful cuiva. La acea gheată sau pantof, rămăsese în mod sigur cealaltă parte a blacheului, cu aceeași tăietură în formă de S dar cu restul de două cuie. Blachetul, știți se prinde în trei cuie…

— Și?

— La chelner acasă n-am dat peste încălțări care să aibă asemenea blacheu fragmentat, vorbi mai departe Minor cu glasul scăzut, liniștit. Știam de la el, din declarațiile lui că în noaptea aceea se ocupase cu altceva, deci îl scoteam dintre presupușii autori ai furtului cadavrului. Apoi femeia n-a vrut să mărturisească nimic în legătură cu dispariția mortului. Nu știa nimic și pace. Aveam însă informații că chelnerul plecase seara de la restaurant însoțit de un individ scund, robust, cu chelie și mustață neagră. Semnalmente deci sigure pentru depistarea lui. Am tras concluzia că dispariția cadavrului trebuie să fie în legătură cu bijuteriile luate de acasă de la bătrân, deci un prim

pion, chelnerul. Cu cine a fost văzut chelnerul în seara aceea? Nu cumva el și cu acela au furat cadavrul?

— Vasăzică, dumneata nici nu te gândeai că dispariția cadavrului s-a datorat acelei injecții nepotrivite, femeia voind să nu se știe ce anume a provocat moartea bătrânului…

— Nu, nu mă gândeam la asta, nu aveam de unde ajung la asemenea concluzie, mărturisi sincer Minor. Nu aveam elemente care să mă ducă în direcția asta…

— De ce s-a sinucis femeia?

— I-am spus că știm de la bărbatu-său totul despre dispariția cadavrului, sperând ca ea să ne ajute la elucidarea acestui mister. La vreo două ore după ce i-am dat drumul acasă, bănuind probabil că noi suntem siguri că ea este una din autorii furtului din cimitir, s-a sinucis…

— Și totuși, cine v-a spus că ea a fost complicea măcelarului? Chelnerul?

— Da de unde! făcu Minor zâmbind. Chiar măcelarul. A rămas stană de piatră când am venit direct la el, acuzându-l. Și luat repede, a declarat totul…

— Și la el ai ajuns datorită…

— Datorită pantofilor din picioarele lui Gore, chitaristul… zise Minor zâmbind. Am zărit restul de blacheu și acest rest m-a dus să-l arestez pe Sandu, măcelarul. Pantofii îi purtase noaptea în cimitir. Apoi îi dăduse lui Gore… Asta-i tot.

— Dar încă ceva, ceru Simion. Ce este cu cheile pierdute de Vasiliu?

— Nu-i nimic. Nu i le-a luat nimeni. Le uitase la cazarmă într-un sertar…

Simion clătină capul a uimire, luă și-și puse pipa între dinți, după care spuse:

— Căpitane, te felicit din toată inima. Să fiu sincer nu te-am cunoscut până acuma de ce ești în stare…

Minor tăcea. Modest, cu privirea plecată, primind elogiile unui confrate întru ale anchetelor, se simțea măgulit de aprecierile ce i se aduceau. Nu-i mai puțin adevărat că în timpul cercetărilor avusese clipe de derută, de îndoială că merge pe drumul cel bun, nu știa dacă trebuie să continue ancheta pe pista cutare sau să întreprindă noi investigații pentru a porni pe o alta. Dar… perseverase, analizase totul cu sânge rece, calm, nu se pripise în a lua hotărâri neîntemeiate și rezultatul avea să

fie cel știut...

— Mi se pare că ai cam întârziat la ședința aceea, zise Simion văzându-l cum își privește nerăbdător ceasul de mână. Nu-i nimic. Îți dau mașina mea. Și-ți mulțumesc pentru cele relatate...

— Și eu vă mulțumesc pentru aprecieri, zise Minor ridicându-se de pe fotoliu. Vă urez să aveți aceleași satisfacții în munca dumneavoastră...

— Ei, ne străduim... ne dăm silința... răspunse Simion. Și-i întinse mâna. Și dacă ne dăm silința...

În acest timp, Radu Vasiliu se afla acasă. Numai ce sosise de la regiment, se făcuse comod și stând într-un fotoliu răsfoia ziarele ce soseau în oraș la vremea prânzului și pe care i le aducea întotdeauna Florina de la chioșcul din centru. Dar nu apucă să citească o știre sau două, că sună telefonul. Lăsă deci ziarele, se duse și ridică receptorul.

— Radu? auzi vocea veselă, exuberantă a lui Auris.

— Da, eu...

— Ce faci, domnule? Ai venit demult? Te-am mai căutat acum un sfert de oră...

— Numai ce-am sosit, răspunse Radu în timp ce privea pe fereastră câmpul departe către oraș. Citeam câteva ziare.

— Ei, ce facem deseară? Ne vedem?

— O clipă, te rog! zise el scuzându-se. Așteaptă la telefon.

— Da, aștept...

Radu lăsă receptorul alături de telefon și fugi la fereastră. I se părea sau era adevărat? Peste câmp, pe cărăruia albă ce ducea către blocuri, venea o fată subțirică, cu părul lung, negru revărsat pe umeri. Călca ușor, parcă umbla pe vârful picioarelor sau parcă plutea, mergea ca-ntr-o joacă, cu un cățeluș alb după ea, pe care-l necăjea când și când ciufulindu-i blana pe spinare sau zvârlind pietre și trimițându-l să i le aducă...

— Leny! zise el plin de bucurie și ieși pe balcon. Ce zi e astăzi? A, da, în după-amiaza asta am chemat-o... Deci dacă vine înseamnă că totul...

Înălță mâna și-o flutură deasupra capului. Văzându-l, ea își desprinse un batic de la gât, bleu, de mătase și-i imita gestul. Apoi el intră, alergă la telefon, luă receptorul și spuse:

— Auris?

— Da, dragă…

— Scuză-mă, m-a strigat puțin mecanicul jos la mașină, minți el. De aceea, am întrerupt convorbirea…

— Nu-i nimic. Spune ce facem deseară? Zău, mă plictisesc de moarte în orașul ăsta al tău. Și oricine mă va condamna aflând că-mi petrec serile de una singură, în timp ce cunosc aici un bărbat pe care-l plac și mă place. Sau greșesc?

— Nu, ai spus un adevăr…

— Te rog spune și tu un adevăr, urmă ea, alintându-se. Mi-e dor să te văd, ce facem, la ce oră…

— Nu pot preciza acum, se scuză Radu. Aștept un telefon de la comandantul meu. Nu vrei să te chem peste o oră?

— E foarte bine. Aștept… La revedere!

— La revedere! răspunse Radu și închizând telefonul, alergă iară pe balcon. Leny se apropiase, era la câțiva metri de bloc, cățelușul i se juca în preajmă, ea râdea să se prăpădească, căuta să-l alunge și el nu vroia să se îndepărteze nici măcar cu un pas.

— Helo! strigă Radu. Aduci mascota aia sus?

— L-am adus să-l puneți la mașină în spate, râse ea. O să vă poarte noroc în raliuri…

— Mă duc să deschid…

Peste câteva clipe ea se afla în apartamentul lui. Stătea în mijlocul dormitorului, cu palma pe piept, răsufla din greu, fugise pe scări în sus să-i piardă urma cățelușul, era frumoasă în rochia ei albă ce contrasta cu chipul bronzat de soare, cu ochii de cărbune și părul negru.

— Ce faci? o întrebă Radu și o pofti să ia loc.

— Am venit să continuăm discuția aceea, zise ea așezându-se și îndreptându-și rochia pe genunchi. Așa mi-ați scris, nu?

— Așa…

— Apropo, zise ea văzând ziarele aruncate pe divanul studio, ați auzit de accidentul acela de mașină întâmplat pe șoseaua Oradea-Cluj?

— Ce accident? întrebă Radu speriat și o privi pe fată drept în ochi. Concurs, ceva?

— Nu ați citit ziarele?

— Nu…

— Le văd răvășite…

— Numai ce am venit, se scuză el, n-am avut timp să trec cu

ochii peste ele…

Leny se ridică din fotoliu, se duse și luă unul din ziare, îl răsfoi cu atenție și în pagina a cincea se opri mai mult asupra știrilor.

— Poftim, spuse ea și-i întinse ziarul. Am auzit și eu comentându-se în oraș la vremea prânzului…

Radu luă repede ziarul și într-adevăr găsi știrea despre care amintise fata. Citind-o, fața i se albi ca varul și-l cuprinse un ușor tremur. Se vedea că este surescitat, copleșit de neașteptata veste.

— Ce este? Ce s-a întâmplat? întrebă Leny vădit neliniștită și ea. Știu că e vorba despre o femeie… despre o străină…

— Ai citit știrea?

— Nu, n-am citit-o. Numai am auzit vorbindu-se despre ea.

— Citește, o îndemnă Radu întinzându-i ziarul, și pe urma am să-ți spun despre ce este vorba…

Leny luă ziarul și printre alte știri, o citi pe ultima inserată pe pagină jos, cu litere drepte, ca orice fapt divers:

Ieri dimineață, pe șoseaua Oradea-Cluj la câțiva kilometri de restaurantul-cabană numit „Piatra Craiului”, a avut loc un groaznic accident de mașină soldat cu victime omenești. Gonind cu viteză excesivă – cercetările au stabilit că mașina avea peste 140 kilometri la oră – o cetățeană a unui stat străin a intrat într-un tractor cu remorcă accidentându-l mortal pe conducătorul acestuia. Mașina, un Porsche S 211 a luat foc, iar rezervorul de benzină a făcut explozie. Femeia de la volan, strânsă în chingi de siguranță, a fost carbonizată complet.

Întrucât nu se poate stabili identitatea acesteia, pașaportul și toate actele din bordul mașinii arzând (s-a găsit numai într-un rest de valiză o carte poștală ilustrată reprezentând Ateneul Român și semnată „Alexandru”), rugăm respectiva persoană ce presupunem a fi cetățean român, cu care trebuia să se întâlnească victima, să-și anunțe în scris adresa la… etc… etc…

— Și ce-i cu asta? întrebă Leny mirată în timp ce împăturea ziarul. De ce v-a afectat atât de mult știrea?

— Am să-ți spun îndată, zise Radu. Vreau să dau mai întâi un

telefon.

Se duse și formă repede numărul maiorului Simion. Îi răspunse secretara.

— Șeful este acolo? întrebă precipitat.

— Este, tocmai vrea să plece.

— Dați-mi-l, vă rog, imediat la telefon…

— Cine întreabă?

— Căpitanul Radu Vasiliu…

Secretara făcu îndată legătura.

— Să trăiți, tovarășe maior, zise Radu surescitat. Ați citit ziarele de azi?

— Le-am citit, spuse Simion calm. Tocmai vroiam să-ți dau și eu un telefon…

— Referitor la…

— …referitor la știrea cu accidentul de pe șoseaua Oradea-Cluj. Extraordinar, domnule! făcu Simion total mișcat. Extraordinar… Tocmai acuma venea mesagera lui Grama… Trebuie să le facem cunoscut problema cu cartea poștală ilustrată…

— Ați văzut deci că necunoscuta noastră de aici…

— Domnule, ce să spun? zise Simion ca o scuză. Îți urez succes. În privința dumneaei continuă dumneata cercetările până la… nuntă! Sau te-ai răzgândit?

— Deloc, spuse sigur pe el Radu. Pot scăpa ocazia unei astfel de partide?

— Ai dreptate. E o femeie frumoasă, inteligentă… Te felicit…

— Păreți cam dezolat…

— Nu, nu sunt, vorbi moale Simion. Dar ce să fac? Aveam și eu un caz serios în anchetă și când colo… Numai Minor a făcut treabă…

— Nu-i nimic, îl consolă Radu Vasiliu. Dumneavoastră vegheați… Vegheați mai departe… Oricând poate apare o nouă necunoscută…

SFÂRȘIT